

**ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA BYŠICE,
OKRES MĚLNÍK**

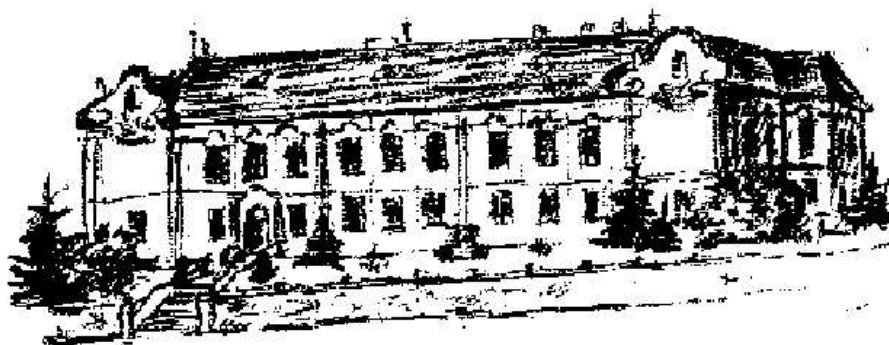
KOMENSKÉHO 200, 277 32 BYŠICE

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

**OSOBNOST – ODPOVĚDNOST – UČENÍ PRO
BUDOUCNOST**

verze 2024

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	5
1.1	NÁZEV ŠVP.....	5
1.2	ÚDAJE O ŠKOLE	5
1.3	ZŘIZOVATEL.....	5
1.4	PLATNOST DOKUMENTU	6
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	7
2.1	ÚPLNOST A VELIKOST ŠKOLY	7
2.2	UMÍSTĚNÍ ŠKOLY	7
2.3	CHARAKTERISTIKA ŽÁKŮ	8
2.4	PODMÍNKY ŠKOLY	8
2.5	KONCEPCE ROZVOJE ZÁKLADNÍ ŠKOLY	9
2.5.1	<i>Základní strategie rozvoje školy .....</i>	<i>9</i>
2.5.2	<i>Autoevaluace školy .....</i>	<i>9</i>
2.5.3	<i>Cíle a kritéria autoevaluace .....</i>	<i>10</i>
2.5.4	<i>Nástroje autoevaluace .....</i>	<i>11</i>
2.5.5	<i>Časové rozvržení autoevaluačních činností.....</i>	<i>11</i>
2.6	SPOLUPRÁCE S DALŠÍMI INSTITUCEMI.....	11
2.7	FORMY SPOLUPRÁCE SE ZÁKONNÝMI ZÁSTUPCI A DALŠÍMI SOCIÁLNÍMI PARTNERY	11
2.8	CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU	11
2.9	DLOUHODOBÉ PROJEKTY	11
2.9.1	<i>Projekt podpory čtenářství a čtenářské gramotnosti: .....</i>	<i>11</i>
2.9.2	<i>Projekt Edison .....</i>	<i>12</i>
2.9.3	<i>Charitní projekty.....</i>	<i>12</i>
2.9.4	<i>Environmentální projekty .....</i>	<i>12</i>
2.9.5	<i>Projekt Naučné stezky Byšicemi .....</i>	<i>13</i>
2.9.6	<i>Projekt – Příběhy bezpráví .....</i>	<i>13</i>
2.9.7	<i>Projekt spolupráce I. a 9. třídy - "Každý má svého devátáka" .....</i>	<i>14</i>
2.9.8	<i>Poznáváme lidové tradice, roční období .....</i>	<i>14</i>
3	CHARAKTERISTIKA ŠVP	15
3.1	VIZE ŠKOLY	15
3.1.1	<i>Hlavní cíl a vize školy - „OSOBNOST - ODPOVĚDNOST - UČENÍ PRO BUDOUCNOST“ .....</i>	<i>15</i>
3.1.2	<i>Klub rodičů a přátel školy při ZŠ Byšice, školská rada, třídnické hodiny, žákovský parlament.....</i>	<i>16</i>
3.1.3	<i>Volnočasové aktivity.....</i>	<i>16</i>
3.2	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	17
3.3	ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI.....	19
3.4	ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH.....	23
3.5	ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT.....	26
3.5.1	<i>Osobnostní a sociální výchova .....</i>	<i>26</i>
3.5.2	<i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.....</i>	<i>28</i>
3.5.3	<i>Výchova demokratického občana .....</i>	<i>28</i>
3.5.4	<i>Multikulturní výchova.....</i>	<i>29</i>
3.5.5	<i>Mediální výchova.....</i>	<i>30</i>
3.5.6	<i>Environmentální výchova .....</i>	<i>31</i>
4	UČEBNÍ PLÁN.....	32
4.1	TABULACE – UČEBNÍ PLÁN – ŠKOLNÍ ROK 2024-2025	32
4.2	POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU	33
4.3	PŘEHLED VYUŽITÍ TÝDNŮ.....	33
5	UČEBNÍ OSNOVY.....	34
5.1	VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE.....	34
5.1.1	<i>Český jazyk a literatura (1. st.).....</i>	<i>34</i>
5.1.2	<i>Český jazyk a literatura (2. st.).....</i>	<i>61</i>
5.1.3	<i>Anglický jazyk (1. a 2. st.).....</i>	<i>77</i>
5.1.4	<i>Další cizí jazyk - Německý (2. st.).....</i>	<i>106</i>
5.1.5	<i>Další cizí jazyk pro cizince – Český jazyk.....</i>	<i>116</i>
5.2	VZDĚLÁVACÍ OBLAST: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	117

5.2.1	Matematika (1.st.).....	117
5.2.2	Matematika (2. st.).....	136
5.3	VZDĚLÁVACÍ OBLAST: INFORMATIKA	153
5.3.1	Informatika	153
5.4	VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A JEHO SVĚT	178
5.4.1	Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda (1.st.)	178
5.5	VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SPOLEČNOST	204
5.5.1	Dějepis (2. st.).....	204
5.5.2	Výchova k občanství a zdraví (2. st.)	215
5.5.3	Osobnostně sociální výchova.....	235
5.6	VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A PŘÍRODA	240
5.6.1	Fyzika (2. st.)	240
5.6.2	Chemie (2. st.).....	251
5.6.3	Přírodopis (2. st.).....	259
5.6.4	Zeměpis (2. st.)	269
5.7	VZDĚLÁVACÍ OBLAST: UMĚNÍ A KULTURA.....	285
5.7.1	Hudební výchova (1. st.)	285
5.7.2	Hudební výchova (2. st.)	296
5.7.3	Výtvarná výchova (1. st.)	303
5.7.4	Výtvarná výchova (2. st.)	308
5.7.5	Umění a kultura.....	313
5.8	VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A ZDRAVÍ	330
5.8.1	Tělesná výchova (1. st.)	330
5.8.2	Tělesná výchova (2. st.)	353
5.9	VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	370
5.9.1	Praktické činnosti (1. st.).....	370
5.9.2	Svět práce (2.st.).....	377
5.10	PRŮŘEZOVÉ TÉMA: MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	386
5.10.1	Mediální výchova (2. st.)	386
5.11	VOLITELNÉ PŘEDMĚTY:.....	392
5.11.1	Laboratorní praktika(2.st.)	392
5.11.2	Výtvarné techniky (2. stupeň) – volitelný předmět.....	395
5.11.3	Konverzace v anglickém jazyce (2. st.)	400
5.11.4	Cvičení v anglickém jazyce (2. st.).....	404
5.11.5	ICT seminář (2. st.).....	408
5.11.6	Přírodopisný seminář (2. st.)	413
5.11.7	Sportovní hry (2. st.).....	416
5.11.8	Sportovní hry plus (2. stupeň).....	422
5.11.9	Výchova ke vztahu ke kulturně historickému dědictví (2. st.)	429
5.11.10	Kritické čtení a psaní (2. st.).....	434
5.11.11	Moderní dějiny (2.st.)	437
5.11.12	Výtvarný seminář (2. stupeň) – volitelný předmět	440
6	HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ	443
6.1	ZÁSADY HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A CHOVÁNÍ VE ŠKOLE A NA AKCÍCH POŘÁDANÝCH ŠKOLOU, ZÁSADY A PRAVIDLA PRO SEBEHODNOCENÍ ŽÁKŮ	443
6.2	VÝCHOVNÁ OPATŘENÍ:.....	444
6.3	STUPNĚ HODNOCENÍ PROSPĚCHU A CHOVÁNÍ V PŘÍPADĚ POUŽITÍ KLASIFIKACE, ZÁSADY PRO POUŽÍVÁNÍ SLOVNÍHO HODNOCENÍ.....	446
6.4	POUŽITÍ VAH ZNÁMEK OD 3. ROČNÍKU	448
6.5	PODROBNOSTI O KOMISIONÁLNÍCH A OPRAVNÝCH ZKOUŠKÁCH	456
6.6	ZPŮSOB ZÍSKÁVÁNÍ PODKLADŮ PRO HODNOCENÍ, ZÁSADY PRO STANOVENÍ CELKOVÉHO HODNOCENÍ ŽÁKA NA VYSVĚDČENÍ V PŘÍPADĚ POUŽITÍ SLOVNÍHO HODNOCENÍ NEBO KOMBINACE SLOVNÍHO HODNOCENÍ A KLASIFIKACE	460
6.7	ZÍSKÁVÁNÍ PODKLADŮ PRO HODNOCENÍ A ZPŮSOB HODNOCENÍ ŽÁKŮ S PODPŮRNÝMI OPATŘENÍMI A ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH	462
6.8	DALŠÍ UJEDNÁNÍ:	468
6.9	PŘÍLOHY:.....	469
	HODNOCENÍ ÚROVNĚ ZNALOSTÍ ČESKÉHO JAZYKA:	471
	ÚROVEŇ A1.....	471

ÚROVEŇ A2.....	471
ÚROVEŇ B1.....	472

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání (ŠVP ZV)

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Základní škola a Mateřská škola Byšice, okres Mělník

ADRESA ŠKOLY: Komenského 200, Byšice, 27732

JMÉNO ŘEDITELE ŠKOLY: Mgr. František Viktorin

KONTAKT: e-mail: skola@zsbysice.cz, web: <http://www.zsbysice.cz>

IČ: 71001620

IZO: 102274843

RED-IZO: 600047610

KOORDINÁTOŘI TVORBY ŠVP: Mgr. Dana Štrojsová

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Obec Byšice

ADRESA ZŘIZOVATELE: Tyršovo náměstí 153, 27732 Byšice

KONTAKTY:

Mgr. Jana Poláková, starostka

Tel.: 315 696 237

polakova@bysice.eu

IČO: 00 236 756

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST OD: 1. 9. 2024

VERZE ŠVP: 2024

ČÍSLO JEDNACÍ: A/286/2024

DATUM PROJEDNÁNÍ VE ŠKOLSKÉ RADĚ: 23.9.2024

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 2.9.2024

.....
ředitel školy
Mgr. František Viktorin

.....
Razítko školy

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola a Mateřská škola Byšice, okres Mělník je škola plně organizovaná, poskytuje vzdělání od 1. do 9. ročníku. Škola se řadí svým počtem žáků mezi středně velké školy.

Sdružuje základní školu s kapacitou 354 žáků, která poskytuje základní vzdělání. Je plně organizovanou školou s devíti postupnými ročníky. Spádovou oblast školy tvoří obce Byšice, Liblice, Hostín, Mělnické Vtelno, Vysoká Libeň a Radouň, Košátky a Kojovice (Kropáčova Vrutice). Počet žáků je v různých letech proměnlivý. V posledních letech roste počet dětí na 1. stupni vzhledem k demografickému vývoji.

Součástí školy je školní družina její kapacita je 95 žáků. Je to pracoviště, které je součástí budovy ZŠ a nabízí péči o děti v ranních a odpoledních hodinách. Dle skutečně přihlášených dětí ve školních rocích jsou 3 až 4 oddělení v jedné učebně a několika kmenových učebnách, kde v dopoledních hodinách probíhá výuka. ŠD využívá i přilehlou školní zahradu s herními prvky. Moderní zařízení umožňuje dětem 1. – 5. tříd relaxaci, zájmovou činnost v kroužcích a odpočinek. Mimo činnosti výchovně vzdělávací plní ŠD funkci sociální, tzn. dohled nad žáky po určitou dobu před nebo po skončení vyučování.

Školní klub je zařízení školy vzniklé k 1.9.2012 a jeho kapacita je 140 žáků. Zahrnuje volnočasové aktivity (zájmové kroužky) především pro děti II. stupně a také nabízí možnost trávit žákům své volno a studium za přítomnosti pedagoga volného času v knihovně a počítačové učebně.

Kapacita mateřské školy je 74 dětí. Ve třech odděleních jsou děti z obce Byšice a spádových obcí – Hostín, Košátky, Kojovice.

Ke škole patří také školní jídelna s kapacitou 350 strávníků.

MŠ a ŠJ se nacházejí v samostatné budově v ulici Hřbitovní 399.

2.2 Umístění školy

Škola je umístěna v širším centru obce. Komplex budov ZŠ se skládá z hlavní, stoleté budovy a z přístavby z 60. let 20. století. V letech 2010 – 2011 proběhla rozsáhlá rekonstrukce školy. V rámci projektu „Rozšíření a zkvalitnění kapacity ZŠ Byšice“ byly modernizovány 3 stávající učebny (učebna Fy-Ch, učebna cizích jazyků a multimediální učebna), rekonstruovány šatny (vybaveny šatními skříňkami) a bylo přistaveno nové patro nad stávajícími šatnami s učebnami PC, cizích jazyků, knihovnou a terasou. V letech 2015-16 proběhla rekonstrukce fasády školy. V letech 2020 až 2021 proběhly rekonstrukce žákovských dílen a žákovské cvičné kuchyňky, které jsou jako samostatné budovy. Školní dílny slouží zároveň i jako výtvarná dílna pro pobočku ZUŠ Mšeno.

Od roku 2011 je škola k dispozici multifunkční hřiště. Dále pak je na školní zahradě vybudováno hřiště s herními prvky, které využívá především školní družina.

2.3 Charakteristika žáků

Žáci obvykle docházejí z blízkého okolí (spádové oblasti). Pro přepravu do školy nejčastěji cestují pěšky, veřejnou hromadnou dopravou. Školu navštěvuje 0 – 5 % žáků cizích státních příslušníků. Škola se nezabývá integrací žáků s tělesným handicapem. Škola je schopna integrovat žáky s lehčím zrakovým postižením.

2.4 Podmínky školy

Uspořádání školy je úplná škola. Škola má k dispozici školní družinu a školní klub. Žáci mají k dispozici zařízení školního stravování. Stravovací zařízení se nachází v blízkosti školy (do 200 m).

Vyučování probíhá v českém jazyce.

Ve venkovním areálu se nachází oplocený komplex budov, sportovní hřiště, zahrada. Pro výuku je k dispozici 13 učeben, gymnastický sál, tělocvična, školní dílny a cvičná školní kuchyňka. Bezbariérový přístup není zajištěn. Pro trávení volného času je k dispozici zahrada, školní dvůr, hřiště, knihovna. Žákům jsou k dispozici šatny vybavené šatními skříňkami.

Škola disponuje následujícími odbornými učebnami: přírodopis, cizí jazyky, dějepis, fyzika, hudební výchova, chemie, ICT, dílny, tělocvična, výtvarná výchova, zeměpis. Dále škola poskytuje žákům možnost pro připojení k internetu využít 30 ks počítačů v ICT učebně, 70 ks tabletů, bezdrátové připojení v celé škole. Všechny učebny jsou vybaveny interaktivními tabulemi nebo dataprojektory.

Prostorové uspořádání tříd a pracovních míst respektují nároky na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Učitelé mají k dispozici následující odborné kabinety: fyzika, chemie, tělesná výchova, kabinet 1. stupně, ostatní vzdělávací pomůcky jsou uloženy v odborných učebnách.

Jako studijní zóna pro aktivní využití volného času slouží školní knihovna.

Ve škole jsou prostory pro zájmovou činnost po vyučování (družina, školní klub) vybavené pracovním a odpočinkovým nábytkem.

Pro odkládání oděvu a obuvi slouží šatny vybavené šatními skříňkami.

Školní poradenské pracoviště je místnost pro školního psychologa, výchovného poradce, školního speciálního pedagoga a metodika prevence.

Jako prostor pro setkávání celé školy je využíván kinosál obce.

Škola v následujících oblastech úzce spolupracuje s externími specialisty.

Literatura a umění: Spolupráce se spisovateli.

Protidrogová prevence: Školní psycholog a spolupráce s externími specialisty.

2.5 Koncepce rozvoje základní školy

2.5.1 Základní strategie rozvoje školy

- Škola nabízí vlastní programovou vizi směřující k získávání potřebných sociálních, rozumových, emočních a pohybových dovedností.
- Důraz je kladen na příznivé klima školy tím, že budou prosazovány pozitivní mezilidské vztahy mezi dětmi a dospělými a uvnitř obou skupin navzájem.
- Učitelé přemýšlí o své práci a nabízejí co možná nejefektivnější metody a formy práce podle věkových a specifických zvláštností jednotlivců a skupin dětí. Nejazykové předměty mohou být integrovány do předmětu cizí jazyk (metoda CLIL). Je podporována integrace předmětů.
- Ve škole funguje pozitivní motivace širokou nabídkou různých aktivit, které vedou k osvojování a procvičování řady sociálních dovedností.
- Vedení školy se snaží získávat doplňkové finančních a materiálních zdroje a jejich efektivní využití k vzdělávacímu procesu.
- Kladen je důraz na vysoce odborně a lidsky kvalifikované učitele, motivované ke zvyšování vlastní profesní i lidské kvalifikace a podpora efektivní sdílené spoluzodpovědnosti za chod školy.
- Sociálně patologické a kázeňské problémy jsou odborně řešeny především díky spolupráci všech členů školního poradenského pracoviště.
- Škola je učící se dynamickou institucí, která se sama rozvíjí po stránce organizační a obsahové.
- Škola se snaží profilovat jako efektivní komunitní centrum hodnotné kultury a vzdělanosti i ve smyslu celoživotního vzdělání. Např. organizací seminářů pro rodiče žáků.

2.5.2 Autoevaluace školy

Evaluační (sebeevaluační) činnosti tvoří nedílnou a svým způsobem permanentně probíhající součást práce školy. Jejich cílem je zjištění a zhodnocení informací o tom, jak funguje školní vzdělávací program, škola a jaké je ve škole prostředí, v němž probíhá výuka.

Tato informace slouží jako zpětná vazba pro vedení školy, na základě které jsou pak vyvozovány kroky vedoucí ke zvyšování efektivity školního vzdělávacího programu.

2.5.2.1 Hospitace

a) Vzájemná hospitační činnost pedagogů:

Vzájemné návštěvy pedagogů za účelem motivace, inspirace a propojení společných metod používaných k výuce.

b) Hospitační činnost ředitele a zástupce školy:

Sleduje se průběh pedagogického procesu, příprava na výuku, zájem a zapojení žáků do výuky, vzájemný kontakt mezi učitelem a žákem. Následuje pohospitační rozhovor, kde dochází k rozboru hodiny.

2.5.2.2 Rozhovor

- a. Se žáky sleduje se postoj žáka ke škole, spokojenost s přístupem učitelů, s náplní školních osnov, nabídka mimoškolních aktivit.
- b. K rozhovoru s rodiči dochází pravidelně při třídních schůzkách nebo individuálně dle dohody či potřeby učitele nebo rodiče. Informace lze poskytnout i telefonicky, čímž lze zvýšit podíl spolupráce mezi rodiči a školou.
- c. Konzultace učitel – rodič – žák probíhají dvakrát ročně. Žák se sebehodnotí a stanovuje si cíle pro svůj rozvoj.

2.5.2.3 Stanovování a hodnocení plnění plánů (každoročně)

Ředitel školy na začátku školního roku kontroluje správnost školního vzdělávacího programu a průběžně dohlíží a kontroluje jeho plnění.

2.5.2.4 Další vzdělávání pedagogických pracovníků (každoročně)

Ředitel školy vytváří plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v každém školním roce, v tomto plánu se sleduje:

1. studium ke splnění kvalifikačních předpokladů.
2. studium ke plnění dalších kvalifikačních předpokladů.
3. samostudium - kritické myšlení a moderní vyučování.
4. studium k prohlubování odborné kvalifikace – krátkodobé kurzy a jednorázová školení.

2.5.2.5 Úspěchy v soutěžích (každoročně)

Probíhá evidence účasti a umístění žáků ve vědomostních i sportovních soutěžích.

Možnost srovnání dosažených výsledků s výsledky jiných zúčastněných škol.

2.5.3 Cíle a kritéria autoevaluace

Podmínky ke vzdělání:

- obsah a průběh vzdělávání - mimovýukové aktivity (ankety pro rodiče),
- obsah a průběh vzdělávání - školní vzdělávací program,
- výsledky vzdělávání žáků/děti - postoje (postoje žáků ke škole),
- výsledky vzdělávání žáků/děti - znalosti a dovednosti

2.5.4 Nástroje autoevaluace

Analýza školní dokumentace, anketa pro rodiče, anketa pro učitele, hospitace vedením (ředitel, zástupce ředitele, zástupce předmětové komise apod.), vzájemné hospitace pedagogů, zjišťování a vyhodnocování výsledků vzdělávání žáků/děti. Sebehodnocení žáků. Konzultace učitel – rodič – žák.

2.5.5 Časové rozvržení autoevaluačních činností

Na pravidelných pracovních poradách je hodnocen průběh předchozího měsíce. Na čtvrtletních pedagogických radách je hodnocen průběh vzdělávání. Na konci školního roku všichni pedagogičtí pracovníci zpracovávají sebehodnotící dotazník, na základě kterého vedení školy s nimi pak provádí hodnotící rozhovor.

2.6 Spolupráce s dalšími institucemi

Škola spolupracuje s institucemi:

- neziskové organizace: SHM Klub Liblice, z.s.
- obec/město: Obec Byšice
- sdružení rodičů a přátel školy: Klub rodičů a přátel školy při ZŠ Byšice, z.s.
- školská rada: Školská rada při ZŠ Byšice
- školské poradenské zařízení: PPP Mělník

2.7 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

Společné akce žáků a rodičů: akademie, konzultace dětí a rodičů s učiteli u daného předmětu, třídní schůzky.

Pravidelné školní akce: akademie, den otevřených dveří, jarmark, ples.

2.8 Charakteristika pedagogického sboru

Na škole působí okolo 30 pedagogů, včetně ředitele školy a jeho zástupce. Kvalifikovanost učitelského sboru se pohybuje v oblasti 90 – 100 %.

2.9 Dlouhodobé projekty

2.9.1 Projekt podpory čtenářství a čtenářské gramotnosti:

Celospolečenské úsilí o zvýšení čtenářské gramotnosti a vzrůst čtenářství se stále odráží i ve vzdělávacím procesu na ZŠ a MŠ Byšice. Jsou činěny následující kroky:

- ŠKOLNÍ KNIHOVNA - s pravidelnou výpůjční dobou. Zapůjčení knih bylo realizováno nejen ze školního fondu, ale též v rámci spolupráce s Městskou knihovnou Mělník z jejích fondů.
- [LITERÁRNÍ ČAJOVNA www.ctenarstvibysice.estranky.cz](http://www.ctenarstvibysice.estranky.cz) - v prostorách školy, kde je možné realizovat volnočasové aktivity s možností výpůjčky knih o velkou přestávku a v rámci Školního klubu).
- PRAVIDELNÝ NÁKUP KNIH ŠKOLOU A DOPLŇOVÁNÍ KNIŽNÍHO FONDU: pro možnost výpůjčky v čajovně či v knihovně a pro práci ve vyučovacích hodinách.
- SPOLUPRÁCE s vydavatelstvími např. Albatros Media, a. s., Knižním klubem Mladé fronty.
- ORGANIZACE NOCI S ANDERSENEM

- ORGANIZACE BESED SE SPISOVATELI

2.9.2 Projekt Edison

Jedná se o projekt pro základní a střední školy, který probíhá každý týden na jiné škole po dobu pěti týdnů. Projekt je veden pěti až osmi vysokoškolskými studenty z cizích zemí. Zahraniční studenti prezentují své země a rozšiřují tím mezikulturní porozumění.

V rámci prvního týdne stážisté absolvují přípravný seminář, na kterém si připraví prezentace zobrazující jejich kulturu. Tato témata budou spolu se studenty diskutovat a srovnávat je se situací v České republice. Projekt EDISON probíhá pravidelně jednou za 2 roky na naší škole a studenti z cizích zemí stráví ve škole jeden týden.

Benefity pro školy

- zkvalitnění jazykové vybavenosti žáků a motivace k jejímu zlepšení
- mezikulturní vzdělání a poznání
- zamyšlení žáků nad celosvětovými problémy
- prestiž, propagace a zviditelnění školy
- atraktivita pro nové žáky
- navázání kontaktu se zahraničím

2.9.3 Charitní projekty

Škola se zapojuje do charitních projektů např.:
ADOPCE NA DÁLKU

PROJEKT POMOCI DĚTEM Z DĚTSKÉHO CENTRA MILOVICE

2.9.4 Environmentální projekty

ODPADY

- Spolupráce s firmou **ECOLAMP**- která nám poskytla menší sběrnou nádobu na separaci vysloužilých světelných zdrojů- kompaktních zářivek, vývojek a zářivek do délky 40 cm (www.ekolamp.cz). Sběrná nádoba je umístěna v patře druhého stupně.
- Projekt- **SBÍREJ-TONER.CZ**- sbíráním prázdných tiskových kazet, určených k renovaci, zajistíme peníze pro ústav mentálně postižených ve Středočeském kraji. Zvolili jsme ústav NEZÁVISLÝ ŽIVOT. Organizátorem projektu je OTTO OFFICE (www.sbirej-toner.cz). Sběrná nádoba je opět umístěna v patře druhého stupně.
- Projekt **RECYKLOHRANÍ**- pořádaný pod záštitou Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. V rámci tohoto projektu třídíme použité baterie, které patří mezi nebezpečný odpad a poskytujeme možnost odevzdat drobná elektrozařízení do sběrné nádoby (www.recyklohrani.cz). V rámci projektu Recyklohraní jsme také zapojeni do sběru hliníku. Sběrná nádoba je umístěna v přízemí.
- Sběr papíru – škola pravidelně organizuje jednorázový sběr starého papíru. Na dvoře školy jsou sběrné kontejnery pro průběžný sběr.

Program GLOBE

- Žáci využívají výzkumné metody a výsledky vlastního bádání k identifikaci a řešení Environmentálních problémů ve svém okolí,
- správně používají výzkumné postupy k měření a pozorování dějů a stavů vody, půdy, počasí, vegetace a periodických změn v přírodě na vymezeném území v okolí své školy,
- smysluplně vyhodnocují a interpretují výsledky vlastního výzkumného bádání,
- identifikují změny v přírodě na základě svých měření a pozorování a porovnáváním s dalšími daty,
- posuzují změny a jejich dopad na ŽP, svým vlastním chováním se snaží negativním dopadům předcházet a ovlivňovat pozitivně své okolí,
- identifikují příčiny změn a hledají řešení nalezených problémů, srozumitelně prezentují svou práci ve škole i na veřejnosti,
- své výsledky dávají do souvislostí s výsledky jiných škol z celého světa a vytváří si obraz o přírodních dějích a zákonitostech na planetě Zemi.

Všechny dostupné informace jsou prezentovány na internetových stránkách školy a vlastních stránkách www.evvo-zsbysice.estranky.cz.

DEN ZEMĚ - řešení environmentálních problémů okolí školy

Projekt je zaměřený na tematiku životního prostředí. Spolupráce s obcí na řešení životního prostředí v místě.

2.9.5 Projekt Naučné stezky Byšicemi

Žáci 9. ročníku ZŠ a MŠ Byšice v hodinách přírodopisného semináře ve školním roce 2013/2014 zpracovali koncept první naučné stezky v obci. Tato 8 kilometrů dlouhá stezka vás provede nejvýznamnějšími místy Byšic. Trasa je vhodná jak pro pěší vycházku, tak pro jízdu na kole.

Cestou potkáte 11 tabulí s informacemi, fotografiemi a QR kódy. QR kódy vám umožní načtení veškerých informací do chytrého telefonu nebo tabletu. Podrobnější informace také najdete na webových stránkách školy v sekci Školní projekty (www.zsbysice.cz). Více zde: <http://naucna-stezka-bysice.webnode.cz/>

2.9.6 Projekt – Příběhy bezpráví

Projekt zaměřený na nejnovější československé dějiny – období totality (1948 – 1989) spojený s projekcí filmů, práci s dokumenty a besedy s pamětníky, historiky.

Práce s knihou – témata vztahující se období totality.

Projekce filmů: Dráty, které zabíjely, Ztracená duše národa – Ztráta víry, Případ dr. Horáková Hitler, Stalin a já), Ticho a Hořící keř (Jan Palach)

Práci s dokumenty: Vzpomínky vězňů, Reakce na proces s dr. Horákovou

Besedy s pamětníky.

2.9.7 Projekt spolupráce 1. a 9. třídy - "Každý má svého devátáka"

Společný projekt 1. a 9. třídy, kdy každý žák z 9. třídy má na starosti jednoho žáka z 1. třídy. Cílem jsou:

- Přivítání a uvedení prvňáčku do školy na začátku školního roku
- V průběhu školního roku pořádání společných akcí
- Dopomoc žákům 1. ročníku
- Převzetí zodpovědnosti za mladší žáky

2.9.8 Poznáváme lidové tradice, roční období

Vánoce, Velikonoce, Masopust (výroba a prodej předmětů na školních jarmarcích, ukázky tradičních řemesel s možností to vyzkoušet si je osobně, vánoční zpívání na náměstí v obci při slavnostním rozsvícení vánočního stromku, tradiční pečení s rodiči a prarodiči ve školní kuchyňce, třídní besídky a předávání si dárků, vánoční či velikonoční sportovní turnaje, hravé znalostní a sportovní soutěže, účast na výstavách v Regionálním muzeu Mělník, masopustní průvod apod.).

Projektové dny na 1. stupni k ročním obdobím – Podzim, Zima, Jaro, Léto

3 CHARAKTERISTIKA ŠVP

3.1 Vize školy

Základní škola poskytuje základní vzdělání – základy, na kterých mladý absolvent naší školy bude dále stavět celý svůj život, svoji potřebu se dále vzdělávat a být v životě úspěšný. Důležité je pěstovat v povědomí žáků, rodičů a v celé široké veřejnosti chápání, že současná moderní škola je připravena vybavit žáky všemi potřebnými kompetencemi pro budoucí život dnešní moderní společnosti, avšak velký díl zodpovědnosti za úspěšnost ve vzdělávání si nese každý žák sám. Proto je snahou pedagogů vést žáky k osobní zodpovědnosti za vzdělávání. Současné školství je postaveno na základech služby veřejnosti. Smyslem této služby v etapě základního vzdělávání je vybavit žáky klíčovými kompetencemi – schopnostmi – k učení a řešení problémů, kompetencemi komunikativními, sociálními a personálními, kompetencemi občanskými a pracovními.

3.1.1 Hlavní cíl a vize školy - „OSOBNOST - ODPOVĚDNOST - UČENÍ PRO BUDOUCNOST“

Naší snahou je maximální rozvoj osobnosti žáků s pozitivním vztahem k učení, k přebírání odpovědnosti za své vzdělávání a vedení žáků k smysluplnému učení pro budoucnost.

OSOBNOST

- *Respektujeme odlišnost (respektujeme svobodný rozvoj osobnosti)*
- *Každý má své tempo k dosažení vzdělávacího cíle*
- *Snažíme se o individuální a partnerský přístup ke každému dítěti*

ODPOVĚDNOST

- *Společně stanovujeme pravidla.*
- *Řídíme a poháníme své učení stanovením osobních cílů.*
- *Učíme se smysluplně.*
- *Vedeme žáky k odpovědnosti za výsledky vlastního vzdělávání a jednání*
- *Budujeme vztahy ve škole na demokratických principech, aktivně je zapojen žákovský parlament do dění školy*
- *Podporujeme důležité hodnoty, které slouží životu – úcta k ostatním, k okolí, respekt, důvěra, bezpečí*

UČENÍ PRO BUDOUCNOST

- *„Lidé vzdělaného ducha pracují pro budoucnost a znají sebe sama.“ J. A. Komenský*
- *Rozvíjíme kreativitu a schopnost orientovat se v měnícím se prostředí, protože nikdo neví jak bude budoucnost vypadat.*
- *Budoucnost je pro nás komunikace, řešení problémů, spolupráce, porozumění sobě.*

- *Zaměřujeme se na klíčové gramotnosti žáků (čtenářská, jazyková, matematická, digitální...)*
- *Snažíme se vést ke kritickému myšlení – vyhledané informace ověřit, vyhodnotit, být odolný vůči vlivu manipulace*
- *Nabízíme žákům aktivní využití volného času, protože volný čas v budoucnosti hraje čím dále větší roli (školní družina, školní klub, spolupráce se ZUŠ Mšeno).*

3.1.2 Klub rodičů a přátel školy při ZŠ Byšice, školská rada, třídnické hodiny, žákovský parlament

Partnerem školy od roku 2005 je občanské sdružení Klub rodičů a přátel školy při Základní škole Byšice.

Při škole je zřízena rozhodnutím zastupitelstva obce Byšice školská rada (28.4.2005), která je odborným partnerem pro školu ze zákona.

Třídní učitelé se snaží vést pravidelné třídnické hodiny, během kterých se řeší třídní a školní problémy, hodnotí se úspěchy i neúspěchy, probíhají diskuse a příprava účasti na školních akcích, vyměňují se názory, předávají se zkušenosti.

Od října 2013 funguje v naší škole žákovský parlament. Na pravidelných setkáních projednává náměty a připomínky žáků jednotlivých tříd, vymýšlí akce, které by mohly zpříjemnit prostředí, náladu a komunikaci ve škole. Zprostředkovává náměty a připomínky od žáků směrem k vedení školy a učitelům. Účastní se na jejich řešení. Realizuje vlastní projekty.

3.1.3 Volnočasové aktivity

Velká péče je věnována preventivním programům. Součástí školního plánování je **Minimální preventivní program**. Z něho vychází nejenom úzká spolupráce s odborníky z PPP v Mělníku, z odboru sociálních věcí Městského úřadu Mělník a s Policií ČR na organizaci seminářů pro žáky a setkání s nimi, ale také systematická spolupráce mezi vedením školy, metodikem prevence sociálně patologických jevů, výchovným poradcem, třídními učiteli a rodiči žáků. K naplňování cílů strategie programu prevence slouží **nabídka volnočasových aktivit organizovaných ve školním klubu a školní družině**. Podle zájmu dětí jsou dětem nabídnuty různé kroužky. Např. Kytara, Florbal, Kopaná, Dovedné ruce, Čtenářský kroužek, Dramatický kroužek, Pohybové hry, Zdravověda apod. Nabídka se každoročně mění a doplňuje.

Škola úzce spolupracuje s **občanským sdružením Klubu rodičů a přátel školy (KRPŠ)**, který velmi aktivně společně se školou a zřizovatelem organizuje rozsáhlé akce v obci určené především našim žákům. Klub rodičů pořádá tradičně akce jako např: Slavnostní rozsvícení vánočního stromku na obci spojená se školním vánočním jarmarkem, dětský den, školní ples a jiné.

Úzká spolupráce je rovněž se **Základní uměleckou školou Mšeno**, která v naší škole má otevřené hudební a výtvarné oddělení.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Pomáhají žákům při získávání základu všeobecného vzdělávání, jejich úroveň není konečná, pouze tvoří základ pro další vzdělávání a orientaci v praktickém životě.

Cíl	Co představuje v životě školy, žáka a ve výuce
1) KOMPETENCE K UČENÍ Umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení.	• klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací a jejich následné použití v procesu učení, v praxi, v životě • vedeme žáky k propojování poznatků z různých oborů a snažíme se o vytvoření uceleného pohledu • umožňujeme realizaci vlastních nápadů žáků, podporujeme jejich tvořivost • bereme ohled na věk a schopnosti žáka • vedeme žáky k evaluaci a sebeevaluaci, v tiskopisu ŽK je počítáno • s místem pro sebehodnocení žáka
2) KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.	• výuka je vedena tak, aby žáci rozpoznali a pochopili problém, hledali jeho různá řešení, zhodnotili výsledky a svá řešení si dokázali obhájit • používáme netradiční problémové úlohy • učíme žáky k zdokonalenému vyhledávání a zpracování informací ze všech dostupných zdrojů (ústních, tištěných, mediálních, počítačových), žáci jsou vedeni k používání internetu • v projektových dnech používáme k logickému řešení problémů miniprojekty • vedeme žáky k aktivnímu zapojování do práce školního parlamentu, žáci si sami vytváří plán aktivit na daný školní rok • pomáháme žákům k aktivnímu zapojení do soutěží a do problémů školního života podle jejich schopností
3) KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ Vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	• během výuky klademe důraz na verbální i neverbální komunikaci • vedeme žáky k vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni • učíme žáky vhodnou formou argumentovat a obhajovat svůj názor písemně i ústně • motivujeme žáky ke vzájemnému naslouchání, spolupráci a zapojení do diskuse, k využití komunikativních dovedností při vytváření vztahů • učíme žáky zásadám slušného chování a pravidlům při vzájemné komunikaci
4) KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A	• vedeme žáky ke skupinové práci, ke schopnosti střídání rolí ve

PERSONÁLNÍ Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých	skupině a ke vzájemné pomoci při učení • učíme žáky vytvářet pravidla chování a vedeme je k jejich respektování • podněcujeme žáky k upevnování dobrých mezilidských vztahů a k odmítavému postoji ke všemu, co tyto vztahy narušuje (sociálně-patologické jevy) • umožňujeme žákům pochopit základy týmové práce • učíme žáky nejen sebehodnocení, ale přijímání hodnocení a kritiky od ostatních
5) KOMPETENCE OBČANSKÉ Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svobodné a zodpovědné osobnosti uplatňující a plnící své povinnosti	• vedeme žáky k respektování druhých, k respektování kulturních, náboženských i individuálních rozdílů • učíme žáky respektovat práva a dodržovat povinnosti vyplývající ze školního řádu, ale nejen z něho • pomáháme žákům pochopit princip zákonů a společenských norem • učíme žáky uznávat autority a využívat v životě dobrého příkladu • klademe důraz na pochopení ekologických souvislostí a problémů životního prostředí (environmentální výchova)
6) PROFESNÍ ORIENTACE Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti dovednosti při profesní orientaci	• vedeme žáky k dobré pracovní morálce a k odpovědnosti za výsledky své práce • motivujeme žáky k aktivnímu zapojení do oblasti Svět práce • učíme žáky sebehodnocení a objektivnímu posouzení svých reálných možností při profesní orientaci • doplňujeme výuku o tematické exkurze • pracujeme s žáky podle plánu k volbě povolání • podporujeme žáky k zapojování se do různých zájmových aktivit • ve škole i mimo ní

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory:

Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP).

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ.

- Při zjištění obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele a výchovného poradce.
- Před zahájením poskytování podpůrných opatření prvního stupně zpracuje škola PLPP žáka. PLPP má písemnou podobu.
- Před zpracováním PLPP budou probíhat konstruktivní rozhovory mezi vyučujícími daného žáka. Cílem rozhovorů bude stanovení a ujasnění obtíží žáka a jeho charakteristiky, cíle rozvoje žáka, specifikace metod práce, úpravy v organizaci výuky ve školní třídě i mimo ni, vymezení úprav hodnocení, kritéria (co budeme sledovat), specifikace pomůcek, požadavky na organizaci práce učitelů, návrh na popis domácích příprav, frekvence komunikace s rodinou, informace o zdravotním stavu žáka a jeho vztazích ve třídě, situaci v rodině, způsob kontroly naplnění cílů a jejich vyhodnocení.

Výsledky rozhovorů budou zpracovány třídním učitelem nebo učitelem konkrétního vyučovacího předmětu do PLPP.

- PLPP je vytvářen s metodickou podporou výchovného poradce.
- S PLPP seznámí škola žáka, zákonného zástupce, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Plán podepíše osoby, které s ním byly seznámeny.
- Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření škola vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplňování stanovených cílů.
- Pokud je podpora vyhodnocena jako nedostatečná, doporučí škola zákonnému zástupci žáka využití školského poradenského zařízení. Škola pokračuje v poskytování podpůrných opatření prvního stupně, dokud ŠPZ neurčí jinak.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu:

V případě, že opatření vyplývající z Plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující, výchovný poradce ve spolupráci s třídním učitelem žáka doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu Školského poradenského zařízení.

- Škola předá Plán pedagogické podpory ŠPZ.

- PPP nebo SPC přizná podpůrná opatření druhého až pátého stupně a může navrhnout organizační opatření ve formě IVP. Pokud zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle navrženého IVP, ředitel zajistí zpracování IVP.
- Za tvorbu IVP, spolupráci se ŠPZ a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný výchovný poradce. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se ŠPZ výchovný poradce. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.
- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.
- Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.
- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické podpory výchovného poradce IVP průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.
- Jestliže zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc ŠPZ i bez vyzvání školy, platí stejný postup.

Pravidla pro zapojení dalších subjektů:

Při vzdělávání žáků se zrakovým postižením spolupracuje naše škola se Speciálně pedagogickým centrem pro zrakově postižené, které sídlí při ZŠ pro zrakově postižené, Praha 2, nám. Míru 19. Pracovníci instituce poskytují konzultace dle potřeby jednou za pololetí na naší škole je konáno konzultační odpoledne určené pedagogům školy.

V případě potřeby spolupracuje škola s orgánem sociálně-právní ochrany dětí.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami:

Školské poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovným poradcem, speciálním pedagogem, metodikem prevence a školním psychologem. Pracovníci poskytují konzultace učitelům, rodičům a žákům podle potřeby.

Výchovný poradce se věnuje podpoře žáků a pedagogických pracovníků při vzdělávání žáků s potřebou uplatňování podpůrných opatření. Vede evidenci žáků s SVP, sleduje aktuálnost vyšetření žáků. Doporučuje rodičům těchto žáků návštěvu odborného pracoviště. Zodpovídá za tvorbu IVP. Je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením.

Speciální pedagog vyučuje předmět speciální pedagogické péče. O organizaci výuky rozhoduje ředitel školy.

Školní metodik prevence se věnuje péči o žáky s rizikovým chováním a prevenci rizikového chování.

Školní psycholog je na naší škole k dispozici některé dny v týdnu. Poskytuje psychologické poradenské služby žákům, jejich zákonným zástupcům a učitelům v oblastech výchovy a vzdělávání a osobnostního rozvoje. Jedná se jak o individuální, tak skupinové psychodiagnostické činnosti. Pravidelně se schází s ostatními pracovníky školského poradenského pracoviště.

Vybraní pedagogičtí pracovníci poskytují žákům pedagogickou intervenci a doučování.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

v oblasti organizace výuky:

- střídání forem a činností během výuky, - u mladších žáků využívání skupinové výuky,
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka,
- změna zasedacího pořádku či uspořádání třídy v rámci vyučovací jednotky a se zřetelem k charakteru výuky a potřebám žáků,
- nabídka volnočasových aktivit (ve škole) a podpora rozvoje zájmů žáka,
- organizační podpora mimoškolního vzdělávání, včetně odborných exkurzí a stáží.

v oblasti metod výuky:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků,
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi,
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu,
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času
- podpora poznávacích procesů žáka,
- respektování míry nadání žáka a jeho specifika,
- orientace na rozvíjení informačně receptivních metod zaměřených na rozvoj vnímání, na práci s textem a obrazem,
- orientace na reproduktivní metody upevňující zapamatování (osvojování vědomostí a dovedností pomocí opakování a procvičování),
- individualizace výuky
- zadávání domácích úkolů zohledňuje možnosti žáka a podmínky, které má žák k jejich plnění,
- zohledňování sociálního statusu a vztahových sítí žáka a prostředí, ze kterých žák přichází do školy,
- intervence na podporu oslabených nebo nefunkčních dovedností a kompetencí žáka.

v oblasti úpravy obsahu vzdělávání:

- na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.
- k úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od 3. stupně podpory (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva.

- v IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními 3. stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) a 4. stupně lze v souvislosti s náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů) v souvislosti s podpůrnými opatřeními.
- při vzdělávání žáků s LMP je třeba zohledňovat jejich specifika.

v oblasti hodnocení:

- využívání různých forem hodnocení žáka,
- hodnocení vychází ze zjištěných specifíků žáka (např. neznalost vyučovacího jazyka), - práce s kritérii hodnocení v závislosti na charakteru žákova problému, s důrazem na podporu rozvoje dovedností a vědomostí žáka,
- podpora autonomního hodnocení (sebehodnocení),
- zohlednění sociálního kontextu hodnocení, hodnocení směřuje nejen k vyhodnocení úspěšnosti žákova učení, ale také k posílení jeho motivace pro vzdělávání,
- z hodnocení jsou zřejmé konkrétní individuálně specifické podoby činnosti vyžadované po žákovi, jsou jasně a srozumitelně formulována hodnotící kritéria,
- formativní hodnocení směřuje k zpětnovazební podpoře efektivního učení žáka a je pro něj informativní a korektivní,
- celkové hodnocení žáka se SVP zohledňuje jak omezení žáka, tak zejména jeho pokroky ve vzdělání.

Předmět speciální pedagogické péče***Charakteristika:***

Předmět speciální pedagogické péče je zařazen jako forma další péče o žáka ve škole (tzv. „nápravy“), jedná se o druh intervence, která má přispět ke zlepšení aktuálních obtíží žáka. Je určen pouze pro žáky s SVP na základě doporučení ŠPZ. Je poskytován žákům od 1. stupně pedagogické podpory. Je zaměřen na nápravy např. v oblasti řečové výchovy, na podporu při reedukaci specifických poruch učení (učitel s kvalifikací pro práci se žáky se SVP), rozvoj grafomotorických dovedností, rozvoj vizuálně percepčních dovedností. Předmět je zařazen podle aktuálních personálních a organizačních podmínek školy. Výuku zajišťuje speciální pedagog, školní psycholog nebo pedagogický pracovník s rozšířenou kompetencí pro oblast speciální pedagogiky, který získal potřebnou kvalifikaci dle zákona o pedagogických pracovnících.

Výuky se účastní současně maximálně 4 žáci. Žák dochází na výuku podle doporučení ŠPZ. Zajištění předmětu je nad rámec celkové časové dotace (mimo běžnou výuku - před vyučováním nebo po vyučování). V tomto případě nemá předmět speciálně pedagogické péče povahu povinné vyučovací hodiny ve smyslu § 26 odst. 2 školského zákona a nezapočítává se do maximálního týdenního počtu povinných vyučovacích hodin stanoveného pro jednotlivé ročníky příslušným rámcovým vzdělávacím programem.

Pedagogická intervence***Charakteristika:***

Pedagogická intervence je poskytována žákům s SVP na základě doporučení ŠPZ nebo na základě vyhodnocení školy. Slouží zejména k podpoře vzdělávání žáka ve vyučovacích předmětech, kde je třeba posílit jeho vzdělávání, případně ke kompenzaci nedostatečné

domácí přípravy na výuku. Současně je možné využít tuto dotaci pro práci s třídou nebo skupinou žáků. Intervence může zahrnovat také poradenskou pomoc školského poradenského zařízení.

Výuky se účastní současně maximálně 6 žáků.

3.4 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory:

- Při zjištění nadání a mimořádného nadání žáka spolupracuje vyučující daného předmětu, třídní učitel a výchovný poradce.
- Učitel daného předmětu je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka. Učitel vytváří s metodickou podporou výchovného poradce mírné úpravy ve vzdělávání, které mohou být krátkodobé nebo mohou trvat po celou dobu žákova vzdělávání. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující dalších předmětů, kde se projevuje nadání žáka.
- S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.
- Poskytování podpory učitel daného předmětu ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel za metodické podpory výchovného poradce plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s potřebami žáka.
- Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření škola vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplňování stanovených cílů.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.
- Pokud je podpora vyhodnocena jako nedostatečná, doporučí škola zákonnému zástupci žáka využití školského poradenského zařízení. Škola pokračuje v poskytování podpůrných opatření prvního stupně, dokud ŠPZ neurčí jinak.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu:

- Škola předá plán pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení, které ve spolupráci se školou provádí zjištění mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb.
- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího programu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího programu. Ředitel školy zajistí jeho vypracování a realizaci do 1 měsíce od podání žádosti rodičů.
- Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný výchovný poradce. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů a s rodiči mimořádně nadaného žáka.
- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.
- Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.
- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické podpory výchovného poradce IVP průběžně vyhodnocuje a aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. IVP může být zpracován i pro kratší dobu, než je školní rok.
- Jestliže zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení bez vyzvání školy, platí stejný postup.

Pravidla pro zapojení dalších subjektů:

Škola spolupracuje se ŠPZ respektive s pedagogicko- psychologickými poradnami, kde byli žáci s SVP vyšetřeni, případně s dalšími odbornými pracovišti jako je např. Centrum pro zrakově postižené. Pracovníci poskytují konzultace učitelům, rodičům a žákům podle potřeby buď v sídle zařízení nebo v budově naší školy. V některých případech připravuje škola před vyšetřením žáka v těchto zařízeních zprávu, kde jsou blíže popsáno nadání žáka.

Zodpovědné osoby a jejich role:

Systém péče o žáky nadané a mimořádně nadané je tvořen výchovným poradcem, speciálním pedagogem, školním psychologem. Pracovníci poskytují konzultace učitelům, rodičům a žákům podle potřeby.

Výchovný poradce poskytuje metodickou podporu učitelům při tvorbě PLPP. Vede evidenci žáků nadaných a mimořádně nadaných, sleduje aktuálnost vyšetření

žáků. Doporučuje rodičům těchto žáků návštěvu odborného pracoviště. Zodpovídá za tvorbu IVP.

Školní psycholog konzultuje s učiteli a posléze s rodiči problémy žáků. Většinou se jedná o poradenskou činnost, která souvisí spíše s chováním žáků.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků:

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce
- občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka
- obohacování vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických úkolů, projektů
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit

3.5 Začlenění průřezových témat

Legenda:

TO - tématický okruh

INT - integrace do vzdělávacího předmětu

PRO - projekt

P - samostatný předmět

3.5.1 Osobnostní a sociální výchova

Název tématického okruhu OSV	I.stupeň					II.stupeň			
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	8.r.	9.r.
Rozvoj schopností poznávání TO 1	ČJ MA PRV HV	MA PRV HV	HV AJ	VL AJ		ČJ MA Z VV DJ	D VV DJ SH	MA VOZ HV VV KHD DJ SP	HV VV
Sebepoznávání a sebepojetí TO 2	ČJ		MA PRV	ČJ	AJ	MA VV TV DJ	VV TV DJ ČJ SH	ČJ VOZ HV VV TV KHD DJ	HV VV TV DJ
Seberegulace a sebeorganizace TO 3	ČJ VV TV	VV	ČJ VV TV		MA PŘ TV	VV TV SP DJ	MA VV TV SP DJ SH	VOZ HV VV TV SP KHD DJ ČJ	MA HV VV TV SP
Psychohygiena TO 4	ČJ	ČJ	ČJ MA	PŘ		VV DJ	MA VV DJ SH	HV VV DJ	VOZ HV VV DJ
Kreativita TO 5	Č JV HV PČ	VV HV PČ	HV PČ	PČ	MA PŘ PČ AJ	MA VV SP DJ ČJ	VV DJ SH	MA VOZ HV VV SP DJ ICTs	HV VV SP ČJ MED

Poznávání lidí TO 6	ČJ PRV VV	ČJ PRV	PRV			MA VV SP DJ ČJ	ČJ D VV DJ SH	D VOZ HV VV SP DJ ČJ	D Z HV VV SP ČJ
Mezilidské vztahy TO 7	ČJ	ČJ			AJ	AJ MA VV TV DJ ČJ	ČJ MA VV TV SH	MA VOZ F HV VV TV DJ KOAJ ČJ	MA D VOZ F HV VV TV DJ KOAJ ČJ
Komunikace TO 8	ČJ MA PČ TV	ČJ PČ	MA PČ	PČ	PČ AJ	ČJ MA Z VV DJ	VV DJ SH	HV KHD VV DJ	ČJ VOZ HV VV
Kooperace a kompetice TO 9	ČJ VV PČ	VV PČ	ČJ VVPČ	MA PČ	PČ	MA F Z VV TV SP DJ ČJ	AJ MA VV TV SH	AJ CH HV VV TV SP DJ KOAJ ČJ	VOZ HV VV TV SP KO AJ MED
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti TO 10	ČJ PRV VV	PRV		MA	MA PŘ	MA VV DJ	MA D VV DJ SH	D VOZ HV VV TV DJ	MA D VOZ HV VV TV ČJ
Hodnoty, postoje, praktická etika TO 11	ČJ		HV	VL HV	HV	VV DJ	VV ČJ SH	HV DJ ČJ	AJ MA VOZ HV ČJ SP

3.5.2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Název tématického okruhu EGS	I.stupeň					II.stupeň			
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	8.r.	9.r.
Evropa a svět nás zajímá TO 1	ČJ		HV AJ	HV AJ	HV	AJ D Z HV ČJ	AJ D HV ČJ	D VOZ KHD DJ ČJ SP	D VOZ Z KHD KOAJ
Objevujeme Evropu a svět TO 2			AJ	AJ	VL	ČJ DJ	ČJ D DJ SP	AJ D Z	ČJ D VOZ KOAJ SP MED
Jsme Evropané TO 3							VOZ ČJ	VOZ KHD ČJ	D VOZ KHD ČJ

3.5.3 Výchova demokratického občana

Název tématického okruhu VDO	I.stupeň					II.stupeň			
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	8.r.	9.r.
Občanská společnost a škola TO 1	PRV TV	TV			ČJ	VOZ	VOZ	VOZ KHD	
Občan, občanská společnost a stát TO 2					ČJ VL	AJ Z	VOZ SP	ČJ D VOZ Z SP	D VOZ ČJ SP MED
Formy participace občanů v politickém životě TO 3								Z	D VOZ
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování TO 4					VL	D	VOZ	Z	ČJ D

3.5.4 Multikulturní výchova

Název tématického okruhu MKV	I.stupeň					II.stupeň			
	1.r.	2.r.	3.r	4.r.	5.r.	6. r.	7.r.	8.r.	9.r.
Kulturní diference TO 1	ČJHV	PRV	ČJ PRV	ČJ VL HV	HV AJ	ČJ AJ VOZ Z DJ	ČJ AJ D VOZ DJ	AJ D VOZ HV KHD DJ KOAJ ČJ	AJ VOZ HV DJ KOAJ
Lidské vztahy TO 2	ČJ	PRV TV	PRV	ČJPŘ VLTV	VLTV AJ	ČJ VOZ HV TV SP	AJ VOZ HV TV SP ČJ	AJ VOZ Z HV TV SP KHD ČJ	AJ VOZ HV TV SP MED
Etnický původ TO 3				ČJ		Z	VOZ ČJ	VOZ KHD ČJ SP	VOZ Z
Multikulturalita TO 4			AJ		ČJTV AJ	VOZ Z	VOZ ČJ	VOZ KHD	VOZ
Principy sociálního smíru a solidarity TO 5							VOZ	VOZ ČJ	D VOZ

3.5.5 Mediální výchova

Název tématického okruhu MED	I.stupeň					II.stupeň			
	1.r.	2.r.	3.r	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	8.r	9.r.
Kritické čtení a vnímání mediál.sdělení TO 1		ČJ	ČJ		ČJ		ČJ VOZ DJ	ČJ VOZ Z SP	P
Interpretace vztahu mediál. sdělení a reality TO 2	VV	VV	VV			DJ	VOZ DJ SP		P
Stavba mediálních sdělení TO 3						AJ	AJ		P
Vnímání autora mediál. sdělení TO 4						ČJ		ČJ	P
Fungování a vliv medií ve společnosti TO 5		HV		TV	ČJ HV TV		ČJ VOZ	AJ	P
Tvorba mediálních sdělení TO 6		ČJ			ČJ	VV	VV	VOZ VV ICTs	P
Práce v realizačním týmu TO 7							DJ	VOZ	P

3.5.6 Environmentální výchova

Název tématického okruhu EV	I.stupeň					II.stupeň			
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	8.r.	9.r.
Ekosystémy TO 1				PŘ	PŘ	PŘ Z	PŘ	PŘ	PŘ
Základní podmínky života TO 2	PRV PČ	PČ	PRV PČ	PŘ PČ AJ	PŘ PČ	PŘ Z ČJ	AJ F	F CH PŘ	F PŘ
Lidské aktivity a problémy život. prostředí TO 3	PRV PČ	PRV PČ	PČ	VV PČ TV	VV PČ TV	VOZ PŘ Z	ČJ VOZ F PŘ	AJ VOZ F Z KOAJ	VOZ F CH PŘ KOAJ SP
Vztah člověka k prostředí TO 4	VV HV PČ TV	VV PČ	PRV VV PČ	PŘ PČ TV	PČ TV	ČJ D VOZ Z HV	VOZ HV	ČJ VOZ F PŘ DJ	ČJ VOZ CH PŘ DJ

4 UČEBNÍ PLÁN

4.1 Tabulace – učební plán – školní rok 2024-2025

Učební plán (s vyznačenými změnami) plně realizovaný pro 1. až 9. ročník od školního roku 2024-25

VZDĚLÁVACÍ OBLASTI	VZDĚLÁVACÍ OBORY (Předměty)	1.	2.	3.	4.	5.	Minimální časová dotace	Disponibilní dotace	I.st.	6.	7.	8.	9.	Minimální časová dotace	Disponibilní dotace	II.st.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	9	9	8	8	8	33	9	42	5	4	4	5	15	3	18		
	Anglický jazyk	1	1	3	3	3	9	2	11	3	3	3	3	12		12		
	Další cizí jazyk - Německý										2	2	2	6		6		
Matematika a její aplikace	Matematika	4	5	5	5	5	20	4	24	4	5	5	4	15	3	18		
Informatika	Informatika				1	1	2		2	1	1	1	1	4		4		
Člověk a jeho svět	Prvouka	1	2	2	0	0	11	1	12							0		
	Přírodověda	0	0	0	2	1												0
	Vlastivěda	0	0	0	2	2												0
Člověk a společnost	Dějepis									2	2	2	2	10+1	2	13		
	Výchova k občanství a zdraví									1	1	2	1		1			
	Osobnostně sociální výchova									1								
Člověk a příroda	Zeměpis									2	2	1	2	20+1	2	26		
	Fyzika									2	2	2	2		1			
	Chemie									0	0	2	2		2			
	Přírodopis									2	2	2	1		2			
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12		5			1	0,5	9		4		
	Výtvarná výchova	1	1	2	1	2			7			1	1,5					
	Umění a kultura									2	3							
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví									0	0	0	0	10-2		8		
	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10		10	2	2	2	2					
Člověk a svět práce	Praktické činnosti /Svět práce	1	1	1	1	1	5		5	1	1	1	1	3	1	4		
Průřezová témata	Mediální výchova												1	1	1	1		
Volitelné předměty												1	1		2	2		
Celková časová dotace		20	22	24	26	26		16	118	28	30	32	32		18	116		
plán RVP		18-22	18-22	22-26	22-26	22-26		16	118	28-30	28-30	30-32	30-32		18	122		

2h předmětu výchova ke zdraví integrováno takto 1h do Přírodopisu a 1h do Výchovy k občanství a zdraví.

4.2 Poznámky k učebnímu plánu

Do předmětu **Výchova k občanství a zdraví** byla integrována 1h z tematické oblasti **Člověk a zdraví**. Do předmětu **Přírodopis** byly integrována 1h z tematické oblasti **Člověk a zdraví**.

Vzdělávací obsah vzdělávacích oborů **Cizí jazyk** a **Další cizí jazyk** je možné nahradit v nejlepší zájmu žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními od 3. stupně dle §16 odst. 2 písm. b) jiným vzdělávacím obsahem v rámci IVP.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Další cizí jazyk** je možné nahradit v nejlepší zájmu žáka cizince vzdělávacím obsahem vzdělávacího oboru **Cizí jazyk**.

Dle zájmu dětí se nabídka volitelných předmětů mění a tím se mění i rozložení disponibilních hodin do těchto předmětů. **Upřesněný učební plán s volitelnými předměty na probíhající školní rok je vytištěn zároveň s aktuálním rozvrhem hodin.**

V případě doporučení školského poradenského zařízení k úpravě výstupů vzdělávání a vytvoření IVP u žáka s LMP od 3. stupně podpory vychází škola při tvorbě IVP z doporučené minimální úrovně výstupů v upraveném RVP ZV s přihlédnutím ke SVP žáka a využívá přitom metodického průvodce www.rvp.cz/pruvodce, ve kterém bude vypracována metodická podpora pro stanovení obsahů očekávaných výstupů pro každý ročník.

4.3 Přehled využití týdnů

Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Lyžařský kurz	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Plavání	0	1	1	0	0	0	0	0	0
Standardní	33	32	32	33	33	33	32	33	33
Celkem týdnů	33	33	33	33	33	33	33	33	33

5 UČEBNÍ OSNOVY

5.1 Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1 Český jazyk a literatura (1. st.)

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Výuka Českého jazyka a literatury umožňuje žákům chápat jazyk jako svébytný historický jev, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národu. Prostřednictvím jazykové a literární výchovy získává žák schopnost vyjadřovat své myšlenky a city, získává pozitivní vztah k mateřskému jazyku. Ovládnutím jazykových prostředků českého jazyka má předpoklady pro úspěšné osvojení poznatků v dalších vzdělávacích oblastech.

Na základě četby a s ní souvisejících činností se utváří čtenářský vkus, zájem o četbu a rozvíjí se komunikativní schopnosti. To vše vede k získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama.

Český jazyk a literatura je vyučován jako samostatný předmět a je tvořen vzdělávacími obsahy:

- **komunikační a slohová výchova**
- **jazyková výchova**
- **literární výchova**

Komunikační a slohová výchova

Žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojení spisovné podoby českého jazyka učí se rozlišovat jeho další formy. Učí se analyzovat text a kriticky posuzovat jeho obsah, ale i jeho formální stránku i jeho výstavbu.

Jazyková výchova:

Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Předmět Český jazyk a literatura se stává nástrojem získání většiny informací, ale i předmětem poznání. Na základě intelektových dovedností se učí žák porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídít je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění.

Literární výchova:

Žáci poznávají prostřednictvím četby a základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, umělecké záměry autora, formulovat vlastní názory o přečteném díle.

Učí se rozlišovat hodnotnou literaturu od literatury konzumní a manipulační, která by měla ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Doplňujícím oborem může být dramatická výchova.

Učivu je věnováno:

1. - 2. ročníku	9 hodin
3. -5. ročníku	8 hodin

V předmětu Český jazyk a literatura se realizují tato průřezová témata:

Výchova demokratického občana (VDO)

- Občanská společnost a škola
- Občan, občanská společnost a stát

Multikulturní výchova (MKV)

- Lidské vztahy
- Kulturní diference
- Etnický původ
- Multikulturalita

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- všechny tématické okruhy průřezového tématu

Mediální výchova (MED)

- Tvorba mediálních sdělení
- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- Fungování a vliv médií na společnost

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)

- Evropa a svět nás zajímá

Výchovné a vzdělávací postupy vedoucí k utváření a rozvoji klíčových kompetencí:**Kompetence k učení**

Učitel:

- vede žáky k spolupodílení při práci nad zadávanými úkoly, žáci si organizují práci ve skupinách, provádějí kontrolu, hodnotí se, srovnávají.
- podporuje zájem dětí naučit se novému a volí vhodné postupy k motivaci – soutěže, kvízy, křížovky, doplňovací cvičení, práce s chybou, referáty apod.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- napomáhá žákovi při hledání správných řešení zadávaných úkolů a směřuje ho ke spolupráci s ostatními žáky, učiteli, rodiči, kteří mu mohou pomoci. Žák nabývá vědomí, že problém je řešitelný a uvědomí si kde jsou jeho nedostatky, které se snaží odstranit.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- dává žákovi dostatek podnětů k rozvoji komunikativních dovedností. Žák prezentuje své práce v rámci skupiny a třídy, diskutuje při práci, učí se naslouchat, formulovat své myšlenky, přesvědčit ostatní. Slovní zásoba je rozvíjena dostatkem literatury, vyhledáváním a zpracováním informací z internetu a prací na výukových programech. Učitel opravuje nesprávnou výslovnost a usměrňuje žákům mluvený projev.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- umožňuje žákovi pracovat v různých skupinách. Žák si s pomocí učitele stanoví pravidla, která napomáhají vést práci skupiny. Učitel sleduje dodržování pravidel všech skupin. Případné konflikty mezi žáky řeší bez prodlení a učí žáky vzájemnému respektu. Skupiny jsou předem seznámeny s kritérii hodnocení.

Kompetence občanské

Učitel:

- žáky vede k národní hrdosti a lásce k českému jazyku. Na příkladech osobnosti literatury umožňuje žákovi seznámit se s jejich odkazy a zaujmout pozitivní postoj k uměleckým dílům.
- svým příkladem ukazuje žákovi, že je třeba respektovat přesvědčení druhých lidí a potlačuje známky agrese, které se při práci mohou projevit.

Kompetence pracovní

Učitel:

- předkládá žákovi pomůcky a další vybavení. Žák využívá již získaných znalostí a zkušeností ze všech složek předmětů. Projevuje zájem o výuku a postupně si utváří dobrou pracovní morálku.
- volí motivující činnosti a systém hodnocení.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět – Český jazyk a literatura

Ročník: 1.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky - ČJL-3-2-05 Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	Přípravné období - hlasitě čte jednoduché věty se správnou intonací, rozumí větě, dokáže ji opakovat - s pomocí učitele aplikuje zásady správného dýchání - čte a rozlišuje dlouhé a krátké samohlásky - rozliší zvukově a graficky hlásky, slabiky a jednoduchá slova - ve svém mluveném projevu používá správné tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	1. JAZYKOVÁ VÝCHOVA zvuková stránka jazyka Kultura mluveného projevu	OSV Osobnostní a sociální rozvoj - poznávání lidí - mezilidské vztahy - komunikace - psychohygiena - rozvoj schopností poznávání - sebezpoznávání a sebezpojetí - seberegulace a sebeorganizace - kreativita - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - hodnoty, postoje, praktická etika - kooperace a kompetice MKV - Lidské vztahy - Kulturní diference EGS - Evropa a svět nás zajímá
- ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným		2. KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA čtení slabik, slov a krátkých vět délka samohlásek písmena: malá, velká, tiskací a psací vyhledávací čtení	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
pokynům přiměřené složitosti - ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči - ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální a nonverbální prostředky v běžných školních i mimoškolních situacích - ČJL-3-1-06 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev - ČJL-3-1-06 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	- adekvátně reaguje na mluvené pokyny (pozdrav, oslovení, prosba, poděkování, omluva, blahopřání) - pozdraví, poděkuje, požádá, omluví se - seřadí ilustrace podle časové (dějové) posloupnosti - podle obrázkové osnovy vypráví jednoduchý příběh	Technika mluveného projevu Technika mluveného projevu: dýchání, výslovnost a nonverbální prostředky Souvislý mluvený projev naslouchání: praktické a věcné Mluvený projev: vypravování, dialog na základě obrazového materiálu	
- ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	Přípravné období - sedí při psaní, správně drží tělo, sklon sešitu, správný úchop pera	3. PÍSEMÝ PROJEV Hygiena psaní	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- ČJL-3-1-09 píše správně tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev	- uvolňuje si ruku, nacvičuje správné držení těla, držení psacího náčiní; - udržuje si pracovní a hygienické návyky, včetně prvních návyků psaní na počítači; - zná jednotlivá písmena tiskací a psací, malá a velká - napíše psací písmena velké a malé abecedy, - píše správně tvary písmen a číslic i podle diktátu - píše písmena ve správném pořadí ve slovech - píše diktát jednoduchých slov a vět - kontroluje vlastní písemný projev; - vyhledá písmena na klávesnici počítače - rozumí jednoduchým písemným pokynům - pozná větu, píše na konci věty tečku	Technika psaní opis a přepis slova a vět	
- ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku - ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu	- při četbě nebo přednesu literárního textu správně vyslovuje, vhodně frázuje a užívá správné tempo a melodii řeči - recituje básně, říkadla a rozpočítadla, z paměti je přednáší; vyjadřuje své pocity z přečteného textu - stručně reprodukuje obsah krátkého literárního textu - vyjádří pocity z přečteného literárního textu mluvenou formou nebo	4. LITERÁRNÍ VÝCHOVA Poslech literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění - ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem	jednoduchými výtvarnými technikami, např. komiksem, obrázkem - rozpozná dobro a zlo v jednání pohádkových postav - odliší vyjadřování v próze a ve verších - rozumí základním literárním pojmům - vymyslí závěr jednoduchého příběhu; - zaznamená klíčová místa jednoduchého literárního textu formou obrázku - pracuje tvořivě s literárním textem, dramaturizuje jej	Literární žánry (rozpočítadlo, hádanka, říkanka, pohádka, báseň, bajka) a další pojmy (kniha, čtenář, divadelní představení, loutkové divadlo, herec) Tvořivé činnosti s literárním textem: přednes, dramaturizace	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět – Český jazyk a literatura

Ročník: 2.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky - ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	- seřadí slova v abecedním pořádku podle jejich prvního písmena - označí přízvučnou slabiku ve slově -rozděluje slova na slabiky -rozděluje slovo na konci řádku - správně vyslovuje a píše spojení předložky a ohebných slov -výslovnost dlouhých a krátkých samohlásek, dvojhásek -vyslovuje a píše správně na konci a uvnitř slova - rozlišuje a vyjmenuje samohlásky, měkké, tvrdé a obojetné souhlásky a aplikuje pravidla psaní po těchto souhláskách -aplikuje pravidla psaní u,ů,ú -rozlišuje zvukovou a psanou podobu slabik dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě	1. JAZYKOVÁ VÝCHOVA zvuková stránka jazyka abeceda slabika, slovní přízvuk význam slabiky pro dělení slov slabikotvorné r a l spisovná výslovnost souhlásky znělé a neznělé, spodoba pravopis lexikální	OSV Osobnostní a sociální rozvoj -poznávání lidí -mezilidské vztahy -komunikace -psychohygiena -rozvoj schopností poznávání -sebepoznávání a sebepojetí -seberegulace a sebeorganizace -kreativita -řešení problémů a rozhodovací dovednosti -hodnoty, postoje, praktická etika - kooperace a kompetice MKV - Lidské vztahy - Kulturní diference EGS - Evropa a svět nás zajímá

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná - ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky - ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	-třídí slova, rozlišuje nadřazenost a podřazenost slov - v textu najde slova příbuzná, citově zabarvená a zdrobněliny, vytvoří vlastní -přihadí správně slova stejného anebo podobného významu a slova významu opačného -rozpozná oznámení, otázku, výtku, rozkaz, přání -používá správně interpunkční znaménka na konci věty -moduluje melodii výpovědi podle svého záměru -krátké výpovědi – opraví chybnou modulaci -pozná konec věty a začátek věty následující -začíná věty velkým písmenem - seřazuje věty v textu -rozliší slova do skupin podle jejich obecného významu (děj, věc, okolnost, vlastnost)	Slovní význam Druhy vět Interpunkce Věta Pořádek vět	
- ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	-rozumí jednoduchým pokynům z různých oblastí života, např. v dopravě, knihovně, divadle - rozumí písemným nebo ústním pokynům k práci a pobytu ve škole a adekvátně na	2. KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA čtení – praktické a věcné Naslouchání – praktické a věcné	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči - ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky v běžných školních i mimoškolních situacích	ně reaguje - učí se respektovat základní formy společenského styku, cvičí se ve schopnosti vypravovat a popisovat - podle konkrétní komunikační situace volí vhodné oslovení a rozloučení - vyslechne druhého, naváže na téma zmíněné partnerem - správně dýchá a volí vhodné tempo řeči v připravených i nepřipravených školních projevech	Technika mluveného projevu: dýchání Pravidla dialogu: nonverbální prostředky, mimika, gesta Oslovení, rozloučení, poděkování, pozdrav, prosba, omluva, vypravování	
- ČJL-3-1-09 píše správně tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev		3. PÍSEMÝ PROJEV základní hygienické návyky technika psaní	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	- píše krátká sdělení podle předem daných pokynů učitele	žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, dopis	
- ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku - ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu - ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění - ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	- při četbě nebo přednesu literárního textu správně vyslovuje, vhodně frázuje a užívá správné tempo a melodii řeči - stručně reprodukuje obsah krátkého literárního textu - vyjádří pocity z přečteného literárního textu mluvenou formou nebo jednoduchými výtvarnými technikami, např. komiksem, obrázkem - čte nahlas i potichu známé i neznámé jednoduché texty - odliší vyjadřování v próze a ve verších - rozumí základním literárním pojmům - vymyslí závěr jednoduchého příběhu; - zaznamená klíčová místa jednoduchého literárního textu formou obrázku - pracuje tvořivě s literárním textem, drammatizuje jej	4. LITERÁRNÍ VÝCHOVA Krásná literatura Poslech literárních textů Počátky interpretace Literární žánry (rozpočítadlo, hádanka, říkanka, pohádka, báseň, bajka) a další pojmy (kniha, čtenář, divadelní představení, loutkové divadlo, herec, režisér, verš, rým) Tvořivé činnosti s literárním textem: přednes, drammatizace, vlastní výtvarný doprovod, volná reprodukce textu, tvůrčí psaní	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět – Český jazyk a literatura

Ročník: 3.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná - ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pé, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování - ČJL-3-2-04 rozdílí slovní druhy v základním tvaru	- zná příklady slov opačných, - doplní a přiřadí slova souřadná, nadřazená a podřazená - vyhledá slova stejného a opačného významu - pamětně zvládá vyjmenovaná slova a používá je v textu - odůvodňuje a správně píše i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech - správně píše vlastní jména vybraných států, ulic, zeměpisných názvů - pozná a rozliší slovní druhy (se zájmeny a příslovci se pouze seznámí) - v základním tvaru rozliší všechny ohebné slovní druhy	1. JAZYKOVÁ VÝCHOVA Zvuková stránka jazyka Sluchové rozlišení hlásek, samohlásek a souhláskových skupin Slovní zásoba a tvoření slov, slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, stavba slova Pravopis: Vyjmenovaná slova Velká písmena – vlastní jména Tvarosloví: Slovní druhy – tvary slov Slova ohebná a neohebná	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, okolnost, věc, vlastnosti - ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	- rozezná slovo ohebné a neohebné - tvoří jednoduché věty - spojuje krátké věty do souvětí a užívá k tomu vhodné spojovací výrazy - obmění spojovací prostředky podle potřeby svého projevu nebo podle zadání učitele	Skladba: Věta a souvětí Použití spojovacích výrazů	
- ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost - ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích - ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru	- při čtení vhodně užívá nonverbální prostředky - reprodukuje obsah textu - čte plynule s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - vyhledá informace v encyklopediích a slovnících pro děti - aktivně se podílí na sestavování jednoduchých pravidel a pokynů pro různé situace ve škole - dodržuje vhodnou vzdálenost k partnerovi,	2. KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Rozvoj slovní zásoby Praktické čtení: Technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu Naslouchání a čtení s porozuměním Věcné čtení: čtení jako zdroj informací, vyhledávací čtení, klíčová slova Mluvený projev: dialog, verbální a nonverbální prostředky komunikace	MED Kritické čtení - vliv médií ve společnosti - interpretace mediálních sdělení a reality Prv – informace OSV Osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly) Sociální rozvoj - kooperace a kompetice - komunikace OSV Osobnostní rozvoj - psychohygienu (uvolnění, relaxace) MED: Tvorba mediálního sdělení (tvorba vhodných sdělení pro školní

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti - ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev - ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh - ČJL-3-1-10 píše věcně formálně správně jazykově sdělení	udržuje s ním oční kontakt - rozhovor bezdůvodně nepřerušuje nebo požádá o přerušeni a uvede důvod - naslouchá mluvenému projevu spolužáka a uvědomuje si jeho nonverbální prostředky - odhalí výraznější chyby v mluveném projevu, upozorní na ně a pomůže s jejich opravováním - opraví chyby v samostatném vypravování spolužáka - v jednoduchém projevu dbá na to, aby byl gramaticky a věcně správný - sestaví osnovu a podle ní píše krátké texty - v písemném projevu užívá vhodně jazykové prostředky, grafické symboly a interpunkci a při tom aplikuje znalosti osvojené v jazykové výchově	Mluvený projev: kultivace mluveného projevu žáka 3. PÍSEMNÝ PROJEV Psaný projev: vypravování, popis, inzerát, pozdrav, dopis, blahopřání základy elektronické komunikace (SMS, e- mail, chat), grafické symboly	média)

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku - ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu - ČJL-3-3-03 rozlišuje vypravování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění - ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	- zdokonaluje se v plynulém a výrazném čtení - čte potichu i nahlas - orientuje se v textu - využívá četbu jako zdroj poznatků - čte s porozuměním - ústně i písemně vyjadřuje své pocity z přečteného textu - pozná a charakterizuje pohádku, příběh s dětským a zvířecím hrdinou, bajku - pracuje s literárním textem povídkou, pohádkou, přednáší básně - reprodukuje text - podle svých schopností ztvárňuje obsah textu jednoduchými obrázky, jednoduchým komiksem, dramatizací či hudebním doprovodem - uvede neznámější autory a ilustrátory knih pro děti	4. LITERÁRNÍ VÝCHOVA zážitkové čtení a naslouchání literární druhy a žánry: verš, rým, pohádka, bajka tvořivé čtení s literárním textem - reprodukce dětská literatura	MKV - kulturní diference - vlastní kulturní zakotvení, spisovatelé, básníci - mezilidské vztahy (stereotypy a předsudky)

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět – Český jazyk a literatura

Ročník: 4.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová - ČJL-5-2-02 rozdílí ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku - ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu - ČJL-5-2-04 rozdílí slova spisovná a jejich nespisovné tvary	- vyhledává a vhodně používá slova stejného nebo podobného významu - rozlišuje synonyma, homonyma - poznává kořen a rozlišuje část příponovou a předponovou (v jednoduchých případech) - podle instrukcí učitele graficky zaznamená stavbu slova - rozliší předponu od předložky, zvládá jejich pravopis - vyhledá v neznámém textu plnovýznamová slova a určí jejich druh - ohebné slovní druhy užívá ve správném tvaru (zná vzory podstatných jmen, určuje pád, číslo, rod a vzor, skloňuje podstatná jména podle vzorů; pozná zvrtná slovesa, neurčitek, časuje slovesa v čase přítomném, minulém, budoucím) - vhodně užívá koncovky spisovné a nespisovné s ohledem na komunikační situaci;	1. JAZYKOVÁ VÝCHOVA Zvuková stránka jazyka Slovní zásoba Význam slov Tvoření slov: stavba slova – předpona, přípona, kořen Tvarosloví: slovní druhy plnovýznamových slov, spisovné a nespisovné tvary jmen, zájmen a sloves	MED Kulturní diference – poznávání vlastního kulturního zakotvení - lidské vztahy – uplatňování principu slušného chování, tolerance, solidarita, empatie

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné skladební dvojici označuje základ věty - ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje - ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách - ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	- určí nespisovné tvary u českých slov; - označí různé komunikační situace, při nichž je vhodné užívat spisovných tvarů slov; - ve dvojčlenné větě vyhledá základní skladební dvojici; - ve větách s nevyjádřeným podmětem tvoří základní skladební dvojici za pomoci příslušných osobních zájmen; - ve svém projevu užívá vhodných spojovacích výrazů a obměňuje je dle pokynů učitele; - píše správně i/y po obojetných souhláskách u vyjmenovaných i příbuzných slov	Skladba: základní větné členy, nevyjádřený podmět, souvětí souřadné a podřadné základní skladební dvojice Použití spojovacích výrazů Pravopis lexikální: koncovky podstatných jmen, shoda přísudku s holým podmětem, vlastní jména	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas - ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává - ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení - ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta - ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	- v krátkém odstavci nalezne klíčová slova a obsahové jádro sdělení, svůj výběr zdůvodní; - vypíše z textu požadované informace; - vyhledá v textu informace, které jej zaujmou nebo o nichž se chce více dozvědět; - doplní neúplný text; - sestaví souvislé vypravování a popis (podle pravidel časové a příčinné souvislosti); - reprodukuje obsah slyšeného projevu, vybere z něj podstatné informace a zapamatuje si je; - zaznamená si data a informace, s nimiž chce v budoucnosti dále pracovat; - dodržuje pravidla komunikace v různých prostředích a pravidla bezpečnosti na internetu; - vhodně se zapojí do rozhovoru, udržuje a ukončí jej;	2. KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Čtení s porozuměním a věcné čtení, praktické čtení výpisky z textu Věcné naslouchání: pozorné, aktivní – zaznamenání slyšeného, reagování otázkami Formy společenského styku Praktické naslouchání: zdvořilý kontakt s partnerem komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog Elektronická komunikace: Chat, sociální sítě, telefon	MED: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (rozdíl mezi informativním a zábavním sdělením) OSV Osobnostní rozvoj sebepoznání a sebepojetí – moje vztahy k druhým lidem OSV: Sociální rozvoj - komunikace MED: Vnímání autora mediálních sdělení (postoje a názory autora mediálního sdělení)

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru - ČJL-5-1-08 rozdlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace - ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti - ČJL-5-1-06 rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě - ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	- dle komunikačního záměru vědomě moduluje a intonuje promluvu, užívá vhodně tempa a pauz řeči; - promluvu upraví podle změněného záměru; - postihne významné rozdíly mezi spisovnou a nespisovnou výslovností; - rozhodne, zda je ukázka textu vhodná pro určitou situaci (s ohledem na spisovnost projevu); - sestaví osnovu vypravování, než začne psát souvislý text; - tvoří nadpisy, člení text na odstavce; - v souvislém textu zachovává časovou a příčinnou souvislost; - podle osnovy vypráví krátký příběh, užívá vhodný jazyk; - popíše svůj pokoj, členy rodiny, jednoduchý pracovní postup; - za pomoci učitele rozpoznává v mediálních produktech (zejména v reklamě) některé manipulativní záměry a techniky a diskutuje o nich;	mluvená komunikace: nonverbální prostředky, dialog, spisovná výslovnost osnova textu 3. PÍSEMNÝ PROJEV Žánry písemného projevu: adresa, dopis, blahopřání, vzkaz, zpráva, oznámení, inzerát, dotazník, popis,	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti		vypravování Jednoduché tiskopisy (korespondenční lístek) Osnova	
- ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je - ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma - ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých	- své dojmy vyjádří písemně i ústně - označí v krátkém odstavci literárního textu nejdůležitější část, svůj výběr zdůvodní - vypíše z textu informace dle zadání učitele - formuluje otázky vyplývající z textu - čte nahlas a potichu, rozumí přiměřeně náročnému textu a reprodukuje jej - odliší podstatné a okrajové informace - dokáže si vybrat četbu podle svého zájmu a udělat zápis do deníku - přednáší a volně reprodukuje text - tvoří vlastní text na dané či vlastní téma - dramaturguje pohádky - sdílí s ostatními čtenáři své pochopení textu děje divadelních a muzikálových představení a své prožitky; - seznámí se s autory dětských knih a filmů	4. LITERÁRNÍ VÝCHOVA zážitkové čtení Tvořivé literární činnosti s textem: Interpretace, přednes, dramaturgie, reprodukce přečteného nebo slyšeného mimočítanková četba	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
a neuměleckých textů - ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	pro děti - rozliší poezii, prózu, drama	Základní literární pojmy: druhy a žánry, literatura neumělecká, pojmy spojené s divadlem -verš, rým, přirovnání, pověst -ilustrátor, spisovatel, herec, režisér	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět – Český jazyk a literatura

Ročník: 5.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová - ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku - ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	- najde v textu větu, která obsahuje slovo vícevýznamové - určuje kořen, předponu, část příponovou a koncovku - odvozuje slova se stejnými předponami a příponami - uvede a vyhledá příbuzná slova k českým slovům - graficky označí ve slovech kořen, slovotvorný základ, předponu a příponovou část - osvojuje si užívání a určování slovních druhů - určuje mluvnické kategorie podstatných jmen, učí pád, číslo, vzor a rod - rozpozná druhy a vzory přídavných jmen - píše správně koncovky podstatných jmen a přídavných jmen měkkých a tvrdých	1. JAZYKOVÁ VÝCHOVA Zvuková stránka jazyka: modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) Slovní zásoba a tvoření slov: slova a pojmy, význam slov Stavba slova: kořen slova, část předponová a příponová, koncovka Tvarosloví: slovní druhy, tvary slov Pravopis: koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých, shoda přísudku s holým podmětem, způsob slovesa, složené tvary v činném rodu, přísudek slovesný	M- číslo a početní opera

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změni větu jednoduchou v souvětí - ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje - ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty - ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu - ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	- pozná přísudek slovesný - určuje mluvnické kategorie sloves - vštěpuje si do paměti správné tvary podmiň. způsobu u slovesa být - rozpoznává neohebné slovní druhy s výjimkou předložky, spojky, částice - rozliší předložku s, z a zdůvodní použití pomocí pádu - pozná souvětí - spojí věty, oddělí věty v souvětí čárkou nebo vhodným spojovacím výrazem - upraví spojení vět v souvětí dle zadání, užije správný spojovací výraz - označí základ podmětu a základ přísudku dvojčlenné věty - na nevyjádřený podmět odkáže odpovídajícím osobním zájmenem - osvojuje si shodu přísudku s podmětem - píše správně i/y v koncovkách přičestí minulého/ činného/ ve shodě přísudku s podmětem v základních případech - sdílí s ostatními čtenáři své pochopení textu a své prožitky	Skladba: věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice Předložky a spojky Skladba: základní větné členy, větný základ, podmět vyjádřený a nevyjádřený Pravopis syntaktický 2. KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Čtení: praktické a věcné	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává - ČJL-5-1-03 posuzuje úplnosti či neúplnost jednoduchého sdělení - ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta - ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku - ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru - ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	- vymyslí název úryvku textu - rozhodne, zda je možno dozvědět se z textu danou informaci - z přečteného textu vyvozuje závěry - dokáže stručně zapsat důležité údaje z textu - rozhodne, které informace v textu jsou nepodstatné pro jeho smysl - porovná informace ze dvou zdrojů - pozná neúplný text - doplní neúplné sdělení - opraví neúplné sdělení jiného žáka - naslouchá textu a dokáže ho převyprávět - zeptá se na podrobnosti slyšeného projevu - při skupinové práci najde v reklamě nebo inzerci autorovu manipulaci, společný	Čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova Učební text, poznámky, výpisky, zdroje informací celistvost a soudržnost textu SMS, e- mail naslouchání – základní techniky mluveného projevu, vyjadřování závislé na kom. situaci, komunikační žánry, základní komunikační pravidla	ICT -komunikace žáka s použitím PC MED čtení a vnímání mediálních sdělení – reklama

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace - ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti - ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává - ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	názor zdůvodní a obhajuje - zaznamená podbízivost reklamních sloganů - správně aplikuje osvojené gramatické a stylistické vědomosti a dovednosti při tvorbě vlastního textu - volí výstižná slova pro sestavení stručného inzerátu a napíše ho - najde ukázkou nespisovných jazykových prostředků v literárním textu, diskutuje o vhodnosti jejich užití a o důvodu autora, proč tyto prostředky užil - rozpozná vhodnost použití spisovné či nespisovné výslovnosti dle situace - vhodně užívá spisovnou a nespisovnou výslovnost dle komunikační situace - zdůvodní význam osnovy - vypravuje podle osnovy nebo popisuje postup práce - rozhodne, zda je možno dozvědět se z textu danou informaci - napíše text s jednoduchým obsahem – forma pozvání, oznámení, pozná rozdíl	vypravování popis vlastní popis popis děje popis pracovního postupu 3. PÍSEMNÝ PROJEV Učební text, poznámky, výpisky, zdroje informací Inzerát, dopis, popis, adresa, pozdrav, tiskopisy, omluvenka, pozvánka, oznámení, zpráva, SMS, e-mail	ICT -tvořivá práce s reklamou interpretace VDO - občanská společnost a škola - občan, občanská společnost a stát MED - fungování a vliv médií ve

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti	mezi zprávou a oznámením - předávání zpráv formou SMS, napíše a odešle SMS zprávu a e- mail - napíše vypravování podle osnovy	Vypravování	společnosti
- ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma - ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů - ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy - ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	- napíše pohádku, povídku, bajku, dotvoří ji obrázky - odliší jednoduché texty - charakterizuje základní žánry literatury pro děti - uvažuje o funkci verše, rýmu a rytmu poezie v konkrétním textu - ohodnotí vlastní text a diskutuje o něm	4. LITERÁRNÍ VÝCHOVA Literární žánry: říkanka, hádanka, rozpočítadlo, bajka, báseň, přirovnání populárně naučné texty – encyklopedie, slovník Poslech literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání Tvořivé činnosti s literárním textem	Lit. dram. výchova EGS – Evropa s vět nás zajímá(zvyky a tradice národů) EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí (změny v krajině mého domova způsobené lidskou činností) EGS – jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace) Objevujeme Evropu a svět (poznávání života a zájmů dětí v různých zemích světa)

	- stručně reprodukuje obsah krátkého literárního textu - vyjádří pocity z přečteného literárního textu mluvenou formou nebo jednoduchými výtvarnými technikami, např. komiksem, obrázkem - odliší vyjadřování v próze a ve verších - rozumí základním literárním pojmům - vymyslí závěr jednoduchého příběhu - zaznamená klíčová místa jednoduchého literárního textu formou obrázku - čte nahlas i potichu známé i neznámé jednoduché texty	- reprodukce textu - počátky interpretace literatury - literární druhy a žánry: poezie, próza, báseň, pohádka, hádanka, rozpočítadlo, říkanka - literární pojmy: spisovatel, básník, čtenář, divadelní přestavení, herec, režisér - čtení s porozuměním - poslech literárních textů - zážitkové čtení a naslouchání - tvůrčí psaní	Vv – Vyjádření děje obrázkem

5.1.2 Český jazyk a literatura (2. st.)

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Český jazyk a literatura je vyučován jako samostatný předmět a na 2. stupni základní školy navazuje svým vzdělávacím obsahem na učivo 1. stupně.

Výuka je rozdělena do tří tematických oblastí:

- **jazyková výchova**
- **komunikační a slohová výchova**
- **literární výchova**

Jazyková výchova:

Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem přehledného a srozumitelného vyjadřování. Český jazyk se stává nástrojem získání většiny informací, ale i předmětem poznání. Na základě intelektových dovedností se učí žák porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídít je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění; učí se vyhledávat a ověřovat potřebné informace v literatuře, slovnících, encyklopediích, v tištěné podobě i na internetu.

Komunikační a slohová výchova

Žáci se učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát a mluvit, učí se výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky s ohledem na komunikační situaci a prostředí, učí se rozumět různým typům textů v tištěné i elektronické podobě, jež se vztahují k nejrůznějším situacím, a kriticky posuzovat jejich obsah, zejména rozpoznat manipulaci v mluvené, písemné i elektronické podobě a dokázat na ni adekvátně reagovat.

Literární výchova:

Žáci poznávají prostřednictvím vhodné četby v tištěné i elektronické podobě základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora, učí se formulovat vlastní názory na přečtené dílo. Rozvíjejí své základní čtenářské návyky a schopnost vytvářet vlastní literární texty. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje a životní hodnotovou orientaci. Učí se rozlišovat hodnotnou literaturu od literatury konzumní a manipulační. Doplnujícím oborem může být dramatická výchova. Žáci druhého stupně pravidelně zaznamenávají zážitky z četby knih pro děti a mládež a z kulturních akcí do kulturních deníků.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

- 6. ročník – 5 hodiny týdně
- 7. ročník – 4 hodiny týdně
- 8. ročník – 4 hodiny týdně
- 9. ročník – 5 hodin týdně

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Český jazyk a literatura je vyučován zpravidla v nedělených třídách. Škola si může zvolit v případě žáků nadaných nebo s SVP dělení do skupin. V rámci hodin českého jazyka a literatury mohou být organizovány exkurze, besedy, návštěvy muzeí, knihoven, divadelních a

filmových představení. Do výuky jsou zařazovány krátkodobé projekty k probíranému učivu či k aktuálnímu tématu, kde žáci uplatní znalosti a prohloubí dovednosti získané v předmětu.

V předmětu Český jazyk a literatura se realizují tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Osobnostní rozvoj: Kreativita, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace
Sociální rozvoj: Komunikace, Kooperace a kompetice, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy
Morální rozvoj: – Hodnoty, postoje, praktická etika, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Výchova demokratického občana (VDO)

Občanská společnost a škola
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
Občan, občanská společnost a stát

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)

Objevujeme Evropu a svět
Jsme Evropané
Evropa a svět nás zajímá

Multikulturní výchova (MKV)

Lidské vztahy
Etnický původ
Multikulturalita
Kulturní diference
Princip sociálního smíru a solidarity

Enviromentální výchova (EV)

Vztah člověka k prostředí
Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Mediální výchova (MED)

Tematické okruhy receptivních činností:

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- Vnímání autora mediálních sdělení
- Fungování a vliv médií ve společnosti

Tematické okruhy produktivních činností:

- Práce v realizačním týmu
- Tvorba mediálního sdělení

Výchovné a vzdělávací postupy vedoucí k utváření a rozvoji klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky k samostatnému podílení na organizaci a řízení (připravují pravopisná cvičení,

- soutěže, pracují ve skupinách, kde svou práci kontrolují, hodnotí a srovnávají s ostatními skupinami),
- vede žáky k vyhledávání informací v jazykových příručkách, odborné literatuře, slovnících, v elektronických médiích a dále pak jejich třídění a předávání poznatků,
  - motivuje žáky k tomu, aby portfolio své četby programově doplňovali o tituly náročnějších děl a různých žánrů,
  - procvičuje obecně užívané termíny formou jazykové rozcvičky, k upevnění znalostí využívá všestranné jazykové rozbory,
  - vede žáky k samostatné práci, zodpovědnému přístupu k zadané práci (žáci svou práci prezentují, obhajují, učí se přijímat kritické hodnocení, např. četba slohových prací).

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- při procvičování probraného učiva vede žáky k odhalení mezery ve svých vědomostech,
- vede žáky k pochopení, že problémy je nutné řešit,
- vede žáky, kteří jsou si vědomi svých nedostatků, k požádání o pomoc spolužáky, učitele, rodiče.

Kompetence komutativní:

Učitel:

- vede žáky při četbě slohových prací, referátů, při recitaci ke kultivovanému projevu,
- hodnotí různé výstupy a žáci sami posuzují úroveň, učí se z chyb vlastních i svých spolužáků,
- zařazuje do výuky tematicky vymezené diskuse, v nichž mají žáci možnost uplatnit vlastní názory, vhodně argumentovat, korigovat svá stanoviska a vhodně reagovat na názory jiných,
- správně formulovat myšlenky není snadné, a proto přesvědčuje žáky o nutnosti rozvíjet slovní zásobu (např. četbou knih).

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- vede žáky k práci ve skupinách, v nichž si žáci sami volí pravidla,
- vede žáky k poznání, že je třeba při práci ve skupině spolupracovat, využít schopností každého jednotlivce,
- vede skupinu k hodnocení jednotlivce ve své skupině a k hodnocení ostatních skupin,
- snaží se odstraňovat neshody při práci a vede žáky k respektu vůči každému,
- podporuje u žáků přípravu samostatných výstupů (křížovky, cvičení, referáty o spisovatelích, knihách,...) – těmito výstupy získávají žáci sebedůvěru, pocit uspokojení,
- pravidelným zařazováním řečnických cvičení do výuky vede žáky k získávání potřebné sebedůvěry pro vystupování na veřejnosti.

Kompetence občanské:

Učitel:

- výběrem jazykově a obsahově hodnotných textů přibližuje žákům význam české literatury jako kulturního dědictví národa;
- výběrem vhodných témat motivuje žáky k tvorbě příspěvků pro místní média, jimiž by se aktivně zapojovali do života obce

- vhodným výběrem textů a přiblížením životních postojů a názorů lidí činných v kultuře představuje vzory hodné následování.

Kompetence pracovní:

Učitel:

- zadává samostatné práce – žáci zpracovávají vlastní materiály, nebo materiály připravené vyučujícím,
- umožňuje žákům využít internet a školní knihovnu,
- vede žáky k prezentaci prací v třídním časopise, regionálním tisku, na webu školy a projektů školy a v soutěžích,
- zařazuje do výuky úkoly na procvičení slohových útvarů (dopis, životopis, žádost – i v elektronické podobě) důležitých pro pracovní uplatnění a pro úspěšné absolvování pracovního pohovoru.

Kódy ke vzdělávacímu oboru Český jazyk a literatura - 2. stupeň

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy

žák

ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova

ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh

ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami

ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci

ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace

ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí

ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí

ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy

žák

ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji

ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru

ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj

ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci

ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru

ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči

ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu

ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát

ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování

ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy

žák

ČJL-9-3-01 *uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla*

ČJL-9-3-02 *rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora*

ČJL-9-3-03 *formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo*

ČJL-9-3-04 *tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie*

ČJL-9-3-05 *rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty*

ČJL-9-3-06 *rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele*

ČJL-9-3-07 *uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře*

ČJL-9-3-08 *porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování*

ČJL-9-3-09 *vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích*

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 6.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstup Žák:	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Jazyková výchova			
ČJL-9-2-02	- u slova vyznačí předponu, kořen, příponovou část (přípona, koncovka) - tvoří slova příbuzná	Stavba slova	
ČJL-9-2-04	- v souvislém textu správně třídí druhy slov	Slovní druhy	
ČJL-9-2-03 ČJL-9-2-04	- u podstatných jmen určí mluvnické kategorie - třídí podstatná jména na konkrétní a abstraktní - do vět doplní správný tvar dvojného čísla, rozlišuje mezi uši x ucha, oči x oka apod., pro ověření využije Pravidel českého pravopisu či Slovníku spisovné češtiny	Podstatná jména – mluvnické kategorie, konkrétní a abstraktní, dvojné číslo, ověření správnosti pomocí Slovníku spisovné češtiny či Pravidel českého pravopisu)	
ČJL-9-2-03 ČJL-9-2-04	- roztrídí přídavná jména podle druhů a vzorů, dbá na správný pravopis koncovek - do textu doplní tvary přídavného jména v daném stupni, pro ověření využije Pravidel českého pravopisu či Slovníku spisovné češtiny	Přídavná jména – druhy a vzory, pravopis koncovek, mluvnické kategorie, tvoření přídavných jmen pomocí příponové části (n/nn), stupňování jednodušších tvarů, ověření správnosti pomocí Slovníku spisovné češtiny či Pravidel českého pravopisu)	
ČJL-9-2-04	- v textu vyhledá zájmena dle správného druhu - rozhodne o správnosti tvarů zájmen osobních, přivlastňovacích a ukazovacích	Zájmena – druhy, zájmeno já (mně/mě), sebou a s/sebou, pravopis zájmen přivlastňovacích a ukazovacích	
ČJL-9-2-04	- aplikuje znalosti o pravopisu číslovek základních a řadových při doplňování správných tvarů do vět	Číslovky – druhy číslovek, pravopis číslovek základních a řadových (druhý x 2.)	
ČJL-9-2-04 ČJL-9-2-07	- tvoří správné tvary podmiňovacího způsobu přítomného ve všech osobách - v textu vyhledá a opraví chybu ve shodě podmětu s přísudkem	Slovesa – slovesné kategorie, podmiňovací způsob přítomný, shoda podmětu s přísudkem	
ČJL-9-2-06	- do věty doplní odpovídající podmět a přísudek	Skladba:	

	- rozliší větu jednoduchou od souvětí, u souvětí určí počet vět	podmět – holý, rozvitý, několikanásobný, vyjádřený a nevyjádřený přísudek – slovesný a jmenný se sponou věta jednoduchá a souvětí – stavba věty, pořádek slov ve větě	
ČJL-9-2-07	- zvládá pravopis slov ve větě jednoduché i v souvětí	Pravopis lexikální – skupiny hlásek bě/bje, pě, vě, vje, zdvojené souhlásky	
Komunikační a slohová výchova			
	- vyplní správně jednoduché tiskopisy	Jednoduché tiskopisy – formulář, objednávka	MED – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (kritický přístup k různým druhům mediálních sdělení, informativní a společensky významné prvky sdělení)
ČJL-9-1-04 ČJL-9-1-05 ČJL-9-2-01 ČJL-9-1-06	- dorozumívá se kultivovaně, využívá vhodných jazykových prostředků pro danou komunikační situaci (připravenou i spontánní) - vhodně užívá spisovných prostředků - mluvený projev doprovodí vhodnými slovními mimoslovními prostředky řeči	Jednoduché komunikační žánry: Kultivovaný mluvený projev: pozdrav, telefonování, představování Kultivovaný písemný projev: vzkaz, zpráva, oznámení, pozvánka, SMS, osobní dopis/email	MED – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (rozdíl mezi reklamou, zprávou a jiným sdělením)
ČJL-9-1-10	- napíše gramaticky, stylisticky a kompozičně správně daný slohový útvar	Popis budovy či místnosti, popis předmětu	MED – Práce v realizačním týmu (redakce vybraného média), tvorba mediálního sdělení (tvorba sdělení pro školní časopis a web)
ČJL-9-1-08	- vyhledá v textu klíčová slova a zachytí hlavní myšlenky textu	Odborný text – výpisky, výtah (studijní a praktické čtení, orientace v textu)	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (efektivní a asertivní komunikace) AJ – představování se
ČJL-9-1-10	- napíše gramaticky, stylisticky a kompozičně správně daný slohový útvar, který přednese svým spolužákům	Vypravování – vlastní tvořivé psaní, kultivace mluveného projevu, zážitkové naslouchání	OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika (odpovědnost za napsané, respektování osobnosti a identity lidí), (analýza postojů a hodnot v chování druhých) EGS – objevujeme Evropu a svět (rodinné příběhy z cest)
Literární výchova			
ČJL-9-3-05 ČJL-9-3-06	- rozlišuje literární druhy a žánry, jejich specifika, uvede výrazné představitele	Základy literární teorie: Literární druhy a žánry	EGS – Jsme Evropané (zdroje evropské civilizace)

	- odliší od sebe literaturu hodnotnou od konzumní, svůj názor podloží vhodnými argumenty	Výrazové formy – poezie (rým, rytmus, verš vázaný), próza, drama Literatura umělecká, věcná a kýč	EGS – Objevujeme Evropu a svět EGS – Evropa a svět nás zajímá OSV – Sociální rozvoj: Mezilidské vztahy
ČJL-9-3-01	- stručně charakterizuje útvary ústní lidové slovesnosti	Literární historie: Ústní lidová slovesnost	OSV – Sociální rozvoj: Komunikace, Kooperace a kompetence, Poznávání lidí;
ČJL-9-3-07	- uvede významné oblasti spojené se vznikem písma	Starověké písemnictví – počátky písma, antická literatura (starověký epos, antické drama)	OSV – Osobnostní rozvoj: Kreativita
ČJL-9-3-02	- charakterizuje antickou literaturu, uvede její významné představitele a jejich díla – všímá si volby námětu díla a kompozice příběhu		EV – Vztah člověka k prostředí (lidová slovesnost a příroda)
	-		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 7.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstup Žák:	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Jazyková výchova			
ČJL-9-2-02 ČJL-9-2-03	- uži je slova mnohoznačná ve větách tak, aby byl znám jejich různý význam - do souvislého textu doplní vhodná synonyma, antonyma, homonyma a slova citově zbarvená - v textu vyhledá sousloví, odborné názvy - dokáže vysvětlit význam vybraných rčení - seznamuje se s různými jazykovými příručkami (např. slovník lexikální, frazeologický apod.)	Nauka o významu slov – slova jednoznačná a mnohoznačná, slovo, sousloví a rčení, synonyma, antonyma a homonyma, slova citově zbarvená, odborné názvy Jazykové příručky – jazyková norma a kodifikace	
ČJL-9-2-04 uČJL-9-2-03 ČJL-9-2-07	- rozřídí podst. jm. na hromadná, látková a pomnožná - využívá znalosti pravidel pro psaní vlastních názvů při odůvodňování pravopisu, správnost si ověří v jazykových příručkách	Slovní druhy: Podstatná jména – látková, hromadná, pomnožná, pravopis vlastních názvů	
ČJL-9-2-04 ČJL-9-2-07	- stupňuje složitější tvary přídavných jmen - odvozuje přídavná jména pomocí přípon -ský, -cký, -čký včetně množného čísla - doplní do vět jmenné tvary přídav. jm.	Přídavná jména – stupňování přídavných jmen – složité tvary, odvozování příponami -ský, -cký, jmenné tvary	
ČJL-9-2-04	- aplikuje znalosti o skloňování zájmen při doplňování správných tvarů do souvislého textu	Zájmena – zájmena ten, náš, jenž a týž	
ČJL-9-2-04	- do vět doplní správné tvary číslovek	Číslovky – skloňování číslovek dva/oba, tři apod.	
ČJL-9-2-04	- tvoří tvary podmiň. způsobu přítomného a minulého - určí slovesný rod	Slovesa – podmiňovací způsob přítomný a minulý, slovesný rod činný a trpný	
ČJL-9-2-07	- vhodně uži je druhy příslovčí v základním i stupňovaném tvaru - rozliší příslovečnou spřežku a správně ji napíše	Příslovce – druhy, stupňování, příslovečné spřežky	
	- v textu vyhledá příklady předložek vlastních a nevlastních	Předložky vlastní a nevlastní	

	- odliší větu jednočlennou, dvojčlennou a větný ekvivalent	Výpověď a věta - Věta jednočlenná, dvojčlenná a větný ekvivalent	
ČJL-9-2-07	- do souvislého textu správně doplní interpunkci ve větě jednoduché a v souvětí podřadném	Věta jednoduchá a souvětí – interpunkce v souvětí podřadném	
ČJL-9-2-06	- graficky znázorní rozvíjející větné členy - do věty doplní vhodný rozvíjející větný člen	Skladba: Rozvíjející větné členy: přívlastek shodný a neshodný, příslovečné určení (míry, času, způsobu, místa), předmět	
Komunikační a slohová výchova			
ČJL-9-1-08 ČJL-9-1-09	- uspořádá informace v textu v logické návaznosti - napíše gramaticky, stylisticky a kompozičně správně zadaný slohový útvar	Popis děje a pracovního postupu	OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika (analýza postojů a hodnot druhých lidí a jejich projevů v chování) MED – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (rozdíly mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením) OSV – Osobnostní rozvoj: Kreativita
	- napíše gramaticky, stylisticky a kompozičně správně zadaný slohový útvar	Charakteristika postavy (vnější, vnitřní, přímá, nepřímá) – vlastní	
ČJL-9-1-01 ČJL-9-1-08 ČJL-9-1-04 ČJL-9-1-09	- připraví si výklad a referát, který prezentuje spolužákům - při zpracování odlišuje fakta od názorů a hodnocení, ověřuje si informace - dodržuje zásady mluveného projevu při přednesu před spolužáky	Výklad, referát	
Literární výchova			
ČJL-9-3-01	- reprodukuje přečtený text, interpretuje smysl díly	Vývojové období národní a světové literatury: Bible (alegorie)	OSV – Morální rozvoj (hodnoty, postoje, praktická etika) EGS – Jsme Evropané (co Evropu spojuje a rozděluje), Objevujeme Evropu a svět, Evropa a svět nás zajímá MKV – Multikulturalita; Lidské vztahy, etnický původ
	- stručně charakterizuje období středověku a uvede jejich významné osobnosti a díla - charakterizuje literárního hrdinu středověkého eposu - uvede rozdíl mezi legendou a kronikou a vyjmenuje významné autory - stručně vysvětlí vývoj češtiny	Středověké písemnictví – hrdinský a rytířský epos (literární hrdina), legenda, kronika Původ a základy vývoje češtiny	
ČJL-9-3-08 ČJL-9-3-03 ČJL-9-1-06	- stručně charakterizuje období renesance a humanismu a uvede jejich významné osobnosti a díla - u vybraných děl porovná umělecké zpracování s knižní předlohou, formuluje své dojmy na umělecké dílo - přednese ukázkou z díla vybraného autora, dodržuje zásady mluveného projevu	Renesance a humanismus	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 8.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstup Žák:	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Jazyková výchova			
ČJL-9-2-02 ČJL-9-2-03	- uvede způsoby obohacování slovní zásoby (odvozování, zkracování, přejímání, spojování slov v sousloví, přenášení významu) - u známých slov uvede, jak vznikla, u neznámých určí jejich původ podle slovníku - správně tvoří tvary slov přechylováním	Nauka o slovní zásobě – obohacování slovní zásoby včetně přenášení významu (metafora, metonymie), způsoby tvoření slov, přechylování slov	
ČJL-9-2-01 ČJL-9-2-03	- rozeznává mezi slovy cizími, přejatými a domácími - zvládá pravopis vybraných přejatých a cizích slov a jejich skloňování i výslovnost - nevhodně užitá cizí slova nahradí českými ekvivalenty - při ověřování správnosti využije jazykových příruček	Slova přejatá a cizí – pravopis, výslovnost, skloňování	
ČJL-9-2-04	- u sloves určí slovesný vid, uvede vidový protějšek	Slovní druhy: Slovesa – slovesný vid	
ČJL-9-2-06 ČJL-9-2-07	- v textu určí druhy základních i rozvíjejících větných členů, vyznačí je graficky - nahradí větný člen VV, určí druh VV - správně doplní interpunkci do věty jednoduché a souvětí - rozeznává mezi souvětím souřadným a podřadným, znázorní souvětí graficky - určí významové poměry mezi HV	Skladba: Podmět všeobecný, přísudek jmenný beze spony, vyjádřený citoslovcem Rozvíjející větné členy: přívlastek postupně rozvíjející a několikanásobný, těsný a volný; příslovečné určení příčiny, přípustky, účelu, doplněk Druhy VV Souvětí souřadné a podřadné Významové poměry mezi HV	
ČJL-9-2-08	- uvědomuje si rozdíl mezi jazykem národním a mateřským - orientuje se v evropských jazykových skupinách a dělení slovanských jazyků	Obecná jazykověda: Evropské jazykové větve, slovanské jazyky Útvary národního jazyka, slohové rozvrstvení slovní zásoby	

	- u vybraného slova uvede, do jaké jazykové vrstvy jazyka patří (spisovné a nespisovné útvary jazyka)		
Komunikační a slohová výchova			
ČJL-9-1-08 ČJL-9-1-09 ČJL-9-1-10	- z odborného či populárně naučného textu vytřídí podstatné informace, které zpracuje do referátu, výtahu, teze	Práce s odborným textem – výtah, referát, teze	
ČJL-9-1-10	- napíše gramaticky, kompozičně i stylisticky správně charakteristiku literární postavy	Charakteristika literární postavy	MKV – Multikulturalita (člověk jako příslušník multikulturní společnosti, přínosy i rizika spojená se soužitím lidí různých kultur)
ČJL-9-1-10	- uvědomuje si rozdíl mezi prostým a subjektivně zabarveným popisem - při vlastním tvořivém psaní užívá vhodných jazykových prostředků typických pro daný slohový útvar (např. obrazná pojmenování)	Líčení	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (hodnota přírodní a kulturní krajiny a lidské aktivity v ní) OSV – Osobnostní rozvoj: Kreativita OSV – Sociální rozvoj: Mezilidské vztahy
ČJL-9-1-09 ČJL-9-1-10	- napíše gramaticky, kompozičně i stylisticky správně úvahu - dbá na myšlenkovou a mezivětnou návaznost textu	Úvaha	
Literární výchova			
ČJL-9-3-01 ČJL-9-3-02 ČJL-9-3-03 ČJL-9-3-07 ČJL-9-3-08	- na základě četby charakteristických ukázek stručně představí výrazné autory vybraných uměleckých epoch a žánrů v české a světové literatuře, všimá si základních rysů výrazných pro autorův styl - interpretuje stručně smysl přečteného díla v kontextu doby, v níž vzniklo, charakterů postav, výstavby děje (syžetu) a užitého jazyka - vybraný literární text zdramatizuje, dodržuje náležitosti pro text určený k přednesu na jevišti - formuluje své názory na umělecké dílo a různé podoby uměleckého zpracování	Vývojové období národní a světové literatury: Baroko a osobnost Jana Amose Komenského Klasicismus (drama - komedie) Národní obrození a jeho význam pro formulaci národního jazyka Romantismus ve světě i u nás (balada, jazykové prostředky díla – obrazná pojmenování) Realismus Moderna a avantgarda (volný verš)	OSV – Morální rozvoj: Hodnoty, postoje, praktická etika; Sociální rozvoj: Komunikace, Kooperace a kompetice, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy OSV – Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace MKV – Kulturní diference, Lidské vztahy, Etnický původ, Princip sociálního smíru a solidarity

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
 Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura
 Ročník: 9.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstup Žák:	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Jazyková výchova			
ČJL-9-2-04 ČJL-9-2-01 ČJL-9-2-07	- v textu určí ohebné i neohebné slovní druhy - u ohebných slovních druhů určí jejich mluvnické kategorie včetně slovesné třídy a vzoru - do textu doplní správné tvary slov včetně slov přejatých a cizích a správně je vysloví, u vlastních názvů dodržuje pravidla pro psaní velkých písmen - nahradí vztažné zájmeno který zájmenem jenž ve správném tvaru - v textu vyhledá přechodníky - zvládá pravopis příslovečných spřežek - vyhledá v textu předložky vlastní a nevlastní - vytvoří souvětí s užitím spojek podřadných a souřadných - doplní čárky do věty jednoduché s užitím částic a citoslovcí - zvládá pravopis morfologický i lexikální	Slovní druhy Ohebné i neohebné slovní druhy včetně určování slovesné třídy a vzorů, přechodníky	
ČJL-9-2-06 ČJL-9-2-07	- aplikuje znalosti o psaní interpunkce při práci s textem, kde se vyskytují zvláštnosti větné stavby - převede přímou řeč na nepřímou a naopak - do vět doplní vhodný přístavek - uvědomuje si rozdíl mezi větou úplnou a neúplnou a vhodnosti jejího užití v běžné i formální komunikaci	Skladba: Zvláštnosti větné stavby – samostatný větný člen, oslovení, vsuvka, přímá a nepřímá řeč, přístavek, věta neúplná	
	- nahradí větu jednočlennou větou dvojčlennou či větným ekvivalentem	Věta jednočlenná, dvojčlenná a větný ekvivalent	
ČJL-9-2-06 ČJL-9-2-07	- doplní interpunkci do složitých souvětí, zároveň je graficky znázorní	Souvětí souřadné a podřadné	

ČJL-9-2-06 ČJL-9-2-07	- Určí významové poměry mezi VV a větnými členy, správně doplní interpunkci	Významové poměry mezi VV a větnými členy	
ČJL-9-2-01	- dbá na kultivovanost mluveného projevu a dodržuje zásady mluveného projevu	Zvuková stránka jazyka: Větný a slovní přízvuk, melodie a intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování), spisovná a nespisovná výslovnost	
Komunikační a slohová výchova			
ČJL-9-1-10	- na základě užitých jazykových prostředků v ukázce určí, o jaký slohový postup a útvar se jedná	Slohové postupy a útvary	
ČJ-9-3-09	- pracuje s různými odbornými a naučně populárními texty, vybírá a třídí podstatné informace, které zpracuje do výkladu - ověřuje si správnost informací v tištěných i elektronických zdrojích - u ročníkové práce se učí pracovat s rozličnými zdroji, třídí a zpracovává informace z odborné a populárně naučné literatury, dodržují větnou a textovou návaznost a logické a myšlenkové uspořádání textu a formální náležitosti požadované pro tento typ prací - v závěru roku poté své práce ústně obhájí, dodržuje zásady kultivovaného a věcně správného mluveného projevu	Práce s odborným textem – výklad Ročníkové práce	
ČJL-9-1-10	- napíše gramaticky, kompozičně i stylisticky správně úvahu, dodržuje myšlenkovou návaznost a propojenost textu mezi větami a odstavci	Úvaha	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (krajina dříve a dnes, kulturní památky) EV – Vztah člověka k prostředí (aktuální ekologické problémy)
ČJL-9-1-10	- při psaní dodržuje náležitosti pro vytváření formálního dopisu a žádosti - uvědomuje si rozdíl mezi osobním a formálním dopisem	Formální dopis a žádost	
ČJL-9-1-10	- napíše gramaticky, kompozičně i stylisticky správně životopis, dodržuje formální náležitosti při psaní životopisu	Životopis	
ČJL-9-1-07	- zapojuje se do diskuze, řídí ji a dodržuje zásady	Diskuze a internetová diskuze – naslouchání	VDO – občanská společnost a škola

ČJL-9-1-03	komunikace a pravidel dialogu - v internetové diskusi rozpoznává manipulativní komunikaci a zaujímá k ní kritický postoj	praktické, věcné a kritické, komunikační a manipulativní záměr autora mediální sdělení (interview)	(uplatňování demokratických principů v životě školy) MED – Vnímání autora mediálních sdělení (výběr a kombinace slov a záznamů z hlediska záměru autora) MED – Fungování médií ve společnosti (role médií a propagandy v politických změnách)
ČJL-9-1-02	- rozlišuje subjektivní sdělení od objektivního, vyvodí komunikační záměr autora v rozhovoru		
Literární výchova			
ČJL-9-3-02	- na základě četby charakteristických ukávek stručně představí výrazné autory vybraných uměleckých epoch a žánrů v české a světové literatuře, všímá si základních rysů výrazných pro autorův styl	Vývojové období národní a světové literatury: Literatura 20. a 21. století Odras 1. a 2. světové války v literatuře (ztracená generace) ŠOA literatura Literatura proti totalitám (komiks) Samizdatová literatura Současní světoví i čeští autoři literatury pro děti a mládež	OSV – Sociální rozvoj: Mezilidské vztahy, Poznávání lidí; Morální rozvoj: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; Hodnoty, postoje, praktická etika VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování, Občan, občanská společnost a stát MKV – Kulturní diference (člověk jako nedílná jednota tělesné a duševní stránky, poznávání vlastního kulturního zakotvení)
ČJL-9-3-07	- interpretuje stručně smysl přečteného díla v kontextu doby, v níž vzniklo, charakterů postav, výstavby děje (syžetu) a užitého jazyka		
ČJL-9-3-01	- vybraný literární text doprovodí vlastním výtvarným zpracováním (komiks) - formuluje své názory na umělecké dílo a různé podoby uměleckého zpracování		
ČJL-9-3-03	- vytváří vlastní literární texty na základě osvojených znalostí literární teorie		
ČJL-9-3-04	- vyhledává informace o významných autorech a jejich dílech v tištěných i elektronických zdrojích		
ČJL-9-3-09			

5.1.3 Anglický jazyk (1. a 2. st.)

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučování anglického jazyka probíhá v návaznosti na vzdělávací obsah dalších vzdělávacích oblastí, oborů (tj. český jazyk, zeměpis, dějepis, hudební a výtvarná výchova).

Cílem výuky na 1. stupni je získání zájmu o cizí jazyk a utváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu a to především zvolením vhodných učebních postupů a aktivního využití moderních technologií (interaktivní tabule a počítače). Prioritou je rozvíjení schopnosti žáka porozumět se v reálných situacích běžného života.

Konkrétním cílem 2. stupně je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa a hlavně k pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život. Žáci si osvojují jazykové znalosti a dovednosti s aktivním využitím moderních prostředků jako jsou interaktivní tabule a počítače, což jim umožňuje rychlý přístup k informacím a pohotovou komunikaci.

V cizím jazyku je žák veden k získání schopnosti číst s porozuměním, porozumět přiměřeně náročnému ústnímu sdělení, reagovat na jednoduché otázky, vyhledat konkrétní informace v krátkých textech, sestavit jednoduché písemné sdělení na sobě blízké téma. Seznamuje se s důležitými prvky života a kultury zemí příslušné jazykové oblasti. Vzájemné porozumění mezi zeměmi, respekt, tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů vytváří podmínky pro vytvoření předpokladů pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Převládajícími metodami výuky jsou: samostatná, skupinová a projektová práce. Na výuku v běžných vyučovacích hodinách navazují akce vztahující se k předmětu.

V 1. a 2. ročníku je anglický jazyk prostředkem pro výuku vzdělávacího obsahu učiva prvouky v těchto ročnících. Metoda CLIL umožňuje obsahově a jazykově integrované učení. Vybraná témata z prvouky jsou částečně integrována do anglického jazyka.

Žáci se SVP postupují podle individuálních plánů.

Cizojazyčné vzdělávání předpokládá dosažení úrovně A2.

Učivu je věnováno:

Anglický jazyk je vyučován v 1. a 2. ročníku 1h týdně, od 3. do 9. ročníku 3h týdně.

V předmětu Aj se realizují tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Rozvoj schopnosti poznávání.
- Sebepoznávání a sebepojetí
- Kreativita
- Mezilidské vztahy
- Komunikace
- Kooperace a kompetice
- Hodnoty, postoje a praktická etika

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)

- Objevujeme Evropu a svět.
- Evropa a svět nás zajímá

Výchova demokratického občana (VDO)

- Občan, občanská společnost a stát

Multikulturní výchova (MKV)

- Kulturní diference
- Lidské vztahy
- Multikulturalita

Mediální výchova (MED)

- Stavba mediálních sdělení
- Fungování a vliv médií ve společnosti

Enviromentální výchova (EV)

- Lidské aktivity a problémy život. prostředí
- Základní podmínky života

Výchovné a vzdělávací postupy vedoucí k utváření a rozvoji klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- učitel zařazuje různé metody (projektové vyučování, komunikativní metoda, frontální výuka, práce ve dvojicích, skupinová práce, diskuse), při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami
- využívá hudební a filmovou produkci anglofonních zemí, aby motivoval žáky rozšířit si slovní zásobu
- zadává úkoly, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů a používají různé druhy slovníků
- vede žáky vlastnímu hodnocení

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- Vybízá žáky, aby kladli otázky k danému problému,
- Navozováním problémových situací z reálného života učí žáky vhodně reagovat (metoda hraní rolí, simulace)
- Výběrem různorodých cizojazyčných textů rozvíjí u žáků kritické myšlení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- dává žákům prostor pro ústní i písemné vyjádření a sebe prezentaci (samostatné práce, referáty, konverzace)
- dbá na zřetelnou výslovnost žáků při jejich ústním projevu a umožňuje jim, aby si výslovnost zdokonalovali při prezentaci výstupů své práce.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- Zařazuje metody, při kterých žáci pracují ve skupině a efektivně spolupracují na řešení problému, vede žáky ke spolupráci, vzájemné pomoci a respektu
- sleduje úspěšnost jednotlivých žáků a oceňuje jejich pokrok a vůči každému žákovi projevuje očekávání úspěchu.

Kompetence občanské

Učitel:

- Využíváním autentických materiálů vede žáky k poznání, pochopení a respektování kultury, zvyků a tradic anglofonních zemí

- Vytváří příležitosti pro žáky, aby představili kulturu, zvyky a tradice anglicky mluvících zemí (formou prezentace, projektu).

Kompetence pracovní

Učitel:

- Studijní materiály a zdroje (i případné kompenzační pomůcky) jsou ve výuce žákům dostupné a v dostatečném počtu,
- zajímá se, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky
- umožňuje žákům spoluutvářet kritéria hodnocení.

1. stupeň – očekávané výstupy RVP

Očekávané výstupy – 1. období

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

žák

- CJ-3-1-01** rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně
- CJ-3-1-02** zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
- CJ-3-1-03** rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu
- CJ-3-1-04** rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
- CJ-3-1-05** přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení
- CJ-3-1-06** píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy

Očekávané výstupy – 2. období

POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

- CJ-5-1-01** rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- CJ-5-1-02** rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- CJ-5-1-03** rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

MLUVENÍ

žák

- CJ-5-2-01** se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- CJ-5-2-02** sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- CJ-5-2-03** odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák

- CJ-5-3-01** vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
- CJ-5-3-02** rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

PSANÍ

žák

- CJ-5-4-01** napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života
- CJ-5-4-02** vyplní osobní údaje do formuláře

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Cizí jazyk – AJ

Ročník: 1.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
CJ-3-1-01 CJ-3-1-02 CJ-3-1-04	Pozdraví Zeptá se na jméno a odpoví Představí se Počítá od 1 do 10 Zeptá se a odpoví-na věk-reprodukuje a osvojuje si mikrodialogy, Formuluje otázky a odpovídá na ně Umí udržet pozornost nutnou pro porozumění významu slov a obsahu sdělení, rozumí jednoduchým pokynům Pojmenuje základní barvy Zeptá se a odpoví na oblíbenou barvu-umí podat jednoduchou informaci v rozsahu slovní zásoby a osvojených mluvnických kategorií	Pozdrav při setkání a loučení, oslovení Otázka na jméno Představení se Čísla od 1 do 10 Otázka na věk Barvy Otázka a odpověď na oblíbenou barvu Halloween – základní slovní zásoba	VV, HV, PRV, ČJL
CJ-3-1-01 CJ-3-1-02 CJ-3-1-04	Vyslovuje podle obrázků slova, slovní spojení nebo krátká sdělení osob na obrázcích foneticky správně a v přímém rozsahu slovní Zásoby Zeptá se na neznámou věc (Co to je?) a odpoví-reprodukuje a Osvojuje si mikrodialogy, formuluje otázky a odpovídá na ně Zpívá písničku	Škola – školní pomůcky, činnosti ve škole a základní pokyny ve škole Otázka na neznámou věc (What is it?) a odpověď Vánoce – písnička We wish you ..., základní slovní zásoba	
CJ-3-1-01 CJ-3-1-02 CJ-3-1-04	Rozliší a pojmenuje základní tvary Počítá do 10 Poděkuje Vyjádří souhlas nebo nesouhlas Vytvoří přáníčko	Tvary – kruh, trojúhelník, čtverec Určuje množství Poděkování a odpověď na poděkování Vyjádření souhlasu i nesouhlasu, radosti Sv.Valentýn – základní slovní zásoba	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
CJ-3-1-01 CJ-3-1-02 CJ-3-1-04	Pojmenuje místnosti v domě a nábytek-vyslovuje podle obrázků slova, slovní spojení nebo krátká sdělení osob na obrázcích foneticky správně a v přímém rozsahu slovní zásoby Zeptá se a odpoví, kde je něco umístěné-reprodukuje a osvojuje si mikrodialogy, formuluje otázky a odpovídá na ně Říká zpaměti básničku-osvojuje si techniku mluveného projevu Pracuje s obrázkovými slovníky	Dům – místnosti v domě, nábytek – základní slovní zásoba Otázka a odpověď na místo: Kde je... Básnička Velikonoce – základní slovní zásoba	
CJ-3-1-01 CJ-3-1-02 CJ-3-1-04	Pojmenuje základní hračky Zeptá se a odpoví na oblíbenou hračku-reprodukuje a osvojuje si mikrodialogy, formuluje otázky a odpovídá na ně Říká zpaměti básničku	Hračky Otázka a odpověď na oblíbenou hračku Slovesa při hře Vazba I can Básnička	
	propojení prvouky 1. ročníku s tématy probíranými v anglickém jazyku pomocí metody CLIL - osvojí si vhodné chování - upevní si základní režimové návyky, dodržuje je - časově zařadí svátky - vyjádří příbuzenské vztahy v rodině a činnosti členů rodiny slovem, kresbou - rozliší a správně pojmenuje ovoce, orientuje se v čase (den) - pojmenuje jídla dle denní doby	Částečně integrovaná témata prvouky - představení se - škola – školní pomůcky, činnosti ve škole a základní pokyny - svátky – Halloween, Vánoce, Velikonoce - rodina – vztahy a zaměstnání, narozeniny - jídlo – ovoce; jídla dle denní doby	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	- vyjmenuje dny v týdnu - jmenuje různé dopravní prostředky, třídí je na osobní, nákladní - určí vhodná místa pro hru a trávení volného času - pozná domácí zvířata a pojmenuje jejich mláďata - pojmenuje části těla živočichů - určí a správně pojmenuje části svého těla	- dny v týdnu - dopravní prostředky - hračky, volný čas - mazlíčci, zvířata - části těla zvířat - lidské tělo	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Cizí jazyk – AJ

Ročník: 2.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
CJ-3-1-01 CJ-3-1-02 CJ-3-1-04	Rozumí základním pokynům užívaným ve výuce Plní jednoduché, každodenně užívané pokyny ve výuce Rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje Pojmenuje místnosti v domě a nábytek-vyslovuje podle obrázků slova, slovní spojení nebo krátká sdělení osob na obrázcích foneticky správně a v přímém rozsahu slovní zásoby Zeptá se a odpoví, kde je něco umístěné-reprodukuje a osvojuje si mikrodialogy, formuluje otázky a odpovídá na ně	Pozdrav při setkání a loučení Oslovení, představení se Poděkování, odpověď na poděkování Vyjádření souhlasu i nesouhlasu, radosti Dům – místnosti v domě, nábytek – základní slovní zásoba Otázka a odpověď na místo: Kde je...	VV, HV, PRV, ČJL
CJ-3-1-01 CJ-3-1-02 CJ-3-1-04 CJ-3-1-06	Pojmenuje a ukáže části těla Říká, co má - osvojuje si techniku mluveného projevu Zpívá písničku Napíše vánoční přání Zazpívá vánoční písničku Pracuje s obrázkovými slovníky	Tělo – základní slovní zásoba části těla Vazba I've got – já mám Písnička Head and shoulders Vánoce – slovní zásoba, písnička, přání	
CJ-3-1-01 CJ-3-1-02 CJ-3-1-04	Pojmenuje základní zvířata-pracuje s obrázkovými slovníky Vyjádření dovednosti-říká, co umí nebo neumí Pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění, chápe její obsah a smysl Používá základní slovesa	Zvířata – základní slovní zásoba Vazba I can / can't Základní slovesa	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	Zopakuje básničku	Básnička	
CJ-3-1-01 CJ-3-1-02 CJ-3-1-04	Pojmenuje základní jídlo a pití Vyjadřuje libost / nelibost – říká, co má nebo nemá rád Umí podat jednoduchou informaci v rozsahu slovní zásoby a osvojených mluvnických kategorií Zopakuje básničku Popřeje spolužákovi k narozeninám Zazpívá písničku	Jídlo a pití-základní slovní zásoba Vazba I like / I don't like Vyjádření libosti / nelibosti Básnička Narozeniny – přání, písnička Velikonoce	
	Propojení prvouky 2. ročníku s tématy probíranými v anglickém jazyku pomocí metody CLIL - dodržuje základní pravidla bezpečnosti - orientuje se v obci - uvede zeměpisné dominanty v místní krajině - vhodně používá pozdravy, předvede, jak se přivítá se známou osobou, jak se představí osobě, se kterou se setkává poprvé, jak se rozloučí - vypráví o rodinných zvycích, oslavách - rozliší a vysvětlí pojmy práce x odpočinek, prázdniny - rozliší nejrozšířenější činnosti lidí (práce, zábava, umění, cestování) - rozliší vhodně a nevhodně trávený čas - vysvětlí význam dostatečného spánku, odpočinku, aktiv. pohybu, práce, stravování pro zdraví člověka - sleduje data jiných významných dnů a vyjádří vlastními slovy, co se s nimi pojí - přání, dárek - určí živočichy žijící doma, pojmenuje je	Částečně integrovaná témata prvouky člověk mezi lidmi, základní společenská pravidla chování - život v rodině (denní režim – spánek, práce, pohyb, stravování, hygiena – péče o zevnějšek) práce a odpočinek život v rodině rozmanitost přírody – živočichové odkud pocházím, dopravní prostředky, názvy krajin; místo, kde žiji – obec, město	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Cizí jazyk – AJ

Ročník: 3.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
CJ-3-1-01 CJ-3-1-02 CJ-3-1-03 CJ-3-1-04 CJ-3-1-05 CJ-3-1-06	Pozdraví – přivítá se a rozloučí Rozumí základním pokynům užívaným ve výuce Klade a plní jednoduché pokyny Zeptá se na jméno a odpoví Zeptá se na věci a odpoví Pojmenuje základní barvy Hláskuje abecedu, slova, svoje jméno Počítá od 1 do 10 Zpívá písničku Recituje básničku Vede jednoduchý rozhovor Osvojuje si základní výslovnostní návyky	Pozdravy Základní pokyny ve výuce Otázka a odpověď na jméno Otázka na neznámou věc a odpověď Barvy Abeceda, hláskování Čísla 0-10 Písnička Básnička Rozhovor	VV, HV, PRV, ČJL OSV-rozvoj schopnosti poznávání
CJ-3-1-01 CJ-3-1-02 CJ-3-1-03 CJ-3-1-04 CJ-3-1-05 CJ-3-1-06	Pojmenuje školní potřeby Tvoří množné číslo podstatných jmen Počítá od 11 do 20 Ptá se a odpovídá se slovesem být – „to-be“ Představí se, podá základní informace o sobě Formou rozhovoru se zeptá na věk a odpoví Recituje básničku Ovládá základní slovní zásobu se svátkem Halloween	Škola, třída a školní potřeby Množné číslo podstatných jmen Čísla 11-20 Sloveso být (to be) pro 1. a 3. osobu j.č. – oznamovací věta, otázka, zápor, krátká odpověď Představení se Otázka na věk Básnička Svátek Halloween – základní slovní zásoba	EGS – Objevujeme Evropu a svět
CJ-3-1-01 CJ-3-1-02 CJ-3-1-03 CJ-3-1-04 CJ-3-1-05 CJ-3-1-06	Vyjmenuje členy rodiny Jednoduše popíše vzhled osoby Počítá do 100 Podá základní informace o své rodině Používá přivlastňovací zájmena můj/jeho/její Zpívá písničku	Rodina Přídavná jména pro popis osob Čísla 20-100 Sloveso být (to be) pro 3. osobu j.č. – oznamovací věta, otázka, zápor, krátká odpověď Přivlastňovací zájmena můj/jeho/její (my/his/her) Písnička	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
CJ-3-1-01 CJ-3-1-02 CJ-3-1-03 CJ-3-1-04 CJ-3-1-05 CJ-3-1-06	Užívá výrazy spojené se svátkem Vánoce Zpívá vánoční písničku Vytvoří vánoční přání	Vánoce – slovní zásoba Vánoční písnička Vánoční přání	EGS-Evropa a svět nás zajímá MKV – Multikulturalita
CJ-3-1-01 CJ-3-1-02 CJ-3-1-03 CJ-3-1-04 CJ-3-1-05 CJ-3-1-06	Pojmenuje místnosti v domě Vyjádří kde co je a kde se někdo nachází Čte s porozuměním za pomoci vizuální opory a již osvojené slovní zásoby, vnímá grafickou a mluvenou podobu slova Používá přivlastňovací zájmena ve všech osobách	Dům, místnosti v domě Předložky místa Čtení s porozuměním Přivlastňovací zájmena	
CJ-3-1-01 CJ-3-1-02 CJ-3-1-03 CJ-3-1-04 CJ-3-1-05 CJ-3-1-06	Pojmenuje hračky Zeptá se na oblíbenou hračku Zeptá se a určí kde co je Používá neurčitý člen u podstatných jmen Popíše umístění předmětů	Hračky Rozhovor Otázky na místo Předložky místa Člen neurčitý „a/an“ Vazba „there is/there are“	
CJ-3-1-01 CJ-3-1-02 CJ-3-1-03 CJ-3-1-04 CJ-3-1-05 CJ-3-1-06	Pojmenuje základní části lidského těla Popíše sebe a kamaráda Vyplní osobní údaje do dotazníku Zpívá písničku Recituje básničku	Hlava a obličej Části těla Přídavná jména pro popis osob Sloveso mít (to have got) - oznamovací věta, zápor Osobní dotazník Písnička Básnička	
CJ-3-1-01 CJ-3-1-02 CJ-3-1-03	Určí a pojmenuje domácí mazlíčky Jednoduše popíše domácí mazlíčky Vyhledá určité informace v textu	Domácí mazlíčci Části těla zvířat	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
CJ-3-1-04 CJ-3-1-05 CJ-3-1-06	Získá hledané informace ze slyšeného textu Zeptá se a odpoví na vlastnictví Zpívá písničku Užívá výrazy spojené se svátkem Velikonoce	Sloveso mít (to have got) -otázka a krátká odpověď Písnička Velikonoce – slovní zásoba	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Cizí jazyk – AJ

Ročník: 4.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
CJ-5-1-01 CJ-5-2-01 CJ-5-2-02	Reaguje na základní pokyny ve výuce Představí sebe i své členy rodiny Popíše vlastnosti věcí /velikost, barva, místo/ Mluví o koníčcích, zeptá se kamaráda, co rád dělá	Pokyny ve výuce Představení sebe a rodiny Popis věcí a jejich polohy, kde se nachází (vazba „there is/ there are) Koníčky – základní sl. zásoba (koncovka – ing u sloves)	VV, HV, VI, ČJL OSV – Rozvoj schopnosti poznávání.
CJ-5-2-02 CJ-5-3-02 CJ-5-2-01	Používá sloveso CAN ve větách, formuluje gramaticky správně věty Vede rozhovor na téma sport /dovednosti Čte plynule a foneticky správně věku přiměřené texty týkající se probírané slovní zásoby Zpívá anglicky	Slovní zásoba – sporty a dovednosti Sloveso CAN v oznamovací větě, otázce, v odpovědi a v záporu Rozhovor Halloween – slovní zásoba, písnička	
CJ-5-4-01 CJ-5-3-01 CJ-5-2-01	Popíše jídlo a pití Řekne co má/nemá rád, zeptá se kamaráda – vede rozhovor Používá sloveso LIKE „mít rád“ v otázce i v záporu Využívá časopisy, noviny, média	Slovní zásoba – jídlo a pití Sloveso LIKE pro vyjádření libosti/nelibosti (oznam. věta, otázka, zápor) v 1. a 2. osobě Tradiční anglická snídaně	EGS – Evropa a svět nás zajímá.
CJ-5-2-01 CJ-5-1-03 CJ-5-2-03	Vyjmenuje a popíše roční období, počasí Používá přítomný čas prostý v 1. a 3. osobě Vede rozhovor týkající se počasí / volného času Rozumí přiměřeně jednoduché konverzaci Vyslovuje přiměřeně obtížná slova foneticky správně Zpívá písničky	Slovní zásoba – příroda, počasí, roční období, volný čas Přítomný čas prostý – 1. a 3. os. č. j. (oznamovací věta, zápor) Vánoce – slovní zásoba, koledy	EV – Základní podmínky života.
CJ-5-1-03 CJ-5-4-01 CJ-5-2-03	Vnímá dění ve škole v souvislosti s časovými údaji, školní rozvrh hodin, komunikuje o dění ve škole, vede rozhovor Popíše rozvrh hodin, svůj den Používá správné předložky týkající se času	Slovní zásoba – škola, dny v týdnu, školní předměty Předložky – on/in/at	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	Zeptá se na čas a řekne, kolik je hodin Zopakuje z paměti říkanku Porozumí přiměřeně obtížnému poslechu a textu	Určování času Říkanka Poslech s porozuměním, čtení textu	
CJ-5-2-01 CJ-5-2-02 CJ-5-3-01 CJ-5-3-02	Řekne, co má na sobě Zeptá se spolužáka na oblečení – vede rozhovor Pracuje se slovníkem, využívá obrázky k popisu oblečení Vyhledá určité informace v textu Řekne říkanku z paměti	Slovní zásoba – oblečení Oblečení podle ročního období Přítomný čas průběhový se slovesem „wear/mít na sobě“ (otázka/odpověď) Velikonoce – slovní zásoba, říkanka	
CJ-5-4-02 CJ-5-1-03 CJ-5-2-01 CJ-5-2-02	Řekne, odkud pochází a kde bydlí Popíše povolání svých členů rodiny Získá hledané informace ze slyšeného textu Vyplní osobní údaje do formuláře Vede rozhovor Vyjádří jednoduché základní informace, které obměňuje s použitím osvojené slovní zásoby	Slovní zásoba – bydliště, země Evropy, povolání Používá přítomný čas průběhový k popisu povolání Osobní formulář Rozhovor týkající se bydliště	EGS – Objevujeme Evropu a svět.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Cizí jazyk – AJ

Ročník: 5.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
CJ-5-1-01 CJ-5-2-01 CJ-5-2-02 CJ-5-4-01	Používá slovní zásobu týkající se školy a volného času, rodiny Rozumí instrukcím a otázkám používaným ve výuce Vede rozhovor na téma oblíbený/neoblíbený předmět, aktivity ve škole Popíše svůj den Používá přítomný čas prostý	Slovní zásoba – školní předměty a jejich náplň (slovesa) a volnočasové aktivity, rodina Pokyny ve škole Rozhovor Přítomný čas prostý – oznam. věta, otázka / odpověď	VI, HV, VV, TV OSV – Sebepoznání a sebepojetí Kreativita Mezilidské vztahy Komunikace
CJ-5-1-02 CJ-5-2-01 CJ-5-2-02	Zná žánry filmů a knih Formou jednoduchého rozhovoru nakoupí v obchodě, objedná jídlo v restauraci, koupí si oblečení Seznámí se s britskou měnou Používá vazbu I'd like Ovládá základní slovní zásobu týkající se Halloweenu	Slovní zásoba - druhy filmů a knih, názvy obchodů, Číslovky, měna GBP Rozhovor na téma nakupování s vazbou „I'd like to...- chtěl bych“ Halloween – slovní zásoba	MKV – Kulturní diference
CJ-5-2-02 CJ-5-2-03	Vyjmenuje měsíce v roce Popíše roční období Ovládá čtení data a letopočtu Používá tvary „was a were“ v oznamovací větě a otázce Dokáže říci, kdy se narodil	Slovní zásoba – příroda, roční období Měsíce v roce Řadové číslovky, datum Minulý čas slovesa „to be“ – tvary „was, were“ (oznam. věta, otázka, odpověď)	
CJ-5-1-02 CJ-5-2-02 CJ-5-3-02 CJ-5-4-01	Umí vyjmenovat domácí zvířata a zvířata ze Zoo Sestaví jednoduchý text Vyjádří, že něco měl - vlastnil Čte přiměřené obtížný text s probranou slovní zásobou Pracuje se slovníkem Zpívá písně	Slovní zásoba – zvířata, popis zvířete Minulý čas prostý slovesa „have got“, tvar „had“ v oznamovací větě Práce s textem Vánoce – slovní zásoba, koledy	
CJ-5-2-01 CJ-5-2-03 CJ-5-3-01	Orientuje se v údajích o čase, denním režimu, volném čase Mluví o sobě a vede rozhovor Používá „ago“ s časovým údajem	Slovní zásoba – čas, denní režim Minulé tvary sloves „was/were, had „	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	Umí krátce odpovědět na otázku v minulém čase Používá „could“ v oznamovací větě a otázce Vyhledá informace v textu	Výraz „AGO“ - před Minulý čas slovesa „can“, tvar „could“, zápor, otázka	
CJ-5-1-02 CJ-5-2-02 CJ-5-2-03	Vyjmenuje druhy sportů a hudebních nástrojů Vyjádří v minulém čase, co někdo dělal/nedělal Vede rozhovor, umí se zeptat Zná tři nepravidelná slovesa v min. čase a umí je použít ve větách	Slovní zásoba – sporty, hudební nástroje Past simple pravidelných sloves a nepravidelných sloves (went, saw, bought)	
CJ-5-2-01 CJ-5-2-02	Vyjádří své plány na víkend pomocí vazby „going to“ Vede rozhovor se spolužákem Používá slovní zásobu a komunikuje přiměřeně k dané úrovni Ovládá základní slovní zásobu, týkající se Velikonoc	Slovní zásoba - prázdninové aktivity, potřeby pro volný čas Vazba „going to“ pro vyjádření budoucnosti Rozhovor Velikonoce – slovní zásoba, práce s textem – velikonoční tradice ve světě	
CJ-5-2-02 CJ-5-3-01 CJ-5-3-02 CJ-5-4-01	Vyjmenuje sousedící státy a jejich hlavní města Zná realie a jednoduše popíše 4 hlavní anglicky hovořící země Pracuje se slovníkem, s časopisy, kde vyhledá informace Vyhledá informace na internetu Čte plynule a foneticky správně přiměřené texty	Slovní zásoba - názvy států, národnosti a jazyky Velká Británie a USA Kanada a Austrálie	MKV - Multikulturalita
CJ-5-1-03 CJ-5-2-02 CJ-5-2-03 CJ-5-3-01 CJ-5-4-01	Odpovídá na otázky Kdy, V kolik hodin Vede rozhovor týkající se rodiny, školy, volného času Zná a používá řadové číslovky Vyhledá informace v textu Zaznamená údaje z poslechového cvičení Ovládá pravidla pořadí slov v jednoduchých větách a v otázkách	Slovní zásoba – narozeniny (datum, předložky, řadové číslovky, tvoření otázek) Prehistorická zvířata – části těla Práce s textem, pořadí slov ve větě	MKV – Lidské vztahy

2. stupeň – očekávané výstupy RVP

POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

- CJ-9-1-01** rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně
- CJ-9-1-02** rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat

MLUVENÍ

žák

- CJ-9-2-01** zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
- CJ-9-2-02** mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
- CJ-9-2-03** vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák

- CJ-9-3-01** vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech
- CJ-9-3-02** rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace

PSANÍ

žák

- CJ-9-4-01** vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- CJ-9-4-02** napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- CJ-9-4-03** reaguje na jednoduché písemné sdělení

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Cizí jazyk – AJ

Ročník: 6.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
CJ-9-1-01 CJ-9-2-01 CJ-9-2-02	Hláskuje abecedu Pozdraví Zeptá se na čas a určí čas Plní základní pokyny ve škole a ve třídě Hovoří o osobních informacích a zájmech a zeptá se na ně Řekne datum Vyjmenuje dny v týdnu a měsíce	Abeceda Pokyny ve škole – reakce na základní pokyny Představí se – jednoduchá konverzace, poskytnutí základních informací Doplňovací otázky Rozkazovací způsob Dny v týdnu, měsíce Čísla, řadové číslovky Určování času	OSV – Mezilidské vztahy
CJ-9-1-02 CJ-9-2-03 CJ-9-4-01 CJ-9-4-02	Používá sloveso „být“ ve větách Řekne, odkud pochází, vyplní formulář Rozumí jednoduchému rozhovoru na téma zájmy a záliby Mluví o zájmech svých a kamarádů Napiše o sobě, vyplní formulář Ovládá základní slovní zásobu týkající se Halloweenu	Sloveso „to be“ v oznamovací větě, v otázce, v záporu Přivlastňovací zájmena Množné číslo podstatných jmen Osobní informace Osobní údaje ve formuláři Zájmy/záliby Halloween – zvyky a tradice – základní slovní zásoba	EGS – Evropa a svět nás zajímá
CJ-9-4-02 CJ-9-3-02 CJ-9-2-01	Ústně a písemně popíše místnosti v domě Řekne, co se kde v domě nachází Tvoří množné číslo podstatných jmen Čte a poslouchá články týkající se bydlení Zeptá se na osobní informace	Bydlení, místnosti v domě Vazba „there is/ there are“ Předložky místa Nepravidelné množné číslo podstatných jmen Wh – questions - otázky	
CJ-9-1-01	Popíše a mluví o rodině	Domov a rodina (členové rodiny)	MKV – Kulturní diference

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
CJ-9-2-02 CJ-9-4-02	Používá sloveso „have got“ – mít ve větách K popisu osob používá přídavná jména Vyjádří vlastnictví Rozumí poslechu o rodině Sestaví písemné sdělení o své rodině Zpívá anglické písně, pracuje s informacemi o vánocích ve světě	Sloveso „have got“ (mít) – otázka, zápor, krátká odpověď Přivlastňovací pád Přídavná jména pro popis osob Projekt - rodina Vánoce – vánoční písně, práce s textem	
CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-3-01 CJ-9-4-02	Využívá různé slovníkové příručky, samostatně pracuje s dvojjazyčným i výkladovým slovníkem Tvoří věty v přítomném čase prostém Mluví a napíše o denních aktivitách a zájmech v přítomném čase prostém Formou rozhovoru zakoupí vstupenku	Přítomný čas prostý – oznamovací věta, zápor, zkrácená odpověď Předložky času, části dne Můj den (popis dne) Volný čas, denní aktivity Povolání – slovní zásoba Nákup vstupenky	VDO – Občan, občanská společnost a stát
CJ-9-2-01 CJ-9-2-03 CJ-9-4-01	Používá sloveso „can“ ve větách Vede rozhovor na téma co umí/neumí, zeptá se spolužáků, reprodukuje jejich odpověď Napíše dopis o sobě, vyplní dotazník Vyslovuje se správným přízvukem a intonací již známá slovíčka a ovládá jejich pravopis	Modální sloveso „can“ – oznamovací věta, zápor, otázka, zkrácená odpověď Sport, volnočasové aktivity Vyjádření libosti / nelibosti, dotazník Rozkazovací způsob (imperative) Příroda a zvířata, popis zvířete	
CJ-9-2-01 CJ-9-3-02 CJ-9-4-03	Používá slovní zásobu týkající se školy Vyjmenuje školní pravidla – používá rozkazovací způsob Čte správně přiměřeně obtížné texty, v textech rozumí významu klíčových slov Vede jednoduchý rozhovor Používá frekvenční příslovce k popisu svého dne Vytvoří pozvánku na party a reaguje na ní	Škola, školní předměty, rozvrh hodin Frekvenční příslovce Školní pravidla (must/mustn't – rozkaz/zákaz) Předložky času Móda a oblečení – slovní zásoba Pozvání na party	MED – Stavba mediálního sdělení
CJ-9-1-02 CJ-9-2-01	Čte a vyplní dotazník týkající se stravovacích návyků Formou rozhovoru si objedná jídlo v restauraci	Jídlo (slovní zásoba) a stravovací návyky – dotazník Objednání jídla	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
CJ-9-3-02 CJ-9-4-01	Pracuje se slovníkem Označí množství, rozlišuje počítatelná / nepočítatelná podst. jména Používá přítomný čas průběhový ve větách Řekne, kdo co právě dělá, popíše obrázek Vede rozhovor o počasí Zeptá se a popíše cestu formou rozhovoru	Počítatelná a nepočítatelná podstatná jména Otázky na množství, vyjádření množství Město a příroda – slovní zásoba Přítomný čas průběhový – oznam. věta, zápor, otázka, zkrácená odpověď Počasí, příroda – slovní zásoba Otázka na cestu	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Cizí jazyk – AJ

Ročník: 7.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
CJ-9-1-01 CJ-9-1-02 CJ-9-2-02 CJ-9-4-01 CJ-9-2-01	Vyslovuje se správným přízvukem a intonací již známá slovíčka a ovládá jejich pravopis Plní pokyny ve škole Popíše dům, byt nebo pokoj Popíše osobu na základě uvedených údajů Vyplní formulář s osobními údaji Používá sloveso mít ve větách Používá frekvenční příslovce ve větách Vede jednoduchý rozhovor na dané téma	Škola – slovní zásoba Pokyny ve škole – modální sloveso „must / mustn't“ Místnosti a nábytek v domě – předložky místa Vazba „there is / are“ Popis osob – přídavná jména Oblečení Osobní informace Sloveso mít - „have got“ - v oznamovací větě, v otázce, v záporu Frekvenční příslovce Rozhovor	Z, D, ČJL, Hv OSV – Kooperace a kompetice
CJ-9-2-02 CJ-9-1-01 CJ-9-2-03 CJ-9-3-01	Popíše svůj den Vyjmenuje každodenní domácí aktivity Čte s porozuměním přiměřeně obtížný článek o mladých lidech Formuluje věty na základě osvojených gramatických struktur Popíše kamaráda a porozumí popisu kamaráda – sestaví písemné sdělení Pracuje s časopisy, sleduje mediální dění, využívá různé slovníkové příručky, samostatně pracuje s dvojjazyčným i výkladovým slovníkem	Přítomný čas prostý-v oznamovací větě, v otázce, v záporu Počitatelná a nepočitatelná podstatná jména – „some / any“, „too much / too many“ Přítomný čas průběhový-v oznamovací větě, v otázce, v záporu Modální sloveso „can“ - v oznamovací větě, v otázce, v záporu Popis osob – přídavná jména Halloween – slovní zásoba, zvyky a tradice	MKV – Kulturní diference
CJ-9-2-02	Hovoří o minulosti Zeptá se a odpoví na otázky se slovesem „být“ v minulém čase	Minulý čas slovesa „to be“ - v oznamovací větě, v otázce, v záporu	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
CJ-9-4-02 CJ-9-1-02 CJ-9-2-01	Poslouchá a čte správně přiměřeně obtížné texty v minulém čase Napíše jednoduché sdělení o sobě, co dělal/a včera Vyslovuje se správným přízvukem a intonací již známá slovíčka a ovládá jejich pravopis Formou rozhovoru nakoupí na vlak nebo autobus	Minulý čas pravidelných sloves – v oznamovací větě Dopravní prostředky Složená slova Nakupování	
CJ-9-2-02 CJ-9-3-02 CJ-9-1-02 CJ-9-2-01 CJ-9-3-01	Hovoří o plánech na víkend Rozumí obsahu delšího textu ve známých časech (slyšeného i čteného), odpovídá na otázky Vyjádří souhlas a nesouhlas Formou jednoduchého rozhovoru vyjádří návrh Zpívá anglické písně Pracuje s časopisy, sleduje mediální dění, která dokáže jednoduše reprodukovat, pracuje se slovníkem	Víkendové a volnočasové aktivity Přítomný čas průběhový pro vyjádření budoucnosti Předložky časové Kvíz – vyjádření souhlasu a nesouhlasu Rozhovor-vyjádření návrhu Vánoce – slovní zásoba, písničky, zvyky a tradice	EGS – Evropa a svět nás zajímá
CJ-9-4-02 CJ-9-2-01 CJ-9-3-02	Popíše svoji poslední dovolenou – sestaví písemné sdělení Formou rozhovoru se zeptá na potřebné informace- adekvátně reaguje ve formálních i neformálních situacích Poslouchá a čte s porozuměním články o zvířatech-v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky	Vazba „there was / were“ Minulý čas pravidelných a nepravidelných sloves- v oznamovací větě Na letišti Zvířata Předložky časové	
CJ-9-2-02 CJ-9-3-02	Zeptá se a odpoví na otázky v minulém čase Poslouchá a čte s porozuměním přiměřeně obtížné články v minulém čase-rozumí slyšenému textu a reprodukuje ho v	Minulý čas pravidelných a nepravidelných sloves – zápor, otázka a krátká odpověď Tázací zájmena – Wh questions Přídavná jména pro vyjádření pocitů Přírodní katastrofy	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
CJ-9-4-02	jednoduchých větách Popíše svého oblíbeného hrdinu – sestaví jednoduché písemné sdělení Vytvoří valentinské přání	Hrdinové Sv. Valentýn – zvyky a tradice	MV – Stavba mediálních sdělení
CJ-9-3-02 CJ-9-2-02 CJ-9-2-03 CJ-9-2-01	Poslouchá a čte s porozuměním přiměřeně obtížné články o přírodě a zvířatech-v textech rozumí významu klíčových slov Popíše zvíře-porovná místa, věci, osoby; popíše rozdíly Formou rozhovoru nakoupí suvenýry-adekvátně reaguje ve formálních i neformálních situacích	Příroda Zvířata Přídavná jména – stupňování, porovnávání Nakupování	
CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-3-01	Formou rozhovoru učiní zdvořilou nabídku k aktivitě Přítomným časem průběhovým vyjadřuje svoje plány a používá slovesa „may/might“ Pracuje s časopisy, sleduje mediální dění, která dokáže jednoduše reprodukovat, pracuje se slovníkem	Vazba „would like to“ Plány do budoucna, slovesa „may/might“ Obchody Velikonoce – slovní zásoba, zvyky a tradice	MKV – Lidské vztahy
CJ-9-3-02 CJ-9-2-02 CJ-9-2-01	Poslouchá a čte správně přiměřeně obtížné články-ústně shrne hlavní myšlenky krátkého textu Používá textové zkratky Používá rozkaz a zákaz ve větách a udělí radu Formou rozhovoru se zeptá kamaráda na oblíbený pořad-rozumí jednoduché konverzaci týkající se známých tematických okruhů	Počítače, internet, zkratky Slovesa „must, have to, should“ Televizní programy	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Cizí jazyk – AJ

Ročník: 8.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
CJ-9-2-02 CJ-9-1-02 CJ-9-4-01	Vypráví o prázdninách v minulém čase-mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat Vyslovuje se správným přízvukem a intonací již známá slovíčka a ovládá jejich pravopis Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	Minulý čas prostý pravidelných a nepravidelných sloves Přídavná jména – stupňování Podstatná jména – počítatelná a nepočítatelná Předložky časové Prázdniny Příroda Osobní dotazník	Z, D, ČJL, Hv, M, OV
CJ-9-4-02 CJ-9-3-02 CJ-9-2-01 CJ-9-3-01	Formuluje věty a souvětí v minulém čase prostém a průběhovém – sestaví písemné sdělení o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech Rozumí důležitým informacím v krátkých nahrávkách a reprodukuje je v jednoduchých větách Formou rozhovoru se ptá a odpovídá-rozlišuje formální a neformální promluvu či rozhovor, adekvátně reaguje ve formálních i neformálních situacích Využívá různé slovníkové příručky, samostatně-pracuje s dvojjazyčným i výkladovým slovníkem Pracuje s autentickými materiály pro vyhledávání a zpracování nových informací / internet, encyklopedie/	Minulý čas průběhový – v oznamovací větě, otázce, záporu Přídavná jména a příslovce Minulý čas prostý a průběhový se spojkou „when“ Rozhovor Halloween-slovní zásoba, zvyky a tradice	MKV – Kulturní diference
CJ-9-4-03 CJ-9-2-01	Reaguje na jednoduché písemné sdělení Vede jednoduchý rozhovor-zeptá se na základní	Budoucí čas – vazba „to be going to“ v oznamovací větě, otázce a záporu	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
CJ-9-3-02	informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích, domluví se dle svých možností v běžných každodenních situacích Čte s porozuměním a správně přiměřeně obtížné texty, v textech vyhledá známé výrazy, fráze, a odpoví na otázky a reprodukuje ho v jednoduchých větách, v textech rozumí významu klíčových slov Používá sloveso „get“ v různých významech	Povolání Hudební nástroje Sloveso „get“	OSV-Kooperace a kompetice
CJ-9-2-02 CJ-9-4-02 CJ-9-3-02 CJ-9-3-01	Formuluje věty v budoucím čase – mluví o budoucnosti Napiše jednoduché texty týkající se osvojovaných témat Vyslovuje se správným přízvukem a intonací již známá slovíčka a ovládá jejich pravopis Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace, v textech vyhledá známé výrazy, fráze, a odpoví na otázky Zpívá anglické písně Využívá různé slovníkové příručky, samostatně-pracuje s dvojjazyčným i výkladovým slovníkem Pracuje s autentickými materiály pro vyhledávání a zpracování nových informací / internet, encyklopedie/	Budoucí čas „will“ - v oznamovací větě, otázce a záporu Podmínkové věty I. - v oznamovací větě a otázce Počítače Složená slova Sluneční soustava Vánoce-slovní zásoba, zvyky a tradice	MED-Fungování a vliv médií ve společnosti
CJ-9-2-02 CJ-9-3-02 CJ-9-4-02	Formuluje věty v předpřítomném čase Čte s porozuměním a správně přiměřeně obtížné texty a reprodukuje je v jednoduchých větách, v textech rozumí významu klíčových slov, písemně shrne hlavní myšlenky Napiše krátké sdělení o svém oblíbeném sportovci-vyhledá	Nepravidelná slovesa Frázová slovesa Předpřítomný čas – oznamovací věta, zápor, otázka a krátká odpověď Předpřítomný čas s „ever a never“ Pomáhání, péče, charita Projekt: Oblíbený sportovec	MKV – Lidské vztahy

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
CJ-9-3-01	požadované informace v jednotlivých každodenních autentických materiálech Využívá různé slovníkové příručky, samostatně pracuje s dvojjazyčným i výkladovým slovníkem		
CJ-9-2-03 CJ-9-1-01	Formuluje souvětí v minulém čase – vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	Minulý čas prostý a průběhový se spojkami „when / while“ Slovesa „must / have to / had to“ – v přítomném a minulém čase Svátky a festivaly Webové stránky Sv.Valentýn	EGS– Objevujeme Evropu a svět
CJ-9-4-03 CJ-9-3-02 CJ-9-2-03	Formuluje věty v budoucím čase, písemně reaguje na krátké sdělení obsahující otázky Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace Popíše obrázek	Budoucí čas s „will“ pro předpověď a nabídku Vyjádření určitosti a pravděpodobnosti s „definitely / probably“ Škola a vzdělávání Počasí, ekologie a zdravý životní styl Popis obrázku	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí
CJ-9-2-02 CJ-9-2-01 CJ-9-1-01	Formuluje věty v předpřítomném čase Používá sloveso „have“ v různých významech S kamarády se domluví na společném programu Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně, ústně shrne hlavní myšlenky krátkého textu nebo konverzace	Předpřítomný čas s „ever/never/since/for“ Předpřítomný čas a minulý čas Sloveso „have“ Sportovní volnočasové aktivity, záliby a zájmy Vybavení do přírody	
CJ-9-2-03	Formuluje věty v předpřítomném čase-vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	Předpřítomný čas s „just/already/yet“ Neurčitá zájmena „some/any/every/no“ Počítatelná a nepočítatelná podstatná jména	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
CJ-9-2-01	Používá neurčitá zájmena ve větách Rozlišuje počitatelná a nepočitatelná podstatná jména Vyjádří množství Formou rozhovoru nakoupí v obchodě- domluví se dle svých možností v běžných každodenních situacích, vyžádá si informaci a při nepochopení klade doplňující otázky	Vyjádření množství s „too/too much/too many/enough“ Lidé Nakupování	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Cizí jazyk – AJ

Ročník: 9.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
CJ-9-1-02 CJ-9-2-01 CJ-9-2-03 CJ-9-3-01	Hovoří v min. čase o svých zážitcích z prázdnin, správně vyslovuje Vyjadřuje se o současných a minulých situacích Dokáže říci, že se něco stalo před jinou událostí, nebo co se stane v budoucnosti/plány do budoucna Adekvátně reaguje v různých situacích Samostatně pracuje s dvojjazyčným slovníkem Rozumí přiměřeně obtížné konverzaci, získá potřebné informace	Slovní zásoba: Prázdniny, Eco Tourism, pc hry (výhody a nevýhody hraní), učení se angličtiny Minulý čas prostý Pravidelná/nepravidelná slovesa Předpřítomný čas Budoucí čas s vazbou „will“ Poslech a porozumění textu	
CJ-9-1-01 CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-3-02	Mluví o nemocech, chování Vede jednoduchý rozhovor u lékaře Používá ve větách uskutečnitelnou podmínku, co se stane, když... Čte a porozumí danému textu	Skovní zásoba: nemoci, zranění, šikana, lidská práva Rozhovor u lékaře Podmínkové věty: Zero / First conditional Vztažná zájmena Poslech, čtení a porozumění textu	OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika
CJ-9-1-01 CJ-9-2-02 CJ-9-3-02	Hovoří o svých zálibách, volném čase, nadání Rozumí zřetelně vyslovovanému vyprávění a krátkým nahrávkám Vede jednoduchý telefonní rozhovor Reprodukuje, co říkali nebo udělali druzí Převádí otázky do nepřímé řeči Zpívá koledy Čte přiměřeně obtížný text a pracuje s ním	Slovní zásoba: koníčky a záliby a volný čas, filmy a jejich tvoření Telefonní rozhovor a zanechání zprávy, pozvání Nepřímá řeč, modální slovesa Vánoční tradice a zvyky, poslech koled Poslech, čtení a porozumění textu	OSV – Kooperace a kompetice
CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-4-03	Hovoří o životě mladých lidí Používá ve větách 2. podmínku, co by bylo, kdyby... Rozlišuje počitatelná a nepočitatelná podstatná jména pro vyjádření množství Formou rozhovoru dokáže někomu poradit (rozlišuje formální a	Slovní zásoba: mezilidské vztahy a chování Podmínkové věty: Second conditional Výrazy „a few / a little“ – vyjadřování množství Rozhovor – dát radu/poradit	MKV – Lidské vztahy

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	neformální rozhovor) Vyžádá písemně informaci a poděkuje za ni		
CJ-9-2-02 CJ-9-3-02 CJ-9-4-02	Umí pojmenovat činnosti a hovořit o nich Rozlišuje trpný rod v přítomném a minulém čase, používá ho ve větách Sestaví krátké sdělení o svých zážitcích s vyjádřením emocí Dokáže porozumět přiměřeně obtížnému textu a pracovat s ním Opíše význam slova, opisem vyjádří větu	Slovní zásoba: technika, počítače Trpný rod v přítomném a minulém čase Vyjádření svých pocitů Easter – slovní zásoba týkající se velikonoce a tradic	
CJ-9-2-01 CJ-9-3-01 CJ-9-3-02	Orientuje se v základních zeměpisných, kulturních a historických reáliích Vyhledává informace a materiály na internetu /v každodenních autentických materiálech a pracuje s nimi Ve větách používá tázací dovětky Tvoří otázky, umí se správně zeptat na podmět a předmět Formou rozhovoru se zeptá na cestu, podá instrukce jak se kam dostat Čte text a reprodukuje jej	Slovní zásoba: státy a hlavní města, život ve městě, cestování Tázací dovětky, tázací výrazy Otázky na podmět a předmět Rozhovor týkající se orientace ve městě Poslech, čtení a porozumění textu	MKV – Kulturní diference
CJ-9-1-02 CJ-9-2-02 CJ-9-2-03 CJ-9-3-02 CJ-9-4-01 CJ-9-4-02	Hovoří o rodině, kamarádech a různých představách života v budoucnosti Napíše stručný životopis Vyplní běžný formulář a dotazník Čte a porozumí přiměřeně obtížnému textu Ve větách užívá vazbu „used to“ v oznam. větě a v záporu Písemně shrne hlavní myšlenky krátkého textu Formou rozhovoru se rozloučí	Slovní zásoba: rodina a rodinné vztahy, život v minulosti a budoucnosti, významné osobnosti a jejich životy, povolání Výraz „used to/didn't use to“ Projekt: A nobel Prize winner Rozhovor - saying goodbye (rozloučení se)	MKV – Lidské vztahy

5.1.4 Další cizí jazyk - Německý (2. st.)

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Poskytuje jazykový základ a předpoklad pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Osvojování pomáhá snižovat jazykové bariéry, a tím umožňuje jednotlivci lepší profesní uplatnění.

Žáci dosahují dle svých možností a schopností jazykové úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

Výuka je zaměřena především na zvládnutí komunikativních dovedností, na porozumění základním frázím každodenního života a jejich použití. Domluví se jednoduchým způsobem při ochotě partnera mluvit pomalu a pomoci mu. Jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění.

Učivu je věnováno:

V 7., 8. a v 9. ročníku 2h týdně.

V předmětu Další cizí jazyk - Německý se realizují tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Seberegulace a sebeorganizace
- Sebepoznání a sebepojetí
- Psychohygienu
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- Mezilidské vztahy
- Komunikace

Multikulturní výchova (MKV)

- Kulturní diference.

Mediální výchova (MED)

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- Práce v realizačním týmu
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Environmentální výchova (EV)

- Vztah člověka k prostředí

Myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)

- Evropa a svět nás zajímá

Výchovné a vzdělávací postupy vedoucí k utváření a rozvoji klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

Vede žáky k efektivnímu získávání poznatků z nejrůznějších zdrojů (internet, knihy, časopisy),

-motivuje k potřebě naučit se určité výrazy,

-ukazuje na transfer – aplikaci z jedné situace do druhé (např. podobnost Aj – Nj),

-vede k pochopení systému gramatiky – systematizace, zařazení dalších jevů do systému,

-rozvíjí jednotlivé dovednosti v jazyce (poslech s porozuměním, čtení s porozuměním, ústní projev).

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- Vybízí žáky k uplatňování získaných dovedností k řešení jakéhokoliv problému, kde je nutná

znalost cizího jazyka,

- vede k orientaci žáka v cizím jazykovém prostředí (umět se zeptat na cestu a porozumět odpovědi, vyhledat si dopravní spoj, telefonování apod.)
- vyžaduje řešení úkolů v učebnici a PS podle zadání.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- Vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu,
- vede žáka k formulaci a vyjádření myšlenky, jejímu sdělení tak, aby partner porozuměl,
- umožňuje žákům komunikovat pomocí chatu ve skupině i jinde,
- nacvičuje s žáky strukturu: mluvených projevů (vyprávění, diskuze, referát, dialog...),
- písemných projevů (e-mail, dopis, vzkaz, přání...).

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- Zařazuje metody, při kterých žáci pracují ve skupině a efektivně spolupracují na řešení problému,
- využívá cizího jazyka jako jazyka komunikace při týmové práci,
- vede k respektování jiného názoru při týmové práci.

Kompetence občanské

Učitel:

- Vyžaduje zodpovědné plnění úkolů a dodržování pravidel (slušné chování, respektování pravidel země, v níž jsem host),
- vede k poznávání problémů jiných zemí – rasismus, intolerance, násilí.

Kompetence pracovní

Učitel:

- Formuje u žáků pracovní návyky – vedení sešitu, psaní slovíček, portfolio,
- vyžaduje dodržování řádu učebny, bezpečnostních návyků při používání techniky,
- vede k vyhledávání informací, materiálů potřebných pro práci v hodinách, na projektu apod.
- umožňuje prezentaci výsledků vlastní práce a práce skupiny,
- vede k hodnocení vlastní práce a práce své skupiny.

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru Další cizí jazyk pro 2. stupeň

POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

- DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně
- DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat

MLUVENÍ

žák

- DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák

- DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
- DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
- DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci

PSANÍ

žák

- DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Další cizí jazyk - Německý

Ročník: 7.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	- rozlišuje odlišnosti s podobnými anglickými slovy - nacvičuje správnou výslovnost pomocí poslechu - postupně nacvičuje psaní slov, odstraňuje důsledně chyby v souvislosti s fixací na anglickou výslovnost - nacvičuje písmena odlišná od češtiny	První kroky - fonetický úvod - zrakové a sluchové rozlišení - audiovizuální kurz - abeceda - intonace, přízvuk - pozdravy - čísla 0-20 - německá jména dívčí, chlapecká, zvířecí - internacionalismy	OSV – Seberegulace a sebeorganizace MKV – Kulturní diference
DCJ-9-1-01 DCJ-9-1-02 DCJ-9-2-02 DCJ-9-4-01	- představí sebe i jiné osoby - zeptá se na jméno, bydliště a telefonní číslo - Odpoví na otázku Jak se máš? - používá pozdravy - pokládá a odpovídá na jednoduché otázky - vyjádří – To je kamarád toho... - napíše několik informací o sobě	Wer ist das? - věta oznamovací, tázací – slovosled - osobní formulář - otázky a odpovědi - zápor nicht, nein, souhlas, nesouhlas - projekt „Ich“ - Určitý a neurčitý člen: der, die, das, ein, eine - Předložka von + jméno - Sloveso sein	OSV – já a moje okolí, pozice mladého člověka (seberealizace, sebepojetí) - Mezilidské vztahy
DCJ-9-1-02 DCJ-9-1-03 DCJ-9-3-02	- představí sebe a členy své rodiny - získá základní informace o rodinných příslušnících - rozumí krátkému textu - Použije přivlastňovací zájmeno mein, dein	Das ist Meine Familie – moje rodina - otázky zjišťovací – wie, wo, wer, was - téma – já a moje rodina - popis osoby - podstatná jména, členy určité, neurčité	VOZ - rodina

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	- Vytvoří rodokmen - rozumí krátkému textu	- orientace vlevo, vpravo - přivlastňovací zájmena mein, dein, - krátký text	
DCJ-9-1-02 DCJ-9-1-03 DCJ-9-2-03	- mluví o sourozencích - popíše vzhled a vlastnosti osob - počítá do 1000 - uvede věk a adresu - odpovídá na otázku Wie geht's?	Hast du Geschwister? - Sourozenci - sloveso haben - přídavná jména (např. milý, přátelský, nepřátelský) - tázací zájmeno Wo? - předložka in + město	-
DCJ-9-1-02 DCJ-9-2-03 DCJ-9-3-02	- uvede adresu - popíše polohu měst - pojmenuje místa a budovy ve městě - mluví o svém bydlišti	Wo wohnt ihr? - osobní zájmena wir, ihr - vazba es gibt + 4.p	OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
DCJ-9-2-02 DCJ-9-2-03	- klade zdvořilé otázky - nabídne někomu pití - vyjádří přání, reaguje na nabídky - mluví o svých aktivitách ve volném čase	Besuch bei Familie – návštěva u rodiny - vykání - ich möchte - předložky mit, ohne - zápor s nicht	OSV – Psychohygiena – účelné využití volného času
DCJ-9-3-03	- popíše dům a pokoj - pojmenuje nábytek - popíše barvy věcí - vyhledá německé reálie na internetu	Das Haus von Familie Lenz – Dům, části domu, vybavení - tázací zájmeno was - zápor s kein	MED – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - Vyhledávání na internetu. Informatika

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Další cizí jazyk - Německý

Ročník: 8.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
DCJ-9-1-03 DCJ-9-2-03 DCJ-9-2-01 DCJ-9-4-02 DCJ-9-4-03	- hovoří o svých koníčcích - popíše koníčky svých kamarádů - popíše své činnosti během týdne - časuje slovesa v přítomném čase - domluví si program, odmítne program - napíše jednoduchý e-mail o sobě - tvoří rozhovory dle vzorových dialogů v učebnici	Můj koníček – Hobby - volný čas, zájmová činnost - slovesa v přítomném čase - sloveso sein - Reálie: základní informace o Vídni	OSV – Komunikace
DCJ-9-2-03 DCJ-9-4-02 DCJ-9-2-01	- popíše co dělá na počítači - časuje sloveso haben - popíše co kdo má, dostane nebo fotografuje - užívá 4.p. podstatných jmen) - obměňuje člen určitý, neurčitý - popíše, co kdo nemá – užívá záporu „kein“ ve 4.p.) - hovoří o domácích mazlíčcích - pojmenuje další zvířata - napíše dopis o sobě, moje koníčky	Můj počítač: - činnosti u počítače - sloveso haben - podstatné jméno v 1. a 4.p. - zápor podstatných jmen ve 4.p. - zvířata	
DCJ-9-4-02 DCJ-9-2-01	- vytvoří pozvánku (např. k narozeninám, na slavnost) - sdělí místo a polohu s použitím předložky in - zeptá se na přesný čas a odpoví na takovou otázku - počítá do 1000 a ovládá základní matematické úkony do 100 - sdělí věk, přesný čas nebo telefonní číslo - vyjmenuje názvy měsíců a ročních období	Místo a čas – kde a kdy?: - narozeniny - předložka in ve 3. pádě - čas, hodiny, předložka um - číslovky do 1000 - matematické operace do 100 - měsíce, roční období	Projekt – Pozvánka na narozeniny

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
DCJ-9-2-01 DCJ-9-2-03 DCJ-9-2-02 DCJ-9-1-02	- v rozhovoru odpoví na otázky týkající se polohy měst, pohoří v Evropě - vyjádří cíl cesty s použitím slovesa „möchten“ - časuje sloveso fahren v přítomném čase - koupí si jízdenku, objedná si ubytování - napíše krátký pozdrav z dovolené, adresu - Sdělí základní údaje o sobě, vyplní dotazník	Prázdniny: - zeměpisné názvy - sloveso „möchten“ - časování slovesa fahren - adresa, pozdrav - osobní dotazník	EGS – Evropa a svět nás zajímá Projekt – Pozdrav z prázdnin, z dovolené
DCJ-9-2-02 DCJ-9-2-03 DCJ-9-1-03	- vyjádří, že něco je, existuje s použitím vazby „es gibt“ - používá přivlastňovací zájmena ve větách - používá předložky se 3. a 4. p. na otázku Wo? - vyjádří svá přání, popíše svůj vysněný pokoj - hovoří o činnostech během roku v jednotlivých ročních měsících - časuje a používá některá nepravidelná slovesa a slovesa s odlučitelnou předponou - rozumí kratším textům	U nás – můj dům, můj pokoj: - vazba „es gibt“ - přivlastňovací zájmena - předložky se 3. a 4. p. - otázka Wo? - některá nepravidelná slovesa a slovesa s odlučitelnou předponou	Projekt – Můj vysněný pokoj
DCJ-9-2-01 DCJ-9-1-03 DCJ-9-3-01	- tvoří otázky a odpovědi na zadané téma - vypráví o sobě - tvoří jednoduché rozhovory - jednoduše vypráví o reáliích německy mluvících zemí	- časování pravidelných sloves v přítomném čase, - jazykolamy - reálie Německa, Rakouska, Švýcarska - práce s mapami německy mluvících zemí, orientace, hlavní města, pamětihodnosti, vlajky	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Další cizí jazyk - německý

Ročník: 9.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
DCJ-9-2-01 DCJ-9-4-02 DCJ-9-2-02	- tvoří věty oznamovací - tvoří věty tázací - zeptá se na směr cesty- popíše ji - používá předložky se 3. a 4. pádem - vyjádří kam a čím chce cestovat - popíše místo, kde bydlí - přijme a odmítne pozvání - používá předložku für s podstatnými jmény a osobními zájmeny	Směr cesty, popis cesty - pořádek slov ve větách oznamovacích a tázacích - nepřímý pořádek slov ve větě - orientace v prostředí - předložky se 3. a 4. pádem - město, vesnice - Evropa, cestování (Bodensee, Salzburg-Mozart) - předložka für	- Z - VOZ
DCJ-9-2-02 DCJ-9-4-02 DCJ-9-3-02 DCJ-9-2-01	- vypráví o průběhu svého dne - časuje způsobové sloveso müssen - pracuje s časovými údaji v průběhu dne - charakterizuje své povinnosti - používá číslovky 100-1000 - dokáže požádat v obchodě o vybraný druh zboží a jeho množství	Můj den - nepravidelná slovesa se změnou kmenové souhlásky - způsobové sloveso müssen - sloveso s odlučitelnými předponami - časování sloves s odlučitelnými předponami - množné číslo podstatných jmen - číslovky do 1000 - nákupy a potraviny	-EGS

DCJ-9-2-02 DCJ-9-2-01 DCJ-9-4-01	- mluví o svém týdenním programu - domluví si schůzku - pracuje se svým rozvrhem hodin - tvoří věty s neosobním podmětem (man) - časuje sloveso können, dürfen, wollen	Můj týden - plán týdne - škola - způsobová slovesa können, dürfen, wollen - Berlin	
DCJ-9-2-02 DCJ-9-2-01 DCJ-9-4-02	- dá někomu pokyn, příkaz - popíše části těla a vyjádří, co ho bolí - domluví se u lékaře - jednoduše popíše, kde byl, co dělal	Popis těla, u lékaře - rozkazovací způsob - préteritum sloves sein a haben - perfektum některých nepravidelných sloves - sloveso tun ve spojení weh tun - stupňování příslovců - lidské tělo a jeho části - lékař, nemoci	
DCJ-9-2-01 DCJ-9-4-02 DCJ-9-1-03	- pořádá o informaci - jednoduše popíše cestu - popíše místo, kde bydlí - vyjádří, čím a kam chce jet	Ve městě a na venkově - předložky se 3. Pádem - způsobové sloveso können, dürfen - souvětí se spojkou deshalb	
DCJ-9-2-02 DCJ-9-4-03 DCJ-9-4-03	- popíše svoje oblečení - mluví o počasí - jednoduše popíše událost - popřeje ústně i písemně k různým příležitostem	Počasí a oblečení - oblečení - počasí - množné číslo podstatných jmen - další nepravidelná slovesa - přivlastňovací zájmena - blahopřání - svátky, zvyky a tradice v německy mluvících zemích	
DCJ-9-2-02 DCJ-9-4-02	- vypráví o plánech na prázdniny - vyjádří co se mu líbí - stručně popíše událost v minulém čase	Prázdniny - roční období, měsíce, svátky - prázdniny - časování některých pravidelných sloves v perfektu	

5.1.5 Další cizí jazyk pro cizince – Český jazyk

Kapitola 5.1.5 Další cizí jazyk pro cizince – Český jazyk (2.st.)

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Na 2. stupni ZŠ všem žákům cizincům, kteří mají splněnou docházku na území české republiky v celkové délce 12 měsíců, může být nabídnut místo dalšího cizího jazyka předmět „Český jazyk jako druhý jazyk“. Lze využít Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro základní vzdělávání. V těchto případech se nejedná o podpůrné opatření, vzdělávací obsah se nahrazuje bez vytváření individuálního vzdělávacího plánu (IVP). Pokud bude škola nabízet tento předmět, není zde stanoven minimální počet přihlášených žáků.

Děti s OMJ si češtinu osvojují jako druhý jazyk, tj. jazyk, který je pro ně zpočátku cizí, ale má se stát jejich nástrojem ke každodenní komunikaci a hlavně také prostředkem k učení a poznání v oblasti dalších předmětů.

Na základě vstupní orientačního testu je určena aktuální úroveň zvládnutí českého jazyka. Diagnostickou prací s žákem můžeme rozšířit práci s podrobnější jazykovou diagnostikou. Poznáme tak úroveň češtiny v jednotlivých jazykových/řečových oblastech a při delším soustředěném povídání a psaní se dozvíme více i o tom, jaký žák je a jak k němu ze začátku přistupovat. Navážeme kontakt s žákem.

Témata, která jsou v kurikulu stanovena, jsou vybírána k nácviku jazyka.

Postupujeme od začátku, od prvních témat Seznamování, Třída, Škola.... – podle potřeby žáka nebo skupiny žáků je možné témata opakovat, obohacovat a střídat jejich pořadí, vždy se však vracíme k tématům z kurikula a k minimu, kterého má žák dosáhnout.

Žák se v tomto jazyku vzdělává a sám jej musí aktivně produkovat. Přijímá český jazyk za svůj a snaží se ho naučit tak, aby mu rozuměl. Aktivně se zapojuje v tomto procesu žák i pedagog. Důležitá je spolupráce rodiny a aktivní podpora žáka.

Učivu je věnováno:

V 7., 8. a v 9. ročníku 2h týdně.

Příloha: Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro základní vzdělávání
(zdroj <https://cizinci.npi.cz/kurikulum/>)

5.2 Vzdělávací oblast: matematika a její aplikace

5.2.1 Matematika (1.st.)

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Matematika poskytuje žákům vědomosti a dovednosti potřebné pro orientaci v praktickém životě. Využíváním těchto poznatků a dovedností vytváří předpoklady pro úspěšné uplatnění ve většině oborů.

Žák si vytváří zásobu matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh), rozvíjí kombinatorické, logické a abstraktní myšlení. Žák se učí spolupráci při problémových a aplikovaných úlohách vyjadřujících situace z běžného života a následnému využití získaného řešení v praxi.

Matematika vede k systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti a rozvíjí sebedůvěru ve vlastní schopnosti.

Matematika je vyučována jako samostatný předmět a je rozdělena na vzdělávací obsahy:

- čísla a početní operace
- závislosti, vztahy a práce s daty
- geometrie v rovině a prostoru
- nestandardní aplikační úlohy a problémy

Učivu je věnováno:

V 1. ročníku 4 hodiny

V 2.-5. ročníku 5 hodin

V předmětu Matematika se realizuje průřezové téma:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Rozvoj schopností poznávání
- Seberegulace a sebeorganizace
- Poznávání lidí
- Komunikace
- Kooperace a kompetice
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Výchovné a vzdělávací postupy vedoucí k utváření a rozvoji klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- Zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami,
- důsledně vyžaduje dodržování hygieny, chování a dalších pravidel,
- zadává úkoly, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů,
- vede vhodnou motivací žáky k tvořivému učení.

Kompetence k řešení problému

- Vybízí žáky, aby kladli otázky k danému problému; vede žáky k utváření samostatných objevů, řešení a závěrů a umožňuje žákům pracovat s materiály a zdroji, v nichž si mohou ověřit správnost svého řešení.

Kompetence komunikativní

- Vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu,
- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují, a umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce.

Kompetence sociální a personální

- Zařazuje metody, při kterých žáci pracují ve skupině a efektivně spolupracují na řešení problému,
- sleduje úspěšnost jednotlivých žáků a oceňuje jejich pokrok a vůči každému žákovi projevuje očekávání úspěchu.

Kompetence občanské

- Ve výuce reflektuje společenské a přírodní dění (vztah k přírodě i kulturním výtvorům),
- důsledně vyžaduje dodržování pravidel.

Kompetence pracovní

- Studijní materiály a zdroje (i případné kompenzační pomůcky) jsou ve výuce žákům dostupné a v dostatečném počtu,
- zajímá se, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky,
- umožňuje žákům spoluutvářet kritéria hodnocení.

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 1.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
M – 3 – 1 -01 •používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	• spočítá prvky daného souboru • vytvoří skupinu s daným počtem prvků • podle obrázku rozhodne o vztahu více, méně, porovnává soubory (i bez počítání) • využívá univerzální modely čísel	Číslo a početní operace •číselný obor 0 - 20	ČJL – psaní číslic a znaků, orientace na stránce knihy, počet slabik, čtení slovní úlohy s porozuměním.
M – 3 – 1 – 02 •čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla, užívá a zapisuje vztah nerovnosti a rovnosti	• napíše a přečte číslice • doplní chybějící čísla v řadě • porovnává čísla, používá znaky rovnosti a nerovnosti, řeší slovní úlohy s porovnáváním čísel	•porovnávání čísel	Rozšiřující učivo - Komutativnost sčítání - Sčítání a odčítání s přechodem přes 10
M – 3 – 1 – 03 •užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	• využívá číselnou osu, orientuje se na ní, zobrazí na ní číslo • správně používá pojmy před, za, hned před, hned za, mezi	•číselná osa, řazení čísel	VV – představivost OSV – rozvoj schopností poznávání, poznávání lidí
M – 3 – 1 – 04 •provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	• sčítá a odčítá z paměti bez přechodu přes desítku	•matematické operace sčítání a odčítání bez přechodu 0-10, 0-20 •rozklad čísel –jednotky, desítky	ČJL – Pohádky
M – 3 – 1 – 05 •řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	• řeší a tvoří slovní úlohy s využitím sčítání a odčítání bez přechodu přes desítku • řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu „ o x více(méně)“	•práce s textem slovní úlohy, znázornění, výpočet, odpověď •praktické využití základních jednotek délky, hmotnosti a objemu v úlohách	EV – vztah člověka k prostředí (náš životní styl, spotřeba věcí v rodině a ve škole.
M 3 – 2 – 01	• čte a nastavuje hodiny	ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE	OSV – komunikace

• orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	• týden, měsíc, rok	S DATY • struktura času, hodina, den, týden, měsíc, rok	TV – záznam výkonu žáků
M 3 – 2 – 02 • popisuje jednoduché závislosti z praktického života	• zaznamenává jednoduché situace související s časem pomocí tabulek a schémat	• tabulky a schémata	Tv – záznam výkonů žáků
M -3 – 2 – 03 • doplňuje tabulky , schémata, posloupnost čísel	• doplní zadanou tabulku	• tabulky a schémata • orientuje se v jednoduchých schématech	
M – 3-3-01 • rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary, jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci	• seznámí se s druhy čar • rozezná, pojmenuje a načrtne základní rovinné útvary, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí • rozezná a pojmenuje základní tělesa, uvede příklady těchto těles ve svém okolí • orientuje se v prostoru, užívá prostorové pojmy • pomocí stavebnic modeluje rovinné i prostorové útvary	• druhy čar – přímá, lomená, křivá • rovinné útvary – čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh • tělesa – krychle, kvádr, válec • orientace v prostoru: před, za, vpravo, vlevo, nahoře, dole • úlohy na orientaci v prostoru	PRV – pravidla silničního provozu (tvary dopravních značek) PČ – modelace těles
M – 3 – 3- 02 • porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délky úsečky	• porovná rovinné útvary stejného typu podle velikosti • porovná tělesa stejného typu podle velikosti • odhaduje a srovnává délky útvarů (např. úseček) s využitím pomůcek • dokreslí do čtvercové sítě druhou polovinu obrázku a písmen	• porovnávání – větší, menší, stejný, nižší, vyšší • délka útvaru (např. úsečky) • poměrování úseček • manipulační činnosti s konkrétními předměty • osově souměrné útvary	Rozšiřující učivo - prostředí sirkových obrazců - plán krychlové stavby pro sestavování prostorového útvaru složeného z jednotkových krychlí - skládání origami

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 2.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	- používá přirozená čísla k modelování situací běžného života; - samostatně pracuje s univerzálními modely přirozených čísel;	ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE - přirozená čísla 1 – 100 - počítání s penězi - peníze: způsoby placení	OSV - rozvoj schopností poznávání, poznávání lidí
M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	- zapisuje a čte čísla v daném oboru; - počítá po jednotkách a desítkách, rozliší sudá a lichá čísla, porovnává čísla, chápe rovnost a nerovnost i v různých významových kontextech (délka, čas, peníze);	- číselný obor 0 – 100 - lichá a sudá čísla	
M-3-1-03 užívá lineární uspořádání, zobrazí čísla na číselné ose	- zobrazí číslo na číselné ose; - využívá číselnou osu k porovnání čísel;	řád jednotek a desítek	
M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	- orientuje se v zápisu desítkové soustavy, sčítá a odčítá z paměti dvojciferné číslo s jednociferným i dvojciferným číslem s přechodem násobků deseti; - násobí z paměti formou opakovaného sčítání i pomocí násobilky, dělí z paměti v oboru osvojených násobků	- násobilka 2, 3, 4, 5, 10 - součet a rozdíl	VV – modelace, názornost

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
M-3-1-05 ● řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	● řeší a tvoří slovní úlohy na sčítání a odčítání, násobení a dělení; ● řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu „o x více (méně)“;	● matematické operace sčítání a odčítání s přechodem přes 10 (čísla 0-20)	ČJL: Orientace v textu, práce s knihou, čtení s porozuměním, věta oznamovací a tázací, odpověď na otázku
M-3-2-01 ● orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	● čte časové údaje na různých typech hodin, orientuje se v kalendáři; ● sleduje různé časové intervaly; ● používá vhodně časové jednotky a provádí jednoduché převody mezi nimi;	● matematické operace sčítání a odčítání v oboru do 100	
M-3-2-02 ● popisuje jednoduché závislosti z praktického života	● zachycuje výsledky měření pomocí tabulek a schémat; ● provádí odhady délky a množství;	● strategie řešení úloh z běžného života ● řešení slovních úloh ● praktické využití základních jednotek délky, hmotnosti a objemu v úlohách ● práce s tabulkou ● mince a bankovky	
M-3-2-03 ● doplňuje tabulky, schémata a posloupnosti čísel	● navrhne a použije tabulku k organizaci údajů; ● třídí soubor objektů;	ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY ● časové údaje: čtvrt hodiny, půl hodiny, tři čtvrtě hodiny, celá hodina	Rozšiřující učivo: - komutativnost sčítání při pamětném i písemném počítání - grafické znázornění

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
		• měření délky, hmotnosti, objemu • jednotky: centimetr, litr, kilogram • tabulková evidence zadaných údajů • manipulační činnosti s konkrétními předměty	slovních úloh Další náměty do výuky: - využití čtverečkováného papíru - využití počítačových programů pro matematiku na 1. stupni ZŠ
M-3-3-01 ● rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci a modeluje	• rozezná, pojmenuje a načrtne základní rovinné útvary, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí; • rozezná a pojmenuje základní tělesa, uvede příklady těchto těles ve svém okolí; • pomocí stavebnic modeluje rovinné a prostorové útvary podle zadání; • seznamuje se s polohou přímek	GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU • rovinné útvary: lomená čára, křivá čára, bod, úsečka, přímka • tělesa: kužel, jehlan • přímky a jejich poloha	Další náměty do výuky: - propedeutika zlomků, význam slov polovina, čtvrtina, třetina - modelování násobení a dělení na různých souborech
M-3-3-02 ● porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	• změří délku úsečky s přesností na centimetry, provádí odhad délky úsečky, používá jednotky délky; • nacvičuje rýsování dané úsečky s přesností na centimetry • seznamuje se s jednotkami délky • dokreslí druhou polovinu obrázku	• odhad délky úsečky a její měření • práce s pravítkem • Jednotky délky: milimetr, centimetr, metr, kilometr • Osová souměrnost	Poznámka: Učitel používá pojmy: sčítanec, menšenec, menšitel, činitel, součin, dělenec, dělitel, podíl, záměna činitelů.

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 3.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
M-3-1-02 ● čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	• zapisuje a čte čísla v daném oboru; • počítá po jednotkách, po desítkách a stovkách, porovnává čísla;	ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE • číselný obor 0 - 100 • číselný obor 0 - 1000 • - rozklad čísla v desítkové soustavě	OSV - sebepoznání a sebepojetí, komunikace
M-3-1-03 ● užívá lineární uspořádání, zobrazí čísla na číselné ose	• zobrazí číslo na číselné ose a jejích úsecích; • využívá číselnou osu k porovnání čísel;	• číselná osa – nástroj modelování	ČJL: Orientace v textu, práce s knihou, křížovky(sloupec, řádek).
M-3-1-04 ● provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	• rozloží číslo v desítkové soustavě v oboru do tisíce; • sčítá a odčítá z paměti čísla bez přechodu násobků sta; • násobí a dělí z paměti v oboru osvojených násobílek; • násobí z paměti dvojciferná čísla jednociferným činitelem mimo obor malé násobilky; • násobí a dělí součet nebo rozdíl dvou čísel; • používá závorky při výpočtech;	• zápis čísla v desítkové soustavě • násobilka 6, 7, 8, 9 • nejbližší, nižší a vyšší násobek čísla	Rozšiřující učivo: pohyb po číselné ose (propedeutika záporných čísel)
M-3-1-05 ● řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	• řeší a tvoří slovní úlohy na sčítání, odčítání, násobení, dělení; • řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu „o x více“	• řešitelské strategie: pokus-omyl, řetězení od konce, vyčerpání všech možností, zjednodušování	Prv - mapa, encyklopedie, atlasy

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	(méně)“ a „krát více (méně)“; • ovládá jednoduché řešitelské strategie;		
M-3-2-01 ● orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	• využívá časové údaje při řešení různých situací z běžného života;	ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY • jízdní řády	EGS – Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa – cestujeme letadlem, lodí, autobusem, vlakem)
M-3-2-02 ● popisuje jednoduché závislosti z praktického života	• eviduje složitější statické i dynamické situace pomocí slov a tabulek;	• teplota, teploměr, stupeň celsia • evidence sportovních výkonů	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě – tabulky cen produktů z reklamních letáků)
M-3-2-03 ● doplňuje tabulky, schémata a posloupnosti čísel	• čte a sestavuje tabulky násobků; • doplní chybějící údaje do strukturované tabulky podle zadání;	• tabulka jako nástroj pro řešení úloh	Rozšiřující učivo: - čtení údajů z grafů, diagramů, tabulek - pozorování závislostí a jejich vlastností - využití specifických počítačových programů pro matematiku na 1. stupni ZŠ - využití tabulkového procesoru (např. Excel)
M-3-3-01 ● rozezná, pojmenuje,	Geometrie	GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU • bod, přímka	Rozšiřující učivo:

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci M-3-3-03 ● rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	• vyznačí a pojmenuje bod mimo přímku, na přímce, na polopřímce, na úsečce • modeluje polohu přímek • nacvičuje rýsování přímek (různoběžky, rovnoběžky, kolmice) • porovná a přenáší úsečky pomocí pravítka a proužku papíru, najde pomocí proužku papíru střed úsečky • rýsuje a měří úsečky s přesností na milimetry • pojmenuje, načrtne a pomocí stavebnice modeluje rovinné útvary podle zadání, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí • vyznačí a pojmenuje vrcholy, vyznačuje strany s využitím čtvercové sítě (sousední, protější, kolmé, rovnoběžné) • seznámí se s pojmem kruh, kružnice • rozezná a modeluje osově souměrné rovinné útvary, uvede konkrétní příklady.	• vzájemná poloha přímek • úsečka • rovinné útvary – čtverec, obdélník, trojúhelník • vrchol, strana • kruh, kružnice • osově souměrné rovinné útvary	- pravouhlý trojúhelník - osa souměrnosti útvarů v rovině

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 4.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
M-5-1-01 ● využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	● využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení;	ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE ● komutativnost a asociativnost	
M-5-1-02 ● provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	● čte a zapisuje čísla v daném oboru; ● počítá po statisících, desetitisících a tisících, používá rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě; ● porovnává čísla a znázorní je na číselné ose a jejich úsecích; ● sčítá a odčítá čísla v daném oboru (z paměti pouze čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od nuly); ● písemně násobí jednociferným a dvojciferným činitelem, písemně dělí jednociferným dělitelem; ● účelně propojuje písemné i pamětné počítání (i s použitím kalkulátoru); ● používá římské číslice při zápisu čísel;	● číselný obor 0 - milion ● písemné algoritmy sčítání, odčítání, násobení a dělení ● římské číslice ● hospodaření domácnosti: rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti	OSV - psychohygienu ČJL: - správný zápis slovních úloh, stylizace a reprodukce odpovědí, čtení s porozuměním, dějové posloupnosti
M-5-1-03 ● zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	● zaokrouhluje přirozená čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta a desítky; ● provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací (sčítání a jeho kontrola záměnou sčítanců, odčítání a jeho kontrola sčítáním, dělení a jeho kontrola násobením); ● provádí kontrolu výpočtů pomocí kalkulátoru;	● zaokrouhlování čísel ● odhad a kontrola výsledku ● práce s kalkulátorem	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	- řeší a tvoří slovní úlohy na sčítání, odčítání, násobení, dělení a slovní úlohy se dvěma početními operacemi; - řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu „o x více (méně)“ a „xkrát více (méně)“;	- matematizace reálné situace - slovní úlohy	
M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	- vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života - využívá názorných obrázků k určování $1/2, 1/4, 1/3, 1/5, 1/10$ celku - vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny	- celek, část, zlomek - polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina - řešení a tvorba slovních úloh k určování poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny z celku	Rozšiřující učivo: - znázornění celého záporného čísla na číselné ose - kmenové zlomky v kontextu části
M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	porovná zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny)	čitatel, jmenovatel, zlomková čára	OSV - kooperace a kompetence (skupinové práce), - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data	provádí a zapisuje jednoduchá pozorování (např. měření teploty);	ZÁVISLOSTI, VZTAHY A zásady sběru a třídění dat	EV – Vztah člověka k prostředí (naše obec – využití přírodních nacházejících se v blízkosti bydliště ve spojení s „o x více (méně)“ a „xkrát více (méně)“)
M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	- používá tabulky k evidenci, modelování a řešení různých situací; - doplňuje údaje, které chybí ve strukturované	- strukturovaná tabulka - sloupkové diagramy	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa – cestujeme letadlem, lodí, autobusem,

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	tabulce; • vytvoří na základě jednoduchého textu tabulku a sloupcový diagram;		vlakem) Další náměty do výuky: - skládání origami - mozaiky - krájení dortu, pizzy - zlomkovnice
M-5-3-01 ● narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelní a kružnici) a užívá jednoduché konstrukce M-5-3-02 ● sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran M-5-3-03 ● sestrojí rovnoběžky a kolmice	• dodržuje zásady rýsování • narýsuje čtverec, obdélník, trojúhelník ve čtvercové síti • nacvičuje grafické sčítání a odčítání úseček • určí obvod rovinného útvaru sečtením délek stran • vyznačí polopřímku na přímce • pozná a vyznačí polopřímky opačné • rýsuje rovnoběžky, různoběžky a kolmice • vyznačí střed a narýsuje kružnici a kruh s daným poloměrem a pojmenuje je • zkonstruuje trojúhelník a vypočítá jeho obvod součtem stran • rozliší trojúhelník obecný, pravouhlý, rovnostranný, rovnoramenný	GEOMETRIE V ROVINĚ AV PROSTORU • zásady rýsování • rýsování jednoduchých rovinných útvarů - čtvercová síť • úsečka • lomená čára • polopřímka • přímky a jejich poloha • kruh, kružnice • trojúhelník • obvod trojúhelníku	VMEGS – Objevujeme Evropu a svět (naše vlast a Evropa, Evropa a svět – sběr údajů o teplotě a jejich porovnání v různých částech světa) AJ: Zápis hodin, dnů, měsíců a roků. Rozšiřující učivo: - další rovinné útvary, např. pravý úhel a pravidelné mnohoúhelníky - sítě těles, papírové modely

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	- seznámí se s pojmem stěna, hrana, vrchol - měří vzdálenosti, používá vhodné jednotky délky a převodní vztahy mezi nimi; - rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary; - určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru; - rozpozná a využije osovou souměrnost i v praktických činnostech a situacích;	- druhy trojúhelníků - tělesa - jednotky délky a jejich převody: mm, cm, m, km - osa souměrnosti, osově souměrné útvary - znázornění útvarů ve čtvercové síti	těles, stavby těles podle půdorysu
M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	využívá úsudek pro řešení jednoduchých slovních úloh a problémů.	- řešení úloh úsudkem - číselné a obrázkové řady	Další náměty do výuky: využití počítačových programů pro geometrii na 1. stupni ZŠ OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů); Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – skupinová práce žáků) Rozšiřující učivo: - algebrogramy, magické

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
			čtverce, pyramidy, zašifrované příklady, sudoku součtové trojúhelníky, násobilkové obdélníky Poznámka: - Učitel v hodinách využívá uvolněné úlohy výzkumu TIMSS a úlohy z mezinárodní soutěže Klokan

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 5.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
M-5-1-02 ● provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	• čte a zapisuje čísla v daném oboru; • počítá po milionech, používá rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě; • porovnává čísla a znázorní je na číselné ose a jejích úsecích; • písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla; • písemně odčítá dvě přirozená čísla; • písemně násobí až čtyřciferným činitelem; • písemně dělí jednociferným nebo dvojciferným dělitelem; • účelně propojuje písemné i pamětné počítání (i s použitím kalkulátoru);	ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE • číselný obor 0 – miliarda • písemné algoritmy sčítání, odčítání, násobení a dělení	ČJL: Správný zápis slovních úloh, stylizace a reprodukce odpovědí, čtení s porozuměním AJ: Aplikace jednoduchých početních operací oboru přirozených čísel, porovnávání větší, menší Rozšiřující učivo: Vyjadřování celku zlomkem se jmenovatelem 10 nebo 100.
M-5-1-03 ● zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	• zaokrouhluje přirozená čísla na miliony; • provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v daném oboru; • provádí kontrolu výpočtu pomocí kalkulátoru;	• zaokrouhlování	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
M-5-1-04 ● řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	● řeší a tvoří slovní úlohy z praktického života s využitím matematizace reálné situace;	● slovní úlohy ● fáze řešení problému, zápis	OSV - seberegulace, sebeorganizace; - kreativita; - řešení problémů a rozhodovací dovednosti EV – Vztah člověk k prostředí, (naše obec: přírodní zdroje, náš životní styl: energie a odpady – komplexní pojetí úloh včetně pochopení významu a nezbytnosti ekologického chování)
M-5-1-05 ● modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny	● řešení a tvorba slovních úloh k určování celku z dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny	VMEGS –Objevujeme Evropu a svět (život Evropanů – odlišnosti při vážení a měření)
M-5-1-06 ● porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	● sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) pomocí názorných obrázků a tyto početní operace zapisuje	● využití názorných obrázků (např. čtvercová síť, kruhový diagram, číselná osa)	Poznámka: Učitel v hodinách využívá uvolněné úlohy výzkumu TIMSS a úlohy z mezinárodní soutěže Klokán.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
M-5-1-07 • přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	• vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života • přečte, zapíše, znázorní desetinná čísla v řádu desetin a setin na číselné ose, ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu porovná desetinná čísla v řádu desetin a setin	• desetinné číslo • porovnávání desetinných čísel • využití názorných obrázků (např. čtvercová síť, kruhový diagram, číselná osa)	
M-5-1-08 • porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	• znázorní na číselné ose, přečte, zapíše a porovná celá čísla v rozmezí – 100 až + 100 nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě	• číselná osa (kladná a záporná část) • měření teploty, vyjádření dlužné částky	EV – Vztah člověka k prostředí: globální oteplování Další náměty do výuky: pozorování a měření
M-5-2-01 ● vyhledává, sbírá a třídí data	• vybírá z textu data podle zadaného kritéria	ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY • statistické údaje jejich reprezentace	MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě – využití jednoduchých diagramů). Interpretace vztahů mediálních sdělení a reality (identifikace zjednodušení mediovaných sdělení) AJ: Porovnávání některých statistických údajů anglicky mluvících zemí

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	zjistí požadované údaje z kruhového diagramu, ve kterém nejsou k popisu použita procenta;	- zápis zjištěných dat - kruhový diagram - využití diagramu - finanční produkty, úspory	Rozšiřující učivo: Další typy diagramů
M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici), užívá jednoduché konstrukce	- rýsuje rovnoběžky a kolmice daným bodem - rýsuje střed a osu úsečky - při konstrukcích rovinných útvarů využívá elementární geometrické konstrukce a základní vlastnosti těchto útvarů - určí obvod a obsah obrazce - používá jednotky obsahu - vyznačí body v soustavě souřadnic	GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU - přímky a jejich vzájemná poloha - úsečka - konstrukce čtverce, obdélníku, kružnice a kruhu - konstrukce pravoúhlého, rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku - obvody a obsahy - jednotky obsahu - graf	Další náměty do výuky: - slovní úlohy na obsahy obdélníku, čtverce (práce s plánem třídy – velikost koberce, obložení, podlahové plochy ...) - geometrie a výtvarné umění - využití počítačových programů pro geometrii na 1. st. ZŠ
M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	Nestandardní aplikační úlohy ovládá některé řešitelské strategie, v průběhu řešení nestandardních úloh objevuje zákonitosti a využívá je.	magické čtverce, pyramidy, sudoku	Rozšiřující učivo: zašifrované příklady, hlavolamy, rébusy

5.2.2 Matematika (2. st.)

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět matematika na 2. stupni navazuje na vyučovací předmět matematika na 1. stupni. Matematika pomáhá žákům orientovat se v praktickém životě, v reálných situacích. Proto je vzdělávání v matematice zaměřeno:

- na osvojení matematických pojmů a postupů, matematické symboliky a jejího užití
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení
- logické a kritické usuzování

Tematické okruhy oboru Matematika a její aplikace:

1. **Číslo a proměnná**

Žáci si osvojují aritmetické operace ve 3 složkách:

- dovednost provádět operaci,
- algoritmické porozumění,
- významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací).

Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

2. **Závislosti, vztahy a práce s daty**

Žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, uvědomují si, že změna může být růst i pokles a že změna může mít i nulovou hodnotu. Pracují s tabulkami, diagramy a grafy a tím směřují k pochopení pojmu funkce.

3. **Geometrie v rovině a v prostoru**

Žáci určují a znázorňují geometrické útvary, hledají jejich podobnosti a odlišnosti, určují jejich vzájemnou polohu v rovině nebo prostoru. Učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah, objem a povrch, zdokonalovat svůj grafický projev.

4. **Nestandardní aplikační úlohy a problémy**

Všemi tematickými okruhy by měly prolínat úlohy, jejichž řešení je do jisté míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při nichž je nutné uplatnit logické myšlení. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy.

Rozšiřující učivo není závazné a jeho zařazení zvaží vyučující s ohledem na specifika konkrétné třídy a individuální potřeby žáků.

Výuka matematiky je spojena i s rozvíjením finanční gramotnosti žáků ve shodě se Standardy finanční gramotnosti.

Vyučovací předmět Matematika je vyučován v kmenových učebnách, standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut. K výuce matematiky je využívána multimediální a počítačová učebna, ostatní prostory školy. Předmět matematika je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty, např.:

- Fyzika - převody jednotek, vzorce a jejich úpravy, rovnice...,
- Zeměpis - měřítka, výpočty...,
- Chemie - řešení rovnic, převody jednotek.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

V 6. ročníku - 4 hodin týdně.

V 7. ročníku – 5 hodiny týdně.

V 8. ročníku - 5 hodin týdně.

V 9. ročníku – 4 hodiny týdně.

V předmětu M se realizuje toto průřezové téma:

Osobnostní a sociální výchova (OSV):

Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání, Kreativita

Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Hodnoty, postoje, praktická etika

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS) :

Evropa a svět nás zajímá

Objevujeme Evropu a svět

Enviromentální výchova (EV):

Vztah člověka k prostředí

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Výchovné a vzdělávací postupy vedoucí k utváření a rozvoji klíčových kompetencí:

Klíčové kompetence žáků tvoří základ pro další vzdělávání, celoživotní učení, pro orientaci v každodenním praktickém životě.

Kompetence k učení

Učitel:

- Vede žáky k plánování úkolů a matematických postupů při samostatném řešení úloh a problémů a zároveň umožňuje žákům volbu různých postupů, které vedou ke správnému výsledku,
- vede žáky k prozkoumávání pohledů a názorů, lišících se od jejich vlastních způsobů matematických řešení,
- zadává úkoly, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů (MaF tabulky, souhrnné přehledy apod.),
- umožňuje žákům pracovat s materiály a zdroji, v nichž si mohou ověřit správnost svého řešení (výsledky na tabuli, v učebnicích a sbírkách, prací s kalkulačkou atd.),
- studijní materiály a zdroje jsou ve výuce žákům dostupné a v dostatečném počtu.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- Klade otevřené otázky, spolupracuje se žáky při vyvozování nové látky, zadává problémové úlohy či úlohy rozvíjející tvořivost žáků,
- zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami, společně se žáky zobecňuje jejich poznatky,
- pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení matematického problému,
- umožňuje diferencované výkony podle individuálních matematických schopností žáků,

- ukazuje žákům, jak mají ověřovat správnost výsledků, jak provádět zkoušky pro dané typy příkladů.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- Vnímá i aktivně zjišťuje vzdělávací potřeby jednotlivých žáků,
- vybízí žáky, aby kladli otázky, aby byli schopni správně formulovat matematické problémy a používali správné matematické pojmy,
- umožňuje žákům, aby si vzájemně sdělovali názory, případně výsledky, aby měli příležitost pro vzájemnou komunikaci k danému úkolu,
- vede žáky k užívání správné matematické terminologie a matematické symboliky,
- umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce ústní nebo písemnou formou,
- podle potřeby pomáhá žákům při řešení zadaných matematických úkolů.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- Zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují na daných matematických problémech,
- vůči každému žákovi projevuje očekávání úspěchu,
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování všech žáků.

Kompetence občanské

Učitel:

- Zajímá se o názory, náměty a zkušenosti žáků z denního života, kde se s matematickými problémy běžně setkávají a učí žáky tyto problémy tlumočit do jazyka matematiky,
- sleduje úspěšnost jednotlivých žáků a oceňuje jejich pokrok,
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé, pomáhali si navzájem,
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky.

Kompetence pracovní

Učitel:

- Vyžaduje dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech,
- důsledně vyžaduje dodržování pravidel při práci na řešení úkolů,
- vede žáky ke správným způsobům užití pomůcek k výuce, jako jsou kalkulačky, rýsovací potřeby atd.,
- vede žáky k ověřování správných matematických výsledků.

Vzdělávací oblast: **MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE**

Vyučovací předmět: **MATEMATIKA**

Ročník: **6.**

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
M-9-1-01 - provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu M-9-1-02 - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor M-9-1-04 - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) M-9-1-09 - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	Žák: - čte, zapíše, porovná desetinná čísla a zobrazí je na číselné ose - zpaměti a písemně provádí početní operace s desetinnými čísly - využívá komutativnost a asociativnost sčítání a násobení - ovládá a používá pravidla pro zaokrouhlování desetinných čísel - provádí odhady početních operací s desetinnými čísly s danou přesností - analyzuje a řeší úlohy, modeluje a matematizuje reálné situace, ve kterých uplatňuje osvojené početní operace s desetinnými čísly - posoudí reálnost výsledku řešené slovní úlohy a ověří ho zkouškou - doplní číselnou a obrázkovou řadu - doplní početní tabulky, čtverce a jiné obrazce - účelně využívá kalkulátor	• Desetinná čísla • Rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě • Číselné a logické řady • Číselné a obrázkové analogie	EV –Vztah člověka k prostředí (náš životní styl, energie, odpady – komplexní úlohy k formování ekologického myšlení žáků)
M-9-1-03 - modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	- vysvětlí základní pojmy týkající se dělitelnosti přirozených čísel - určí podle znaků dělitelnosti, čím je dané přirozené číslo dělitelné - určí nejmenší společný násobek a největší společný dělitel dvou až tří přirozených čísel, používá algoritmus rozkladu čísla na součin prvočísel - modeluje a řeší úlohy s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	• Dělitelnost přirozených čísel • Násobek, dělitel • Prvočíslo, číslo složené • Nejmenší společný násobek • Největší společný dělitel • Kritéria dělitelnosti	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
M-9-3-01 - zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku M-9-3-02 - charakterizuje a třídí základní rovinné útvary M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh M-9-3-06 - načrtne a sestrojí rovinné útvary M-9-3-04 - odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	- využívá při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů vzájemnou polohu dvou přímek v rovině, vzdálenost bodu od přímky - sestrojí osu úsečky - při řešení problému provádí rozbor (náčrt) úlohy a rozhodne, zda zvolit pro řešení známý algoritmus, nebo řešit úlohu úsudkem - při řešení úloh používá trojúhelníkovou nerovnost - používá příslušnou matematickou symboliku - rozezná základní rovinné útvary a určí jejich vzájemnou polohu - rozlišuje a používá různé druhy čar - třídí a popisuje trojúhelníky (rozdělení podle délký stran a velikosti vnitřních úhlů) - v trojúhelníku, vlastnosti výšky a těžnice trojúhelníku - sestrojí pravidelný šestiúhelník a osmiúhelník	• Rovinné útvary – přímka, polopřímka, úsečka • Metrické vlastnosti v rovině - vzdálenost bodu od přímky • Množiny všech bodů dané vlastnosti - osa úsečky • Trojúhelník • Trojúhelníková nerovnost • Pravidelný šestiúhelník, osmiúhelník	
M-9-3-03 - určuje velikost úhlu měřením a výpočtem M-9-3-06 - načrtne a sestrojí rovinné útvary	- rozlišuje druhy úhlů podle jejich velikosti - sestrojí osu úhlu - charakterizuje a používá vlastnosti úhlu - charakterizuje vlastnosti dvojic úhlů (vrcholové, vedlejší, souhlasné, střídavé) - používá pro označení úhlů písmena řecké abecedy - určuje velikost úhlu - používá jednotky velikosti úhlu a převody mezi nimi - sestrojí různé velikosti úhlů (i bez úhlooměru), přenesení úhel, porovná dva úhly	• Úhel, druhy úhlů • Osa úhlu • Vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů)	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
M-9-3-08 - načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	- přiřadí k sobě vzor a obraz, rozezná samodružný bod a útvar, charakterizuje osově souměrné útvary - rozpozná útvary souměrné podle osy, určí osu souměrnosti, sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti	• Osová souměrnost • Konstrukční úlohy	EGS – Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa – osová souměrnost v architektuře a přírodě)
M-9-3-09 - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti M-9-3-10 - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles M-9-3-11 - načrtne a sestrojí síť základních těles M-9-3-12 - načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině M-9-3-13 - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu M-9-4-01 - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací M-9-4-02 - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	- charakterizuje krychle a kvádr - využívá při řešení úloh metrické a polohové vlastnosti krychle a kvádrů - používá a převádí jednotky délky, obsahu a objemu - odhaduje a vypočítává objem a povrch krychle a kvádrů - načrtne a sestrojí síť a obraz krychle a kvádrů - řeší aplikační geometrické úlohy na výpočet povrchu a objemu těles (krychle, kvádr), při řešení úloh provede rozbor úlohy a načrtne, vyhodnotí reálnost výsledku - řeší aplikační geometrické úlohy s využitím poznatků a dovedností z různých tematických a vzdělávacích oblastí	• Krychle a kvádr • Logické a netradiční geometrické úlohy	OSV – Osobnostní rozvoj Rozvoj schopnosti poznávání (cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů) OSV - Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)

Vzdělávací oblast: **MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE**

Vyučovací předmět: **MATEMATIKA**

Ročník: **7.**

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
M-9-1-01 - provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu M-9-1-02 - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	Žák: • čte a zapíše celé číslo, rozliší číslo kladné a záporné, určí číslo opačné • znázorní celá čísla na číselné ose a porovná je • provádí početní operace v oboru celých čísel • určí absolutní hodnotu celého čísla a uvede její praktický význam • doplní číselnou a obrázkovou řadu • doplní početní tabulky, čtverce a jiné obrazce	• Celá čísla • Číselná osa • Čísla navzájem opačná • Číselné a logické řady • Číselné a obrázkové analogie	
M-9-1-01 - provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu M-9-1-04 - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	• zapíše převrácený zlomek, rozšíří a zkrátí zlomek, zapíše zlomek v základním tvaru, převede smíšené číslo na zlomek a naopak, upraví složený zlomek • provádí početní operace se zlomky • vyjádří racionální čísla více způsoby a vzájemně je převádí (zlomky, desetinná čísla) • provádí početní operace v oboru racionálních čísel • zapíše periodické číslo a porovná ho s jinými čísly • používá pravidla pro zaokrouhlování racionálních čísel • provádí odhady výsledků početních operací s racionálními čísly s danou přesností	• Zlomky • Převrácené číslo • Smíšené číslo • Složený zlomek	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	- využívá nejmenší společný násobek při určování společného jmenovatele zlomků - analyzuje a řeší úlohy, modeluje konkrétní situace, ve kterých uplatňuje osvojené početní operace s celými a racionálními čísly		
M-9-1-06 - řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) M-9-1-09 - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel M-9-4-01 - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	- rozlišuje a využívá pojmy procento, základ, počet procent, procentová část, promile - vyjádří část celku procentem, desetinným číslem, zlomkem - řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) - provede odhad výsledku a ověří správnost svého řešení	- Procenta - Základ - Procentová část - Počet procent - Jednoduché úrokování - Promile	EV – Základní podmínky života (využívání energie, možnosti a způsoby šetření – s využitím procentového počtu)
M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) M-9-1-05 - řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů M-9-4-01 - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	- užívá poměr ke kvantitativnímu vyjádření vztahu celek – část - navzájem převádí různá vyjádření vztahu celek – část - dělí celek na části v daném poměru, změní číslo v daném poměru - upravuje poměr rozšiřováním a krácením - vysvětlí, co znamená postupný a převrácený poměr, zapíše jej a upraví - používá pojem úměra a vypočítá neznámý člen úměry - řeší aplikační úlohy s využitím poměru a trojčlenky - využívá měřítko mapy (plánu) k výpočtu, odvodí měřítko mapy (plánu) ze	- Poměr - Úměra - Trojčlenka - Měřítko	EGS – Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa – použití map, navigace, GPS)

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	zadaných údajů		
M-9-2-03 - určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	- určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti - využívá graf přímé a nepřímé úměrnosti při zpracování dat - rozpozná přímou a nepřímou úměrnost v příkladech reálného života - určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti z textu úlohy, z tabulky a grafu - sestrojí graf přímé a nepřímé úměrnosti - využívá vztahy a grafy přímé a nepřímé úměrnosti k řešení aplikačních úloh a problémů	- Funkce - přímá úměrnost - Funkce - nepřímá úměrnost	
M-9-2-01 - žák vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data M-9-2-02 - porovnává soubory dat M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	- vyznačí bod v pravoúhlé soustavě souřadnic na základě zadaných souřadnic, zapíše souřadnice daného bodu - doplňuje a vytváří tabulky, orientuje se v nich - orientuje se v sloupkových a kruhových diagramech, ze vstupních dat vytvoří vhodný diagram - porovnává kvantitativní vztahy mezi soubory dat v tabulkách, grafech a diagramech - vybere data tabulky podle jednoho kritéria, setřídí data v tabulce podle kritérií	- Pravoúhlá soustava souřadnic - Diagramy, grafy, tabulky	EGS - Evropa a svět nás zajímá – práce se statistickými údaji při porovnávání životní úrovně v různých částech světa)
M-9-3-07 - užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků M-9-3-02	- rozpozná shodné geometrické útvary - vysvětlí pojem shodnost trojúhelníků, matematicky jej vyjádří - používá věty o shodnosti trojúhelníků	Shodnost	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- charakterizuje a třídí základní rovinné útvary M-9-3-04 - odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů M-9-3-06 - načrtne a sestrojí rovinné útvary	k řešení geometrických úloh • sestrojí trojúhelník ze zadaných údajů sss, sus, usu (provede rozbor úlohy a načrt bez zápisu postupu konstrukce)	• Věty o shodnosti trojúhelníků	
M-9-3-02 - charakterizuje a třídí základní rovinné útvary M-9-3-04 - odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů M-9-3-06 - načrtne a sestrojí rovinné útvary M-9-3-13 - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	• sestrojí čtyřúhelník s využitím rovnoběžnosti a kolmosti přímek (provede rozbor úlohy a načrt bez zápisu postupu konstrukce) • třídí a popisuje čtyřúhelníky • rozlišuje jednotlivé druhy rovnoběžníků a lichoběžníků • využívá vlastnosti čtyřúhelníků při řešení úloh • odhaduje a vypočítá obvod obecného čtyřúhelníku • odhaduje a vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku a lichoběžníku • sestrojí čtyřúhelník ze zadaných údajů (provede rozbor úlohy a načrt bez zápisu konstrukce)	• Čtyřúhelníky (rovnoběžníky a lichoběžníky)	
M-9-3-08 - načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	• přiřadí k sobě vzor a obraz, určí střed souměrnosti, rozezná samodružný bod a samodružný útvar, charakterizuje středově souměrný útvar • rozpozná útvary souměrné podle středu souměrnosti a sestrojí obraz útvaru ve středové souměrnosti	• Středová souměrnost • Konstrukční úlohy	EGS – Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa – středová souměrnost v architektuře a v přírodě)
M-9-3-09 - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	• rozlišuje pojmy rovina a prostor, správně používá pojmy podstava, hrana, stěna, vrchol, stěnová a tělesová úhlopříčka	• Kolmé hranoly	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
M-9-3-10 - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles M-9-3-11 -načrtne a sestrojí síť základních těles M-9-3-12 - načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině M-9-4-01 - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací M-9-4-02 - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	• charakterizuje kolmý hranol, pravidelný hranol • odhaduje a vypočítá objem a povrch hranolu • načrtne a sestrojí síť kolmých hranolů a tělesa vymodeluje • načrtne hranol ve volném rovnoběžném promítání • řeší aplikační slovní úlohy, při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací, užívá logickou úvahu a kombinační úsudek • řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí • prezentuje způsob řešení úlohy • účelně využívá kalkulátor • doplní početní tabulky, čtverce či jiné obrazce	• Logické a netradiční geometrické úlohy	OSV - Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů) OSV - Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – práce ve skupině)

Vzdělávací oblast: **MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE**

Vyučovací předmět: **MATEMATIKA**

Ročník: **8.**

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
M-9-1-01 - provádí početní operace v oboru reálných čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninou a odmocninou	Žák: - rozlišuje pojmy umocňování a odmocňování - užívá ve výpočtech druhou mocninou a odmocninou - ovládá pravidla pro umocňování a odmocňování zlomku a součinu dvou čísel - určuje hodnotu číselného výrazu s druhou mocninou a odmocninou	- Mocniny a odmocniny - Druhá mocnina a odmocnina	
M-9-3-01 - zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	- využívá geometrický význam druhé mocniny v praxi - vysvětlí pojmy odvěsna a přepona v pravoúhlém trojúhelníku - používá Pythagorovu větu pro výpočet třetí strany pravoúhlého trojúhelníku - vypočítá délku hrany, tělesovou úhlopříčku krychle a kvádrů - řeší praktické úlohy s využitím Pythagorovy věty, situaci načrtne, odhadne výsledek a ověří jeho reálnost, využívá potřebnou matematickou symboliku	Pythagorova věta	
M-9-1-07 - matematizuje jednoduché reálné situace	vysvětlí pojem proměnná, výraz s proměnnou, člen výrazu, jednočlen, mnohočlen, rovnost dvou výrazů	Výrazy	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním M-9-1-09 - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	• запиše slovní text pomocí výrazů s proměnnými (a naopak), vypočte hodnotu výrazu pro dané hodnoty proměnných • provádí početní operace (sčítání, odčítání, násobení, dělení) s mnohočleny, výsledný mnohočlen je nejvýše druhého stupně • provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vytýkání • umocní dvojčleny a rozloží dvojčleny na součin pomocí vzorců	• Číselný výraz a jeho hodnota • Proměnná • Výrazy s proměnnými • Mnohočleny	
M-9-1-07 - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním M-9-1-08 - formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav M-9-1-09 - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	• řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav a provádí zkoušku správnosti řešení rovnice • rozhodne, jestli má rovnice jedno řešení, nekonečně mnoho řešení, nebo nemá řešení • sestaví rovnici ze zadaných údajů slovní úlohy • vyjádří neznámou ze vzorce • matematizuje reálné situace využitím vlastností rovnic, při řešení úloh označí neznámou a sestaví rovnici • posoudí reálnost výsledku řešené slovní úlohy a ověří ho zkouškou	• Rovnice • Lineární rovnice	
M-9-3-01 - zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů,	• definuje a sestrojí kružnici a kruh, vysvětlí vztah mezi poloměrem a průměrem • určí vzájemnou polohu kružnice a přímky (tečna, sečna, vnější přímká), vzájemnou	• Kruh, kružnice	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (doprava a životní prostředí: druhy dopravy a ekologická zátěž)

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
využívá potřebnou matematickou symboliku M-9-3-02 - charakterizuje a třídí základní rovinné útvary M-9-3-04 - odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů M-9-3-05 - využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh M-9-3-06 - načrtne a sestrojí rovinné útvary M-9-4-01 - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	polohu dvou kružnic (body dotyku) a narýsuje je • účelně používá tvar zápisu Ludolfova čísla (desetinné číslo, zlomek) • vypočítá obvod a obsah kruhu a délku kružnice pomocí vzorců • využívá Thaletovu kružnici při řešení úloh, sestrojí tečnu ke kružnici z bodu vně kružnice • sestrojí rovinné útvary dle zadaných prvků • při řešení konstrukční úlohy provádí rozbor úlohy, načrtne, diskuzi o počtu řešení, zapisuje postup konstrukce s využitím matematické symboliky (případně ji kombinuje se slovním vyjádřením)	• Množiny všech bodů dané vlastnosti - Thaletova kružnice	
M-9-3-09 - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti M-9-3-10 - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles M-9-3-11 - načrtne a sestrojí síť základních těles M-9-3-12 - načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles	• charakterizuje válec • odhaduje a vypočítá objem a povrch válce • načrtne a sestrojí síť válce • načrtne obraz rotačního válce v rovině	• Rotační válec	EGS – Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa – tělesa v architektuře a přírodě)

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
v rovině M-9-3-13 - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu M-9-4-01 - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací M-9-4-02 - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	• řeší aplikační slovní úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu, při řešení úloh provede rozbor úlohy a náčrt, vyhodnotí reálnost výsledku • využívá při řešení úloh a problémů prostorovou představivost	• Logické a netradiční geometrické úlohy	OSV – Osobnostní rozvoj- Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, OSV - Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)

Vzdělávací oblast: **MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE**

Vyučovací předmět: **MATEMATIKA**

Ročník: **9.**

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
M-9-1-07 - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním M-9-1-08 - formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	Žák: • vyjádří proměnnou z jednoduchého vzorce • řeší soustavu dvou rovnic se dvěma neznámými • řeší slovní úlohy z praxe, provede zkoušku správnosti řešení	• Rovnice • Soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými	
M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor M-9-2-01 - žák vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data M-9-2-02 porovnává soubory dat	• určí četnost znaku, aritmetický průměr • spočítá aritmetický průměr a aplikuje jej v úlohách z praxe • vyhledá potřebná data a údaje a zvolí vhodný diagram k jejich znázornění • účelně využívá kalkulátor, výpočty provádí pomocí vzorců • čte tabulky, grafy, nákresy a schémata • využívá znalostí o funkcích k řešení praktických úloh	• Závislosti a data – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti • Četnost znaku, aritmetický průměr • Nákresy, schémata • Diagramy, grafy, tabulky	EGS – Objevujeme Evropu a svět (naše vlast a Evropa), EGS - Evropa a svět nás zajímá – porovnávání statistických údajů
M-9-2-04 - vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem M-9-2-05 - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	• rozhodne, zda je daná závislost mezi dvěma veličinami funkcí, uvede příklady z běžného života • určí definiční obor funkce, obor hodnot, funkční hodnotu • vyjádří lineární funkci, konstantní funkci, přímou a nepřímou úměrnost tabulkou, rovnicí, grafem	• Funkce • Lineární funkce • Diagramy, grafy, tabulky	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
M-9-3-07 - užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	• rozlišuje shodné a podobné rovinné útvary • určí poměr podobnosti z rozměru útvaru a naopak (na základě poměru podobnosti určí rozměry útvarů) • využívá věty o podobnosti trojúhelníků (věta sss, uu, sus)	• Podobnost • Věty o podobnosti trojúhelníků	
M-9-3-09 - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti M-9-3-10 - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles M-9-3-11 -načrtne a sestrojí síť základních těles M-9-3-12 - načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	• charakterizuje jehlan, kužel a kouli • využívá při řešení úloh metrické a polohové vlastnosti jehlanu a kuželu • odhaduje a vypočítá objem a povrch jehlanu, kužele a koule • načrtne a sestrojí síť jehlanu a kužele, načrtne a sestrojí obraz jehlanu a kuželu v rovině	• Prostorové útvary • Jehlan • Rotační kužel • Koule	EGS – Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa - tělesa v architektuře a přírodě)

5.3 Vzdělávací oblast: Informatika

5.3.1 Informatika

Charakteristika výuky:

Výuka informatiky na prvním stupni školy:

Informatika se vyučuje na prvním stupni od 4. do 5. ročníku vždy 1 hodinu týdně.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákovy informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola je zaměřena na informatiku a technické směřování rozvoje žáků, proto jsou do výuky zařazeny základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou, umožňující řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak informatické myšlení.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem. Výuka probíhá na počítačích či noteboocích s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými tablety, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače. Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání. Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci. Na prvním stupni je cílem žáky naučit základní dovednosti, terminologii a využívání digitálních technologií i za pomoci her.

V předmětu se prolínají s učivem dvě průřezová témata: Mediální výchova a Osobnostní a sociální výchova.

Výuka informatiky na druhém stupni školy:

Na druhém stupni školy se vyučuje předmět informatika od 6. do 9. ročníku vždy 1 hodinu týdně. Předmět dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Výuka probíhá na počítačích či noteboocích s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými tablety, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače. Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání. Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci. Formální aspekt předmětu nabízí prostor pro vazby se všemi ostatními vyučovacími předměty.

V předmětu se prolínají s učivem dvě průřezová témata: Mediální výchova a Osobnostní a sociální výchova.

Zahájení nové informatiky je od školního roku 2022/2023 ve všech ročnících. V některých ročnících je částečná návaznost.

Tabulka náběhu nové informatiky – návaznost:

ročník	2022/23	2023/24	2023/24	2024/25	2025/26	2026/27	2027/28
1							
2							
3							
4	návaznost na 3	zahájení řádně	zahájení řádně	zahájení řádně	zahájení řádně	zahájení řádně	zahájení řádně
5	návaznost na 3	návaznost na 3 a 4	návaznost na 4	návaznost na 4	návaznost na 4	návaznost na 4	návaznost na 4
6	návaznost na 3	návaznost na 3 a 5	návaznost na 3,4,5	návaznost na 4,5	návaznost na 4,5	návaznost na 4,5	návaznost na 4,5
7	návaznost na 3	návaznost na 3 a 6	návaznost na 3,5,6	návaznost na 3,4,5,6	návaznost na 4,5,6	návaznost na 4,5,6	návaznost na 4,5,6
8	návaznost na 3 a 7	návaznost na 3 a 7	návaznost na 3,6,7	návaznost na 3,5,6,7	návaznost na 3,4,5,6,7	návaznost na 4,5,6,7	návaznost na 4,5,6,7
9	návaznost na 3, 7 a 8	návaznost na 3, 7, 8	návaznost na 3,7,8	návaznost na 3,6,7,8	návaznost na 3,5,6,7,8	návaznost na 3,4,5,6,7,8	návaznost na 4,5,6,7,8

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vést žáky ke spolupráci v týmu, vytvoření rolí v týmu a komunikaci v týmu
- vést žáky k experimentování a vlastnímu objevování poznatků
- vést žáky k využívání všech digitálních technologií k usnadnění dalšího učení
- budovat v žácích informativní myšlení ve všech svých podobách

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky ke kreativnímu i rutinnímu řešení problémů
- podporovat žáky k samostatnému i skupinovému řešení

Kompetence komunikativní

- nabádat žáky k diskuzi
- vést žáky ke sdílení a prezentování svých výsledků práce

Kompetence sociální a personální

- vést žáky ke vzájemné radě či pomoci, k práci v týmu, k rozdělení a plánování práce
- vést žáky k vlastnímu hodnocení práce - žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních

Kompetence občanské

- vést žáky k odpovědnému využívání digitálních technologií
- vést žáky k dodržování společenských norem, které se stahují na rizika spojená s využíváním digitálních technologií

Kompetence pracovní

- předat žákům základní pracovní a hygienické návyky ve všech oblastech informatiky
- podporovat u žáků aktivní vyhledávání pomoci

Kompetence digitální

- směřovat žáka ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- vést žáka získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah
- učit žáky vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- směřovat žáky k pochopení významu digitálních technologií pro lidskou společnost
- vést žáky předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních

Vzdělávací oblast: Informatika
 Vyučovací předmět: Informatika
 Ročník: 4.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Tematický celek RVP	4. Digitální technologie:		
I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	- pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží - používá doporučené aplikace, nástroje, prostředí - vytvoří a upraví jednoduchý text, obrázek, prezentaci - uloží svoji práci do souboru, otevře soubor - řeší úkol s pomocí schránky, používá krok zpět	hardware, software a použití aplikací: - digitální zařízení a jejich účel - uživatelské prostředí Windows, Android - spouštění, přepínání a ovládání aplikací; - tvorba a editace jednoduchého textu, obrázku a prezentace - uložení dat, otevírání souborů; - schránka, krok zpět	
I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	- dodržuje pravidla nebo pokyny při práci s digitálním zařízením - pracuje ve školní síti jako uživatel - pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj	bezpečnost: - pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; - uživatelské účty, hesla (uživatelský účet školní a účet Teams)	
Zdroje: ICT učebna, tablety, žákovský účet, Teams účet A: učebnice Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs) B: učebnice Informatika pro 1. stupeň základní školy (https://www.albatrosmedia.cz/tituly/12848534/informatika-pro-1-stupen-zakladni-skoly/) JOP - didaktická aplikace pro výuku Informatiky na 1. stupni základní školy - základy ovládání počítače (http://home.pf.jcu.cz/jop/)			

Tematický celek RVP	2. Algoritmizace a programování:		
I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	- sestaví symbolický zápis postupu - popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení - zapne/oživí robota, otestuje jeho chování - rozpozná opakující se vzory, kroky, postupy - ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	řešení problému krokováním: - postup, jeho jednotlivé kroky, - různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; - přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu, - sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní situaci - opakovaně použitelné postupy programování: - experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí kontrola řešení: - porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; - ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; - nalezení chyby a její oprava	
Zdroje: Robotické pomůcky – Blueboot, Ozobot, Scooty-go, Clementoni, LEGO Education Spike Essential, Matatalab			
Tematický celek RVP	1. Data, informace a modelování:		
I-5-1-01 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat	- uvede příklad dat, která ho obklopují - zaznamená skutečnosti, data ze svého okolí	data, informace: - sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku;	
I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji	- přečte a předá informaci zakódovanou pomocí textu, čísel nebo piktogramu - sdělí informaci obrázkem, značkou, symbolem	kódování a přenos dat: - využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace	

Tematický celek RVP	3. Informační systémy:		
I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	- nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky - pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech	systémy: - systém, struktura, prvky, vztahy - příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka	
I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	- umístí data správně do tabulky - doplní prvky v tabulce	práce se strukturovanými daty: - data, druhy dat - doplňování tabulky a datových řad	
Zdroje: PL – základy informatiky pro 1. stupeň, imyšlení (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs)			

Vzdělávací oblast: Informatika
 Vyučovací předmět: Informatika
 Ročník: 5.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Tematický celek RVP	4. Digitální technologie:		
I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí	- propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí - při práci se soubory (obrázky, textem) přistupuje k datům na vzdálených počítačích - pojmenuje základní rizika na internetu	počítačové sítě: - propojení technologií, (bez)drátové připojení; školní síť - internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat, cloud - rizika internetu	
I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	- rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého - zná základní pravidla bezpečné práce v online prostředí - chrání svá osobní data, hesla - v textu rozpozná osobní údaje	bezpečnost, řešení technických problémů: - předcházení a řešení problémů (hlášení dialogových oken) - uživatelské přihlášení, ochrana osobních dat, hesla - osobní údaje	
Zdroje: ICT učebna, tablety, žákovský účet Office 365, Teams, žákovské přihlášení do školní sítě A: učebnice Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs) B: učebnice Informatika pro 1. stupeň základní školy (https://www.albatrosmedia.cz/tituly/12848534/informatika-pro-1-stupen-zakladni-skoly/)			

Tematický celek RVP	2. Algoritmizace a programování:		
I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	- sestaví symbolický zápis postupu - popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení - přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládnání postavy - rozpozná opakující se vzory, kroky, postupy - ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	řešení problému krokováním: - postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu - opakovaně použitelné postupy; - přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu, - sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní situaci programování: - události, sekvence, opakování, podprogramy; - sestavení programu kontrola řešení: - porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; - ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; - nalezení chyby a její oprava - nahrazení opakujícího se vzoru cyklem	
Zdroje: Program Scratch, Robotické pomůcky – Blueboot, Ozobot, Scooty-go, Clementoni, LEGO Education Spike Essential, Matatalab			
Tematický celek RVP	1. Data, informace a modelování:		
I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu	- pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty - pomocí obrázku znázorní jev - pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	grafy, modelování: - graf, hledání cesty - model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; - schémata, obrázkové modely - využití modelů ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka	

Tematický celek RVP	3. Informační systémy:		
I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	- ve známém systému určí prvky a jak spolu souvisí - doplní posloupnost prvků - rozeznává změnu systému v reakci na změnu v jeho okolí	systémy: - skupiny objektů a vztahy mezi nimi, - části systému a vztahy mezi nimi - reakce systému na změny v jeho okolí a naopak	
I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	- pracuje s tabulkami v učebních materiálech - doplní posloupnost prvků - v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný - filtruje, třídí data v tabulce	práce se strukturovanými daty: - tabulka, prvky, data - řazení prvků do řad, seznamy, řazení dat v tabulce - kritéria kontroly dat - rozlišení typů dat (slovo, datum, číslo apod.) - záznam dat, jejich doplnění a úprava	
Zdroje: PL – Excel A: učebnice Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs) B: učebnice Informatika pro 1. stupeň základní školy (https://www.albatrosmedia.cz/tituly/12848534/informatika-pro-1-stupen-zakladni-skoly/)			

Vzdělávací oblast: Informatika

Vyučovací předmět: Informatika

Ročník: 5. přechodné období pro šk. rok 2022/23 – zahájení s návazností je pouze v tematickém celku digitální technologie.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Tematický celek RVP	4. Digitální technologie:		
I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	- používá doporučené aplikace - vytvoří a upraví jednoduchý text či prezentaci	použití aplikací a práce s daty: - spouštění, přepínání a ovládání aplikací; - tvorba a editace jednoduchého textu nebo tvorba prezentace	
I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí	- propojí digitální technologie - pojmenuje základní rizika propojení	počítačové sítě: - propojení technologií, internet - rizika propojení	
I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	- dodržuje pravidla nebo pokyny při práci s digitálním zařízením - pracuje ve školní síti jako uživatel, pamatuje si a chrání své heslo, používá uživatelský účet - používá základní pravidla bezpečné práce v online prostředí	bezpečnost: - pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; - uživatelské účty, hesla (uživatelský účet školní a účet Teams) - ochrana osobních údajů, bezpečnost na internetu	

Zdroje: Učivo probráno ve 3. ročníku – zde jen opakování a zkrácení hodinové dotace

ICT učebna, tablety, žákovský účet, Teams účet

A: učebnice Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (<https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs>)

B: učebnice Informatika pro 1. stupeň základní školy (<https://www.albatrosmedia.cz/tituly/12848534/informatika-pro-1-stupen-zakladni-skoly/>)

Tematický celek RVP	2. Algoritmizace a programování:		
I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení	- sestaví symbolický zápis postupu - popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení - zapne/oživí robota, otestuje jeho chování	řešení problému krokováním: - postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu - opakovaně použitelné postupy; - přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu, - sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní situaci	
I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy	- přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy	programování: - události, sekvence, opakování, podprogramy; - sestavení programu - nahrazení opakujícího se vzoru cyklem	
I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	- rozpozná opakující se vzory, kroky, postupy - ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	kontrola řešení: - porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; - ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; - nalezení chyby a její oprava	
Zdroje: Program Scratch, Robotické pomůcky – Blueboot, Ozobot, Scooty-go, Clementoni, Lego			

Tematický celek RVP	1. Data, informace a modelování:		
I-5-1-01 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat	- uvede příklady dat, které ho obklopují - zaznamená data a následně je prezentuje	data, informace: - sběr a záznam dat - různé prezentace stejných dat, hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů	
I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji	- sdělí informaci obrázkem, značkou, symbolem - přečte a předá informaci zakódovanou pomocí textu, čísel nebo piktogramu	kódování a přenos dat: - využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace	
I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu	- vyčte informace, data z daného modelu (např. z tabulky, mapy apod.) - pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty - pomocí obrázku znázorní jev - pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	modelování: - model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; - graf, hledání cesty - schémata, obrázkové modely	
Tematický celek RVP	3. Informační systémy:		
I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	- nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky - určí, jak spolu prvky souvisejí	systémy: - systém, struktura, prvky, vztahy	
I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	- umístí data správně do tabulky - doplní prvky v tabulce - v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný	práce se strukturovanými daty: - data, druhy dat - doplňování tabulky a datových řad - řazení dat v tabulce - kontrola dat	
Zdroje: PL – Excel, systémy kolem nás učebnice Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs)			

Vzdělávací oblast: Informatika
 Vyučovací předmět: Informatika
 Ročník: 6.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Tematický celek RVP	1. Data, informace a modelování; 3. Informační systémy		
I-9-1-01 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat I-9-3-02 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat I-9-3-03 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat I-9-3-04 sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	- vyčte informace z tabulky, grafu a správně je interpretuje - popíše pravidla uspořádání v existující tabulce - najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) - seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) - připíše do tabulky dat nový záznam - navrhne tabulku pro záznam dat	Data, informace: - získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači - řešení problémů s daty, identifikace chyby a její odstranění Návrh a tvorba evidence dat: - struktura tabulky, - pravidla uspořádání dat v tabulce - úprava požadavků, tabulky či pravidel - porovnávání, kontrola a třídění dat - interpretace dat v grafu a tabulce	
Zdroje: imyšlení - https://pracesdaty.zcu.cz/ , Excel https://imysleni.cz/ucebnice/prace-s-daty-pro-5-az-7-tridu-zakladni-skoly)			

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Tematický celek RVP	3. Informační systémy		
I-9-3-01 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	- popíše alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracuje (rozumí pojmu uživatelský účet) - orientuje se v diskovém prostředí počítačové sítě učebny a školy - pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva - správně pracuje se svým školním uživatelským účtem	Informační systémy - informační systém ve škole; - uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; - ochrana dat a uživatelů, - účel informačních systémů a jejich role ve společnosti	
Zdroje: Základy informatiky pro 2. stupeň ZŠ; (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly)			
Tematický celek RVP	1. Data, informace a modelování		
I-9-1-02 navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	- rozpozná zakódované informace kolem sebe a vysvětlí jejich význam, např. dopravní značky, loga, písmena, piktogramy - zjednoduší zápis textu a obrázku - zakóduje a dekáduje zadanou informaci např. pomocí symbolu, zkratky, piktogramu nebo znakové sady - zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer - popíše rozdíl mezi pojmy bit a bajt	Kódování a přenos dat - možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti - přenos informací, šifrování - zjednodušení zápisu - bit, bajt, násobné jednotky	
Zdroje: Základy informatiky pro 2. stupeň ZŠ; (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly)			

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Tematický celek RVP	2. Algoritmizace a programování		
I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	- po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, - spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav - řeší problémy sestavením algoritmu - hledá vhodný postup při omezení nástrojů či počtu kroků - rozpozná opakující se vzory, kroky, postupy - používá cyklus s pevným počtem opakování, - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému - vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby	Algoritmizace - dekompozice úlohy, problému; - tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu Programování - nástroje programovacího prostředí, - blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, Tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); - autorství a licence programu; etika programátora Kontrola - ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); - nalezení chyby (například krokováním); - úprava algoritmu a programu	
Zdroje: Bluebot, Ozobot, iRobot, Lego Spike, Fable, Matatalab; Scottie Go, Algy, Ozoblockly, RunMarco, Scratch – učebnice Programování ve Scratch pro 2. stupeň základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-pro-2-stupen-zakladni-skoly)			

Vzdělávací oblast: Informatika
 Vyučovací předmět: Informatika
 Ročník: 7.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Tematický celek RVP	1. Data, informace a modelování		
I-9-1-03 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní I-9-1-04 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	- najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) - odpoví na otázky na základě dat v tabulce - doplní tabulky a datové řady - vysvětlí známé modely jevů, situací, činností - pomocí grafů znázorní situaci - vytvoří model, ve kterém znázorní činnost - orientuje se ve schématech (např. mapy apod.) - vyčte informace ze schématu, mapy apod. - najde alternativní řešení k nalezené informace	Data, informace - získávání, vyhledávání a ukládání dat - proces komunikace, kompletnost dat, - chyby při interpretaci dat a jejich odstranění Modelování - schéma, myšlenková mapa, graf, diagram	
Zdroje: Excel, Základy informatiky pro 2. stupeň ZŠ https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly			

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Tematický celek RVP	2. Algoritmizace a programování		
I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	- po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost - používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, - používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna - používá souřadnice pro programování postav - řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků - vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu - chrání duševní vlastnictví - diskutuje různé programy pro řešení problému - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby	Algoritmizace - dekompozice úlohy, problému; - tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu - příkazy a jejich spojování - opakování s podmínkou - události, vstupy - objekty a komunikace mezi nimi Programování - blokově orientovaný programovací jazyk, - cykly, větvení, proměnné, - animace kostýmů postav, události Tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); - potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; - autorství a licence programu; etika programátora Kontrola - ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); - nalezení chyby (například krokováním); - úprava algoritmu a programu	
Zdroje: Zdroje: Bluebot, Ozobot, iRobot, Lego Spike, Fable, Matatalab; Scottie Go, Algy, Ozoblockly, RunMarco, Scratch – učebnice Programování ve Scratch pro 2. stupeň základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-pro-2-stupen-zakladni-skoly)			

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Tematický celek RVP	4. Digitální technologie:		
I-9-4-01 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	- nainstaluje a odinstaluje aplikaci - uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory - vybere vhodný formát pro uložení dat s ohledem na jejich další zpracování či přenos - spravuje soubory - používá datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému - zná rozdíl mezi uživatelskými rolemi ve školní počítačové síti - rozlišuje služby internetu - ví, která zařízení jsou připojena k internetu doma a která ve škole a jak fungují - uvědomuje si rizika spojená s používáním internetu a sociálních sítí - dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; - popíše fungování zabezpečovacích řešení - zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, - zkontroluje nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	Hardware a software - datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému - komprese a formáty souborů, správa souborů, - instalace aplikací, zálohování a archivace dat Počítačové sítě - typy, služby a význam počítačových sítí, - role a jejich přístupová práva - domácí a školní počítačová síť - fungování a služby internetu - princip e-mailu Bezpečnost - útoky – cíle a metody útočníků, - nebezpečné aplikace a systémy; - zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly Řešení technických problémů - postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení	
Zdroje: učebnice Digitální technologie podle RVP INF 2020 (https://opocitacich.cz), výukové prezentace			

Vzdělávací oblast: Informatika
 Vyučovací předmět: Informatika
 Ročník: 8.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Tematický celek RVP	3. Informační systémy		
I-9-3-02 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat I-9-3-03 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat I-9-3-04 sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	- popíše stromovou strukturu, ovládá přesun, kopírování souborů; uloží soubor do zadané složky - využívá funkce pro automatizaci zpracování dat - vkládá jednoduché vzorce do buněk - seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) - připiše do tabulky dat nový záznam - odpoví na otázky na základě dat v tabulce - popíše pravidla uspořádání v existující tabulce - používá filtr na výběr dat z tabulky - navrhne tabulku pro záznam dat - propojí data z více tabulek či grafů - vytváří a upravuje graf	Informační systémy - struktura dat; - stromová struktura Návrh a tvorba evidence dat - formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; - práce se záznamy, pravidla a omezení; - úprava požadavků, tabulky či pravidel - zpracování dat v grafu a tabulce - kontrola hodnot a nastavených pravidel v tabulce - porovnání dat v tabulce a grafu Hromadné zpracování dat - velké soubory dat - funkce a vzorce, - řazení, filtrování, třídění a vizualizace dat;	
Zdroje: Excel, Word, výukové prezentace			

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Tematický celek RVP	2. Algoritmizace a programování		
I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	- po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost - spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav - řeší problémy sestavením algoritmu - řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků - podle návodu nebo vlastní tvořivosti sestaví robota - upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol - vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost - přečte program pro robota a najde v něm případné chyby - ovládá výstupní zařízení a senzory robota - vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota - používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, - používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna - používá souřadnice pro programování postav - vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu - diskutuje různé programy pro řešení problému - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	Algoritmizace - dekompozice úlohy, problému; - tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu - příkazy a jejich spojování - opakování s podmínkou - události, vstupy - objekty a komunikace mezi nimi Programování - blokově orientovaný programovací jazyk, - cykly, větvení, proměnné, Tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); - sestavení a oživení robota - používání výstupních zařízení robota (motory, displej, zvuk) - používání senzorů (tlačítka, vzdálenost, světlo/barva) - projekt „Můj robot“ - potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; - autorství a licence programu; etika programátora	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	- ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby	Kontrola - ověření úprava algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); - nalezení chyby (například krokováním)	
Zdroje: Bluebot, Ozobot, iRobot, Lego Spike, Fable, Matatalab; Scottie Go, Algy, Ozoblockly, RunMarco, Scratch – učebnice Programování ve Scratch pro 2. stupeň základní školy https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-pro-2-stupen-zakladni-skoly			

Vzdělávací oblast: Informatika
 Vyučovací předmět: Informatika
 Ročník: 9.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Tematický celek RVP	4. Digitální technologie:		
I-9-4-01 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos	- vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením - pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí - diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich - uloží a spravuje textové, grafické, zvukové a multimediální soubory - vybere vhodný formát pro uložení dat s ohledem na jejich další zpracování či přenos - rozlišuje soubory podle přípony; pozná velikost souboru - nainstaluje a odinstaluje aplikaci - používá datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému - na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat - popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní	Hardware a software - složení současného počítače a principy fungování jeho součástí - operační systémy: funkce, typy, typické využití; - datové a programové soubory a jejich asociace v OS - instalace aplikací, zálohování a archivace dat - fungování nových technologií (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence, 3D tisk)	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky I-9-3-01 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	- rozlišuje pojmy internet, webová stránka, email, IP adresa, sociální sítě, chat apod. - popíše a vysvětlí rozdíl mezi uživatelskými rolemi ve školní počítačové síti - popíše internet jako systém zařízení a služeb - ví, která zařízení jsou připojena k internetu doma a která ve škole a jak fungují - na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti - vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu - chrání své osobní údaje, používá bezpečná hesla. - chová se bezpečně na internetu a v sociálních sítích - porovná různé metody zabezpečení účtů - chápe používání antivirového programu - diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu - diskutuje o cílech a metodách hackerů - chrání se před počítačovou kriminalitou	Počítačové sítě - typy, služby a význam počítačových sítí, - fungování sítě (klient, server, switch, přenos dat, IP adresa, cloud) - struktura a principy internetu, datacentra, web – fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač; - princip cloudových aplikací (např. e-mail, e-shop, stream apod.) - metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva Bezpečnost - útoky – cíle a metody útočníků, - nebezpečné aplikace a systémy - zabezpečení digitálních zařízení a dat (aktualizace, antivir, firewall) - bezpečná práce s hesly a správce hesel, - dvoufaktorová autentizace, Digitální identita, - digitální stopa (sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru); - sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat) - fungování a algoritmy sociálních sítí,	

Zdroje: učebnice Digitální technologie podle RVP INF 2020 (<https://opocitacich.cz>), výukové prezentace

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Tematický celek RVP	2. Algoritmizace a programování		
I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problému a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	- po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost - spouští program myši, klávesnicí, interakcí postav - řeší problémy sestavením algoritmu - řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků - podle návodu nebo vlastní tvořivosti sestaví robota - upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol - vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost - přečte program pro robota a najde v něm případné chyby - ovládá výstupní zařízení a senzory robota - vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota - používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, - používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna - používá souřadnice pro programování postav - vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu	Algoritmizace - dekompozice úlohy, problému; - tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu - příkazy a jejich spojování - opakování s podmínkou - události, vstupy - objekty a komunikace mezi nimi Programování - blokově orientovaný programovací jazyk, - cykly, větvení, proměnné, Tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); - sestavení a oživení robota - používání výstupních zařízení robota (motory, displej, zvuk) - používání senzorů (tlačítka, vzdálenost, světlo/barva) - projekt „Můj robot“ - potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; - autorství a licence programu; etika programátora Kontrola	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	- diskutuje různé programy pro řešení problému - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby	- ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); - nalezení chyby (například krokováním); - úprava algoritmu a programu	
Zdroje: Bluebot, Ozobot, iRobot, Lego education Spike, Fable, Matatalab; Scottie Go, Algy, Ozoblockly, RunMarco, Scratch – učebnice Programování ve Scratch pro 2. stupeň základní školy https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-pro-2-stupen-zakladni-skoly			

5.4 Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

5.4.1 Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda (1.st.)

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Výuka Prvouky, Přírodovědy a Vlastivědy rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, pozorovat je a přemýšlet o nich. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situací ohrožení), chápat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Důležité je praktické propojení této oblasti s reálným životem.

Prvouka, Přírodověda i Vlastivěda jsou vyučovány jako samostatné předměty.

V 1. a 2. ročníku jsou některá témata z Prvouky částečně integrována do předmětu Anglický jazyk (vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace). Prostředkem pro výuku je metoda CLIL.

Výuka je zaměřena na vzdělávací obsahy:

- Místo, kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas
- Rozmanitost přírody
- Člověk a jeho zdraví

Místo, kde žijeme

Žáci se učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků.

Lidé kolem nás

Žáci si postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty a snášenlivosti. Seznamují se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí. Učí se bezkonfliktnímu jednání a bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií.

Lidé a čas

Žáci se učí orientovat v dějích a v čase, poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Podstatou je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země.

Rozmanitost přírody

Žáci poznávají Zemi jako planetu Sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu.

Člověka a jeho zdraví

Žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti. Získávají základní poučení o hygieně, o výživě, o zdraví a nemocech o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích a vzájemnou pomoc. Docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka. Poznávají čím je ohroženo, jak vznikají nemoci, jak dochází k úrazům a jak jim lze předcházet. Prakticky si nacvičují a upevňují chování při mimořádných událostech.

Učivu je věnováno:

1. ročník - 1 hodina - Prvouka
2. ročník - 2 hodiny - Prvouka
3. ročník - 2 hodiny - Prvouka
4. ročník - 2 hodiny - Přírodověda (ve školním roce 2022/23 - 1 hodina Přírodověda)
5. ročník – 1 hodina - Přírodověda
4. – 5. ročník - 2 hodiny - Vlastivěda

V předmětech Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda se realizují tato průřezová témata:

Environmentální výchova (EV)

- Ekosystémy,
- Základní podmínky života,
- Vztah člověka k prostředí,
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Výchova demokratického občana (VDO) - Občanská společnost a škola;

- Občan, občanská společnost a stát;
- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Multikulturní výchova (MKV)

- Lidské vztahy,
- Kulturní diference

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Rozvoj schopností poznávání;
- Poznávání lidí;
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti;
- Sebepoznání a sebepojetí;
- Psychohygiena;
- Kreativita;
- Hodnoty, postoje, praktická etika

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)

- Objevujeme Evropu a svět

Výchovné a vzdělávací postupy vedoucí k utváření a rozvoji klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- učitel zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami;
- důsledně vyžaduje dodržování hygieny, chování a dalších pravidel
- učitel zadává úkoly, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů
- učitel vede vhodnou motivací žáky k tvořivému učení

Kompetence k řešení problému

- vybízí žáky, aby kladli otázky k danému problému; vede žáky k utváření samostatných objevů, řešení a závěrů a umožňuje žákům pracovat s materiály a zdroji, v nichž si mohou ověřit

správnost svého řešení

Kompetence komunikativní

- vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu
- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují a umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce

Kompetence sociální a personální

- zařazuje metody, při kterých žáci pracují ve skupině a efektivně spolupracují na řešení problému
- sleduje úspěšnost jednotlivých žáků a oceňuje jejich pokrok a vůči každému žákovi projevuje očekávání úspěchu

Kompetence občanské

- učitel ve výuce reflektuje společenské a přírodní dění (vztah k přírodě i kulturním výtvorům)
- učitel důsledně vyžaduje dodržování pravidel

Kompetence pracovní

- studijní materiály a zdroje (i případné kompenzační pomůcky) jsou ve výuce žákům dostupné a v dostatečném počtu
- zajímá se, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky
- umožňuje žákům spoluutvářet kritéria hodnocení

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Prvouka

Ročník 1.

Poznámka: fialově tištěný text jsou školní výstupy, které jsou částečně integrované do předmětu anglický jazyk, metoda CLIL

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: ČJS-3-1-01 ● vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	- zná prostory školy a jejich funkci - osvojí si vhodné chování - upevní si základní režimové návyky, dodržuje je	MÍSTO, KDE ŽIJEME škola blízké okolí školy cesta do školy, bezpečnost na ulici, doprava	OSV- rozvoj schopností poznávání, poznávání lidí VDO - občanská společnost a škola
ČJS-3-1-02 ● začlení svou obec do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci	- vypráví o svém domově, bydlišti a okolí	domov	
ČJS-3-5-01 ● uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	- pravidelně provádí základní hygienické návyky a pečuje o svůj zevnějšek - uvede příklady příznaků běžných nemocí - seznámí se s vlivem stravy na zdraví - pojmenuje jídla dle denní doby - zařadí potraviny do uvedených skupin - určí a správně pojmenuje části svého těla - uvede rozdíly mezi lidmi různých částí světa - všímá si rozdílů při porovnávání spolužáků - dokáže vysvětlit pojmy lékař, sestra, čekárna, ordinace, zdravotní středisko, lékárna	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ osobní hygiena zdraví a nemoc péče o zdraví, zdravá výživa lidské tělo	VV ČJL

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	-dodržuje základní pravidla bezpečnosti při pohybu na ulici, osobní bezpečí - jmenuje různé dopravní prostředky, třídí je na osobní, nákladní - určí způsob jejich pohybu - určí vhodná místa pro hru a trávení volného času - uvede příklady zimních sportů - dodržuje pravidla bezpečného chování - pojmenuje součásti zimního oblečení a sportovní vybavení - chápe nebezpečí návykových látek - rozhodně odmítne jejich užívání a experimentování s nimi	krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru - zimní sporty návykové látky	OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti VV
ČJS-3-3-01 - využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	- orientuje se v čase- rok, měsíc, týden, den, hodina - vyjmenuje dny v týdnu, roční období- charakterizuje - vyjmenuje měsíce jednotlivých ročních období - čte a nastavuje údaje v celých hodinách - rozliší pojmy včera, dnes, zítra	LIDÉ A ČAS orientace v čase, časový řád orientace v čase, hodiny	Matematika

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ČJS-3-3-03 • uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	- vyjádří příbuzenské vztahy v rodině a činnosti členů rodiny slovem, kresbou - zná základní povinnosti členů rodiny dokáže pohovořit o rodinném prostředí - časově zařadí Vánoce, Velikonoce - vypráví o vánočních, velikonočních zvycích	moje rodina, život v rodině, věk zimní, jarní svátky	ČJL
ČJS-3-4-01 ● pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	- dokáže zaznamenat počasí do kalendáře přírody - slovně popíše změny v přírodě podle ročních období	ROZMANITOST PŘÍRODY pocasí proměny v přírodě	EV - základní podmínky života
ČJS-3-4-02 ● rozřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známe lokalitě	- rozliší a správně pojmenuje ovoce, zeleninu	ovoce a zelenina	
	- určí nejznámější stromy, keře - pojmenuje části rostlinného těla	rostliny	
	- pozná domácí zvířata a pojmenuje jejich mláďata - pojmenuje části těla živočichů -určí živočichy žijící ve volné přírodě	živočichové	ČJL – atlas živočichů VV
	- zdůvodní nutnost ochrany životního prostředí a péče o přírodu - zajímá se o ochranu zeleně, ví, jak se chovat v přírodě	ohleduplnost chování k přírodě a ochrana přírody	EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ČJS-3-2-02 ● odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	- pojmenuje obchody, přiřadí zboží do správného obchodu - pracovní činnosti lidí, různá povolání, tělesná a duševní práce - rozliší různé pracovní činnosti jmenuje výsledky práce jednotlivých profesí - rozpozná z čeho jsou předměty vyrobené	LIDÉ KOLEM NÁS práce, zaměstnání, povolání	ČJL, VV, PČ

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Prvouka

Ročník 2.

Poznámka: fialově tištěný text jsou školní výstupy, které jsou částečně integrované do předmětu anglický jazyk, metoda CLIL

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: ČJS-3-1-01 ● vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	- zná prostory školy, orientuje se ve škole a nejbližším okolí - dozrhuje základní pravidla bezpečnosti -příchod do školy a odchod ze školy podle doprav.značek a svět. signalizace	MÍSTO, KDE ŽIJEME Škola - školní režim, řád - bezpečnost na ulici	OSV - rozvoj schopností poznávání, poznávání lidí VV ČJL - atlas, encyklopedie
ČJS-3-1-02 ● začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci	- orientuje se v obci - - uvede příklady společenského života v obci ukáže hlavní zeměpisné dominanty v místní krajině (vodní toky, plochy, silnice, železniční trať, lesní a rekreační oblasti)	Obec	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	- vysvětlí příbuzenské vztahy v rodině (základní, širší) znát jména členů rodiny charakterizuje rozdělení rolí v rodině, - vypráví o rodinných zvycích, oslavách, problémech v rodině (rozchod rodičů, úmrtí)- kresba, dramatizace - stanoví rozdíly x podobnosti mezi lidmi - vhodně používá pozdravy, předvede, jak se přivítat se známou osobou, jak se představí osobě, se kterou se setkává poprvé, jak se rozloučí - snaží se řešit spory nenásilným způsobem - respektuje odlišné názory, zájmy jiných - původ, barva pleti, jazyk, povolání a spol. zařazení, schopnosti, pov. vlastnosti - popíše a vysvětlí vhodné chování ve škole, doma, na veřejnosti, uvede příklady nevhodného chování	LIDÉ KOLEM NÁS - moje rodina - příbuzenské vztahy - vztahy mezi členy rodiny - významné události v rodině - domov, dům - život v rodině - chování lidí - ohleduplnost a etické zásady	OSV- řešení problémů a rozhodovací dovednosti VV MKV - kulturní diference, lidské vztahy
ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	- rozliší a vysvětlí pojmy práce x odpočinek, volno, dovolená, prázdniny - rozliší vhodné a nevhodně trávený čas, - aktivní a pasivní odpočinek - zná zaměstnání svých rodičů, váží si výsledků práce lidí - rozliší nejrozšířenější činnosti lidí (práce, zábava, umění, cestování, nakupování, získávání informací)	- práce a odpočinek - zaměstnání rodičů	Matematika ČJL, VV

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	- orientuje se v čase (hod, min, s) - vysvětlí, co je děj minulý, přítomný, budoucí - vyjmenuje názvy dnů, měsíců a roč. období zná jejich sled (v týdnu, v roce) charakterizuje měsíce, roční období	LIDÉ A ČAS -základní orientace v čase - rytmus života - Vánoce, Velikonoce a státní svátky ČR	
ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině o činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost	- rozliší časové vztahy v životě vrstevníci (mladý, dospělý, starý) - sleduje data narození členů rodiny - sleduje data jiných významných dnů a vyjádří vlastními slovy, co se k nim pojí - přání, dárek		
ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	popíše proměny přírody během roku zaznamenaná počasí	ROZMANITOST PŘÍRODY - příroda - proměny přírody podle ročních období	EV - základní podmínky života
ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	- vyjmenuje znaky života rostlin a živočichů jejich životní potřeby, projevy - rozpozná nejznámější rostliny - určí živočichy žijící ve volné přírodě, domácí zvířata, pojmenuje je - popíše stavbu těla,	- rostliny - živočichové	ČJL – encyklopedie, atlasy rostlin, živočichů EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí
ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje	vysvětlí význam dostatečného spánku, odpočinku, aktiv. pohybu, práce, stravování pro zdraví člověka	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ - denní režim - základní hyg. návyky, intimní hyg. péče o zevnější	VV, PČ

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
vhodným chování a činnostmi vztah ke zdraví	-rozliší potraviny čerstvé, staré, zkažené -určí, jak se zákl. potraviny uskladňují	-vhodná skladba stravy, pitný režim	
ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná, tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	- poskytne první pomoci při drobném poranění, krvácení - vyjmenuje a přiřadí důležitá telefonní čísla	- drobná poranění, první pomoc	ČJL - dramatizace situací
	- zná pravidla pro chodce - rozezná důležité dopravní značky	-bezpečné chování v silničním provozu - dopravní značky	
	- chápe nebezpečí nevhodné manipulace s elektrickými spotřebiči, neznámými předměty	- bezpečnost práce - lidé a technika -označování nebezpečných látek	
	-zhodnotí vhodnost míst pro hru a trávení volného času, uvede možná nebezpečí i způsoby, jak jim čelit	- práce a volný čas	
	- zdůvodní škodlivé vlivy dlouhodobého používání TV, počítače	-nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, závislost	
ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	- v modelových situacích ohrožení bezpečí (neznámá místa, setkání s neznámými lidmi, kontakt se zvířaty, práce s elektronickými médii atd.), označí možná nebezpečí a diskutuje o účinných způsobech ochrany - diskutují o tom, že existují lidé, kteří jsou schopni záměrně ublížit - vysvětlí, co je šikana	- osobní bezpečí	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Prvouka

Ročník 3.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: ČJS-3-1-01 ● vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	- dokáže samostatně vyprávět o obci (doprava, obchod, služby, turistika, vzdělání, kultura, sport, zdravotnictví, bezpečnost, průmysl) - orientuje se v plánu obce - dokáže určit hlavní světové strany na mapě, vysvětlí význam barev na mapě	MÍSTO, KDE ŽIJEME - naše obec, místní krajina - domov	OSV - sebepoznání a sebepečení
ČJS-3-1-02 ● začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	- pozoruje a popisuje mělnický region (výstup je realizován ve vybraných obcích mělnického regionu – Byšice, Liblice) - poznává regionální památky	- obce v regionu	
ČJS-3-3-02 ● pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	- vyhledává informace o životě v současnosti a minulosti regionu	LIDÉ A ČAS - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života - státní svátky a významné dny	ČJL – kroniky OSV - poznávání lidí

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ČJS-3-3-03 ● uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost	- porovnává současný a minulý způsob života lidí	- významné osobnosti a významné události z minulé doby v regionu - báje, mýty, pověsti	ČJL, VV
ČJS-3-2-01 ● rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků a jiných a jiných lidí, jejich přednostem a nedostatkům	- seznámí se s pojmy úplná, neúplná rodina, adopce, dětské domovy, dětské vesničky, apod..... - rozlišuje rodinu, přátele, známé, sousedy, dokáže pohovořit o nebezpečí mimo domov - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání, tolerance odlišností lidí - uplatňuje základní pravidla slušného chování, respektuje odlišné názory a zájmy jiných, jejich soukromí	LIDÉ KOLEM NÁS - rodina -soužití lidí -právo a spravedlnost -základní globální problémy	MKV - kulturní diference, lidské vztahy
ČJS-3-2-02 ● odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	- pojmenuje různá povolání, uvědomuje si jejich význam	-zaměstnání	VV

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	- popíše vlastnosti některých látek a jejich změn na základě pozorování a pokusů - užívá vhodné pomůcky a umí změřit délku, čas, hmotnost, objem, teplotu - vysvětlí základní význam vody, vzduchu, ohně, nerostů, hornin, půdy pro život člověka	ROZMANITOST PŘÍRODY - látky a jejich vlastnosti - veličiny a základní jednotky - měřidla - životní podmínky - voda vzduch - nerosty a horniny, půda	
ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	- uvede nejznámější rostliny a živočichy vyskytující se v obci a jejím okolí, rozpozná je podle typických znaků, popíše jejich stavbu těla - vybrané živočichy a rostliny zařadí do příslušného přírodního společenství - pozná běžně se vyskytující jedlé a jedovaté houby, léčivé rostliny, pojmenuje je	- rostliny, houby, živočichové - rovnováha v přírodě - ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody	ČJL – encyklopedie, atlasy živočichů a rostlin VV EV - základní podmínky života, vztah člověka k prostředí, ekosystémy

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ČJS-3-5-01 ● uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	- dodržuje základní pravidelné činnosti denního režimu i jejich vhodnou délku - uplatňuje zásady zdravého stravovacího a pitného režimu - určí a popíše základní části lidského těla, včetně nejdůležitějších vnitřních ústrojí, smyslů, orgánů a org. soustav, vysvětlí jejich funkci - rozlišuje etapy lidského života	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ - péče o zdraví - lidské tělo	ČJL, ICT (internet) VV ČJL - beseda
ČJS-3-5-03 ● chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	- chování v krizových situacích - seznámí se s možnostmi pomoci v případě vlastního ohrožení	- osobní bezpečí, krizové situace - návykové látky, závislosti a zdraví	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ČJS-3-5-02 ● rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	- pravidla silničního provozu - chování účastníka silničního provozu - bezpečné chování v rizikovém prostředí, v silničním provozu - vybere vhodná místa pro hru a trávení volného času, uvede možná nebezpečí i způsoby, jak jim čelit - seznámí se s použitím a bezpečnou obsluhou jednoduchých přístrojů v domácnosti -v konkrétních hrách a činnostech a volí odpovídající způsoby ochrany (jednání, organizace, ochranné pomůcky)	- role chodce a cyklisty - jízda zručnosti (kolo) - bezpečnostní prvky - dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Přírodověda
Ročník 4.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	- uvědomuje si rozdíl mezi živou a neživou přírodou - vnímá rozmanitost přírodnin a základních podmínek pro život - pozná rozdíl mezi bylinami a dřevinami,	ROZMANITOST PŘÍRODY Výrobky, přírodniny Rostliny Plané a kulturní rostliny Dřeviny – listnaté a jehličnaté	EV - základní podmínky života, vztah člověka k prostředí VV, PČ ČJL - encyklopedie, atlasy
ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	vnímá rozdíl mezi domácími a volně žijícími živočichy	Živočichové Živočichové jednotlivých ekosystémů	ČJL - encyklopedie, atlasy
ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	poznává různá společenstva rostlin, živočichů a hub	Rovnováha v přírodě Ekosystémy	EV- ekosystémy, vztah člověka k prostředí

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ČJS-5-4-07 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	- poznává podstatu fyzikálních veličin v souvislosti s neživou přírodou - pozoruje půdu, horniny, nerosty	Látky a jejich vlastnosti Neživá příroda Hmotnost, délka, čas, teplota Vzduch, voda, půda, Slunce Horniny a minerály	
ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	podle svých schopností porozumí významu ekologie a ochrany přírody.	Ohleduplné chování v přírodě a ochrana přírody Význam přírody Znečišťování přírody Ochrana přírody	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Přírodověda

Ročník 5.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	-vysvětlí význam životních podmínek -uvědomuje si nutnost citlivých zásahů člověka do přírody a rizika nesprávných zásahů	ROZMANITOST PŘÍRODY Neživá příroda Podmínky života na zemi Vzduch, voda, půda, teplo, světlo, nerosty a horniny Význam životních podmínek	
ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	-popíše dle svých schopností pohyb Země ve vesmíru	Vesmír a Země Slunce, sluneční záření, Země (střídání dne a noci), planety, Měsíc	EV - základní podmínky života
ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	-vyhledává informace o životních podmínkách v jednotlivých podnebných pásích	Živá příroda Rozmanitost podmínek života na Zemi Podnebné pásy Podnebí a počasí ČR – oblast mírného podnebného pásu	EV - ekosystémy OSV - kreativita ČJL - encyklopedie, přírodovědné atlasy
	-zařadí živočichy a rostliny do skupin a uvede příklady rostlin a živočichů a žijících v okolí jeho bydliště Vyhledává zajímavosti o rostlinách a živočišných žijících v okolí jeho bydliště	Třídění živých organismů Znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, stavba těla u některých známějších druhů, význam v přírodě a pro člověka	ČJL - encyklopedie, přírodovědné atlasy VV
ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života	-popíše stavbu těla a vyjmenuje orgánové soustavy	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Člověk, lidské tělo	OSV - seberegulace a sebeorganizace

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského člověka a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	-uvědomuje si negativní vliv nesprávného životního stylu na funkci soustav lidského těla, uvede příklady nesprávných návyků člověka -vyjmenuje etapy lidského života, chápe vznik lidského zárodku a jeho další vývoj před i po narození	Stavba těla a soustavy orgánů Základní funkce a projevy Etapy lidského života Biologické a psychické změny v dospívání Rozdíly mezi mužem a ženou Vývoj jedince	
ČJS-5-5-01 - využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života ČJS-5-5-04 - uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události, vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista ČJS-5-5-06 - uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou ČJS-5-5-07 - rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc ČJS-5-4-05 - zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	- vysvětlí zásady zdravého způsobu života - uvede příklady mimořádných událostí, pomocí dramatizace se vžívá do role zúčastněných v různých situacích mimořádných událostí -nacvičuje chování v dopravních situacích jako chodec i cyklista -ošetří drobné poranění -vyjmenuje příklady rizikového chování v přírodě souvisejících s ochranou zdraví -uvede příklady necitlivého a prospěšného zásahu do přírody ve svém okolí a jeho vliv na zdraví člověka	Péče o zdraví Zdravý životní styl, přenosné a nepřenosné nemoci, ochrana před nemocemi a prevence úrazů Osobní bezpečí a krizové situace Doprava První pomoc v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená	OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ČJS-5-5-05 ● předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	-chápe pojem návyk a závislost, seznamuje se s vlivem návykových látek na zdraví člověka -upozorní na podezřelou situaci, ve které se ocitl sám nebo jeho spolužáci	Návykové látky, závislosti a zdraví Návykové látky, závislost na internetu a sítích Odmítání Komunikace prostřednictvím elektronických médií	VV ICT – komunikace na elektronických médiích
ČJS-5-5-03 ● účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	-dokáže pohovořit o své rodině, rolích členů rodiny, vzájemné pomoci a úctě v rodině	Potřeby člověka Plánování času Ohleduplnost k ostatním	
ČJS-5-2-01 ● vyjádří na základě vlastní zkušenosti základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) ČJS-5-2-03 ● rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat	- vytvoří pravidla chování ve třídě - dramatizuje různé životní situace a navrhuje jejich vhodné řešení - uvádí příklady vhodného a nevhodného chování k dospělým, spolužákům, opačnému pohlaví	LIDÉ KOLEM NÁS Soužití lidí Mezilidské vztahy Komunikace Principy demokracie Chování lidí Vlastnosti lidí Pravidla slušného chování Rizikové situace Rizikové chování - konflikt a jeho řešení (šikana, týrání, sexuální zneužívání) Předcházení konfliktům	VDO – občan, občanská společnost a stát VDO - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Vlastivěda

Ročník 4.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	- konkretizuje pojmy území, poloha, místní krajina, místní oblast, územní a správní celek - vyjádří svými slovy územně správní pojmy obec, region - charakterizuje významné zemědělské, průmyslové, rekreační a chráněné oblasti Mělnicka - porozumí významu regionálních tradic a symbolů	MÍSTO, KDE ŽIJEME Okolní krajina Bydliště, obec, region Regionální zvláštnosti Životní prostředí a jeho ochrana Orientační body a linie, světové strany	OSV - rozvoj schopností poznávání
ČJS-5-1-03 - rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky ČJS-5-1-02 - určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	- s pomocí map charakterizuje zeměpisné a přírodní prvky místní krajiny - orientuje se na mapě podle barvy - vytvoří jednoduchý plánec - zorientuje mapu pomocí orientačního bodu a buzoly - během vycházek prakticky procvičuje zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	Mapy obecně zeměpisné a tematické Typy map, měřítko mapy, značky na mapách, barvy na mapě, plány Orientace v krajině, světové strany, způsoby orientace v krajině	ČJL - atlasy, encyklopedie
ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	- popíše zeměpisnou polohu a přírodní tvářnost místní krajiny a regionu - seznámí se s mapou místní oblasti - uvede významné rodáky a předky, kulturní a historické památky Mělnicka a významné události a jejich místa	Zemědělské, průmyslové a rekreační oblasti Kulturní střediska	ČJL - kroniky

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ČJS-5-1-03 - rozlišuje mezi náčrtly, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy ČJS-5-1-06 - rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	- popíše působení lidí na krajinu a životní prostředí, vliv krajiny na život lidí - popíše stav životního prostředí v obci a kulturu v obci (kulturní, společenský) - rozliší symboly státu a popíše jejich význam - rozlišuje orgány státní moci a samosprávy	Naše vlast Domov, vlast, národ, národní hrdost, vlastenectví, cizina Symboly státu a jejich význam Státní správa a samospráva (základy státního zřízení a politického systému ČR)	OSV- hodnoty, postoje, praktická etika MKV - kulturní diference VV
ČJS-5-2-03 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat	- seznamuje se základními lidskými právy a právy dítěte - rozumí právům a povinnostem žáka školy - uveče příklady protiprávního jednání a porušování lidských práv	LIDÉ KOLEM NÁS Právo a spravedlnost Soužití lidí	MKV - lidské vztahy

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ČIS-5-2-04 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy	- seznamuje se s pojmy soukromé a veřejné vlastnictví - uveče příklad platby hotovostní a bezhotovostní - sestaví jednoduchý rodinný rozpočet a uváže, jak vhodně investovat uspořené finance - seznamuje se s rozdílem mezi hmotným a nehmotným majetkem, s hotovostní a bezhotovostní platbou	Vlastnictví Soukromé, veřejné, osobní, společné Hodnota peněž Rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti Hotovostní a bezhotovostní forma peněž, způsoby placení Banka jako správce peněž, úspory, půjčky	
ČIS-5-3-01 - pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy ČIS-5-3-02 - využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	- seznamuje se s nejstarším osídlením naší vlasti - prostřednictvím starých českých pověstí získává vztah ke kultuře a písemnictví - popíše dle svých schopností život lidí v tehdejší době, bydlení, předměty denní potřeby (nástroje, zbraně) - poznává dorozumívání a obživu našich předchůdců	Osídlení naší vlasti Pravěk Raný středověk Vrcholný středověk Raný novověk Báje, mýty, pověsti Minulost kraje a předků	ČJL - encyklopedie, kroniky ICT, video

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Vlastivěda

Ročník 5.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: ČJS-5-1-03 - rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy ČJS-5-1-05 - porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	pracuje s mapou a poznává: - obsah, grafiku, vysvětlivky vyhledá na mapě: - světadíly a oceány - Evropu, její státy a města - sousední státy České republiky -vyjádří smysl cestování -seznamuje se s Evropskou unií	MÍSTO, KDE ŽIJEME Mapy obecně zeměpisné a tematické Typy map a práce s nimi Evropa a svět Evropské státy Slovensko, Polsko, Rakousko, Německo Státy EU Cestujeme po Evropě	EGS - objevujeme Evropu a svět
ČJS-5-1-04 vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	popíše: - polohu a povrch ČR - hlavní město ČR - zvláštnosti přírody v regionu - osídlení, hospodářství, zemědělství, kulturu, historii regionu	Česká republika Poloha ČR v Evropě Regiony ČR Hlavní město Praha Středočeský kraj Nejdůležitější řeky, přehrady, rybníky a pohoří ve Středočeském kraji Historie, průmysl, zemědělství, kultura	ČJL - atlasy, encyklopedie ICT- internet, pc-programy, video

ČJS-5-3-01 ● pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy ČJS-5-3-02 ● využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti ČJS-5-3-04 ● srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území, v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	-uvědomuje si sled dějinných událostí v pozdním středověku, novověku, revolučním období roku 1848 -popíše kulturní život 19. století -popíše život za I. světové války -dokáže vysvětlit vznik České republiky a budování státu -popíše život za II. světové války a v době po válce -charakterizuje komunistický režim -seznáme se s vývojem státu po roce 1989	LIDÉ A ČAS Z českých dějin Orientace v čase a časový řád Dějiny jako časový sled událostí Pozdní středověk Novověk Současnost a minulost v našem životě Způsob a průběh lidského života, bydlení, předměty denní potřeby Báje, mýty, pověsti Minulost kraje a předků Regionální památky Péče o památky Lidé a obory zkoumající minulost	MKV - lidské vztahy ČJL - kroniky, encyklopedie, ICT-internet

5.5 Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

5.5.1 Dějepis (2. st.)

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Výuka českých dějin navazuje na znalosti osvojené v předmětu vlastivěda na 1. stupni ZŠ. S výjimkou 6. ročníku preferujeme tematické celky týkající se učiva českých a evropských dějin. Sledovaným cílem je zasadit funkčním způsobem národní dějiny do celku dějin nejen evropských, ale i světových, a jasně nastínit obecné dějinné vývojové tendence. Učivo by nemělo žáky zatěžovat podrobnostmi, mělo by přispívat ke komplexnějšímu pohledu na historii, k hlubšímu poznání jednotlivých období a k pochopení vzájemných vztahů mezi dějinami regionu, národa, okolních zemí a světa. Důraz je kladen na schopnost žáka odhalit a definovat příčiny a následky jednotlivých událostí a pochopit dějovou podmíněnost moderní společnosti.

Výuka dějepisu by především měla vést u žáků k podchycení a rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných společenství a uvědomování si sounáležitosti s evropskou kulturou.

Žáci by měli pochopit následky jednotlivých událostí a pochopit dějovou podmíněnost moderní společnosti.

Při práci je uplatňován diferencovaný přístup k dětem s SPU, je kladen důraz na slovní projev. Nadaní žáci jsou úkolováni z nadstavbového učiva formou referátů. Výuka je podpořena návštěvami kulturních institucí.

Mezi vyučovací metody, formy práce a pracovní postupy patří práce s učebnicí, historickými mapami a dokumenty, odbornou literaturou. Žáci využívají poznatků, které získali v jiných učebních předmětech, z četby, z televizních pořadů a návštěv muzeí a kulturních památek. Žáci využívají i prostředky výpočetní techniky, kde se učí prostřednictvím výukových programů i internetu.

Učivu je věnováno:

V 6. až 9. ročníku 2 hodiny týdně.

V předmětu Dj se realizují tato průřezová témata:

Environmentální výchova (EV)

- Vztah člověka a prostředí.

Výchova demokratického občana (VDO)

- Občan, občanská společnost a stát.
- Formy participace občanů v politickém životě.
- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování.

Multikulturní výchova (MKV)

- Kulturní diference.
- Principy sociálního smíru a solidarity.

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Rozvoj schopností poznávání.
- Poznávání lidí.
- Mezilidské vztahy.
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)

- Evropa a svět nás zajímá.
- Objevujeme Evropu a svět.
- Jsme Evropané.

Výchovné a vzdělávací postupy vedoucí k utváření a rozvoji klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- Předkládá žákům dostatek informačních zdrojů, které jim umožní poznání dějin vlastního národa,
- nabízí žákům řadu aktivačních metod, které jim přiblíží problematiku dějin kultury,
- vede žáky k poznávání smyslu učení a k posouzení vlastního pokroku.

Kompetence k řešení problémů

- Vede žáky k využívání získaných vědomostí k řešení problémů,
- učí žáky kriticky myslet, dělat uvážlivá rozhodnutí a umět je obhájit.

Kompetence komunikativní

- Umožňuje žákům při diskuzích na daná témata formulovat a vyjadřovat své myšlenky,
- učí je vyjadřovat se výstižně a v logickém sledu,
- nabízí žákům možnost zapojovat se do diskuze, naslouchat druhým a vhodně reagovat,
- umožňuje žákům poznávat různé typy textů (např. mapy, grafy a diagramy) a dokumentů (např. videozáznamy, obrazy),
- pomocí zavádění skupinové práce a projektové výuky vede žáky ke komunikaci ve skupině.

Kompetence sociální a personální

- Umožňuje žákům podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a přispívá k upevňování mezilidských vztahů,
- vede žáky k pochopení potřeby efektivně spolupracovat s druhým při řešení daného úkolu.

Kompetence občanské

- Učí žáky respektovat, chránit a ocenit naše tradice a kulturní a historické dědictví při návštěvách muzeí, divadel, historických památek,
- vede je k aktivnímu zapojování se do kulturního dění účastí v soutěžích a na výstavách.

Kompetence pracovní

- vede žáky v využití znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu svého vlastního rozvoje a své přípravy na budoucnost.

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 6.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: D-9-1-01 -uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků D-9-1-02 - uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány D-9-1-03 -orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	Žák: - vysvětlí smysl a způsob poznávání historie - srovná posláná a hlavní úkoly muzeí, knihoven a galerií, uvede příklady zdrojů informací o minulosti - orientuje se na časové ose a v historické mapě - porozumí periodizaci dějin	Člověk v dějinách - význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách - historické prameny, instituce - historický čas a prostor	Z – práce s mapou OSV – Rozvoj schopností poznávání Návštěva muzea Př – Vývoj člověka OSV – Rozvoj schopností poznávání ČjL – Cesta za Adamem, Velká kniha o pravěku
D-9-2-01 -charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu D-9-2-02 -objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	- stručně objasní problém vzniku světa a člověka -charakterizuje život pravěkých sběračů, lovců -objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	PRAVĚK (člověk a lidská společnost v pravěku) - vývoj člověka - paleolit, mezolit - neolit, vývoj zemědělství, vývoj řemesel - doba bronzová - doba železná - Keltové, Germáni, příchod Slovanů	EGS – Evropa a svět nás zajímá

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
D-9-3-01 - rozpoznává souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací D-9-3-02 - uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	-objasní vliv přírodních poměrů na vývoj starověkých států - uvede obecné znaky a specifické zvláštnosti jejich hospodářského, společenského, politického, kulturního a náboženského vývoje - objasní přínos starověkých států pro rozvoj světové civilizace, uvede nejvýznamnější typy památek	STAROVĚK - starověké civilizace a jejich kulturní odkaz - Mezopotámie, Palestina, Egypt, Indie, Čína - nejstarší starověké státy - mykénská kultura - řecké umění a vzdělanost - římská vzdělanost, věda, umění	Z – práce s mapou OSV – Rozvoj schopnosti poznávání EGS – Evropa a svět nás zajímá EV – Vztah člověka k prostředí Vv – starověké stavitelství ČJ – vznik písma Lit. - Za sedmi divy světa VDO - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování M, F – rozvoj věd, zákony – osobnosti
D-9-3-03 - demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury, zrod křesťanství D-9-3-04 - porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	-objasní vliv přírodních poměrů na rozvoj společnosti -objasní úlohu bájí, pověstí a náboženství v životě Řeků -demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky - porovná formy vlády a postavení společenských skupin a vysvětlí podstatu antické demokracie - vysvětlí význam antická civilizace s okolním světem - charakterizuje přínos řecké a římské kultury pro rozvoj evropské civilizace - nalezne společné znaky křesťanství a judaismu	Antické Řecko a Řím - starověké Řecko- přírodní podmínky - způsob života, náboženství -minojská Kréta, homérské eposy - kolonizace - řecká kultura, filosofie, umění a sport - Athény a Sparta - makedonská hegemonie, helénismus - starověký Řím- přírodní podmínky, osídlení, římské náboženství - doba královská - římská republika - expanze do Středomoří, punské války - římská kultura a životní styl - císařství, zrod křesťanství - rozdělení a pád impéria - stěhování národů	Tv – starověké a novodobé OH EGS – Evropa a svět nás zajímá

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 7.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: D-9-4-01 - popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států -	Žák: - popíše změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	Křesťanství a středověká Evropa - odkaz Říma, nový etnický obraz Evropy - utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj (Byzantská a Francká říše, Vikingové) - křesťanství - islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci)	Čj – Li, Vv – památky a díla z této doby OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Z – práce s mapou
D-9-4-03 - objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech D-9-4-04 - vymezí úlohy křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí	- popíše vznik Velké Moravy a vnitřní vývoj českého státu - vymezí úlohy křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí	- Velká Morava, cyrilometodějská mise - počátky českého státu - vznik českého království - velmoc posledních Přemyslovců, kolonizace a vznik měst - rytířská kultura - vpád Mongolů do Evropy - svatá říše římská, papežství, císařství - kláštery - křížové výpravy - formování anglického a francouzského království	Z – práce s mapou

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
D-9-4-05 - ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	- ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	- struktura středověké společnosti - středověká kultura – románské a gotické umění a vzdělanost - Lucemburkové, význam Karla IV.	Čj – Li – románské památky Vv – románské stavby Z – práce s mapou Čj – Li – gotické památky Vv – gotické stavby
D-9-5-02 - vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	-popíše vnitřní vývoj státu v předhusitské době, seznámí se s životem a působením Jana Husa, vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	- předhusitská doba - Jan Hus - Husitská revoluce - příčiny a průběh a výsledky, proudy a osobnosti, vojenská taktika - poděbradská doba - vláda Jagellonců	OSV – Poznávání lidí
D-9-5-01 - vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve D-9-5-03 - popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	-vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve -popíše příčiny, průběh a důsledky zámořských objevů, vysvětlí souvislost mezi zámořskými objevy a změnami v hospodářství	Objevy a dobývání. Počátky nové doby - renesance a humanismus v Itálii - náboženská reformace - objevné plavby (počátky dobývání světa)	MKV – Kulturní diference EGS – Objevujeme Evropu a svět Z – práce s mapou Vv – renesanční stavby Čj – Li – humanismus OSV – Poznávání lidí EGS – Evropa a svět nás zajímá

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 8.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
D-9-5-04 - objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	- objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	- český stát jako součást habsburské monarchie - renesance a humanismus v Čechách	
D-9-5-05 - objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí jejich důsledky	- objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí jejich důsledky	- třicetiletá válka - české stavovské postání - Habsburská monarchie a české země po třicetileté válce - osobnost Jana Ámose Komenského - velmoci 15.-18.století - rekatolizace a germanizace Čech, reformy Marie Terezie a Josefa II. - zápasy velmocí	VDO – Občan, občanská společnost a stát EGS – Objevujeme Evropu a svět
D-9-5-07 - rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek	-rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek	- barokní kultura a osvícenství - rokoko a klasicismus - kultura 1. poloviny 19. století	EGS – Objevujeme Evropu a svět OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV – Poznávání lidí Čj – Li Z – práce s mapou
D-9-6-01 - vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	- popíše souvislost mezi ekonomickým pokrokem a změnou ve společnosti, popíše změny v průmyslu a zemědělství	- industrializace a její důsledky pro společnost, sociální otázka - průmyslová revoluce, sociální otázka - občanská válka v USA - sjednocení Itálie a Německa	VDO – Občan, občanská společnost a stát MKV – Kulturní diference

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
D-9-6-02 - objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě	- objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě	- Velká francouzská revoluce a napoleonské období a jejich vliv na Evropu a svět	EGS – Evropa a svět nás zajímají Čj- Li – díla NO
D-9-6-03 - porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	- charakterizuje pojem národní obrození - popíše etapy a cíle českého národního obrození -uveden základní politické proudy a jejich znaky	- národní hnutí velkých a malých národů, utváření novodobého českého národa -revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů - politické proudy 19. století - konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus, ústava politické strany, občanská práva - kulturní rozrůzněnost doby	OSV – Poznávání lidí OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Čj – Li – autoři VDO – Občan, občanská společnost a stát
D-9-6-06 - vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla, charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	- vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla, charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	- kolonialismus, konflikty mezi velmocemi, růst mezinárodního napětí	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Z – práce s mapou

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 9.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: D-9-7-01 na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	Žák: - na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky - popíše příčiny, průběh a důsledky první a druhé světové války - vysvětlí podstatné znaky demokratických systémů, jejich přednosti a slabiny	MODERNÍ DOBA - první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky - nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě, vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy	EGS – Evropa a svět nás zajímají OSV – Mezilidské vztahy
D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět, rozpozná destruktivní síly totalitarismu a vypjatého nacionalismu D-9-7-04	- objasní postoj totalitních režimů k lidským právům - ukáže na konkrétních příkladech existenci těchto systémů - uvede do souvislosti růst moci totalitních režimů - popíše příčiny, průběh a výsledky 2. světové války	- mezinárodněpolitická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech, totalitní systémy- komunismus, fašismus, nacismus- důsledky pro Československo a svět	EGS – Jsme Evropané

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv -	- na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv - vyjmenuje zločiny proti lidskosti - na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv - na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky - -	- nacistický holocaust, situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj, politické, mocenské a ekonomické důsledky války - druhá světová válka, příčiny, průběh - politické, mocenské a ekonomické důsledky druhé světové války - situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj	EGS – Objevujeme Evropu a svět OSV – Řešení problémů a EGS – Evropa a svět nás zajímají OSV – Mezilidské vztahy OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MKV – Principy sociálního smíru a solidarity rozhodovací dovednosti
D-9-7-05 - zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	- zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	- rozvoj, krize a zánik Československa	VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VDO – Formy participace občanů v politickém životě OSV – Poznávání lidí Z – práce s mapou

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
D-9-8-01 - vysvětlení příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků D-9-8-02 - vysvětlí a na příkladech doložení mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	- vysvětlení příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků - popíše příčiny vzniku vojenskopolitických bloků po druhé světové válce - uvede hlavní konflikty z období studené války - popíše politiku Československa v období studené války - vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	Rozdělený a integrující se svět - globální důsledky války, atomová hrozba ve světě, krize koloniálního systému - formování mocenských sfér, počátky studené války, nástup komunistických diktatur ve východní Evropě i v ČR - vývoj Československa od roku 1945-1989 - vznik NATO a Varšavské smlouvy - rozpad komunistického bloku, vznik EU, ČR po roce 1989	VDO – Formy participace občanů v politickém životě VDO – Občan občanská společnost a stát MKV – Principy sociálního smíru a solidarity Z- práce s mapou
D-9-8-03 - posoudí postavení rozvojových zemí	- porovná postavení rozvojových a rozvinutých zemí z hospodářského, sociálního a politického hlediska - demonstruje ekonomické, politické a sociální problémy zemí třetího světa	- rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět	Z- práce s mapou
D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech současného světa	- prokáže základní orientaci v problémech současného světa - uvede příklady globálních, kontinentálních a regionálních problémů současného světa - charakterizují rozvoj kultury, vědy a techniky	- problémy současnosti - radikalizace a rozpory mezi civilizacemi -věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava	

5.5.2 *Výchova k občanství a zdraví (2. st.)*

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět je vyučován jako samostatný předmět na druhém stupni základní školy. Navazuje na výuku prvouky, přírodovědy a vlastivědy na prvním stupni. Vznikl integrací očekávaných výstupů oborů Výchova k občanství a části vzdělávací oblasti Člověka a zdraví – vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví.

Výchova k občanství a zdraví v sobě zahrnuje po obsahové stránce témata komplexně rozvíjející osobnost dítěte, jako jsou sebepoznání a pochopení jeho postavení v různých typech kolektivu, setkání s druhými a respektování jejich odlišností, hodnota domova, vlasti a kulturního dědictví. Dále napomáhá porozumět základním lidským právům a jejich uplatňování v občanském životě, fungování základních ekonomických vztahů a jejich dopadu na život každého z nás. Společně se snaží hledat východiska ze současných globálních problémů lidstva a vychovávat v duchu tolerance vůči odlišným národům a rasám.

Každý je veden k úctě k životu a odpovědnosti za své zdraví, s čímž souvisí i znalost rizik a nebezpečí, která nás obklopují. Snaží se o rozvoj samostatně uvažujícího jedince, který se dokáže orientovat ve svém životě a poradit si i ve složitých situacích, do kterých se může v budoucnu dostat.

K tomu volíme určité formy a metody výuky, které žákům umožňují optimálně zvládnout učivo. Při tom preferujeme aktivní formy a metody výuky podporující rozvoj sociálních dovedností žáků (skupinová práce, projektové vyučování, diskuze, testy, soutěže, PC, video...).

Výuka je realizována: třídy, školní knihovna, učebna informatiky, veřejná prostranství mimo školu, orgány státní správy (úřady, soudy), výstavy, muzea (přednášky, besedy).

Ve vzdělávací oblasti jsou realizovány cíle:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společností, k utváření a upevňování vědomí příslušnosti k evropské kultuře.
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, k promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a k jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřené o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, k rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociálně kulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života, k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům, k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společností
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné

záležitosti

- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo ni, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům soužití, ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a práv
- cílové zaměření oboru Výchova ke zdraví jsou vztahy mezi lidmi a formy soužití, změny v životě člověka a jejich reflexe, zdravý způsob života a péče o zdraví, rizika ohrožující zdraví a jejich prevence a osobnostní a sociální rozvoj

Učivu je věnováno:

V 6. a 7. ročníku 1 h týdně.

V 8. ročníku 2 h týdně.

V 9. ročníku 1 h týdně.

V předmětu Ov se realizují tato průřezová témata:

Environmentální výchova (EV)

- Lidské aktivity a problém životního prostředí.
- Vztah člověka k prostředí.
- Základní podmínky života.

Výchova demokratického občana (VDO)

- Celé průřezové téma.

Multikulturní výchova (MKV)

- Celé průřezové téma.

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Celé průřezové téma.

Mediální výchova (MED)

- Fungování a vliv médií ve společnosti.
- Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení.
- Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality.
- Čtení a vnímání mediálního sdělení.
- Tvorba mediálních sdělení.
- Práce v realizačním týmu.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)

- Evropa a svět nás zajímá.
- Jsme Evropané.

Výchovné a vzdělávací postupy vedoucí k utváření a rozvoji klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- Aby si sami vybírali a využívali vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, uměli

- propojit získané poznatky do širších celků a v nich nalézali určité souvislosti,
- aby získané poznatky uměli správně hodnotit, třídit a vyvozovat z nich závěry,
  - aby dokázali samostatně předpokládat a ověřovat důsledky
  - poskytuje jim metody, při kterých umějí dojít k objevům, řešením a závěrům,
  - zadává úkoly takovým způsobem, který jim umožní volit nejrůznější postupy.

Kompetence k řešení problémů

- Učitel učí žáky tvořivě a nápaditě přistupovat k řešení problému, vyhledávat vhodné informace (zejména na PC), třídit je a zhodnotit, dokázat nalézt správné řešení, vyjádřit vlastní postoj a názor,
- učitel směřuje žáky ke kritickému myšlení žáků a schopnosti hájit svá rozhodnutí a názory, nést za ně plnou zodpovědnost,
- při hodinách procvičuje učitel se žáky probírané učivo a průběžně klade otevřené otázky, aby žáci získali potřebnou orientaci v problémech a odhalili své nedostatky,
- umožňuje volný přístup k učebním pomůckám.

Kompetence komunikativní

- Učitel vede žáky k správné formulaci myšlenek, k jejich souvislému, kultivovanému a přesnému vyjádření,
- vede žáky ke komunikačním dovednostem - naslouchání druhým, vhodnému reagování na opačné názory a k výstižné argumentaci,
- během výuky podněcuje náměty, názory a zkušenosti žáků.

Kompetence sociální a personální

- Učitel směřuje žáky k vzájemné spolupráci ve skupinách, kde si sami volí pravidla, vzájemně naslouchají a pomáhají,
- žáci se učí hodnotit svou práci i práci jiných ve skupině, učí se respektovat ostatní podle daných kritérií,
- žáci se učí rovněž vnímat vlastní pokrok při výuce a získávat sebedůvěru.

Kompetence občanské

- Žáci se seznamují s legislativou a obecnými morálními zákony a učí se je dodržovat,
- při zachování základních pravidel mezilidských a společenských vztahů se učí respektovat názory ostatních,
- postupně si formují volní a charakterové vlastnosti,
- učí se zodpovědně rozhodovat podle dané situace,
- prezentují své myšlenky a názory,
- učí se dodržovat pravidla slušného chování a vystupování.

Kompetence pracovní

- Učitel vede žáky k efektivnímu organizování vlastní práce,
- zadává samostatné práce, kdy zpracovávají vlastní materiály na určená témata,
- vede je ke správnému způsobu používání techniky a vybavení školy (internet, školní knihovna apod.),
- dodává jim postupně sebedůvěru a jistotu

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Výchova k občanství a zdraví

Ročník: 6.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
VO-9-1-01 Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání.	Uvede příklady nejvýznamnějších památek, míst, událostí, osobností a zvyklostí regionu, českých zemí, českého národa	Naše vlast Památná místa našeho státu, státní symboly,	MKV – kulturní diference, etnický původ, lidské vztahy - multikulturalita EV – vztah člověka k prostředí
VO-9-1-02 Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalizmu.	Vyjádří, co nás navzájem spojuje v národ a co rozumíme pod pojmy vlast a vlastenectví	Naše vlast významné osobnosti, státní svátky, významné dny Vlastenectví a jeho projevy pojem vlasti	MKV – kulturní diference, etnický původ, lidské vztahy - multikulturalita EV – vztah člověka k prostředí
VZ- 9-1-02 Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	Chápe význam dobrého soužití pro vytváření společných mravních zásad a pravidel chování v rodině – vzájemná pomoc, důvěra a úcta, zabezpečení zdravého vývoje dětí, jejich ochrana a péče o ně Porozumí skutečnosti, že složení rodiny se v průběhu života mění, všichni členové nemusí žít stále pohromadě, že většina lidí se rozhoduje s někým trvale žít a uzavřít manželství, které někdy selže a v krajním případě se řeší rozvodem Na příkladech vystihne, z čeho vzniká rodinný rozpočet a jakým způsobem se příjmy rodiny dále přerozdělují (stálé výdaje, úspory)	Život v rodině Postavení jedince v rodině, role jednotlivých členů rodiny, funkce a vývoj rodiny Vztahy a zákonitosti rodinného života rodinné problémy – příbuzenstvo a jeho zvyky, tradice rodu, úplná a neúplná rodina náhradní péče Hospodaření rodiny – rozpočet domácnosti, úspory	MKV – lidské vztahy OSV – mezilidské vztahy M – deník hospodaření

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
VO-9-1-07 Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích.	Rozpozná, v jakých společenských vztazích je osobně začleněn a jaké sociální role pro něj z těchto vztahů vyplývají	Lidská setkání Přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, Rovné postavení mužů a žen Kulturní život rozmanitosti kulturních projevů, kulturní hodnoty a tradice, kulturní instituce, masová kultura	VDO – občanská společnost a škola MKV – lidské vztahy
VZ-9-1-07 Dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	Vhodně naplňuje svůj denní režim – uplatňuje zásady zdravé výživy, dostatek odpočinku, optimální délky spánku, přiměřeného množství tělesného pohybu aj.	Zdravý způsob života a péče o zdraví Výživa a zdraví – zásady stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví, poruchy příjmu potravy, obezita Vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví- kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota Tělesná a duševní hygiena - denní režim- zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim,	OSV – sebeorganizace a psychohygiena
VZ-9-1-15 Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	Dodržuje pravidla silničního provozu, v případě ohrožení ví, na koho se obrátit a jak poskytnout adekvátní první pomoc	Rizika ohrožující zdraví- dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví- bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. Zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody	OSV – rozvoj schopnosti poznání, seberegulace a sebeorganizace OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednost

Vzdělávací oblast: Člověk ve společnosti

Vyučovací předmět: Výchova k občanství a zdraví

Ročník: 7.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
VO-9-1-08 Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	Vysvětlí, jaký význam má pro život společnosti i jednotlivce dodržování společenských norem, uvede, ve kterých oblastech společenského života se uplatňují – své vývody doloží na příkladech	Člověk ve společnosti – zásady lidského soužití Člověk a jeho začleňování do společnosti, pravidla sdružování lidí – typy sociálních útvarů a skupin Význam dodržování společenských norem a hodnot Zásady lidského soužití morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování	OSV – mezilidské vztahy – komunikace
VO-9-1-09 Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	Na příkladech správně rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem, popíše a objasní možné důsledky nedodržování společenských norem Chápe, že setkání s lidmi agresivními, pod vlivem alkoholu a drog znamená pro děti možné nebezpečí	Přiměřený a nepřiměřený chování Osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace Konflikty v mezilidských vztazích, problémy nesnášenlivosti	MKV – lidské vztahy – etnický původ, multikulturalita VDO – občanská společnost a škola
VO-9-3-02 Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti.	Vysvětlí, jakou funkci má práce v životě jednotlivce a společnosti, popíše základní funkce a principy dělby práce v rodině a společnosti	Stát a hospodářství – majetek a vlastnictví Peníze a majetek v životě člověka -rozpočet domácnosti – zdroj obživy a majetku Jak získáváme majetek a jak ho využíváme – zacházení s majetkem a jeho ochrana	EGS – Jsme Evropané – rozvoj vědomí evropské identity, národní, evropské a globální souvislosti vliv klíčových mezinárodních událostí na život v ČR

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
VO-9-3-01 Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich obrany, uvede příklady	Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady a způsoby manipulace s nimi	Formy vlastnictví , hmotné a duševní vlastnictví	MKV – lidská společnost
VO-9-3-03 Na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení.	Rozliší funkce a podoby peněz, zhodnotí klady a zápory hotovostního a bezhotovostního placení	Peníze , formy placení	MKV – lidská společnost
VO-9-3-04 Vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít.	Uvede příklady významných výrobních a nevýrobních odvětví národního hospodářství, rozpozná rozdíly v jejich účelu a funkcích z hlediska významu pro spotřebitele	Rozpočet státu – význam daní, význam a druhy pojištění	MKV – lidská společnost M – deník hospodaření
VO-9-3-05 Uvede a porovná neobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu.	Na příkladech činnosti některých institucí zachytne sociální síť (např. nezaměstnané) vysvětlí podstatu a význam sociální politiky státu	Majetek soukromý a veřejný – osobní, rodinný, obecní a státní majetek	MKV – lidská společnost M – deník hospodaření

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
VO-9-4-05 Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod.	Objasní, jaký význam má úprava lidských práv v dokumentech, uvede nejdůležitější dokumenty upravující lidská práva Uvede příklady některých specifických lidských práv a zdůvodní, proč je třeba lidská práva upravovat podle různých hledisek Uvede příklady situací, ve kterých se nejčastěji setkáváme s porušováním nebo ohrožováním základních lidských práv a svobod	Člověk a lidská práva Základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana Úprava lidských a občanských práv v dokumentech (Všeobecná deklarace lidských práv, Ústavní listina práv a svobod) Porušování a ohrožování lidských práv – šikana, diskriminace Protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání, trestní postižitelnost – soustava soudů	MKV – lidské vztahy – principy sociálního smíru a solidarity EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí VDO – občan, občanská společnost a stát
VZ-9-1-14 Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií a sekt, uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	Objasní možné nebezpečí působení masmédií a masové kultury na člověka, uvede příklady z vlastního života	Fungování a vliv médií ve společnosti Manipulativní reklama a informace Agenturní zpravodajství (AP, Reuters, AFP) Vliv médií na každodenní život Cíle, harmonogram, zodpovědnost a delegování úkolů	OSV – rozvoj schopností poznávání, mezilidské vztahy, komunikace MED – kritické čtení a vnímání mediálního sdělení, interpretace vztahu mediálního sdělení a reality, fungování a vliv médií ve společnosti
VO-9-1-05 Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	Ví, že některé informace o lásce, rodičovství a přátelství ztvárněné v médiích neodpovídají běžné skutečnosti Rozlišuje, které projevy konzumního chování jednotlivce je možné považovat z hlediska zdravého životního stylu za nevhodné	Vliv reklamy na životní styl člověka	MED – kritické čtení a vnímání mediálního sdělení, interpretace vztahu mediálního sdělení a reality, fungování a vliv médií ve společnosti

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Výchova k občanství a zdraví

Ročník: 8.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
VZ-9-1-01 Respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů, (komunitě)	Uvede, v jakých citových vztazích se může člověk v průběhu svého života ocitat (jako dítě, sourozenec, spolužák, kamarád, partner, rodič) Objasní význam dodržování zásad společenského styku a kulturního chování pro svůj vlastní život.	Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek	EV – vztah člověka a prostředí VDO – občanská společnost a škola
VZ-9-1-02 Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická skupina, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	Charakterizuje kladné a pro zdravý vývoj osobnosti dospívajícího důležité citové vlastnosti Uvede příklady situací, v nichž se projevuje citová odolnost člověka, rozpozná a správně rozlišuje rozdíly mezi citovou odolností a bezcitností (cynismem)	Vztahy mezi lidmi Vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska Partnerské vztahy Manželství a rodičovství Člověk a citový život – základní projevy citů, chování, jednání, prožívání Přátelství vhodné a nevhodné Vnitřní svět člověka vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých, systém osobních hodnot	OSV – poznávání lidí – mezilidské vztahy MKV – kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, principy sociálního smíru a solidarity
VZ-9-1-03 Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným,	Rozlišuje tělesné, duševní a sociální zdraví a	Lidské potřeby -uspokojování potřeb	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	na příkladech uvede vztah s uspokojováním základních lidských potřeb	-tělesné, duševní a sociální zdraví	
VZ-9-1-04 Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	Zná základní způsoby ovlivňování negativních tělesných a duševních stavů (pravidelný režim, pohybové činnosti, odpočinek, regenerační a relaxační postupy, nekonfliktní způsoby jednání, odborná pomoc) a snaží se je využívat ve svém životě – za pomoci učitelů a rodičů	Psychohygienu – co je stres, příčiny, projev problémové situace Kompenzace stresu	OSV – rozvoj schopnosti poznání, sebepoznávání a sebepečení, kooperace a kompetice, psychohygienu OSV – psychohygienu – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	Vlastní osobnost -charakterové vlastnosti -potenciál člověka -vztahy s druhými lidmi Osobní rozvoj životní perspektiva, adaptace na životní změny, význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji	OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepečení, hodnoty a postoje
VO-9-2-03 kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	Charakterové vlastnosti -vhodné a nevhodné chování a jeho usměrňování	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti, praktická etika
VZ-9-1-10 Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní	Zařazuje formy aktivního odpočinku a způsoby otužování do svého režimu dne – využívá kompenzační a relaxační cvičení k překonávání psychické únavy a stresu	Psychohygienu Relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy Relaxační a regenerační techniky k uvolňování stresu	OSV – rozvoj schopnosti poznání, sebepoznávání a sebepečení, kooperace a kompetice, psychohygienu

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
podporu zdraví		Posilování duševní odolnosti – příklady situací, v nichž se projevuje citová odolnost člověka	OSV – psychohygienu – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
VZ-9-1-9 Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	Uvede základní složky potravin a orientuje se v jejich významu pro organismus Aktivně se podílí na podpoře svého zdraví i zdraví svých vrstevníků v rámci preventivních programů	Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie Podpora zdraví -prevence -preventivní programy v rámci školy a obce Mentální anorexie, bulimie Obezita a její rizika	EV – základní podmínky života, vztah člověka k prostředí
VZ-9-1-13 Uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým.	Uvědomuje si rizika spojená s užíváním návykových látek a jeho vlivem na zdravotní nebo sociální život člověka Vhodně reaguje na situace vzniklé ve spojení s užíváním návykových látek	Sociálně patologické jevy Autodestruktivní závislosti Problematika kouření a užívání návykových látek a jejich dopad na zdraví člověka jednání se závislým člověkem Odborná pomoc, linky důvěry, krizová centra	VDO – občan a občanská společnost
VZ-9-1-16 Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	Používá v situacích ohrožení osobního bezpečí účinné způsoby chování	Ochrana člověka za mimořádných událostí-klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednost

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
VO-9-3-07 Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje. Uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu	Vysvětlí, jaký význam mají daně z hlediska financování společensky důležitých nevýrobních oblastí národního hospodářství	Rozpočet státu Formy placení Význam daní	VDO – občan, občanská společnost a stát
VO-9-3-06 Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součást nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz.	Vysvětlí podstatu fungování trhu na jednoduchých příkladech, objasní vliv nabídky a poptávky na cenu, zároveň zhodnotí vliv vstupních nákladů a DPH na cenu zboží, popíše hodnotu peněz	Výroba, obchod, služby – principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, tvorba ceny, inflace Podstata fungování trhu	VDO – občan, občanská společnost a stát MKV – lidské vztahy
VO-9-3-04 Vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	Vysvětlí funkci bank a jejich fungování, popíše význam úroku, zhodnotí význam pojišťoven a pojištění, vysvětlí jejich fungování	Banky a jejich služby - aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků Pojišťovny, pojištění	VDO – občan, občanská společnost a stát
VO-9-2-04 Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru.	Popíše základní podmínky reálného hodnocení vlastních dovedností, schopností, vlastností a předpokladů Poznává projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání lidí. Uvědomuje si vrozené předpoklady a osobní potenciál, dovednosti, schopnosti a charakterové vlastnosti.	Podobnost a odlišnost lidí osobní vlastnosti, charakter, předpoklady Charakterové a volní vlastnosti -rozvoj osobnosti Vnitřní svět člověka systém osobních hodnot -pěstování vlastní sebedůvěry -vrozené předpoklady, potenciál, dovednosti, schopnosti	OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, hodnoty a postoje

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
VO-9-2-02 Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společenských cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	Zdůvodní, proč je třeba plánovat si důležité životní kroky, popíše základní postupy při zodpovědném rozhodování	Osobní rozvoj – akční plánování – Význam a důležitost osobních plánů – životní cíle a plány, sebehodnocení, osobní kázeň, vůle Hlavní kroky plánování – třídění myšlenek, určení klíčových úkolů, stanovení postupných cílů Malé plány a jejich zhodnocení Sebekritický pohled na vlastní možnosti a zvládnutí studia	OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznávání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, komunikace

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Výchova k občanství a zdraví

Ročník: 9.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
VO-9-4-01 Rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	Zdůvodní, jaký význam mají symboly suverenity státu – popíše symboly suverenity ČR	Stát a právo Právní základy státu – znaky státu, typy a formy státu, obrana státu státní občanství ČR Ústava ČR	VDO – občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě
VO-9-4-02 Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	Objasní rozdíly v činnosti zákonodárných, výkonných, správních a soudních orgánů státu, uvede příklady jejich typických funkcí a úkolů	Složky státní moci , jejich orgány a instituce Státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly	VDO – občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě MKV – lidské vztahy, principy sociálního smíru a solidarity EV – lidské aktivity
VO-9-4-03 Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	Na příkladu vztahu státní správy a samosprávy popíše základní principy a způsoby demokratického řízení státu	Principy demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu,	VDO – občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě MKV – lidské vztahy, principy sociálního smíru a solidarity EV – lidské aktivity
VO-9-4-04 Vyloží smysl voleb do zastupitelstev demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb	Vyloží, co všechno potřebuje občan vědět k tomu, aby se mohl aktivně zapojit do voleb	Politický pluralismus Význam a formy voleb do zastupitelstev	VDO – občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ovlivňovat každodenní život občanů	jako volič		v politickém životě MKV – lidské vztahy, principy sociálního smíru a solidarity EV – lidské aktivity
VO-9-4-05 Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	Chápe potřebu dodržování práv jak vlastních, tak druhých lidí, jaké má právo jako spotřebitel	Práva a povinnosti lidí -vlastní právo a právo druhých -právo spotřebitele -ochrana lidských práv	MKV – kulturní diference, etický původ, principy sociálního smíru a solidarity VDO – občan, občanská společnost a stát
VO-9-4-10 Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady.	Na příkladech uvede rozdíly mezi přestupkem a trestným činem, chápe důsledky takového jednání	Protiprávní jednání – Druhy a postihy protiprávního jednání, trestní postižitelnost Porušování předpisů v silničním provozu -přestupek a trestný čin	OSV – mezilidské vztahy, řešení problémů a rozhodovací dovednost, hodnoty, postoje, praktická etika
VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	Postihování trestných činů -orgány právní ochrany -součinnost jednotlivých orgánů právní ochrany	OSV – mezilidské vztahy, řešení problémů a rozhodovací dovednost, hodnoty, postoje, praktická etika
VO-9-4-11 Diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	Vysvětlí pojem korupce a v rámci možností o něm diskutuje	Protiprávní jednání – korupční jednání a jeho důsledky	OSV – mezilidské vztahy, řešení problémů a rozhodovací dovednost, hodnoty, postoje, praktická etika
VO-9-4-09 Rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce	Objasní, jaké úkoly by měl vůči občanům naplňovat stát, který je postaven na právních	Právní řád České republiky – Význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů,	OSV – mezilidské vztahy, řešení problémů a rozhodovací dovednost,

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
při postihování trestných činů	základech Vyjmenuje hlavní právní dokumenty Popíše význam soudů, prokuratury, advokacie a notářství Popíše, která základní práva dítěte vymezuje Úmluva o právech dítěte	prokuratura, advokacie a notářství Právní norma, předpis, publikování právních předpisů Lidská práva – lidská a občanská práva – charakteristika, Úprava lidských práv v dokumentech	hodnoty, postoje, praktická etika
VO-9-4-08 Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování.	Správně rozlišuje, ve kterých oblastech společenského života se uplatňuje právo občanské, pracovní, rodinné, trestní, správní a ústavní Podtrhne význam dodržování právních norem pro život společnosti i jednotlivce	Právo v každodenním životě – Význam právních vztahů Důležité vztahy a závazky z nich vyplývající – styk s úřady, základní práva spotřebitele	OSV – mezilidské vztahy, řešení problémů a rozhodovací dovednost, hodnoty, postoje, praktická etika
VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	Chápe význam právní úpravy některých vztahů: vlastnictví, pracovní poměr, manželství	Právní vztahy -vlastnictví -pracovní poměr -manželství	OSV – mezilidské vztahy, řešení problémů a rozhodovací dovednost, hodnoty, postoje, praktická etika
VO-9-4-07 uveďte příklady někt. smluv upravujících občansko - právní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci.	uveďte příklady některých smluv a náležitosti, které by měly obsahovat	Smlouva -kupní smlouva -smlouva o pronájmu -osobní přeprava	OSV – mezilidské vztahy, řešení problémů a rozhodovací dovednost, hodnoty, postoje, praktická etika
VO-9-5-01 Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	Na příkladu ČR vyloží a zdůvodní podmínky členství v EU – jaké výhody i nevýhody může ČR přinést	Mezinárodní vztahy – globální svět Evropská integrace – podstata, význam, výhody Evropská unie a ČR	EGS – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
VO-9-5-04 Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky	Uvede způsoby, jak se může nezletilý jedinec osobně podílet na ochraně přírodního prostředí svého bydliště	Globalizace Souvislosti mezi globálními a lokálními problémy – možné projevy	EGS – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané
VO-9-5-05 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	Uvede na příkladech, jakým způsobem spolu souvisí globální a lokální problémy a uvede, jakými způsoby je můžeme na úrovni obce nebo regionu řešit	Globalizace -řešení globálních problémů na úrovni obce, regionu -souvislosti mezi globálními a lokálními problémy	EGS – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané
VZ-9-1-05 Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	Aktivní podpora zdraví	OSV – rozvoj schopností poznání – seberegulace a sebeorganizace, psychohygienu
VZ-9-1-06 Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	Problematika zdraví -význam -diskuze	OSV – rozvoj schopností poznání – seberegulace a sebeorganizace, psychohygienu
VZ-9-1-12 Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	Ví, že probuzení touhy po sexuálním sblížení neznamená připravenost pro zahájení sexuálního života Uvědomuje si, že organizmus dospívající dívky není biologicky zralý pro těhotenství, porod a plný intimní život Pochopí význam a rizika antikoncepce – spolehlivost a vhodnost Uvědomuje si zdravotní rizika pohlavně přenosných chorob (kapavka, příjice,	Sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita, problémy těhotenství a rodičovství mladistvých, poruchy pohlavní identity Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita šikana a jiné projevy násilí formy sexuálního zneužívání dětí	OSV – rozvoj schopností poznání – seberegulace a sebeorganizace, psychohygienu

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	HIV/AIDS) a chrání se před nimi Uvede možné důsledky předčasně(neuváženě) založené rodiny, charakterizuje hlavní problémy citově (sociálně) nezralé rodiny	kriminalita mládeže komunikace se službami odborné pomoci	
VZ-9-1-11 Respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	Uvědomuje si změny probíhající v těle dívek a chlapců v období puberty (druhotné pohlavní znaky, menstruace, poluce) a chápe změny v jejich chování	Změny v životě člověka a jejich reflexe Dětství, puberta, dospívání - tělesné, duševní a společenské změny Sebepoznání a sebepojetí vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vlastní identity	OSV – rozvoj schopností poznání – seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena
VZ—9-1-08 Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	Chrání své zdraví dodržováním hygienických zásad, zdravotně preventivních opatření a uplatňováním zdravého způsobu života	Zdravý způsob života a péče o zdraví Ochrana před přenosnými chorobami základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty Ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy- prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění, preventivní a léčebná péče Základy první pomoci Nemoci přenosné pohlavním stykem HIV/AIDS, hepatitidy Preventivní a lékařská péče Odpovědné chování v situacích úrazu a	OSV – rozvoj schopností poznání – seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
		život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě) Hodnota a podpora zdraví Podpora zdraví a její formy – prevence, intervence, odpovědnost jedince za zdraví, kvalita prostředí, podpora zdravého životního stylu, program podpory zdraví	OSV – řešení problémů, hodnoty a postoje
VZ-9-1-16 Uplatňuje adekvátní způsoby chování a obrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	Uplatňuje adekvátní způsoby chování a obrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	Chování při mimořádných událostech	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti

5.5.3 Osobnostně sociální výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Osobnostní a sociální výchova (OSV) zahrnuje témata z průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova. Je členěn do tří základních částí (*Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj a Morální rozvoj*).

Vyučování OSV probíhá v návaznosti na vzdělávací obsah dalších vzdělávacích oblastí (Jazyk a jazyková komunikace, Člověk a jeho svět, Člověk a společnost, Člověk a příroda, Člověk a zdraví, Člověka svět práce a Umění a kultura).

Výuka předmětu OSV je založena na následujících principech:

Musí být:

- Praktická (žáci se učí přímým tréninkem dovedností)
- Propojená se životem žáků (žáci mají příležitost si probíraná témata vztahovat k vlastní zkušenosti a k vlastním potřebám, pojmenovávají si smysl a užitečnost rozvíjených dovedností pro svůj život)
- Provázející (OSV probíhá v prostoru bezpečném pro otevřenou komunikaci, experimentování s chováním, kvalitní reflexi a samostatné rozhodování žáků)
- Zacílená (témata jsou přizpůsobována konkrétním žákům, jejich potřebám a aktuálním vztahům ve třídě)

Hlavním cílem OSV je žákovo akceptovatelné chování, resp. jednání jako vědomé, případně cílené chování. Jedná se zejména o schopnost efektivně jednat, a tedy o rozvoj klíčových kompetencí, a to především klíčové kompetence sociální a personální, komunikativní, k řešení problémů a k učení.

Učivem se stává sám žák či konkrétní skupina a ve větší či menší míře také běžné situace každodenního života.

Učivo OSV napomáhá primární prevenci rizikového chování a zkvalitnění mezilidské komunikace.

V 6.; 8. a 9. ročníku je OSV samostatným předmětem.

V 7. ročníku jsou témata OSV integrována do předmětu Umění a kultura. Vybraná témata z OSV jsou zařazena do výtvarné výchovy a hudební výchovy. Při kreativních činnostech jako jsou HV a VV bývají žáci sdílnější, přístupnější komunikaci, mohou se seberealizovat, vyjadřovat své názory, pocity a emoce.

Témata jsou ve všech ročnících 2. stupně realizována v jednohodinových blocích 1x týdně nebo ve dvouhodinových blocích 1x za 14 dní.

Výchovné a vzdělávací postupy vedoucí k utváření a rozvoji klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k porozumění sobě samému a druhým
- formujeme studijní dovednosti žáků
- Podporujeme dovednosti a vědomosti týkající se duševní hygieny

Kompetence komunikativní

- Napomáháme žákům se zvládnutím vlastního chování
- Rozvíjíme základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni
- Utváříme a rozvíjíme základní dovednosti pro spolupráci

Kompetence k řešení problémů

- Umožňujeme žákům získat základní sociální dovednosti pro řešení složitých situací (např. konfliktů)

Kompetence občanské

- Vedeme k uvědomování si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů k řešení problémů
- Přispíváme k uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského chování
- Napomáhá primární prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování

Profesní orientace

- Pomáháme k utváření pozitivního (nezraňujícího) postoje k sobě samému a k druhým

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Osobnostní a sociální výchova
Ročník: 6. ročník

Doporučené očekávané výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- Pečuje o své vztahy s druhými lidmi - Vysvětlí a využívá chování podporující dobré vztahy - Uvažuje o vztazích ve své třídě, napomáhá jejich zlepšení nebo udržení jejich kvalit	Mezilidské vztahy Péče o dobré vztahy Chování podporující dobré vztahy Empatie, respektování, podpora a pomoc spolužákům	MKV - lidské vztahy VDO – občanská společnost a škola ČJ, AJ, MA, D, VOZ, VV, HV, TV, SP
- Poznává své spolužáky ve třídě - poznává a reflektuje svůj způsob vnímání druhých lidí - vysvětlí podstatu různých chyb při pozorování a poznávání lidí	Poznávání lidí Vzájemné poznávání se ve skupině Rozvoj sociálního vnímání Chyby při poznávání lidí a možnosti, jak jim předcházet či jak se jich vyvarovat	MKV - lidské vztahy VDO – občanská společnost a škola ČJ, MA, D, VV, TV, SP
- zdokonaluje své smyslové vnímání (vnějšími smysly i vnitřněhmatovým vnímáním) - poznává vlastní empatické schopnosti - rozpoznává a ovlivňuje svůj stav soustředění /nesoustředění	Rozvoj schopností poznávání Rozvoj (pěti vnějších) smyslů a rozvoj vnímání prostřednictvím vnitřního hmatu Pozornost a s ní spojené soustředění	MKV - lidské vztahy ČJ, MA, D, VV, Z
- poznává a charakterizuje své osobní vlastnosti, např. rysy své osobnosti - využívá prakticky různé zdroje informací o sobě, např. vlastní úvahy, zpětné vazby od druhých	Sebepoznání a sebepojetí Zdroje informací o „já“ – já jako zdroj informací o sobě a druzí jako zdroj informací o mně Zjišťování hloubky a kvality sebepoznání – co o sobě vím a co ne	MKV - lidské vztahy MA, VV, TV, D

- vyhodnocuje, kdy je třeba problematické emoce překonat vůlí/sebeovládáním - používá strategie regulace vlastního myšlení, prožívání a jednání ve prospěch svůj i druhých lidí	Seberegulace a sebeorganizace Rozvoj schopnosti nepodléhat problematickým emocím Sebekontrola, vůle, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání	MKV - lidské vztahy VV, TV, SP, D
- - předchází vlastním stresům, frustracím, psychickým zátěžím apod. - usiluje o pozitivní vyladění mysli - rozpoznává vlastní stres - popíše postupy zvládání stresů, zátěží apod.	Psychohygienu Sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích Dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému Dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace apod.)	EV – vztah člověka k prostředí VV, D
- poznává svůj typ kreativity - na příkladu vysvětlí, co je sociální tvořivost - rozpoznává a podporuje sociálně kreativní nápady druhých	Kreativita schopnost najít více řešení originalita – neotřelost, jedinečnost tvořivost v mezilidských vztazích – „sociální tvořivost	MKV – lidské vztahy MA, VV, SP, D, ČJ
- charakterizuje základní kódy – typy komunikace (řeč těla, řeč slov apod.) - zdokonaluje průběžně různé způsoby svého komunikačního chování - v dialogu s druhými dodržuje pravidla efektivní vzájemné komunikace	Komunikace Řeč zvuků a slov, řeč skutků, naslouchání, odmítání, pozdrav, prosba, vysvětlování empatické naslouchání, mluvený projev, diskuse, monolog, dialog, vyjednávání, přesvědčování, asertivní komunikace neverbální komunikace, verbální komunikace	MKV – lidské vztahy MA, VV, SP, D, ČJ

- usiluje o to, aby získal pozitivní postoj ke spolupráci - poznává, rozvíjí a využívá své dovednosti komunikace v týmu, řešení konfliktů a dovednosti organizace práce týmu	Kooperace a kompetice rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.) rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny);	MKV – lidské vztahy ČJ, D, SP, TV, VV, Z, F, MA
- vysvětlí, co považuje za životní (osobní, vztahové) problémy - podílí se na řešení problémů ve třídě	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí řešení problémů v mezilidských vztazích	MKV - principy sociálního smíru a solidarity MA, VV, D
- popíše svůj žebříček hodnot - identifikuje postoje a hodnoty jiných lidí prostřednictvím jejich promluv a chování - pomáhá druhým, podporuje je	Hodnoty, postoje, praktická etika Analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí vytváření povědomí o morálních kvalitách (odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování)	MKV – lidské vztahy VV, D

5.6 Vzdělávací oblast: člověk a příroda

5.6.1 Fyzika (2. st.)

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučování fyziky probíhá v návaznosti na vzdělávací obsah dalších předmětů vzdělávacích oblastí Člověk a příroda:

Chemie: Témata skupenství a vlastnosti látek, teorie atomu, jaderné reakce a radioaktivita prolínají předměty a vzájemně se doplňují.

Přírodopis: Daná fyzikální témata úzce souvisí s tématy přírodopisu či biologie člověka: optika – zrak, zvuk – sluch, světelná energie – fotosyntéza.

Zeměpis: S tématy magnetické póly Země a sluneční soustava se setkáváme v 7. a 9. ročníku.

Vede žáky k hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich souvislostí. Pomáhá žákům při rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy. Podněcuje žáky vytvářet a ověřovat hypotézy související s právě probíraným učivem. Přispívá k osvojení základních fyzikálních pojmů a terminologie. Pomáhá budovat schopnost hledat příčiny přírodních procesů, zkoumat vzájemné souvislosti a vztahy mezi nimi. Vytváří předpoklady pro rozvoj kritického myšlení a logického uvažování.

Formy a metody práce jsou užívány vždy podle charakteru učiva a daných cílů vzdělávání. Do výuky je zařazována:

Frontální výuka s demonstračními pomůckami pro nastolení a základní osvětlení nové látky.

Skupinové práce či dalších metod kritického myšlení při řešení problémů souvisejících s probíraným tématem, či při opakování a prohlubování již probraného tématu.

V závislosti na probíraném tématu a jeho možnostech samostatné pozorování a zpracování jeho výsledků.

Samostatné či skupinové projekty sloužící k prohloubení učiva.

Učivu je věnováno:

V 6. – 9. ročníku, vždy 2 hodiny týdně.

V předmětu Fy se realizují tato průřezová témata:

Environmentální výchova (EV)

- Základní podmínky života.
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí.
- Vztah člověka k životnímu prostředí.

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Kooperace a kompetice.
- Mezilidské vztahy.

Výchovné a vzdělávací postupy vedoucí k utváření a rozvoji klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- Vede žáky k plánování úkolů a postupů,
- umožňuje práci s dostupnými materiály a zdroji informací,
- zadává úkoly umožňující kombinaci informací z různých zdrojů a volbu různých postupů,
- vede žáky k prozkoumávání pohledů a názorů lišících se od jejich vlastních.

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- Zadává otázky a úlohy rozvíjející tvořivost,
- používá metody, při kterých dochází žáci k vlastním objevům, řešením a závěrům,
- pomáhá žákům formulovat hypotézy a ověřovat jejich pravdivost pozorováním či pokusem.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- Vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků při daném úkolu,
- umožňuje žákům prezentaci výsledků jejich práce,
- vybízí žáky ke kladení otázek,
- umožňuje vzájemné sdělování názorů k danému problému.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- Zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují,
- navozuje situace vedoucí u žáka k posílení sebedůvěry a pocitu zodpovědnosti vůči sobě i okolí,
- vede žáky ke vzájemné pomoci.

Kompetence občanské

Učitel:

- Vede žáky k pochopení a respektování základních lidských práv svobod,
- vede žáky k pochopení základních ekologických souvislostí.

Kompetence pracovní

Učitel:

- Vede žáky k dodržování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Fyzika

Ročník: 6.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: F-9-1-02 - uvede konkrétní případy jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	Žák: - rozlišuje látku a těleso, uvede příklad látky a tělesa - rozlišuje jednotlivá skupenství látek - uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují	- Látka a těleso - Skupenství látek - Souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou - difuze - Složení látek a jejich vlastnosti	
F-9-1-01 - změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa	- ovládá značky a jednotky základních veličin, vyjádří jejich hodnotu a přiřadí správnou jednotku - vyjádří fyzikální veličiny i v různých jednotkách - změří délku tělesa, zapíše výsledek a vyjádří jej v různých jednotkách - změří hmotnost pevných a kapalných těles na různých druzích vah a výsledek zapíše v různých jednotkách - změří objem kapalného a pevného tělesa a výsledek zapíše ve správných jednotkách - změří časový úsek pomocí stopek, převádí jednotky času	- Fyzikální veličiny - Délka - Hmotnost - Objem - Čas	M – převody jednotek, převodní vztahy
F-9-1-03 - předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně teploty	- změří teplotu pomocí teploměru a určí rozdíl teplot	- Teplota a její změna - teplotní objemová roztažnost	
F-9-1-04 - využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	- Z hmotnosti a objemu vypočítá hustotu, bez problémů používá vztah pro výpočet hustoty	- Hustota - vztah mezi hustotou, hmotností a objemem	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
F-9-2-04 - určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	- rozumí pojmu síla, rozeznává jednotlivé druhy sil - Rozumí pojmu gravitační síla, využívá vztah mezi gravitační silou a hmotností tělesa při výpočtech - rozpozná, zda na těleso působí síla, pomocí siloměru určí její velikost a zapíše ji ve správných jednotkách - objasní změny při pohybu těles při působení síly - určí výpočtem i graficky velikost a směr výslednice dvou sil působících v jednom bodě - vysvětlí změny pohybu tělesa při působení sil - využívá poznatky o závislosti třecí síly na materiálu a drsnosti třecích ploch, navrhne zmenšení nebo zvětšení třecí síly - rozumí pojmu těžiště tělesa, pokusně jej určí ze znalostí faktu, že jeho poloha závisí na rozložení látky v tělese	- Síla - Gravitace - Gravitační síla, gravitační pole - Síla působící na těleso - Účinky síly - Skládání sil (výslednice dvou sil stejných a opačných směrů) - Tření - Třecí síla a ovlivňování velikosti třecí síly v praxi - Těžiště tělesa	M – jednoduché výpočty M – grafické sčítání a odčítání úseček EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Fyzika

Ročník: 7.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: F-9-2-04 - určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	Žák: - využívá poznatky o podmínkách rovnovážné polohy na páce pro vysvětlení praktických situací	- Páka - Rovnováha na páce	
F-9-2-01 - rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu F-9-2-02 - využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	- rozhodne, zda je těleso v klidu či pohybu vzhledem k jinému tělesu, určí druh pohybu - vysvětlí rozdíl mezi trajektorií a dráhou - vysvětlí vztah mezi dráhou, rychlostí a časem - vysvětlí pojmy okamžitá rychlost, průměrná rychlost, určí průměrnou rychlost z dráhy tělesem uražené za určitý čas - používá vztah pro výpočet rychlosti pohybu tělesa, znázorní rychlost graficky v závislosti dráhy na čase - Rozumí pojmu rychlost tělesa, převádí jednotky rychlosti	- Pohyb a klid tělesa - Druhy pohybů - Rychlost tělesa, - Výpočet dráhy a času	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
F-9-3-01 - využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	- vysvětlí rozdíl mezi pevnou, kapalnou a plynou látkou, popíše jejich rozdílné vlastnosti - vysvětlí pojem tlaková síla, určí její velikost a směr působení - vysvětlí vztah mezi tlakem, tlakovou silou a plochou, na kterou tlaková síla působí, je schopen vypočítat velikost tlaku, tlakové síly a přiřadit správné jednotky - vysvětlí Pascalův zákon a jeho využití v hydraulických zařízeních, vypočítá velikost tlaku v kapalině - vysvětlí vznik hydrostatického tlaku, vztah mezi hydrostatickým tlakem, hustotou kapaliny a výškou sloupce kapaliny a tento vztah využít při řešení problémů - vysvětlí vznik vztlakové síly, určí její velikost a směr v konkrétních situacích - vysvětlí Archimédův zákon a na jeho základě určí, zdali těleso bude v kapalině plavat na hladině, vznášet se či potápět se - vysvětlí vznik tlaku v plynu, atmosférický tlak a tlak v uzavřené nádobě	- Tlaková síla - Tlak - Pascalův zákon - Hydrostatický tlak - Vztlaková síla - Archimédův zákon, potápění, vznášení se a plování těles v tekutinách - Tlak v plynech - Atmosférický tlak	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
F-9-6-07 - využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh F-9-6-08 - rozhodne ze znalostí rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	- rozpozná různé zdroje světla, rozlišit mezi zdrojem a tělesem, které světlo pouze odráží - vysvětlí pojem rychlost světla a vyhledá její hodnotu v tabulkách pro různá optická prostředí - využívá poznatku o přímočarém šíření světla a vysvětlí vznik stínu - vysvětlí střídání dne a noci, ročních období - popíše a vysvětlí jednotlivé fáze Měsíce - využije zákona odrazu světla na rozhraní dvou prostředí k nalezení obrazu v rovinném zrcadle - vysvětlí rozdíl mezi dutým a vypuklým zrcadlem a uvede příklady využití v praxi - nalezne obraz v dutém zrcadle - určí, zdali se světlo na rozhraní dvou prostředí láme ke kolmici nebo od kolmice - objasní rozklad bílého světla optickým hranolem, vysvětlí existenci duhy v přírodě - rozliší spojku a rozptylku	- Světlo, zdroj světla - Rychlost světla - Šíření světla a stín - Zatmění Slunce a Měsíce - Odraz světla - Zrcadla - Zobrazení na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle - Lom světla - Rozklad světla - Optické čočky - Zobrazení lomem spojkou a rozptylkou	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Fyzika

Ročník: 8.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: F-9-4-02 - využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem F-9-4-05 - zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	Žák: - zná různé druhy a formy energie - v jednoduchých případech určí změnu pohybové a polohové energie, je schopen porovnat pohybové energie těles na základě jejich hmotnosti a rychlosti - zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí - vysvětlí pojem mechanická práce, výkon, určí, kdy těleso koná práci - umí používat vztah $W=F \cdot s$ a $P=W/t$ při řešení problémů - umí určit a spočítat účinnost zařízení	- Energie - Druhy a formy energie - Přeměny energie - Mechanická práce - Výkon - Účinnost	M – jednoduché výpočty
F-9-6-03 - rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	- vysvětlí pojem elektrický náboj, elektrická síla, elektrické pole, ověří si jejich existenci - Na základě znalosti druhu elektrického náboje určí, budou-li se tělesa přitahovat nebo odpuzovat - vysvětlí, za jakých podmínek prochází obvodem elektrický proud, objasní účinky elektrického proudu a změří jej ampérmetrem - vysvětlí pojem elektrické napětí, popíše jeho jednoduché zdroje a uvede příklad z praxe - vysvětlí i pokusně rozlišit vodič od izolantu, vysvětlí vedení elektrického proudu v plynech a kapalinách	- Elektrický náboj, elektrické pole - Elektrický proud - Elektrické napětí - Vedení elektrického proudu v látkách - Vodiče a izolanty	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
F-9-6-01 - sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	- zná a umí použít vztah mezi proudem, odporem a napětím - vysvětlí pojem odpor vodiče a jeho závislost na délce, materiálu, průřezu vodiče a teplotě - zná pojem rezistor, reostat a jejich funkci a zapojení do obvodu - sestaví jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod podle schématu, zvolí vhodný zdroj napětí a určí výsledné elektrické napětí, výsledný elektrický proud a celkový odpor spotřebičů - určí práci a příkon elektrického proudu a zná vztah mezi těmito veličinami	- Ohmův zákon - Elektrický odpor - Elektrický obvod - Práce a příkon elektrického proudu	
F-9-6-05 - využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní F-9-6-02 - rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí F-9-4-05 - zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	- vysvětlí pojem magnetická síla, zjistí kdy na těleso působí a popíše její účinky - ověří existenci magnetického pole a určí druhy pólů magnetu - znázorní magnetické indukční čáry - rozliší rozdíl mezi stejnosměrným a střídavým elektrickým proudem na základě jejich časového průběhu - vysvětlí pojem magnetická indukce - popíše funkci elektromotoru, transformátoru a jejich využití v praxi - zná pravidla bezpečné práce s elektrickými zařízeními, nebezpečí zkratu a ochranu před ním - popíše výrobu elektrické energie a její přenos, nepříznivý vliv na životní prostředí	- Magnetické pole, magnetické vlastnosti látek - Cívka, elektromagnet - Elektromagnetická indukce - Elektromotor, Transformátor - Střídavý proud - Zdroje elektrického napětí, přenos elektrické energie - Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Fyzika
Ročník: 9.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: F-9-1-02 uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí F-9-4-05 - zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	Žák: - umí správně používat pojem atom, molekula, iont, popíše složení atomu a vysvětlí rozdíl mezi atomem a iontem - umí správně používat pojem atom, molekula, iont, popíše složení atomu a vysvětlí rozdíl mezi atomem a iontem - vysvětlí vliv radioaktivity na lidský organismus - vysvětlí štěpení atomového jádra a pojem řetězové reakce - popíše jaderný reaktor a vysvětlí činnost jaderné elektrárny - zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	- Atom, částicové složení látek - Stavba atomu - Souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difuze - Radioaktivita, ochrana lidí před radioaktivním zářením - Štěpná reakce - Jaderná energie, jaderný reaktor, jaderná elektrárna - obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	CH – model atomu
F-9-4-05 - zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	- vysvětlí pojem vnitřní energie tělesa a její změnu na základě změny teploty tělesa - popíše různé formy tepelné výměny a rozpozná je v přírodě i praktickém životě - vysvětlí rozdíl mezi teplem a teplotou, na základě hmotnosti, měrné tepelné kapacity a změny teploty určí množství tepla přijatého a vydaného, používá kalorimetrickou rovnici	- Vnitřní energie tělesa - Změna vnitřní energie - Tepelná výměna - Teplo - Vztah mezi teplem, teplotou, hmotností, měrnou tepelnou kapacitou	M – jednoduché výpočty

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	- rozpozná a vysvětlí skupenské přeměny, popíše konkrétní případ - určí skupenské teplo tání a varu u některých látek - vysvětlí základní meteorologické děje a anomálii vody v přírodě - zná jednotlivé druhy tepelných motorů a popíše jejich činnost	- Změny skupenství - Tání a tuhnutí - Vypařování a kapalnění - Faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny - Meteorologické děje - Tepelné motory	
F-9-5-01 - rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku F-9-5-02 - posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	- určí zdroj zvuku, chápe jeho vznik, šíření v prostředí, rychlost zvuku, odraz a dovede objasnit vznik ozvěny - rozumí pojmu hlasitost zvuku a chápe nepříznivý vliv nadměrného hluku na lidský organismu	- Periodické děje, vlnění - Akustika - Zvuk; vlastnosti zvuku - Rychlost šíření zvuku v různých prostředích - Odraz zvuku, ozvěna - Pohlcování zvuku	EV – základní podmínky života (vliv nadměrné hladiny zvuku)
F-9-7-01 - objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	- popíše Sluneční soustavu, její hlavní součásti a pohyb kosmických těles - chápe rozdíl mezi pojmy planeta a hvězda a má základní představu o dějích odehrávajících se na Slunci - vysvětlí střídání dne a noci, ročních období - popíše a vysvětlí jednotlivé fáze Měsíce	- Sluneční soustava - Planety - Měsíční fáze - Vesmír	EV – základní podmínky života

5.6.2 Chemie (2. st.)

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Samostatný vyučovací předmět, ve kterém žáci poznávají vybrané chemické látky a reakce, které jsou součástí přírody a jejich každodenního života. Získávají informace o bezpečném a ekonomickém zacházení s chemickými látkami a jsou vedeni k ochraně přírody a vlastního zdraví.

Výuka směřuje k podchycení a rozvíjení zájmů o obor. Vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů. Snaží se vysvětlit chemické jevy, řeší problémy a uvádí je v širších souvislostech s praktickým využitím. Poznává zásady bezpečné práce s chemikáliemi, zásady první pomoci při úrazech způsobených těmito látkami. Vyučování chemie vede k aktivnímu poznávání ochrany životního prostředí a vlastního zdraví.

Učivu je věnováno:

V 8. a 9. ročníku po 2h.

V předmětu Ch se realizují tato průřezová témata:

Environmentální výchova (EV)

- základní podmínky života
- lidské aktivity a problémy ŽP
- vztah člověka k prostředí

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- kooperace a kompetice

Výchovné a vzdělávací postupy vedoucí k utváření a rozvoji klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- Vede žáky k řešení problémů pomocí různých pracovních postupů,
- dává možnost vyhledávat a třídit informace na základě jejich pochopení,
- nabízí žákům možnost spolupráce, využívat různé postupy, metody a strategie k řízení vlastního učení,
- vede ke kritickému posuzování a vyvozování závěrů v dokončené práci, vyvozování závěrů pro využití v budoucnosti,
- nabízí žákům možnost individuálního rozvoje osobnosti,
- nabízí žákům možnost praktického ověření hypotézy pokusem nebo pozorováním,
- předkládá zadání prací podle vzdělávací potřeby jednotlivých žáků,
- vede žáky ke správnému užití pracovních pomůcek, nástrojů, techniky a vybavení.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- Vede žáky k vhodnému řešení problémů, využívat získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů,
- vede žáky ke kritickému myšlení, činění uvážlivých rozhodnutí a schopnosti obhájit svá rozhodnutí při kolektivní práci,
- nabízí žákům možnost hodnocení výběru správného řešení postupu práce, sledování

pokroku při zdolávání problémů,

- vede žáky k praktickému řešení problémů, k využití již ověřených postupů,
- vede k vyhledávání informací k řešení problémů podle vzdělávací potřeby žáka,
- nabízí žákům možnost praktického využití pomůcek, vybavení k praktickému ověření řešení.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- Předkládá různé typy textů a záznamů, obrazových materiálů,
- vede žáky při kolektivní práci k naslouchání druhým lidem, k porozumění jim, k zapojení se do diskuse a k obhajobě svého názoru,
- nabízí žákům možnost dohody na termínu zadané práce, trvá na dohodnutém termínu,
- předkládá možnost využití informačních a komunikačních prostředků podle potřeby jednotlivých žáků,
- nabízí žákům možnost využití techniky a pomůcek k řešení problémů.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- Učí žáky vytvářet příjemnou pracovní atmosféru v týmu,
- vede k upevňování dobrých mezilidských vztahů, poskytnout pomoc nebo o ni požádat,
- vede k chápání potřeby efektivně spolupracovat s druhými při řešení úkolu, oceňování zkušenosti druhých lidí,
- vede k možnosti podílet se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na hodnocení vykonané práce,
- vede k podpoře samostatného rozvoje osobnosti, k ovládnutí a řízení svého jednání a chování,
- nabízí žákům možnost spolupráce ve skupině na základě potřeby jednotlivých žáků,
- poskytuje možnost využití pracovních pomůcek při kolektivní práci.

Kompetence občanské

Učitel:

- Nabízí žákům možnost zodpovědného rozhodování podle dané situace, poskytování účinné pomoci podle svých možností,
- vede k respektování přesvědčení druhých lidí, k odmítání útlaku a hrubého zacházení,
- vede žáky k zodpovědné spolupráci při dané situaci, k zodpovědnému chování v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka.

Kompetence pracovní

Učitel:

- Vede žáky k aktivitám, které vedou k dosažení realizaci podnikatelského záměru,
- vede k využívání znalostí a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu rozvoje vlastního, ale i společenského,
- nabádá žáky ke správnému přístupu k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska funkčnosti, hospodárnosti, ale i z hlediska ochrany ŽP,
- nabízí žákům možnost práce s materiály, nástroji a vybavením s dosažením vymezených pravidel.

-

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA

Vyučovací předmět: CHEMIE

Ročník: 8.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
CH-9-1-01 - určí společné a rozdílné vlastnosti látek	- popíše metody zjišťování vlastností látek– měření, pozorování, pokus - vzorec hustoty používá při výpočtech - vysvětlí jak se měří hustota kapalin a pevných látek - poznává skupenství a jejich přeměny	Vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek	Fyzika OSV kooperace, kompetice
CH-9-1-02 - pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost, posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	- vysvětlí zásady bezpečné práce s chemickými látkami	Zásady bezpečné práce – ve školní pracovně i v běžném životě	
	- Na základě piktogramů posoudí nebezpečnost látky, H-věty, P-věty	Nebezpečné látky a přípravky -H- věty, P – věty, piktogramy a jejich význam	
CH-9-2-01 - rozlišuje směsi a chemické látky CH-9-2-02 - vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	- charakterizuje směs - rozliší směs stejnorodou a různorodou - pojmenuje druhy směsí - dokáže vypočítat složení roztoku - pojmenuje a vysvětlí rozpustnost, koncentrovaný, zředěný, nasycený, nenasycený roztok	Směsi – různorodé, stejnorodé roztoky - hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku - koncentrovanější, zředěnější roztok - nasycený a nenasycený roztok	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
CH-9-2-04 - navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení, uvede příklady oddělování složek v praxi CH-9-2-05 - rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití	- popíše princip usazování, filtrace, destilace, krystalizace a sublimace - dokáže správně vybrat postup vhodný k oddělování složek směsí - vyjmenuje druhy a význam vod podle užití a znečištění - vysvětlí hygienické požadavky na pitnou vodu a její úpravu - vyjádří procentový obsah složek vzduchu - vysvětlí význam ozonové vrstvy - uvede hlavní zdroje znečištění ovzduší	oddělování složek směsí – usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace voda – destilovaná, pitná, odpadní - výroba pitné vody - čistota vody vzduch – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva	
CH-9-3-01 - používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech	- používá pojmy atom a molekula - popíše složení atomu (atomového jádra a elektronového obalu) - uvede vztahy mezi počty protonů, elektronů a neutronů v atomu - vysvětlí pojem protonové číslo a užije ho k určení počtu protonů a elektronů - nakreslí schéma atomu - odvodí vznik kationtů a aniontů	Částicové složení látek - molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
CH-9-3-03 - orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy, usuzuje jejich možné vlastnosti	- vysvětlí rozdíl mezi prvkem a sloučeninou - pozná a uvede české názvy a značky prvků Ag, Al, Au, Br, C, Ca, Cl, Cu, F, Fe, H, He, Hg, I, K, Li, Mg, Mn, N, Na, Ne, O, P, Pb, Pt, S, Si, Sn, Os - popíše princip uspořádání prvků v PSP - rozliší prvky na kovy, nekovy a polokovy - uvede příklady vlastností a praktického využití vybraných kovů, slitin, nekovů a polokovů - vyhledá protonová čísla prvků - objasní pojem valenční elektron - popíše vznik chemické vazby	Prvky – názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků, protonové číslo Chemické sloučeniny – chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin	
CH-9-4-01 - rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	- rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce - zapíše jednoduché chemické rovnice - formuluje zákon zachování hmotnosti - vyčíslí jednoduchou chemickou reakci - vypočítá látkové množství a molární hmotnost	Chemická reakce – zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost	
CH-9-4-03 - aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	- odvodí faktory ovlivňující průběh chemických reakcí - vysvětlí pojem katalyzátor v chemické reakci	Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
CH-9-5-01 - porovná vlastnosti a použití prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	- vysvětlí pojem oxid - používá pravidla názvosloví oxidů - pokouší se vytvořit vzorec z názvu a naopak - uvede význam a užití vybraných oxidů a jejich vliv na životní prostředí	Oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů	EV - základní podmínky života
CH-9-5-03 - orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	- vysvětlí pojem kyselina - používá pravidla názvosloví bezkyslíkatých a kyslíkatých kyselin - popíše vlastnosti, význam a užití HCl, H₂SO₄, HNO₃ - dodržuje zásady bezpečné práce s kyselinami - poskytne první pomoc při poleptání - vysvětlí pojem hydroxid - objasní pravidla názvosloví hydroxidů - popíše vlastnosti, význam a užití NaOH, KOH, Ca(OH)₂ - uvede zásady bezpečné práce s hydroxidy - poskytne první pomoc při poleptání - orientuje se na stupnici pH - měří pH indikátorovým papírkem - popíše podstatu neutralizace a její využití	Kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků, vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů	
	- používá pravidla názvosloví solí - rozliší, které látky patří mezi soli - uvede příklady použití solí z praxe	Soli kyslíkaté a nekyslíkaté – vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití prakticky významných halogenidů	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA

Vyučovací předmět: CHEMIE

Ročník: 9.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	- umí vyčíslit jednoduché chemické reakce - používá názvosloví oxidů, halogenidů, kyselin a hydroxidů	OPAKOVÁNÍ UČIVA - vyčíslování chemických rovnic - názvosloví oxidů, halogenidů, kyselin, hydroxidů	
CH-9-6-02 - zhodnotí užívání fosilních paliv a vyrobených paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	- uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv (koks) - popíše vznik, vlastnosti a použití uhlí, ropy, zemního plynu - posoudí vliv spalování různých paliv na životní prostředí	Paliva – uhlí, ropa, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva	Přírodopis
CH-9-6-01 - rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	- vysvětlí pojem uhlovodík - odvodí pravidla pro tvorbu organického názvosloví - rozliší pojem alkan, cykloalkan, alken, alkyn, alkadien, aren - u zástupců alkanů, alkenů, alkynů uvede vzorec, vlastnosti a použití - charakterizuje vlastnosti a použití vybraných aromatických uhlovodíků	Uhlovodíky – příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků	
CH-9-6-03 - rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	- vysvětlí pojem charakteristická skupina a uhlovodíkový zbytek - rozliší a zapíše vzorec methanolu, ethanolu, fenolu, glycerolu - uvede vlastnosti a použití těchto látek - vyhledá podstatu alkoholového kvašení, princip výroby destilátů - vyhledá důsledky působení methanolu a ethanolu na člověka - určí vlastnosti a použití vybraných karboxylových kyselin	Deriváty uhlovodíků – příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
CH-9-6-06 - uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů	- vysvětlí rozdělení sacharidů - uvede výskyt, vlastnosti a použití sacharidů - rozliší tuky podle původu - popíše zdroje tuků ve výživě a jejich význam v organismu - uvede rozdělení a zdroje bílkovin - uvede příklady vitamínů	Přírodní látky – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů	
CH-9-7-01 - zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale užitelného rozvoje na Zemi	- zhodnotí význam recyklace odpadů - objasní pojem koroze a možnosti předcházení koroze - vysvětlí pojem trvale udržitelný rozvoj - používá pojem prvotní a druhotná surovina	Chemický průmysl – výrobky, rizika v souvislosti s životním prostředím, recyklace surovin, koroze	EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí -vztahy člověka k prostředí
CH-9-7-02 - aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	- uvede, jak postupovat při vzniku požáru, zná telefonní číslo pro přivolání hasičů - poskytne první pomoc při popálení - charakterizuje princip hašení požárů - rozpozná označení hořlavých, toxických a výbušných látek	Hořlaviny - význam tříd nebezpečnosti	
CH-9-7-03 - orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	- posoudí vliv průmyslových hnojiv na životní prostředí - uvede rozdělení průmyslových hnojiv a jejich využití	Průmyslová hnojiva	EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí -vztahy člověka k prostředí
	- vyhledá popsat význam a použití tepelně zpracovaných materiálů	Tepelně zpracované materiály – cement, vápno, sádra, keramika	
	-určí vlastnosti a použití vybraných plastů a syntetických vláken - popíše možnosti jejich recyklace	Plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace	
	- vysvětlí pojem detergent, pesticid a insekticid - charakterizuje vlastnosti a použití pesticidů, insekticidů a jejich vliv na životní prostředí	Detergenty, pesticidy a insekticidy	
	- popíše význam léčiv a nebezpečnost návykových látek	Léčiva a návykové látky	

5.6.3 Přírodopis (2. st.)

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět vznikl integrací očekávaných výstupů oborů Člověk a příroda a části vzdělávací oblasti Člověk a zdraví – vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví.

Přírodopis je založen na funkční integraci poznatků z biologických a z dalších přírodovědných oborů. Obsah učiva směřuje k vytvoření ucelené představy o vztazích mezi živou a neživou přírodou, k seznámení se s mnohotvárnými formami života na Zemi.

Žáci se učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane?) a hledat na ně odpovědi. Žáci poznávají podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především však závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů ve prospěch ochrany životního prostředí.

V průběhu vzdělávání získají žáci přehled o vzniku a vývoji života na Zemi. Poznají stavbu těl rostlin i živočichů včetně člověka. Uvědomí si vztahy s prostředím, ve kterém žijí.

Učivu je věnováno:

V 6., 7., 9. ročníku 2h týdně.

V 8. ročníku 1 hodina týdně.

Žákům je nabídnut v 8. nebo v 9. ročníku volitelný předmět Přírodopisný seminář s časovou dotací 1 h týdně.

V předmětu PŘ se realizují tato průřezová témata:

Environmentální výchova (EV)

- Ekosystémy.
- Základní podmínky života.
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí.
- Vztah člověka k prostředí.

Výchovné a vzdělávací postupy vedoucí k utváření a rozvoji klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Učitel předkládá žákům dostatek informací z různých zdrojů, které jim umožní vytvořit si vlastní názor,
- nabízí žákům možnost experimentovat a porovnávat, navštěvovat různé besedy a exkurze,
- vede žáky ke spolupráci ve skupině, ke vzájemné komunikaci nad daným problémem,
- předkládá různé pracovní postupy a plánovat jejich realizaci.

Kompetence k řešení problémů

- Vede žáky k vnímání problémových situací, k pochopení vzniklých problémů, případně jejich odstranění,
- učí žáky kriticky myslet, rozhodovat a stát si za svými rozhodnutími, případně je konzultovat se svými vrstevníky,

- vede žáky k používání informací z více zdrojů, nacházet společné znaky a vyvracet nesrovnalosti,
- vede žáky k plánování různých společenských akcí.

Kompetence komunikativní

- Vede žáky k získávání komunikativních dovedností při sdělování vlastních názorů a zkušeností, při zadávání otevřených otázek,
- nabízí komunikační a informační prostředky,
- vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků, ale také učit se naslouchat druhým,
- umožňuje získané znalosti a dovednosti k dalšímu rozvoji a lepší komunikaci s okolním světem,
- umožňuje vytvářet nové pracovní vztahy k obohacení se o další nové poznatky a zkušenosti.

Kompetence sociální a personální

- Vytváří možnosti ke spolupráci, přispívat k diskusi třídy nebo skupiny při řešení problémů,
- nabízí možnost samostatného rozvoje,
- vytváří příjemnou pracovní atmosféru při týmové práci,
- vede žáky k ocenění zkušenosti druhých lidí, hledání poučení z toho co si druzí myslí.

Kompetence občanské

- Vede žáky ke správnému a zodpovědnému rozhodování, k poskytování pomoci ostatním lidem,
- nabízí možnost aktivně se zapojit do kulturního dění,
- učí respektovat přesvědčení druhých lidí, postavit se proti fyzickému násilí.

Kompetence pracovní

- Vede žáky k dodržování pravidel při práci, předávat si zkušenosti,
- pokládá otázky vedoucí k řešení problémové situace,
- vede žáky k realizaci předem připraveného úkolu, pochopení podstaty a cíle,
- napomáhá cíleně využít zkušenosti a předat je ostatním,
- vede žáky k dodržování zásad bezpečnosti a ochraně svého zdraví i zdraví druhých.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Přírodopis

Ročník: 6.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
P-9-1-01 - rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	- dovede vyjmenovat základní potřeby živých organismů - vysvětlí princip fotosyntézy a dýchání rostlin - dovede vyjmenovat základní znaky živých organismů - vnímá různé názory na vznik života na Zemi	Vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života	EV - Základní podmínky života
P-9-1-07 - uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	- popíše stavbu těla viru a bakterie - vyhledá příklady bakteriálních i virových onemocnění, způsoby léčby a prevence - vnímá význam bakterií v procesu rozkladu organických látek	Viry a bakterie – výskyt, význam a praktické využití	EV – Ekosystémy - Lidské aktivity a problémy ŽP
P-9-2-01 - rozpozná naše nejnámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	- dovede popsat (nakreslit) stavbu plodnice hříbu, muchomůrky - pozná naše nejnámější jedlé a jedovaté houby - vysvětlí zásady sběru a první pomoci při otravě houbami	Houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami	
	- dovede uvést příklady běžných plísní - popíše jejich význam v přírodě a negativní vliv na člověka	Houby bez plodnic – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy	
	- uvede zástupce lišejníků, jejich výskyt a význam v přírodě	Lišejníky – výskyt a význam	
P-9-3-03 - vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	- chápe význam procesu fotosyntézy, dovede odlišit fotosyntézu a dýchání	Fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání	EV – Ekosystémy - Lidské aktivity a problémy ŽP
P-9-3-04 - rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce	- popíše charakteristické znaky a vybrané zástupce řas, mechorostů, kapradin, nahosemenných rostlin	Systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů,	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
pomocí klíčů a atlasů		kaprad'orostů (přesličky, plavuně, kapradiny), nahosemenných rostlin	
P-9-4-01 - porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	- porovná stavbu rostlinné a živočišné buňky - vysvětlí funkci jednotlivých organel - popíše vznik tkání, orgánů a orgánových soustav - rozliší jednobuněčné a mnohobuněčné organismy a možnosti jejich rozmnožování	Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování	
P-9-4-04 Zhodnotí význam živočichů v přírodě, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy	- porovná vnitřní a vnější stavbu těla bezobratlých živočichů - vysvětlí adaptaci živočichů na prostředí - popíše charakteristické znaky žahavců, ploštěnců, hlístů, měkkýšů, kroužkovců, členovců - uvede zástupce, prostředí výskytu, stupeň ochrany, význam v potravním řetězci	Vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci)	
	- pozoruje přírodní objekt lupou a mikroskopem, k jeho určování používá atlasy (klíče)	Praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem, zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Přírodopis

Ročník: 7.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
P-9-4-04 Zhodnotí význam živočichů v přírodě, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy P-9-4-02 - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	- popíše charakteristické znaky strunatců – paryb, ryb, obojživelníků, plazů, ptáků, savců - uvede zástupce, prostředí výskytu, stupeň ochrany, význam v potravním řetězci - porovná vnitřní a vnější stavbu jednotlivých skupin (tříd) strunatců dle orgánů, orgánových soustav - rozdělí zástupce strunatců do tříd a chápe vývojové rozdíly - vysvětlí adaptaci živočichů na prostředí	Vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci)	EV – Ekosystémy - Lidské aktivity a problémy ŽP
P-9-4-03 Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	- uvede možnosti správné péče o domácí živočichy - zajímá se o chov domestikovaných živočichů - pozoruje projevy chování živočichů	Rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společnost Projevy chování živočichů	
P-9-3-01 - odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	- popíše základní stavbu těla nižších a vyšších rostlin - uvede stavbu, význam a druhy kořenů - vysvětlí stavbu, funkci a tvary listů - popíše funkci a druhy stonků - určí funkci květů a jejich stavbu - rozliší známé plody, semena, popíše jejich rozšiřování - vysvětlí význam rostlin pro život - popíše a uvede příklady přizpůsobení rostlin podmínkám prostředí - chápe význam ochrany rostlin	Anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, semeno, plod) Význam rostlin a jejich ochrana	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
P-9-3-03 - vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	- vysvětlí princip procesu růstu rostlin - uvede možnosti pohlavního a vegetativního rozmnožování - dovede popsat proces opylení, oplození	Fyziologie rostlin – růst a rozmnožování rostlin	EV – Ekosystémy - Lidské aktivity a problémy ŽP
P-9-3-04 - rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	- vyhledá charakteristické znaky a vybrané zástupce běžných čeledí jednoděložných a dvouděložných rostlin - na základě morfologických znaků dovede s pomocí atlasů (klíčů) vybrané zástupce taxonomicky zařadit - dovede popsat důležitost hospodářsky významných druhů rostlin	Systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů krytosemenných rostlin (jednoděložných, dvouděložných); jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců	
P-9-8-01 - aplikuje praktické metody poznávání přírody	- umí pozorovat přírodní objekt lupou a mikroskopem, k jeho určování používá atlasy (klíče)	Praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Přírodopis

Ročník: 8.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	- dovede popsat opěrnou a pohybovou soustavu, kost a její růst, orientovat se v poloze vybraných kostí a svalů - popíše stavbu srdce a funkci oběhové soustavy - popíše složení krve a funkci jednotlivých částí krve - vysvětlí funkci a stavbu dýchací soustavy - vyhledá běžná onemocnění dýchací soustavy - popíše jednotlivé části trávicí soustavy a jejich funkci - vysvětlí funkci a stavbu vylučovací soustavy - objasní pojem umělá ledvina - popíše jednotlivé části kůže a jejich funkci - vyhledá péči o kůži a nejběžnější kožní onemocnění - objasní stavbu a funkci nervové soustavy - popíše složení mozku a funkci jednotlivých částí mozku - dokáže popsat stavbu a funkci jednotlivých smyslových orgánů - objasní funkci žláz s vnitřní sekrecí	Anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí), vyšší nervová činnost	
P-9-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	- uvede a popíše jednotlivé vývojové články hominidů - vyhledá rozdíly ve stavbě těla u předchůdců člověka - popíše anatomii mužského a ženského pohlavního ústrojí	Fylogeneze a ontogeneze člověka – rozmnožování člověka	EV - Základní podmínky života
P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	- dovede popsat proces oplození, vývoj zárodku a plodu - popíše jednotlivé etapy vývoje lidského jedince v postnatálním období		
P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	- Vyhledá běžná onemocnění - Vyhledá příznaky onemocnění, možné způsoby léčby a možnosti předcházení onemocnění - Zváží situace, při kterých může dojít k závažným poraněním (prevence) - Vysvětlí pojem epidemie	Nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie	EV - Vztah člověka k prostředí

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
P-9-1-05 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti P-9-1-06 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě	- chápe princip dědičnosti a význam přenosu genetických informací - vysvětlí pojem gen - vyhledá význam křížení - uvede příklad dědičnosti v běžném životě	Dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Přírodopis

Ročník: 9.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	- vysvětlí teorii vzniku Země - popíše stavbu Země	Země – vznik a stavba Země	
P-9-6-02 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	- Určí některé fyzikální vlastnosti nerostů - třídí nerosty podle chemického složení – zaměří se na vlastnosti a použití vybraných nerostů - vysvětlí pojmy vyvřelé, usazené, přeměněné horniny, uvede jejich zástupce, vlastnosti a použití	Nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků	
P-9-6-03 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	- popíše vnitřní geologické děje, zaměří se na pohyb litosférických desek, poruchy zemské kůry, sopečnou činnost a zemětřesení - popíše vnější geologické děje, zaměří se na zvětrávání, působení zemské tíže, činnost větru - vyhledá informace o přírodních světových katastrofách - popíše mimořádné události v ČR, zaměří se na ochranu před nimi	Vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky Mimořádné události způsobené přírodními vlivy- příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi.	
	- popíše teorii vzniku a vývoje života na Zemi - rozlišuje jednotlivé geologické éry vývoje země, zaměří se na organismy, podnebí a charakteristické znaky pro dané období	Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí	
P-9-6-06 uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a	- vysvětlí a na příkladu popíše vliv počasí a podnebí na rozvoj a udržení života na Zemi - popíše biotické a abiotické složky životního prostředí a jejich vliv na organismy	Podnebí a počasí ve vztahu k životu - význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev pro život, vlivy	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi		znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka	
P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi P-9-7-02 na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	- popíše a uvede příklady abiotických i biotických faktorů a jejich význam v ekosystému - vysvětlí pojmy jedinec, populace, společenstvo, ekosystém a uvede příklady - uvede konkrétní příklad potravního řetězce a vysvětlí důsledky oslabení jednoho článku řetězce	Organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému	
P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	- vnímá nutnost ochrany životního prostředí, uvede příklady chráněných území - dovede popsat a uvést příklady globálních problémů lidstva i možnou cestu jejich řešení	Ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území	

5.6.4 Zeměpis (2. st.)

Charakteristika vyučovacího předmětu:

V poznatkové oblasti si žáci osvojují základní vědomosti o Zemi jako o vesmírném tělese, o znázornění povrchu Země. Získávají základní vědomosti o přírodních, společenských, hospodářských, politických a kulturních poměrech své vlasti a obce. Získávají důležité poznatky o světadílech a oceánech, o státech světa a současných globálních problémech lidstva. Rozšiřují si poznatky o krajinné sféře a životním prostředí z jiných předmětů. V činnostní oblasti žáci získávají dovednosti potřebné pro práci s mapami, statistickými daty a s informačními materiály a orientují se v nich. Učí se samostatně vyhledávat a třídit informace z různých zdrojů.

Zeměpis je vyučovací předmět, který se snaží charakterizovat různá území, rozmístění lidí, jevů a událostí v prostředí. Studuje vztahy mezi člověkem a prostředím, uvádí žáky do hlavních přírodních, hospodářských a sociálních podmínek a seznamuje je s životem lidí v jednotlivých světadílech, v Evropě, na území České republiky, místní oblasti a v blízkém území místní krajiny. Umožňuje žákům orientovat se v současném světě a v problémech současného lidstva, umožňuje také si uvědomovat civilizační rizika a spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi, vztah lidí k přírodnímu i společenskému prostředí.

Učivu je věnováno:

V 6. ročníku	2 hodiny
V 7. ročníku	2 hodiny
V 8. ročníku	1 hodiny
V 9. ročníku	2 hodiny

V předmětu Ze se realizují tato průřezová témata:

Environmentální výchova (EV)

- Lidské aktivity a problémy životního prostředí.
- Základní podmínky života.
- Ekosystémy.

Výchova demokratického občana (VDO)

- Občan, občanská společnost a stát.
- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování.

Multikulturní výchova (MKV)

- Kulturní diference.
- Multikulturalita.
- Lidské vztahy
- Etnický původ.

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Rozvoj schopností poznávání.
- Komunikace.
- Kooperace a kompetice.
- Poznávání lidí.

Mediální výchova (MED)

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení.
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)
- Evropa a svět nás zajímá.
- Objevujeme Evropu a svět.

Výchovné a vzdělávací postupy vedoucí k utváření a rozvoji klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

Učitel:

- Zadává žákům referáty, k nimž žáci vyhledávají, sbírají, zpracovávají, třídí a hodnotí geografické informace a data v příslušných informačních zdrojích – na internetu, v rozhlasu, televizi, v odborných encyklopediích a časopisech,
- získané poznatky propojuje se znalostmi dalších vzdělávacích oblastí. Žáci si tak vytvářejí ucelenější představy o vztazích mezi přírodním a společenským prostředím, mezi přírodou a působením člověka,
- předvádí manipulace s orientačními, topografickými pomůckami (kompas, buzola, teploměr, globus, plány, mapy, atlasy).

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- Usiluje se svými žáky o nalezení a pojmenování shodných, podobných a odlišných znaků geografických objektů, jevů a procesů, vyvozují společně patřičné závěry,
- vytváří s žáky na základě pozorování, osvojených znalostí a dosavadních zkušeností hypotézu k řešení problému či k úkolu.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- Konzultuje názory svých žáků, vede je ke vhodné argumentaci, společně spolupracují na řešení problémů a úloh,
- uskutečňuje a vede s žáky řízený dialog, žáci vyjadřují své myšlenky a názory v logických postupných krocích.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- Rozděluje pracovní úkoly ve skupině, žáci spolupracují při skupinové práci, vytvářejí si pozitivní vztah k práci, k zodpovědnému přístupu k práci své i druhých, k zodpovědnosti za výsledky své činnosti, přijímají, diskutují a usměrňují názory druhých,
- hodnotí výsledky činnosti skupin i jednotlivců, navozuje sebekritiku, žáci chápou potřebu efektivní spolupráce.

Kompetence občanské

Učitel:

- Uvádí, vysvětluje, objasňuje a zdůvodňuje žákům na konkrétních příkladech nutnost ochrany přírodního a životního prostředí. Žáci se zajímají o prostředí, v němž žijí, oceňují krásy přírody a historických a kulturních objektů, pociťují občanskou zodpovědnost za zachování životního prostředí pro budoucí generace,
- učí své žáky praktické bezpečné orientaci pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech.

Kompetence pracovní

Učitel:

- Dohlíží na bezpečnou manipulaci žáků s pomůckami, nástroji, přístroji a materiály při jejich používání v učebnách i v terénní výuce, na dodržování stanovených a vymezených pravidel pracovních činností. Žáci uplatňují osvojené dovednosti i vědomosti a návyky v osobním i veřejném životě,
- hodnotí kladně svědomitou a systematickou práci žáků.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpis

Ročník: 6.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: Z-9-2-02 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů.	Žák: - určí a popíše tvar Země - používá s porozuměním základní pojmy: vesmír, galaxie, hvězdy, souhvězdí, sluneční soustava, planeta, kometa, přirozené a umělé družice - vysvětlí pojmy zemská osa, severní a jižní pól, naznačí sklon zemské osy na glóbusu, vysvětlí příčiny střídání dne a noci a střídání ročních období na Zemi	Planeta Země Tvar a velikost Země Země ve vesmíru Pohyby Země Střídání dne a noci a ročních období	F – látky a tělesa, Pohyb těles, síly, vesmír EV – základní podmínky života OSV-rozvoj schopností poznávání F – vesmír, elektrické a světelné děje D - představy o Vzniku vesmíru a Sluneční soustavy. EGS – Evropa a svět nás zajímá
Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	- Vysvětlí, co znázorňuje globus, a uvede rozdíl od mapy - Znázorní zeměpisnou síť, využije ji k určování zeměpisné polohy - Orientuje se v mapách a pláncích ke světovým stranám, užívá měřítko map k přepočtu vzdálenosti na mapě ke skutečnosti, při tvorbě vlastních plánů užívá smluvených značek a symbolů - na mapě ukáže datovou hranici, nultý poledník, podle něhož se určuje světový čas, a jednotlivá	Mapy a glóbus Globus a měřítko globusu Zeměpisná síť – poledníky a rovnoběžky, určování zeměpisné polohy Mapy a plány - měřítko a obsah map, jazyk map – symboly, smluvené značky, vysvětlivky Světový čas, časová pásma, datová	EGS –Evropa a svět nás zajímá- orientace na politické mapě světa

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	časová pásma - vysvětlí příčiny rozdílného času na Zemi mezi dvěma místy	hranice a smluvený čas	
Z-9-2-03 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu.	- uvede jednotlivé složky přírodní sféry, z příkladů lidské činnosti vyvodí, jak člověk zasahuje do přírodní sféry a mění ji	Přírodní sféra Země Složky a prvky přírodní sféry Sféra společenská a hospodářská, typy krajín (přírodní a kulturní krajina)	EV – ekosystémy (krajina dříve a dnes) Př – neživá příroda, vznik a stavba Země.
Z-9-2-04 porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost.	- znázorní stavbu zemského tělesa - vysvětlí, jak pohyby litosférických desek ovlivňují vznik zemětřesení, sopečné činnosti a pohoří - popíše proces zvětrávání působením vnějších přírodních činitelů	Litosféra Stavba zemského tělesa Zemětřesení a sopečná činnost Vznik pohoří Vnější činitelé působící na zemský povrch	
Z-9-2-03 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu.	- pojmenuje složky ovzduší - pojmenuje činitele utvářející počasí - pojmenuje činitele ovlivňující podnebí a porovná jednotlivá podnebná pásma na Zemi	Atmosféra Složení atmosféry Počasí Podnebí a podnebné pásy	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí-vliv člověka na životní prostředí, ochrana životního prostředí EV – základní podmínky života
Z-9-2-03 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu.	- popíše rozložení zásob vody na Zemi - pojmenuje základní části oběhu vody v přírodě a popíše jeho mechanismus - do slepé mapy zapíše světové oceány - vysvětlí pojmy: průplav, průliv, ostrov, souostroví, poloostrov	Hydrosféra Rozdělení vody na Zemi Oběh vody na Zemi Oceány a moře	EV – mořské ekosystémy F – mechanické vlastnosti tekutin

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	- znázorní vodní tok a jeho části od ramene k ústí - vysvětlí rozdíl mezi jezerem a umělými vodními nádržemi	Voda na pevnině	
Z-9-2-03 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu.	- vyvodí, jak na sobě závisí živá a neživá složka půdy - na mapě vyhledá základní typy půdy a uvede, čím se od sebe liší a jaký je jejich hospodářský význam pro člověka	Pedosféra Složky půdy Základní typy půd	
Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jakou součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)	- uvědomuje se vliv přírodních podmínek na různé typy krajiny, porovnává je a vyvozuje rozdílné znaky, vyhledá zástupce fauny a flóry typické pro danou oblast - tropické deštné pralesy - savany - pouště a polopouště - subtropy - stepi a lesostepi - listnaté lesy mírného pásma - jehličnaté lesy - tundry a polární krajiny - znázorní vznik výškových vegetačních stupňů v pohořích v důsledku změn teplot vzduchu a množství srážek v závislosti na stoupající nadm. výšce	Typy původních přírodních krajiny na Zemi, rozmístěné v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce Geografická šířková pásma Tropické deštné pralesy Savany Pouště a polopouště Subtropické krajiny Stepi a lesostepi Listnaté lesy mírného pásma Jehličnaté lesy mírného pásma Tundry a polární krajiny Výškové stupně	EV – ekosystémy, biomy, vztah člověka k prostředí EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí Př – základy ekologie, organismy a prostředí, ochrana životního prostředí
Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	- na příkladech různých typů krajiny uvede příčiny a důsledky přírodních i společenských vlivů na životní prostředí	Vztah přírody a společnosti Ochrana přírody a životního prostředí, chráněná území, globální ekologické a environmentální problémy lidstva	D – vliv lidských činností na krajinu a životní prostředí v dějinách. Př – základy ekologie, organismy a prostředí, ochrana životního prostředí
Z-9-7-03	- osvojuje si zásady bezpečného chování při živelných	Ochrana člověka při ohrožení a života –	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech.	pohromách	živelné pohromy, opatření proti nim, správné jednání	prostředí
Z-9-3-02 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	- určí geografickou polohu Arktidy a Antarktidy - popíše základní společné znaky a odlišnosti polárních oblastí - vysvětlí druh podnebí - zhodnotí význam polárních oblastí pro biosféru, životní prostředí a hospodářskou sféru Země	Arktida a Antarktida Člověk v polárních oblastech, význam polárních oblastí	
Z-9-3-02 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	- vyhledá v mapách a pomocí rejstříku školního atlasu světa oceány, kontinenty a světadíly - porovná jednotlivé oceány podle určitých srovnávacích kritérií, zejména podle hloubky a rozlohy - posoudí hospodářský význam jmenovaných oceánů a jejich význam pro životní prostředí na Zemi	Oceánie Atlantský oceán Tichý oceán Indický oceán Severní ledový oceán	
Z-9-3-03 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států Z-9-3-04 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	- určí polohu Afriky, pojmenuje a vyhledá významné prvky horizontální členitosti, popíše s pomocí mapy výškovou členitost povrchu Afriky. - porovná podnebí, využívá tematických map a diagramů k získávání informací - vyhledá vodstvo Afriky - objasní závislost rozmístění rostlinstva a živočišstva - vyhledá rasové a náboženské složení obyvatelstva - vyhledá výskyt nerostných surovin - vymezí na mapě jednotlivé části Afriky a státy - pojmenuje příklady plodin pěstovaných v jednotlivých částech Afriky.	Afrika Povrch Afriky Podnebí a vodstvo Rostlinstvo a živočišstvo Obyvatelstvo Nerostné suroviny-průmysl Správní členění Zemědělství	D – historie objevování afrického kontinentu Ma – práce s daty, číslo a proměnná, desetinná čísla, zlomky, procenta OSV – rozvoj schopností poznávání- komunikace, kooperace a kompetice Čj – komunikační a slohová výchova MKV – kulturní diference, multikulturalita

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Z-9-3-03 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států. Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů. Z-9-3-04 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	- určí zem. polohu Austrálie a Oceánie - vyhledá povrchové útvary a členitost pobřeží - porovná podnebí jednotlivých částí, využívá tematických map, klimadiagramů k vyhledávání informací - uvědomuje si důsledky vnější kolonizace na život původních obyvatel Austrálie - vyhledá rostlinstvo a živočišstvo (endemité) Austrálie a Oceánie - popíše a lokalizuje zdroje nerostných surovin - popíše život a zemědělství těchto oblastí - vyhledá a popíše členské státy a teritoria Australského svazu a útvary a státy Oceánie	Austrálie a Oceánie Poloha Povrch, vodstvo Podnebí Obyvatelstvo Fauna a flóra Nerostné suroviny Zemědělství	EV – celé PT D – objevy a dobývání. Počátky nové doby, zámořské objevy, rozdělený a integrující se svět VDO – občan, občanská společnost, stát – respektování kulturních a etnických a jiných odlišností (lidské rasy, náboženství) MKV – kulturní diference, - etnický původ- rasové poměry a soužití ras EV – vztah člověka k prostředí EV- ochrana životního prostředí a přírody, přístupy k přírodě

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpis

Ročník: 7.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: Z-9-3-02 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny Z-9-3-03 porovná a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států Z-9-3-04 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	Žák: - vyhledá a určí zeměpisnou polohu Severní Ameriky, střední a Jižní Ameriky - pojmenuje a vyhledá významné prvky horizontální členitosti – pobřeží, moře, zálivy - vyhledá v mapách toky a jezera - pojmenuje a vyhledá povrchové útvary a výškové stupně - porovná podnebí, využívá tematických map a diagramů - objasní závislost rozmístění rostlinstva a živočišstva - popíše základní události v historii osídlování Ameriky - vyhledá státní útvary Ameriky, popíše jejich hospodářství a obyvatelstvo - posoudí význam jednotlivých oblastí pro hospodářství a životní prostředí světa	Severní, střední a Jižní Amerika Povrch Vodstvo Výšková členitost Podnebí Fauna a flóra Osídlování Politické a hospodářské členění	D – objevy a dobývání. Počátky nové doby, zámořské objevy, rozdělený a integrující se svět VDO – občan, občanská společnost, stát – respektování kulturních a etnických a jiných odlišností (lidské rasy, náboženství) MKV – kulturní diference, - etnický původ- rasové poměry a soužití ras
Z-9-3-02 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny Z-9-3-03 porovná a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a	- vyhledá na mapách Asii, určí její zem. polohu - pojmenuje a vyhledá nejdůležitější povrchové útvary, oblasti sopečné činnosti a místa častého zemětřesení - pojmenuje a vyhledá v mapách Asie významné prvky horizontální členitosti- zálivy, průlivy, ostrovy - vyhledá toky největších řek - popíše, jaké podnebné pásy se rozkládají nad Asií, vysvětlí vliv monzunů na podnebí a vodstvo Asie - objasní závislost a rozmístění rostlinstva a živočišstva na	Asie Poloha Povrch Vodstvo Podnebí	D – objevy a dobývání. Počátky nové doby, zámořské objevy, rozdělený a integrující se svět

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států Z-9-3-04 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	podnebí a výškových stupních kontinentu - popíše a lokalizuje rozmístění nejstarších asijských civilizací v poříčí velkých řek - určí nejvíce zastoupené lidské rasy a náboženství kontinentu - vyhledá na mapě velké zem. regiony východní, monzunové, střední, jihozápadní a severní Asie, vybrané státy, hlavní a velká města	Rostlinstvo a živočišstvo Osídlení Asie – nejstarší lidské civilizace Lidské rasy a náboženství Regiony Asie	
Z-9-3-02 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny Z-9-3-03 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států Z-9-3-04 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	- vyhledá na mapách evropský kontinent, určí jeho geograf. polohu - pojmenuje a vyhledá nejvýznamnější povrchové útvary a zhodnotí činitele, které je formovaly - pojmenuje a vyhledá významné prvky horizontální členitosti (zálivy, průlivy, ostrovy,...) - vyhledá v mapách toky největších evropských řek a jejich úmoří - porovná podnebí v jednotlivých částech Evropy - pojmenuje a vyhledá šířková (vegetační) a výšková pásma - popíše konkrétní příklady rostlinstva a živočišstva - srovná obyvatelstvo podle rozmístění národů a jejich jazykových skupin, způsobu života a náboženství - zhodnotí hospodářství jednotlivých států Evropy, jejich politické postavení s předpoklady pro cestovní ruch - určí a vyhledá v mapách státy EU a NATO a stručně charakterizuje význam členství v těchto organizací - na mapě vyhledá státy severní, západní, jižní, střední a východní Evropy, jejich hlavní města a další velká města - regiony Evropy s pomocí atlasu stručně charakterizuje z hlediska přírodních a hospodářských podmínek a zhodnotí jejich význam pro svět	Evropa Poloha Evropy Povrch Vodstvo Podnebí Vegetační pásma Rostlinstvo a živočišstvo Obyvatelstvo Hospodářství Mezinárodní organizace Regiony Evropy a jejich význam	EV – ekosystémy, biomy, vztah člověka k prostředí EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí Př – základy ekologie, organismy a prostředí, ochrana životního prostředí VDO – občan, občanská společnost, stát – respektování kulturních a etnických a jiných odlišností (lidské rasy, náboženství)

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpis

Ročník : 8.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace	Žák: - zhodnotí vývoj počtu obyvatel na Zemi - nastíní územní rozdíly v hustotě zalidnění na Zemi, objasní příčiny těchto rozdílů - rozliší typy a příčiny migrací obyvatelstva - vysvětlí rozdíly lidských ras - rozlišuje mezi pojmy národ a národnost - posoudí vývoj náboženství ve světě - uvědomuje si rozdíly mezi hospodářsky vyspělými a rozvojovými státy na základě struktury obyvatelstva dle věku a zaměstnání	Obyvatelstvo světa Rozmístění obyv. na Zemi Územní pohyb obyvatelstva Rozmístění lidských ras a národů Územní aspekty náboženství ve světě Struktura obyvatelstva	VDO- občan, občanská společnost a stát -člověk ve společnosti Činnosti se statickými materiály – tabulky, grafy MKV- lidské vztahy
Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	- popíše a rozliší sídla podle hlavních znaků - uvědomuje si, jak se liší sídla ve vyspělých a rozvojových zemích - z příkladů vyvodí význam pojmů urbanizace, suburbanizace, aglomerace - rozlišuje shodné a odlišné znaky ve struktuře a životě měst a vesnic, jejich funkcí.	Lidská sídla Venkovská a městská sídla Územní struktura a funkce měst	Celotřídní diskuse – hodnocení bydlení venkov x město
Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	- vymezí podstatné rozdíly mezi vyspělým tržním hospodářstvím vyspělých států a ekonomikou málo rozvinutých států - uvádí a hodnotí kritéria pro porovnání hospodářské a společenské vyspělosti země - vymezí jednotlivé sektory hospodářství, jádrové a periferní oblasti	Hospodářství Světové hospodářství – státy vyspělé a málo rozvinuté Hospodářské sektory Jádrové a periferní oblasti	VDO – stát a hospodářství, stát a právo VDO – občan, občanská společnost a stát - mezinárodní vztahy, globální svět, evropská integrace, mezinárodní

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
			spolupráce, globalizace – projevy, klady, zápory, významné globální problémy, jejich řešení
Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	- vymezí s pomocí map hlavní zemědělské oblasti světa, určí jejich význam a specializaci - zhodnotí význam chovu hospodářských zvířat, uvádí příklady oblastí, kde převládají - vymezuje a lokalizuje v mapách hlavní rybolovné oblasti světa - lokalizuje hlavní pásy vhodné pro lesní hospodářství	Světové zemědělství Hlavní zemědělské oblasti, pěstování užitkových plodin Chov hospodářských zvířat Rybolov a lesní hospodářství	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí, doprava a životní prostředí
Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	- uvádí příklady členění průmyslových odvětví na dílčí obory - rozlišuje nerostné suroviny podle charakteru, výskytu a využití - lokalizuje vazby těžebního a energetického průmyslu - rozlišuje zpracovatelský a spotřební průmysl na jeho základní obory - uvědomuje si význam a propojení dopravy v hospodářství každého státu - objasní výhody a nevýhody všech druhů dopravy	Světová průmyslová výroba Průmyslová odvětví a obory Těžba a dobývání nerostů, zpracování surovin Výroba a rozvod elektřiny Zpracovatelský a spotřební průmysl Úloha dopravy v hospodářství Pozemní doprava, železniční, silniční, potrubní, vodní, letecká a spoje	EGS- objevujeme Evropu, a svět, orientace v tematických mapách, grafech, ve statických tabulkách světového hospodářství EV- lidské aktivity a problémy životního prostředí Př – základy ekologie CH- chemie a společnost F – energie
Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	- rozlišuje mezi výrobními a nevýrobními službami - uvede význam terciéru v rámci hospodářství dané země – vyspělé a rozvojové z hlediska zaměstnanosti - hodnotí a srovnává význam cestovního ruchu pro hospodářství jednotlivých zemí	Služby obyvatelstvu Význam služeb a zaměstnanost v nich ve vyspělých a rozvojových státech	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	- vymezí a lokalizuje v mapách oblasti světa s převládajícím vývozem a dovozem	Cestovní ruch a rekreace Mezinárodní obchod	
Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	- porovnává státy na základě polohy, rozlohy, lidnatosti a státních hranic - uvádí rozdíly mezi jednotlivými formami státního zřízení - rozlišuje mezi unitárním a federativním státem - uvede příklady států s odlišnými způsoby vlády	Státy na Zemi Poloha, rozloha, lidnatost, státní hranice Státní zřízení, státy národnostní a mnohonárodnostní Správní členění Způsob vlády	VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování, občanská společnost
Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	- uvede názvy hlavních mezinárodních hospodářských a politických organizací, jejich cíle, členské státy - zhodnotí význam a úlohu mezinárodních organizací při řešení ozbrojených konfliktů, uvede konkrétní příklady postupů - pojmenuje a vyhledá v mapách lokality tradičních a aktuálních ozbrojených konfliktů ve světě	Mezinárodní organizace Mezinárodní hospodářské a politické organizace Ohniska neklidu v současném světě	VDO – mezinárodní vztahy, globální svět

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpis

Ročník: 9.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	- určí geografickou polohu a rozlohu ČR, rozliší typ a průběh státní hranice - vyjmenuje nejdůležitější historické události a zlomy v našich dějinách - podle geologického vývoje ČR vymezí oblast Českého masivu a Karpat. - orientuje se na fyzické mapě ČR, vyhledává hlavní pohoří - vyjádří znaky podnebí a rozmístění podnebných oblastí ČR - pojmenuje hlavní toky ČR - objasní původ jezer - pojmenuje základní činnosti a postupy, jak se chovat v průběhu povodní - rozlišuje mezi půdními druhy a půdními typy, pojmenuje jejich výskyt na území ČR - popíše skladbu a rozšíření rostlinstva a živočišstva na území ČR - rozlišuje velkoplošná a maloplošná chráněná území v ČR z hlediska ochrany životního prostředí.	Česká republika Přírodní podmínky Poloha a rozloha ČR Významné historické události Geologická stavba a povrch Podnebí Vodstvo Půdy Rostlinstvo a živočišstvo	EGS – Evropa a svět nás zajímá, naši sousedé v Evropě. VDO- člověk ve společnosti, naše vlast, pojem vlasti a vlastenectví, státní symboly. D – historie rybníkářství a vodních děl v ČR Př– základy ekologie
Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	- zhodnotí strukturu obyvatelstva ČR podle zastoupení náboženství, národností, zaměstnanosti a hustoty osídlení - rozděluje sídla podle určitých kritérií – podle velikosti, charakteru zástavby, funkce a objasňuje historické souvislosti jejich vzniku	Obyvatelstvo Struktura obyvatelstva – věkové pyramidy Sídla v ČR	MKV – etnický původ OSV – poznávání lidí

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	- člení hospodářství do jednotlivých sektorů a řadí do nich jednotlivé činnosti obyvatelstva - rozlišuje nerostné suroviny podle jejich charakteru, využití a vymezí a lokalizuje jejich výskyt na území ČR - vyhledá v mapách hlavní oblasti výskytu průmyslu, daná odvětví stručně charakterizuje - objasní jeho význam pro danou oblast, jeho výhody a nevýhody - rozlišuje mezi jednotlivými druhy dopravy podle prostředí a podle účelu - vymezí a vyhledá v mapách hlavní dopravní tahy a trasy - posuzuje jednotlivé druhy dopravy z hlediska výkonnosti, rychlosti a vlivu na životní prostředí - pojmenuje podstatné podmínky a atraktivity pro rozvoj cestovního ruchu v ČR - vyjmenuje hlavní oblasti cestovního ruchu. - pojmenuje, popíše a vyhledá památky UNESCO - objasní základní pojmy zahraničního obchodu, vývoz, dovoz, obrat, bilance, komodita	Hospodářství ČR Složky hospodářství Zdroje nerostných surovin Průmysl zpracovatelský a spotřební Doprava Cestovní ruch Zahraniční obchod, služby obyvatelstvu	D- modernizace společnosti, industrializace a její důsledky pro společnost. VDO – stát a hospodářství, majetek, vlastnictví, výroba, obchod, služby, principy tržního hospodářství Činnosti s atlasovými mapami ČR se statistickými daty, tabulky, grafy, příručky, analýza dat VDO – člověk ve společnosti, kulturní život
Z-9-6-05 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	- pojmenuje významné mezinárodní organizace, jejichž členem je ČR, zhodnotí jejich zaměření	Členství ČR v mezinárodních organizacích Hospodářské a politické organizace	VDO – mezinárodní vztahy, globální svět, evropská integrace, mezinárodní spolupráce.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Z-9-6-04 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit.	- rozlišuje základní správní kategorie v územním členění ČR. - uvádí příklady pravomoci státní správy a samosprávy - komplexně srovnává jednotlivé kraje ČR z hlediska přírodních podmínek, osídlení, hospodářského potenciálu, životní úrovně, kvality životního prostředí, možností dalšího vývoje a bariér.	Územní členění a kraje ČR Územní správa a samospráva <u>Kraje České republiky:</u> Praha Středočeský kraj Jihočeský kraj Plzeňský kraj Karlovarský kraj Ústecký kraj Liberecký kraj Královéhradecký kraj Pardubický kraj Vysočina Jihomoravský kraj Zlínský kraj Olomoucký kraj Moravskoslezský kraj	VDO – občan, občanská společnost a stát. Principy demokracie jako formy vlády a způsoby rozhodování. MED – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení o regionech ČR
Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu	- popíše místní region z hlediska přírodních podmínek, osídlení, hospodářského potenciálu, životní úrovně, kvality životního prostředí, možností dalšího rozvoje. - uvede příklady a význam historických památek regionu - hodnotí na základě dostupných znalostí význam místní oblasti vzhledem k ostatním regionům.	Mělnicko Poloha, povrch, vodstvo Zemědělství Průmysl Historický význam Možnosti rozvoje regionu a jeho specifika	
Z9-7-01 ovládá základy praktické geografie a orientace v terénu	- namaluje náčrtek okolní krajiny s vytyčenými orientačními body, při jeho vytváření odhaduje	Terénní geografická výuka, praxe a aplikace Terénní geografická výuka – cvičení a pozorování v terénu místní krajiny	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Z9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	vzdálenost a výšku terénu - při orientaci v krajině svého okolí využívá orientačních pomůcek pro určení světových stran		

5.7 Vzdělávací oblast: Umění a kultura

5.7.1 Hudební výchova (1. st.)

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Hudební výchova se uskutečňuje prostřednictvím pěveckých, instrumentálních, poslechových a hudebně pohybových činností, které jsou vzájemně provázány a navzájem se doplňují.

Hlavními složkami hudební výchovy jsou zpěv a poslech hudby. Těžištěm hudebně výchovné práce je zpěv. Lásku k hudbě se nejnáze probouzí zpěvem, neboť při něm je žák aktivní a tvořivý. Zpívaná píseň nejlépe rozvíjí pěvecké i hudební dovednosti a návyky žáků. Nejčastější formou tohoto období je zpěv jednohlasný. Učitel dbá individuálních zvláštností dětského hlasu, vede žáky k tomu, aby zpívali čistě, lehce a bez křiku. Dále je třeba pamatovat na to, aby rozsah a poloha písní odpovídaly rozsahu a poloze dětského hlasu. V hudební výchově je třeba střídat činnosti tak, aby děti nezpívaly po celou vyučovací hodinu.

Výběr písní má být rozmanitý, má napomáhat hlasovému výcviku. Současně s výcvikem pěveckých dovedností rozvíjí zpěv, hudební sluch žáků a rytmus. Smysl pro rytmus snadno a dobře rozvíjíme častým zařazováním jednoduchých doprovodných nástrojů.

Ve zpěvu i poslechu je nezbytné se vracet k probraným písním a skladbám. Jen tak žák může dobře zvládnout melodii a slova písně, zapamatovat si hudební skladbu.

Zpěv by se měl stát pro děti přirozenou potřebou pro vyjádření pohody a radosti, a to i v jiných předmětech než v Hudební výchově. Proto výuku Hudební výchovy vedeme tak, aby se stala pro žáky příjemnou a oblíbenou. K dobrému rozvíjení pěveckých dovedností žáků v tomto období velmi dobře napomáhá každodenní zpěv zařazovaný v průběhu vyučování jako doplněk učiva nebo jako příjemná relaxační chvilka.

Učivu je věnováno:

1. - 5. ročníku   1 hodina

V předmětu Hv se realizují tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání, kreativita,
- Morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)

- Evropa a svět nás zajímá.

Multikulturní výchova (MKV)

- Kulturní diference.

Environmentální výchova (EV)

- Vztah člověka k prostředí.

Mediální výchova (MED)

- Fungování a vliv médií ve společnosti.

Výchovné a vzdělávací postupy vedoucí k utváření a rozvoji klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- Vede žáky ke zpěvu na základě svých dispozic v jednohlase intonačně čistě a rytmicky přesně,
- vytváří příležitosti k pěstování pozitivního vztahu k hudební výchově,
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky a umožňuje každému žákovi zažít úspěch, využívá metod k rozvíjení tvořivosti v propojení hudby a pohybu.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- Zadává úlohy k vnímání a rozlišování kvality jednotlivých tónů, k rozpoznání výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby,
- poskytuje dostatečné množství skladeb pro poslech (odpovídající věku), při němž umožňuje žákům rozpoznat některé hudební nástroje, odlišit hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální,
- sleduje při hodině pokrok všech žáků a vede žáky k vzájemnému naslouchání.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- Poskytuje dostatek příležitostí pro rytmizaci a melodizaci jednoduchých textů a pro improvizaci v rámci nejjednodušších hudebních forem,
- vytváří příležitosti pro vyjádření znějící hudby pohybem, vedeme k vyjádření metra, tempa, dynamiky a směru melodie,
- učitel se zajímá o náměty, názory a zkušenosti žáků a dále je rozvíjí a vytváří příležitosti pro přiměřenou komunikaci mezi žáky a učitelem i žáky samotnými.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- Podílí se a vede žáky k utváření příjemné atmosféry při hudebních aktivitách ve škole i mimo školu,
- umožňuje žákům, aby si vzájemně sdělovali své pocity a názory, které vyvolává prožitkem z hudby.

Kompetence občanská

Učitel:

- Vede žáky k zamyšlení a ocenění tradic kulturního a historického dědictví,
- vede žáky k pozitivnímu postoji k uměleckým dílům,
- umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností a jejich výsledků.

Kompetence pracovní

Učitel:

- Nabízí žákům dostatek jednoduchých hudebních nástrojů k doprovodné hře,
- vede vhodnou motivací žáky k vyjádření hudební nálady pohybem,
- vede žáky ke správnému způsobu užití nástrojů a techniky, jejich bezpečnému používání,
- vede žáky k používání již známých termínů, znaků a symbolů souvisejících s hudbou.

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 1.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
HV 3-1-01 - zpívá v jednohlase	- dbá na správné dýchání a držení těla - provádí hlasová a dechová cvičení - zřetelně vyslovuje - zná význam not - rozlišuje tón, zvuk, hlas mluvený a zpěvní	Vokální činnosti -pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena)	OSV - Rozvoj schopností, poznání. Kreativita
HV 3-1-02 - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty.	- umí vytleskat rytmus podle vzoru - rozlišuje krátké a dlouhé tóny	-hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 taktu)	ČJ, M (jedna, dvě...) i Prv (Prší, prší)
HV – 3-1-03 - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	- učí se používat dětské hudební nástroje k rytmických cvičením a hudebnímu doprovodu - pozná a umí pojmenovat klavír, kytaru, flétnu, dřívka, triangel, hůlky, bubínek	Instrumentální činnosti - hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten)	VV, PČ – ztvárnění písní, výroba jednoduchých rytmických hudebních nástrojů
HV – 3-1-04 - reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	- provádí hudebně pohybovou činnost (držení těla, chůze, jednoduché taneční hry, pochod)	rytmizace, hudební hry (ozvěna)	MKV -Kulturní diference
HV-3-1-05 - rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	vnímá: pomalu - rychle hluboko – vysoko silně – slabě hlas mužský, ženský	Hudebně pohybové činnosti -taktování (2/4 takt) - pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt) -pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace)	EV – Vztah člověka k prostředí (hudba – rámus)
HV – 3-1-06			

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	- pozná a naučí se vybrané vánoční koledy - pozná vybrané hudební nástroje podle zvuku – klavír, kytara, flétna, housle	Poslechové činnosti -kvality tónů -hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj -hudební styly (hudba pochodová, ukolébavka, ...)	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 2.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
HV – 3-1-01 - zpívá v jednohlase	- rozlišuje rytmus pomalý a rychlý, melodii stoupavou a klesavou, zeslabování a zesilování	Vokální činnosti - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu)	OSV - Rozvoj schopností, poznání. Kreativita
HV 3 -1-02 - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty.	užívá pojmy notová osnova, noty, houslový klíč - vytleská rytmus podle říkadel a písní - rozlišuje noty, pomlky, takty	- nota celá, půlová, čtvrtová - hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu) - dvojhlas (lidový dvojhlas, kánon)	
HV – 3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	- doplní zpěv hrou na jednoduché hud. nástroje - zazpívá vybrané vánoční koledy - pozná a rozlišuje hudební nástroje podle zvuku – klavír, trubka, housle, pikola umí užívat dětské hudební nástroje	Instrumentální činnosti -hra na jednoduché nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten) - rytmizace, hudební hry (otázka – odpověď), - hudební improvizace	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
HV – 3-1-04 - reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	- pohybuje se podle daného rytmu (2/4 a 3/4 takt) - reaguje na směr melodie, dynamiku znějící hudby	Hudebně pohybové činnosti - dokáže se pohybovat podle daného rytmu, při tanci tleskat a bubnovat do pochodu - dokáže pohybově vyjádřit hudbu, zpěv s tancem	
HV – 3-1-05 - rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	- sluchově rozlišuje charakter poslechové skladby (tempové a dynamické změny) - rozlišuje umělou a lidovou píseň	Poslechové činnosti rozlišuje melodie: stoupavá – klesavá zesilování – zeslabování zrychlování - zpomalování - rozdíl - umělá a lidová píseň - vybrané skladby klasiků	
HV – 3-1-06 - rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	- - seznámí se s vybranými skladbami klasiků	- pozná a rozlišuje hudební nástroje podle zvuku – klavír, trubka, housle, pikola	Čj – vypravování Prv – lidové zvyky a tradice MED – Fungování a vliv médií ve společnosti

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 3.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
HV – 3-1-01 - zpívá v jednohlase	- umí vytleskat a taktovat dvoučtvrteční a tříčtvrteční takt	Vokální činnosti -pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu)	OSV - Rozvoj schopností, poznání. Kreativita
HV – 3-1-02 - rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty.	- umí pojmenovat notovou osnovu - rozlišuje a umí napsat notu celou, půlovou, čtvrtovou, osminovou - rozliší a přečte z notového zápisu takt dvoučtvrteční, tříčtvrteční (dokáže rytmitizovat) - podle zápisu not pozná stoupavou a klesavou melodii - používá solmizační slabiky - seznámí se s hymnou ČR	-hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu) - solmizační slabiky	Tv – pochod taneční krok
HV – 3-1-03 - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	- zpívá vybrané písně - dbá na správné dýchání - zpívá vánoční koledy - rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, žesťové a umí uvést příklad - doprovází na rytmické nástroje	- zpěv Hymny ČR -dvojhlas (lidový dvojhlas, kánon)	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
HV – 3-1-05 - rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	- rozliší rytmus valčíku a polky - tančí polkové a valčíkové kroky (chůze dvoudobá, třídobá)	Instrumentální činnosti -hra na jednoduché nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladeb pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten)	
HV – 3-1-06 - rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	pohybově vyjádří hudbu - pozná B. Smetanu a A. Dvořáka - uvědomuje si na základě poslechu některá díla B. Smetany a A. Dvořáka - poslechem rozezná hudební nástroje - rozezná a poslouchá vážnou, zábavnou, slavnostní	pohybová improvizace – pomalu, rychle, vesele, smutně ...) Poslechové činnosti -kvality tónů, vztahy mezi tóny (akord) -hudební výrazové prostředky, hudební prvky((pohyb melodie, rytmus) -hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...)	Vv – Vánoce Čj – vypravování Prv – lidové zvyky a tradice PČ-výroba jednoduchých rytmických nástrojů EGS - Evropa a svět nás zajímá OSV – Hodnoty , postoje, praktická etika.

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 4. – 5.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
HV – 5-1-01 - zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	- - při zpěvu využívá správné pěvecké návyky - umí pracovat s dechem - rozvíjí hudební paměť a představivost - zpěv v jednohlase i dvojhlas v durové i mollové tónině - vánoční koledy	Vokální činnosti - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) - hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu)	Vv - ilustrace
HV – 5-1-05 - vytváří jednoduché přehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	- používá solmizační slabiky - užívá pojmy repetice, houslový klíč - napíše houslový klíč	- dvojhlas a vícehlas (kánon a lidový dvojhlas) - rozvíjení činností z 1. období - hudební rytmus (realizace písní ve 3/4 a 4/4 taktu) - dvojhlas a vícehlas (prodleva, dvojhlasé písně)	Tv – pochod taneční krok
HV – 5-1-02 - realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	- rozlišuje délky not a zapíše je - zapíše pomlku čtvrtovou, půlovou, celou - rozezná dynamická znaménka p, mf, f a umí je v písni použít - používá pojem stupnice - zapíše stupnici C dur (názvy not)	- intonace a vokální improvizace (durové a mollové tóniny) - grafický záznam vokální hudby (čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v notovém záznamu) - pomlka čtvrtová, půlová, celá - dynamika – p, mf, f - stupnice C-dur	
HV – 5-1-03	- rozlišuje nástroje dechové, smyčcové,	Instrumentální činnosti	Vv – Vánoce

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- využívá hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	klávesové, drnkací, bicí - v rámci schopností zpívá rytmicky přesně	- hra na jednoduché nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladeb pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře, zobcových fléten)	PČ – vánoční výzdoba
HV – 5-1-07 - ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	- doprovodí písně na rytmických nástrojích - rytmizace říkadel	- rytmizace, melodizace a hudební improvizace (tvorba hudebního doprovodu, hudební hry) - grafický záznam melodie (rytmické schéma jednoduché skladby)	Čj – vypravování Prv – lidové zvyky a tradice
HV – 5-1-06 - rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků.	- pohybově vyjádří hudbu, valčíkový krok, polkový krok, pochod - melodie vzestupná a sestupná krokem a skokem - pracuje s poslechovými skladbami: - vnímá délku, sílu, barvu, výšku tónu - rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast, gradace, pohyb melodie, zvukomalba ... - pozná souzvuk, akord	Hudebně pohybové činnosti -taktování, pohybový doprovod znějící hudby (3/4 a 4/4 takt, valčík, menuet)	
HV – 5-1-04 - rozpozná hudební formu jednoduché písně, či skladby	- rozezná některé hudební druhy a žánry (hudba pochodová, taneční, slavnostní ...)	- pohybové vyjádření hudby (pantomima a pohybová improvizace) -orientace v prostoru (pamětné uchování tanečních pohybů)	Vv-výtvarné vyjádření hudby

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	- vnímá základní poznatky o hudebních skladatelích (A. Dvořák, B. Smetana, L. Janáček) - pozná písně ve dvoučtvrtečním a tříčtvrtečním taktu - pozná při poslechu hudební nástroje strunné, dechové, bicí - pozná opakující se téma v poslouchané skladbě	Poslechové činnosti - kvality tónů - vztahy mezi tóny - hudební výrazové prostředky a hudební prvky - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj (rozvíjení činností z 1. období) -hudební styly a žánry (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...) -hudební formy (malá písňová forma, rondo) -interpretace hudby (slovní vyjádření) - vybrané skladby B.Smetany, A.Dvořáka, L.Janáčka - taktování (2/4 a 3/4 takt) - jednoduché rytmické nástroje	OSV - Hodnoty , postoje, praktická etika. EGS - Evropa a svět nás zajímá MKV- Kulturní diference

5.7.2 Hudební výchova (2. st.)

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Hlavními složkami hudební výchovy jsou pěvecké, instrumentální a poslechové činnosti doplněné hudebně pohybovými aktivitami. Žák se učí pracovat se svým hlasem, osvojuje si písně různých hudebních žánrů, poznává hudbu v jejích stylových, žánrových i funkčních podobách. Pěveckými, poslechovými, rytmickými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými a tvořivými činnostmi rozvíjí žákovu hudebnost. Pomáhá mu získat orientaci, názory a postoje k hudebnímu umění minulosti i současnosti. Současně s výcvikem pěveckých dovedností rozvíjí zpěv, hudební sluch žáků a rytmus. Hudební výchovu vedeme tak, aby se stala pro žáky příjemnou a oblíbenou.

Učivu je věnováno:

- V 6. a 7. ročníku začleněno do předmětu Umění a kultura.
- V 8. ročníku – 1 hodina.
- V 9. ročníku - 0,5 hodiny.

V předmětu Hv se realizují tato průřezová témata:

Environmentální výchova (EV)

- Vztah člověka k prostředí

Multikulturní výchova (MKV)

- Kulturní diference.
- Lidské vztahy.

Osobnostní a sociální výchova (OSV) - celé průřezové téma

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)

- Evropa a svět nás zajímá

Výchovné a vzdělávací postupy vedoucí k utváření a rozvoji klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- Vede žáky ke zpěvu na základě svých dispozic v jednohlase intonačně čistě a rytmicky přesně,
- vytváří příležitosti k pěstování pozitivního vztahu k hudbě,
- využívá metod k rozvíjení tvořivosti v propojení hudby a pohybu.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- Zadává úlohy k vnímání a rozlišování kvality jednotlivých tónů, k rozpoznání výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby,
- poskytuje dostatečné množství skladeb pro poslech (odpovídající věku),
- umožňuje žákům rozpoznat některé hudební nástroje, odlišit hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální,
- sleduje při hodině pokrok všech žáků a vede žáky k vzájemnému naslouchání.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- Poskytuje dostatek příležitostí pro rytmizaci a melodizaci jednoduchých textů a pro

- improvizaci v rámci nejjednodušších hudebních forem,
- vytváří příležitosti pro vyjádření znějící hudby pohybem,
  - zajímá se o náměty, názory a zkušenosti žáků a dále je rozvíjí a vytváří příležitosti pro přiměřenou komunikaci mezi žáky a učitelem i žáky samotnými.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- Podílí se a vede žáky k utváření příjemné atmosféry při hudebních aktivitách ve škole i mimo školu,
- umožňuje žákům, aby si vzájemně sdělovali své pocity a názory, které vyvolává prožitky z hudby.

Kompetence občanská

Učitel:

- Vede žáky k zamyšlení a ocenění tradic kulturního a historického dědictví,
- vede žáky k pozitivnímu postoji k uměleckým dílům,
- umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností a jejich výsledků.

Kompetence pracovní

Učitel:

- Nabízí žákům dostatek jednoduchých hudebních nástrojů k doprovodné hře,
- vede žáky ke správnému způsobu užití nástrojů a techniky, jejich bezpečnému používání,
- vede žáky k používání jiných známých termínů, znaků a symbolů souvisejících s hudbou.

Očekávané výstupy

žák

HV-9-1-01	<i>využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</i>
HV-9-1-02	<i>uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase</i>
HV-9-1-03	<i>reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace</i>
HV-9-1-04	<i>rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě</i>
HV-9-1-05	<i>orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku</i>
HV-9-1-06	<i>zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období</i>
HV-9-1-07	<i>vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění</i>

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata
HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně

- *pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu*
- *rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru*
- *uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl*

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Hodinová dotace: 1 hodina

Ročník: 8.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
HV 9-1-01 HV 9-1-02 HV 9-1-03 HV 9-1-04 HV 9-1-05 HV 9-1-06	Celoročně ŽÁK: - dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu - zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně - reprodukuje a tvoří rytmické a melodické motivy - doprovodí píseň na rytmický nástroj - vhodně pohybově doprovodí slyšenou hudbu - zařadí vybranou slyšenou hudbu do stylového období	Celoročně: - zpěv v jednohlase i vícehlase - doprovod písní na Orffovy nástroje - rytmická cvičení, hra na tělo - pohybový doprovod znějící hudby - poslech vybraných děl umělé a neumělé hudby	OSV – psychohygienu, kreativita, komunikace MKV – kulturní diference Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá
HV 9-1-04 HV 9-1-05 HV 9-1-06	- zařadí vybranou slyšenou hudbu do stylového období - vysvětlí rozdíl mezi umělé a neumělé hudbou	- hudba umělé a neumělé (rozdělení) - pravěk a starověk – vznik hudby	
HV 9-1-04 HV 9-1-05 HV 9-1-06	- zařadí vybranou slyšenou hudbu do stylového období - pojmenuje saxofon - vysvětlí pojem stupnice a tónina - orientuje se v proudu znějící hudby - slovně interpretuje znějící hudbu	- charakteristika jazzu, jeho nástroje (saxofon) - stupnice, tónina - hudba středověku – gregoriánský chorál	

HV 9-1-04 HV 9-1-05 HV 9-1-06	- zařadí vybranou slyšenou hudbu do stylového období - dokáže pojmenovat kytarové značky - vyjmenuje zásadní skladatele hudby baroka - orientuje se v proudu znějící hudby - slovně interpretuje znějící hudbu	- kytarové akordové značky - hudba renesance a baroka (Bach, Händel, Vivaldi) - 50. léta ve světové populární hudbě	
HV 9-1-04 HV 9-1-05 HV 9-1-06 HV 9-1-07	- zařadí vybranou slyšenou hudbu do stylového období - vyjmenuje zásadní skladatele hudby klasicismu - vyhledává souvislosti mezi hudbou a dalšími druhy umění (impresionismus: malířství) - orientuje se v proudu znějící hudby - slovně interpretuje znějící hudbu	- 60. léta ve světové populární hudbě - hudba klasicismu (Haydn, Mozart, Beethoven), romantismu a impresionismu	
HV 9-1-04 HV 9-1-05 HV 9-1-06	- zařadí vybranou slyšenou hudbu do stylového období - orientuje se v proudu znějící hudby - slovně interpretuje znějící hudbu	- 70. a 80. léta ve světové populární hudbě - umělecká hudba 20. století	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Hodinová dotace: 0,5 hodiny
Ročník: 9.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
HV 9-1-01 HV 9-1-02 HV 9-1-03 HV 9-1-04 HV 9-1-05 HV 9-1-06	Celoročně: - dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu - zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně - reprodukuje a tvoří rytmické a melodické motivy - doprovodí píseň na rytmický nástroj - vhodně pohybově doprovodí slyšenou hudbu - zařadí vybranou slyšenou hudbu do stylového období	Celoročně: - zpěv v jednohlase i vícehlase - doprovod písní na Orffovy nástroje - rytmická cvičení, hra na tělo - pohybový doprovod znějící hudby - poslech vybraných děl umělé a neumělé hudby	OSV – psychohygienu, kreativita, komunikace MKV – kulturní diference Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá D – dějiny 20. století
HV 9-1-04 HV 9-1-05 HV 9-1-06	- zařadí vybranou slyšenou hudbu do stylového období - pojmenuje takt a tempo písně - slovně interpretuje znějící hudbu	- počátky hudby v Čechách (gregoriánský chorál) - vývoj české populární hudby do 2. světové války - rytmus, metrum, takt, tempo	
HV 9-1-04 HV 9-1-05 HV 9-1-06 HV 9-1-07	- zařadí vybranou slyšenou hudbu do stylového období - vyjmenuje základní informace o Osvobozeném divadle - vyhledává souvislosti mezi hudbou a dalšími druhy umění (divadlo) - slovně interpretuje znějící hudbu	- hudba renesance a baroka v Čechách - jazz a swing v české hudbě: Jaroslav Ježek a Osvobozené divadlo	
HV 9-1-04 HV 9-1-05 HV 9-1-06 HV 9-1-07	- zařadí vybranou slyšenou hudbu do stylového období - vyjmenuje základní informace o divadlech malých forem - vyhledává souvislosti mezi hudbou a dalšími druhy umění (divadlo) - slovně interpretuje znějící hudbu	- harmonie, akord (tónika, subdominanta, dominanta) - hudba klasicismu v Čechách - 50. léta v Čechách a divadla malých forem: SeMaFor	
HV 9-1-04 HV 9-1-05 HV 9-1-06	- zařadí vybranou slyšenou hudbu do stylového období - vyjmenuje alespoň dva české skladatele hudby 19. století - slovně interpretuje znějící hudbu	- 19. století v české umělé hudbě (Smetana, Dvořák) - 60. léta v české populární hudbě	

HV 9-1-04 HV 9-1-05 HV 9-1-06	- zařadí vybranou slyšenou hudbu do stylového období - slovně interpretuje znějící hudbu - podle individuálních dispozic dokáže zaznamenat hudbu pomocí nahrávací techniky	- 20. století v české artificiální hudbě (Janáček, Martinů) - 70. a 80. léta v české populární hudbě - způsoby záznamu hudby: práce s notačními či nahrávacími programy	

5.7.3 Výtvarná výchova (1. st.)

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Výuka výtvarné výchovy směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění. Žáky vede k porozumění základních pojmů ve výtvarné výchově, seznamuje je se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik. Učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace, dále žáky učí užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjádření svého vnímání, cítění a poznávání.

Učivo je zaměřeno na rozvíjení tří oblastí:

- Smyslové citlivosti.
- Uplatňování subjektivity.
- Ověřování komunikačních účinků

Učivu je věnováno:

V 1. ročníku	1 hodina.
Ve 2. ročníku	1 hodina.
Ve 3. ročníku	2 hodiny.
Ve 4. ročníku	1 hodina.
V 5. ročníku	2 hodiny.

V předmětu Vv se realizují tato průřezová témata:

Environmentální výchova (EV)

- vztah člověka k prostředí
- lidské aktivity a problém životního prostředí

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- seberegulace a sebeorganizace
- kreativita
- kooperace a kompetice
- poznávání lidí

Mediální výchova (MED)

- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Výchovné a vzdělávací postupy vedoucí k utváření a rozvoji klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- Vede žáky k samostatnému pozorování a vnímání reality a k řešení výtvarných problémů,
- umožňuje žákům využívat poznatky v dalších výtvarných činnostech,
- vede žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- Vede žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů,
- umožňuje žákům přemýšlet o různorodosti interpretací téhož vizuálního obrazného vyjádření a zaujímat k nim svůj postoj,
- vede žáky k samostatnému kombinování vizuálně obrazných elementů, aby dosáhli obrazných vyjádření.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- Vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu,
- vede žáky k respektování názorů jiných,
- vede žáky k obohacování slovní zásoby odborných termínů z výtvarné oblasti.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- Zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují,
- vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu,
- vede žáky ke kolegiální pomoci.

Kompetence pracovní

Učitel:

- Umožňuje žákům užívat samostatně vizuálně obrazné techniky,
- vyžaduje dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel,
- vede žáky k využívání návyků a znalostí v další praxi.

Kompetence občanské

Učitel:

- Pomáhá žákům vytvořit si postoj k výtvarným dílům,
- vede žáky k respektování estetických požadavků na životní prostředí.

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 1. - 3.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
VV – 3-1-01 Rozpoznává (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	Pozná různé druhy tvarů, porovnává vlastnosti a jejich vztahy, pozná různorodé přírodní a umělé materiály, seznamuje se s rozličnými postupy, technikami a nástroji	Rozpoznávání jednotlivých vizuálně obrazných elementů (tvar, objem, kvalita, textura) a jejich vztahy (podobnost, kontrast, struktura, rytmus), rozlišování neobvyklých materiálů a nástrojů (ruka, dřívko, nit, kůra, písek, kov, kůže)	PŘV, VL
VV – 3-1-02 V tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	Sestaví předměty do neobvyklých souvislostí, vytvoří nové a neobvyklé předměty a souvislosti, originálním způsobem kombinuje linii, tvar, objem, barvu, texturu, objekty	Kombinace neobvyklých předmětů, alternativní použití linie, objemu, plochy a textury k vyjádření osobního zážitku	M, PRV, Pč, Čj OSV – seberegulace a sebeorganizace, kreativita, kooperace, kompetice
VV – 3-1-03 Vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	Vnímá událost různými smysly. Vyjadřuje se výtvarně na základě svého pohybového a sluchového vnímání.	Souvislost zraku a ostatních smyslů (čich, hmat, sluch, chuť) a pohybu	EV – vztah člověka k prostředí
VV-3-1-04 Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	Zdůvodní a obhájí výtvarné pojetí, vede dialog, vyjadřuje se k tvorbě své a druhých, toleruje jejich způsoby výtvarného vyjádření	Tolerance a porovnávání, ilustrace dětských knih, interpretace uznávaných autorů	
VV-3-1-05 Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Ověřuje si vliv své činnosti na okolí, vystavuje své práce, podílí se na zlepšení prostředí školy	Instalace výstavy, vkus a nevkus v interiéru	MED – interpretace vztahu mediálního vlivu na kulturu

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 4. - 5.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
VV – 5 - 1 - 01 Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	Vědomě se zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností Porovná světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy	Kombinace a proměny prvků vizuálně obrazného vyjádření v ploše, objemu a prostoru	Př, VI
VV 5 – 1 02 Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy, v objemovém vyjádření, modelování a sochařský postup, v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model	Uplatňuje své fantazijní představy	Výrazové možnosti akční tvorby, grafika PC, fotografie, video, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, rozlišení typů vizuálně obrazného vyjádření (hračky, objekty, ilustrace textu, volná malba, fotografie)	OSV – poznávání lidí, řešení problémů a rozhodovací dovednosti TV
VV – 5 – 1 - 03 Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	Vědomě volí nástroje a techniky pro konkrétní výtvarné vyjádření	Pozorování vzhledu a chování v různých situacích a prostředích, pozorování projevů života až k inspiraci pro vlastní tvorbu	
VV – 5 – 1 04 Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly. Uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě.	Uplatňuje vztah zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly Tvoří jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů, experimentuje s kompozičními přístupy a principy, využívá výrazové možnosti barev	Plošné kompozice Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	
VV – 5 – 1 – 05 Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně	Seznamuje se s možnostmi akční tvorby, používá současné technické zobrazovací	Práce s literaturou zaměřenou na výtvarné umění	EV – lidské aktivity a problém životního prostředí

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění). VV – 5 – 1 – 06 Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace VV – 5 – 1 – 07 Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	prostředky podle podmínek školy Porovnává různá výtvarná vyjádření skutečnosti, inspiruje se jimi. Komunikuje se spolužáky, v rámci skupin o výtvarném vyjádření, která samostatně vytvořil	Vlastní portfolio, účast na instalaci školní výstavy, účast při přípravě kolekce Záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření. Utváří a zdůvodňuje svůj postoj k ostatním výtvarným dílům svých spolužáků a také hodnotí své výtvarné dílo.	

5.7.4 Výtvarná výchova (2. st.)

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, rozvíjí tvůrčí činnosti, smyslovou citlivost a uplatňování subjektivity. Přistupuje k uměleckému procesu v jeho celistvosti a chápe ho jako způsob poznání a komunikace. Užívá různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších informačních a komunikačních technologií.

Ve vzdělávací oblasti jsou realizovány cíle:

- Rozvíjí tvořivé schopnosti a tvůrčí potenciál žáků, jejich výtvarné vyjadřování, pěstuje estetické cítění,
- žák uplatňuje ve vlastní výtvarné činnosti teoretické a praktické poznatky s výtvarnými výrazovými prostředky,
- rozvíjí představivost, fantazii a výtvarné myšlení ve vlastním výtvarném projevu,
- prezentuje svůj výtvarný projev a naslouchá názorům druhých,
- výtvarně experimentuje,
- pracuje s různými výtvarnými materiály,
- seznamuje se s netradičními výtvarnými technikami,
- základními výrazovými prostředky ztvární konkrétní i abstraktní téma,
- orientuje se v oblasti výtvarné kultury (malířství, sochařství, grafika, architektura, užité umění) a v dějinách výtvarné kultury,
- navštěvuje vhodné umělecké besedy a výstavy,
- prezentuje se na veřejnosti (nástěnky, výzdoba třídy, výstavy).

Učivu je věnováno:

V 6. a 7. ročníku začleněno do předmětu Umění a kultura.

V 8. ročníku – 1 hodina.

V 9. ročníku – 1,5 hodiny týdně.

V předmětu Vv se realizují tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Celé průřezové téma, všechny tematické okruhy (týká se společného zaměření na rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření mimouměleckého estetického).

Environmentální výchova (EV)

- Vztah člověka k prostředí.
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí.

Mediální výchova (MED)

- Tvorba mediálního sdělení.

Výchovné a vzdělávací postupy vedoucí k utváření a rozvoji klíčových kompetencí:

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání - skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty.

Kompetence k učení

Učitel:

- Při teoreticky zaměřených hodinách vede žáky k vytváření takových učebních materiálů,

kteře mohou dále využívat pro své vlastní učení,

- vede žáky při tvorbě k poznávání vlastních pokroků tak, aby si při konečném výstupu dokázaly zpětně uvědomit problémy související s realizací,
- zadává jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost,
- využívá kladného hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost,
- klade otevřené otázky, zadává problémové úlohy či úlohy rozvíjející tvořivost,
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- Předkládá žákům dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek,
- vede žáka k rozpoznání výtvarného problému a hledání nejvhodnějšího způsobu řešení,
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů,
- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- Při práci ve skupině vede žáka k vyjádření svého názoru, vhodné formě jeho obhajoby a toleranci názoru druhých,
- klade dostatek prostoru pro střetávání a komunikaci různými formami (písemně, pomocí technických prostředků, výtvarnými prostředky),
- dohlíží na dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování originálních, nezdařených názorů),
- pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- Vede žáka k respektu k pravidlům při práci v týmu, jejich dodržování a kladnému ovlivňování kvality práce svou pracovní činností,
- umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce,
- dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá,
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch,
- v průběhu výuky zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků,
- vnímá i aktivně zjišťuje vzdělávací potřeby jednotlivých žáků.

Kompetence občanské

Učitel:

- Vede žáky k vytváření plakátů a upoutávek, kterými prezentují školu, při propagaci školních akcí,
- vede žáky k respektu názoru druhých,
- vede žáky k prezentaci výsledků práce a účasti na výtvarných soutěžích,
- podporuje občanské cítění žáků při vytváření propagačních materiálů,
- žákům umožňuje, aby si vzájemně sdělovali své pocity a názory,

Kompetence pracovní

Učitel:

- Vede žáky při samostatné práci ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržení vymezených pravidel,
- vytváří u žáků pozitivní vztah k manuálním činnostem,
- vede žáky žáci k dodržování hygienických pravidel, při práci s výtvarným materiálem,
- vede žáky ke správným způsobům užití materiálu, nástrojů a vybavení,
- požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupů,
- zajímá se, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky.

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 8.-9. ročník

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
VV-9-1-01 Vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků	Prvky vizuálně obrazného vyjádření	Samostatně pozoruje, vnímá realitu a tvoří výtvarná vyjádření; řešení výtvarných problémů (prázdninová tematika) Výtvarné techniky: malba, kresba, sochařství, plastika	
VV- 9-1-02 Zaznamenává vizuální zkušenost i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	Vědomě se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností; Uplatňuje své fantazijní představy Reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly	Uplatňování subjektivity; Plošné i prostorové práce. Využití různých materiálů, technik a jejich kombinací. Rozvíjí citlivý vztah k materiálu (např. koláže a asambláže)	
VV-9-1-03 Zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	Typy vizuálně obrazných vyjádření	Využívá poznatky v dalších výtvarných činnostech; Výrazové možnosti akční tvorby, grafika PC, fotografie, video, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, animace, rozlišení typů vizuálně obrazného vyjádření (hračky, objekty, ilustrace textu, volná malba, fotografie)	OSV – poznávání lidí, řešení problémů a rozhodovací dovednosti TV

VV-9-1-04 Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	Vědomě volí nástroje a techniky pro konkrétní výtvarné vyjádření; Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností	rozvíjí představivost při vyjádření děje na základě zážitku a představy, na základě fantazie	
VV-9-1-05 Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření	Rozvíjí estetické cítění poznáváním zásad lineární a barevné dekorativní kompozice plochy	
VV-9-1-06 Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření	Práce s literaturou zaměřenou na výtvarné umění; Poznává vlastní pokroky a dokáže si zpětně uvědomit problémy související s realizací (např. základní principy portréty)	
VV-9-1-07 Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	Osobní postoj v komunikaci proměny komunikačního obsahu	Utváření a zdůvodňování osobního postoje; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření / samostatně vytvořených a přejatých / kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování; záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění	

5.7.5 Umění a kultura

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Do předmětu Umění a kultura jsou zařazeny činnosti hudební výchovy, výtvarné výchovy a osobnostní a sociální výchovy.

Vybraná témata z OSV jsou zařazena do výtvarné výchovy a hudební výchovy. Při kreativních činnostech jako jsou HV a VV bývají žáci sdílnější, přístupnější komunikaci, mohou se seberealizovat, vyjadřovat své názory, pocity a emoce.

Témata jsou realizována v jednohodinových blocích 1x týdně nebo ve dvouhodinových blocích 1x za 14 dní.

Učivu je věnováno:

V 6. ročníku – 2 hodiny týdně (Hv, Vv).

V 7. ročníku – 3 hodiny (Hv, Vv, OSV).

Činnosti hudební výchovy

se uskutečňují prostřednictvím pěveckých, instrumentálních, poslechových a hudebně pohybových aktivit, které jsou vzájemně provázány a navzájem se doplňují.

Hlavními složkami hudební výchovy jsou pěvecké, instrumentální a poslechové činnosti doplněné hudebně pohybovými aktivitami. Žák se učí pracovat se svým hlasem, osvojuje si písně různých hudebních žánrů, poznává hudbu v jejích stylových, žánrových i funkčních podobách. Pěveckými, poslechovými, rytmickými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými a tvořivými činnostmi rozvíjí žákovu hudebnost. Pomáhá mu získat orientaci, názory a postoje k hudebnímu umění minulosti i současnosti. Současně s výcvikem pěveckých dovedností rozvíjí zpěv, hudební sluch žáků a rytmus. Hudební činnosti vedeme tak, aby se stala pro žáky příjemnými a oblíbenými.

S těmito činnostmi souvisí průřezová témata:

Environmentální výchova (EV)

- Vztah člověka k prostředí

Multikulturní výchova (MKV)

- Kulturní diference.

- Lidské vztahy.

Osobnostní a sociální výchova (OSV) - celé průřezové téma

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)

-Evropa a svět nás zajímá

Výchovné a vzdělávací postupy vedoucí k utváření a rozvoji klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- Vede žáky ke zpěvu na základě svých dispozic v jednohlase intonačně čistě a rytmicky přesně,

- vytváří příležitosti k pěstování pozitivního vztahu k hudbě,

- využívá metod k rozvíjení tvořivosti v propojení hudby a pohybu.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- Zadává úlohy k vnímání a rozlišování kvality jednotlivých tónů, k rozpoznání výrazné

tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby,

- poskytuje dostatečné množství skladeb pro poslech (odpovídající věku),
- umožňuje žákům rozpoznat některé hudební nástroje, odlišit hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální,
- sleduje při hodině pokrok všech žáků a vede žáky k vzájemnému naslouchání.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- Poskytuje dostatek příležitostí pro rytmizaci a melodizaci jednoduchých textů a pro improvizaci v rámci nejjednodušších hudebních forem,
- vytváří příležitosti pro vyjádření znějící hudby pohybem,
- zajímá se o náměty, názory a zkušenosti žáků a dále je rozvíjí a vytváří příležitosti pro přiměřenou komunikaci mezi žáky a učitelem i žáky samotnými.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- Podílí se a vede žáky k utváření příjemné atmosféry při hudebních aktivitách ve škole i mimo školu,
- umožňuje žákům, aby si vzájemně sdělovali své pocity a názory, které vyvolává prožitek z hudby.

Kompetence občanská

Učitel:

- Vede žáky k zamyšlení a ocenění tradic kulturního a historického dědictví,
- vede žáky k pozitivnímu postoji k uměleckým dílům,
- umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností a jejich výsledků.

Kompetence pracovní

Učitel:

- Nabízí žákům dostatek jednoduchých hudebních nástrojů k doprovodné hře,
- vede žáky ke správnému způsobu užití nástrojů a techniky, jejich bezpečnému používání,
- vede žáky k používání jiných známých termínů, znaků a symbolů souvisejících s hudbou.

Očekávané výstupy

žák

HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách

HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase

HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace

HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě

HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku

HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období

HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata

HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně

- pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu
- rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru
- uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl

Činnosti výtvarné výchovy

směřují k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění. Žáci jsou vedeni k práci s vizuálně obraznými znakovými systémy, rozvoji tvůrčí činnosti, smyslové citlivosti a uplatňování subjektivity. Přistupují k uměleckému procesu v jeho celistvosti a chápou ho jako způsob poznání a komunikace. Užívají různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších informačních a komunikačních technologií.

Učivo je zaměřeno na rozvíjení tří oblastí:

- Smyslové citlivosti.
- Uplatňování subjektivity.
- Ověřování komunikačních účinků

Ve vzdělávací oblasti jsou realizovány cíle:

- Rozvíjí tvořivé schopnosti a tvůrčí potenciál žáků, jejich výtvarné vyjadřování, pěstuje estetické cítění,
- žák uplatňuje ve vlastní výtvarné činnosti teoretické a praktické poznatky s výtvarnými výrazovými prostředky,
- rozvíjí představivost, fantazii a výtvarné myšlení ve vlastním výtvarném projevu,
- prezentuje svůj výtvarný projev a naslouchá názorům druhých,
- výtvarně experimentuje,
- pracuje s různými výtvarnými materiály,
- seznamuje se s netradičními výtvarnými technikami,
- základními výrazovými prostředky ztvární konkrétní i abstraktní téma,
- orientuje se v oblasti výtvarné kultury (malířství, sochařství, grafika, architektura, užité umění) a v dějinách výtvarné kultury,
- navštěvuje vhodné umělecké besedy a výstavy,
- prezentuje se na veřejnosti (nástěnky, výzdoba třídy, výstavy).

S těmito činnostmi souvisí průřezová témata:

Environmentální výchova (EV)

- vztah člověka k prostředí
- lidské aktivity a problém životního prostředí

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- seberegulace a sebeorganizace
- kreativita
- kooperace a kompetice
- poznávání lidí

Mediální výchova (MED)

- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Výchovné a vzdělávací postupy vedoucí k utváření a rozvoji klíčových kompetencí:

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání - skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty.

Kompetence k učení

Učitel:

- Při teoreticky zaměřených hodinách vede žáky k vytváření takových učebních materiálů, které mohou dále využívat pro své vlastní učení,
- vede žáky při tvorbě k poznávání vlastních pokroků tak, aby si při konečném výstupu dokázaly zpětně uvědomit problémy související s realizací,
- zadává jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost,
- využívá kladného hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost,
- klade otevřené otázky, zadává problémové úlohy či úlohy rozvíjející tvořivost,
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- Předkládá žákům dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek,
- vede žáka k rozpoznání výtvarného problému a hledání nejvhodnějšího způsobu řešení,
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů,
- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- Při práci ve skupině vede žáka k vyjádření svého názoru, vhodné formě jeho obhajoby a toleranci názoru druhých,
- klade dostatek prostoru pro střetávání a komunikaci různými formami (písemně, pomocí technických prostředků, výtvarnými prostředky),
- dohlíží na dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování originálních, nezdařených názorů),
- pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- Vede žáka k respektu k pravidlům při práci v týmu, jejich dodržování a kladnému ovlivňování kvality práce svou pracovní činností,
- umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce,
- dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá,
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch,
- v průběhu výuky zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků,
- vnímá i aktivně zjišťuje vzdělávací potřeby jednotlivých žáků.

Kompetence občanské

Učitel:

- Vede žáky k vytváření plakátů a upoutávek, kterými prezentují školu, při propagaci školních akcí,
- vede žáky k respektu názoru druhých,
- vede žáky k prezentaci výsledků práce a účasti na výtvarných soutěžích,
- podporuje občanské cítění žáků při vytváření propagačních materiálů,
- žákům umožňuje, aby si vzájemně sdělovali své pocity a názory,

Kompetence pracovní

Učitel:

- Vede žáky při samostatné práci ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržení vymezených pravidel,
- vytváří u žáků pozitivní vztah k manuálním činnostem,
- vede žáky žáci k dodržování hygienických pravidel, při práci s výtvarným materiálem,
- vede žáky ke správným způsobům užití materiálu, nástrojů a vybavení,
- požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupů,
- zajímá se, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky.

Činnosti osobnostní a sociální výchovy

směřují k naplňování hlavního cíle, což je žakovo akceptovatelné chování, resp. jednání jako vědomé, případně cílené chování. Jedná se zejména o schopnost efektivně jednat, a tedy o rozvoj klíčových kompetencí, a to především klíčové kompetence sociální a personální, komunikativní, k řešení problémů a k učení.

Učivem se stává sám žák či konkrétní skupina a ve větší či menší míře také běžné situace každodenního života.

Učivo OSV napomáhá primární prevenci rizikového chování a zkvalitnění mezilidské komunikace.

Činnosti osobnostní a sociální výchovy jsou založeny na následujících principech:

Musí být:

- Praktické (žáci se učí přímým tréninkem dovedností)
- Propojené se životem žáků (žáci mají příležitost si probíraná témata vztahovat k vlastní zkušenosti a k vlastním potřebám, pojmenovávají si smysl a užitečnost rozvíjených dovedností pro svůj život)
- Provázející (OSV probíhá v prostoru bezpečném pro otevřenou komunikaci, experimentování s chováním, kvalitní reflexi a samostatné rozhodování žáků)
- Zacílené (témata jsou přizpůsobována konkrétním žákům, jejich potřebám a aktuálním vztahům ve třídě)

Výchovné a vzdělávací postupy vedoucí k utváření a rozvoji klíčových kompetencí:

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání – skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty, exkurze.

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k porozumění sobě samému a druhým
- formujeme studijní dovednosti žáků
- Podporujeme dovednosti a vědomosti týkající se duševní hygieny

Kompetence komunikativní

- Napomáháme žákům se zvládnutím vlastního chování
- Rozvíjíme základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni
- Utváříme a rozvíjíme základní dovednosti pro spolupráci

Kompetence k řešení problémů

- Umožňujeme žákům získat základní sociální dovednosti pro řešení složitých situací (např. konfliktů)

Kompetence občanské

- Vedeme k uvědomování si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů k řešení problémů
- Přispíváme k uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského chování
- Napomáhá primární prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování

Profesní orientace

Pomáháme k utváření pozitivního (nezraňujícího) postoje k sobě samému a k druhým.

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Ročník: 6.

Vyučovací předmět: Umění a kultura (část HV)

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
HV 9-1-01 HV 9-1-02 HV 9-1-03 HV 9-1-04	Celoročně ŽÁK: - používá zásady hlasové hygieny - orientuje se v notovém záznamu - zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně - reprodukuje a tvoří rytmické a melodické motivy - vhodně pohybově doprovází slyšenou hudbu	Celoročně: - zpěv písní v jednohlase a dvojhlasu - rozšiřování hlasového rozsahu - zásady hlasové hygieny - doprovod písní na rytmické nástroje, hra na Orffovy nástroje - rytmická cvičení a hry - pohybový doprovod slyšené hudby	OSV – psychohygienu, kreativitu, komunikaci, sebepoznání a sebepojetí MKV – kulturní diference Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – objevujeme Evropu a svět
HV 9-1-02 HV 9-1-04 HV 9-1-05	- používá zásady hlasové hygieny - vhodně pohybově doprovází slyšenou hudbu - vysvětlí rozdíl mezi lidovou písní a umělem - vyjmenuje základní hudebně výrazové prostředky	- zásady hlasové hygieny - píseň lidová a umělá - lidové tance - základní hudebně výrazové prostředky (melodie, harmonie, rytmus, dynamika, barva)	
HV 9-1-05 HV 9-1-06	- rozliší hudební nástroje v lidové hudbě podle sluchu - zapíše stupnici C dur do not - pojmenuje nástroje lidové hudby (dudy, housle, kontrabas, zobcová flétna)	- zpěv koled - hudební nástroje v lidové hudbě (dudy, housle, kontrabas, zobcová flétna) - stupnice C dur - poslech vybraných děl vážné hudby	
HV 9-1-04 HV 9-1-06	- vysvětlí, co je to akord - vyjmenuje druhy hudebních nástrojů v orchestru - rozliší hudební nástroje podle sluchu	- akord - hra a nástroje v orchestru (strunné, bicí, dechové) - poslech vybraných děl vážné hudby	

HV 9-1-05 HV 9-1-06 HV 9-1-07	- zařadí vybranou slyšenou hudbu do stylového období - orientuje se v proudu znějící hudby - dokáže vyjmenovat části písně nebo skladby	- malá a velká písňová forma (předvětí, závětí) - hudba na jevišti (opera, muzikál) - poslech vybraných děl vážné hudby	
HV 9-1-04 HV 9-1-05 HV 9-1-06 HV 9-1-07	- zařadí vybranou slyšenou hudbu do stylového období - orientuje se v proudu znějící hudby - rozezná některé tance různých stylových období - vhodně pohybově doprovodí slyšenou hudbu	- balet - melodram a scénická hudba - poslech vybraných děl vážné hudby	

Vyučovací předmět: Umění a kultura (část VV)

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
VV-9-1-01 Vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků	Prvky vizuálně obrazného vyjádření	Samostatně pozoruje, vnímá realitu a tvoří výtvarná vyjádření; řešení výtvarných problémů (prázdninová tematika) Výtvarné techniky: malba, kresba, sochařství, plastika	

VV- 9-1-02 Zaznamenává vizuální zkušenost i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	Vědomě se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností; Uplatňuje své fantazijní představy Reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly	Uplatňování subjektivity; Plošné i prostorové práce. Využití různých materiálů, technik a jejich kombinací. Rozvíjí citlivý vztah k materiálu (např. koláže a asambláže)	
VV-9-1-03 Zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	Typy vizuálně obrazných vyjádření	Využívá poznatky v dalších výtvarných činnostech; Výrazové možnosti akční tvorby, grafika PC, fotografie, video, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, animace, rozlišení typů vizuálně obrazného vyjádření (hračky, objekty, ilustrace textu, volná malba, fotografie)	OSV – poznávání lidí, řešení problémů a rozhodovací dovednosti TV
VV-9-1-04 Vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	Vědomě volí nástroje a techniky pro konkrétní výtvarné vyjádření; Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností	rozvíjí představivost při vyjádření děje na základě zážitku a představy, na základě fantazie	
VV-9-1-05 Rozlišuje působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření	Rozvíjí estetické citění poznáním zásad lineární a barevné dekorativní kompozice plochy	
VV-9-1-06 Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření	Práce s literaturou zaměřenou na výtvarné umění; Poznává vlastní pokroky a dokáže si zpětně uvědomit problémy související s realizací (např. základní principy portrétní)	

VV-9-1-07 Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	Osobní postoj v komunikaci proměny komunikačního obsahu	Utváření a zdůvodňování osobního postoje; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření / samostatně vytvořených a přejatých / kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování; záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Umění a kultura

Ročník: 7. ročník

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
HV 9-1-01 HV 9-1-02 HV 9-1-03 HV 9-1-04	Celoročně ŽÁK: - používá zásady hlasové hygieny - zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně - orientuje se v notovém záznamu - reprodukuje a tvoří rytmické a melodické motivy - doprovodí píseň na rytmický nástroj - vhodně pohybově doprovodí slyšenou hudbu	Celoročně: HV - zásady hlasové hygieny - zpěv v jednohlase i vícehlase - orientace v notovém záznamu - rytmická cvičení - doprovod písní na Orffovy nástroje - pohybový doprovod znějící hudby	OSV – psychohygiena, kreativita, komunikace MKV – kulturní diference Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá
VV-9-1-01	- Prvky vizuálně obrazného vyjádření	VV - Samostatně pozoruje, vnímá realitu a tvoří výtvarná vyjádření; řešení výtvarných problémů (prázdninová tematika) - Výtvarné techniky: malba, kresba, sochařství, plastika	
OSV	Kreativita - nahlíží skutečnost z různých úhlů pohledu Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - reflektuje své jednání, myšlení a prožívání v situacích řešení učebních problémů	OSV - schopnost vidět věci jinak než běžně - pozitivní postoj k řešení problémů, přijímá problémy jako výzvu	

HV 9-1-02 HV 9-1-03 HV 9-1-04	- používá zásady hlasové hygieny - rozliší druhy lidových písní - rytmicky doprovodí pochod	HV - doprovod lidových písní na rytmické nástroje - rytmický doprovod pochodu - pohybový projev k lidové písni (např. verbuňk) - dýchací a mluvní ústrojí (nauka o lidském hlase), pravidla pro ochranu hlasu - lidová píseň a rozlišení jejích druhů, spirituál a tradicionál	Výchova ke zdraví – ochrana hlasu
VV- 9-1-02	- Vědomě se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností; - Uplatňuje své fantazijní představy - Reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly	VV - Uplatňování subjektivity; - Plošné i prostorové práce. Využití různých materiálů, technik a jejich kombinací. - Rozvíjí citlivý vztah k materiálu (např. koláže a asambláže)	

OSV	Rozvoj schopnosti poznávání - zdokonaluje své smyslové vnímání (vnějšími smysly i vnitřněhmatovým vnímáním) - rozpoznává a ovlivňuje svůj stav soustředění/nesoustředění Psychohygiena - usiluje o pozitivní vyladění mysli - předchází vlastním stresům, frustracím, psychickým zátěžím apod. - uplatňuje pro sebe vhodné strategie zvládnání zátěží Kreativita - poznává svůj typ kreativity - rozpoznává a podporuje sociálně kreativní nápady druhých - využívá svých kreativních schopností k obohacení mezilidských vztahů, v nichž žije Komunikace - v dialogu s druhými dodržuje pravidla efektivní vzájemné komunikace	OSV - pět vnějších smyslů a rozvoj vnímání prostřednictvím vnitřního hmatu - pozornost a s ní spojené soustředění - dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému - dovednosti zvládnání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace apod.) - originalita – neotřelost, jedinečnost - pružnost nápadů – schopnost najít více řešení - dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů)	
HV 9-1-02 HV 9-1-04 HV 9-1-06	- rozliší stupnice moll a dur - zařadí podle individuálních schopností slyšenou hudbu do stylového období	HV - Zpěv v jednohlase i vícehlase - zpěv koled - stupnice mollová a durová - polyfonie (kánon); koncert jako hudební forma - poslech vybraných děl vážné hudby	

VV-9-1-03	Typy vizuálně obrazných vyjádření	VV - Využívá poznatky v dalších výtvarných činnostech; - Výrazové možnosti akční tvorby, grafika PC, fotografie, video, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, animace, rozlišení typů vizuálně obrazného vyjádření (hračky, objekty, ilustrace textu, volná malba, fotografie)	
OSV	Sebepoznání a sebepojetí - identifikuje způsoby vlastního poznávání – učení, prožívání a chování Rozvoj schopností poznávání - používá pro sebe osobně výhodné strategie poznávání/učení, k tomu využívá znalost osobních psychických předpokladů k učení Kooperace a kompetice poznává, rozvíjí a využívá své dovednosti seberegulace a dovednosti kritického myšlení	OSV - vlastní učení, prožívání, chování - kritické myšlení - vyhledávání informací - rychlost, intenzita a proměnlivost prožívání a chování, výhody a nevýhody	
HV 9-1-04 HV 9-1-07	- rozezná některé tance různých stylových období - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění (tanec)	HV - sonátová forma, symfonie - hudba a tanec (lidový, výrazový, společenský) - poslech vybraných děl vážné hudby	
VV-9-1-04	- Vědomě volí nástroje a techniky pro konkrétní výtvarné vyjádření; - Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností	VV Rozvíjí představivost při vyjádření děje na základě zážitku a představy, na základě fantazie	

OSV	Kreativita - poznává svůj typ kreativity nahlíží skutečnost z různých úhlů pohledu Seberegulace a sebeorganizace - plánuje studium a učení Poznávání lidí - vysvětlí výhody odlišností a jedná tak, aby byly odlišnosti ve skupině pozitivně využity Mezilidské vztahy - pečuje o své vztahy s druhými lidmi Kooperace a kompetice - usiluje o to, aby získal pozitivní postoj ke spolupráci - respektuje etická pravidla spolupráce i soutěžení a uplatňuje je ve svém jednání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - reflektuje své jednání, myšlení a prožívání v situacích řešení učebních problémů	OSV - schopnost vidět věci jinak než běžně - organizace vlastního pracovního i volného času - hledání výhod v odlišnostech - důležité vztahy (blízcí lidé – rodina, kamarádi) - respekt k druhým lidem - jasná a respektující komunikace - řešení konfliktů - podřízení se - vedení a organizování práce skupiny - Problémové a zátěžové situace	
HV 9-1-04 HV 9-1-05	- dokáže podle svých individuálních dispozic taktovat v taktu 2/4 a 3/4 - rozlišuje mezi duchovní a světskou hudbou	HV - taktování (2/4, 3/4); tempo, dynamika písně - duchovní a světská hudba - poslech vybraných děl vážné hudby	
VV-9-1-05	- Smyslové účinky vizuálně obrazných Vyjádření	VV - Rozvíjí estetické cítění poznáváním zásad lineární a barevné dekorativní kompozice plochy	

OSV	Komunikace - odečítá informace z řeči těla, zvuků i slov Hodnoty, postoje, praktická etika - charakterizuje prvky morálního jednání a mravní vlastnosti	OSV - verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování) - hodnotový žebříček	
HV 9-1-04 HV 9-1-07	- pojmenuje vybrané muzikály - orientuje se v proudu znějící hudby - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění (divadlo)	HV - muzikál - poslech vybraných děl vážné a populární hudby	
VV-9-1-06 VV-9-1-07	- Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření Osobní postoj v komunikaci proměny komunikačního obsahu	VV - Práce s literaturou zaměřenou na výtvarné umění; - Poznává vlastní pokroky a dokáže si zpětně uvědomit problémy související s realizací (např. základní principy portrétu) - Utváření a zdůvodňování osobního postoje; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření / samostatně vytvořených a přejatých / kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování; záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění	

OSV	Sebepoznání a sebepojetí - identifikuje způsoby vlastního poznávání – učení, prožívání a chování - popíše a používá myšlenkové postupy řešení problémů Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - aplikuje efektivní strategie řešení problémů ve svém životě Komunikace - používá efektivní komunikační způsoby a strategie	OSV - styly učení - myšlenkové postupy při řešení problémů - Optimistický náhled na problém (vnitřní a vnější zdroje) - naslouchání - pozitivní zpětná vazba	

5.8 Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

5.8.1 Tělesná výchova (1. st.)

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obsah je rozdělen na 3 tematické okruhy:

Činnosti ovlivňující zdraví - význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech.

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností - pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání, lyžování a bruslení, další pohybové činnosti.

Činnosti podporující pohybové učení - komunikace v TV, organizace při TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech.

Organizace - žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, na stadionu, ve volné přírodě. Žáci 2. a 3. ročníku mají zařazenu výuku v plaveckém bazénu. Bruslení probíhá s ohledem na aktuální přírodní podmínky a jeho zařazení je na rozhodnutí učitele. Lyžování je dobrovolné a je realizováno formou lyžařského výcvikového kurzu společně s žáky 2.stupně.

V úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozvíčku a dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu sportování. Ke konci dochází k závěrečnému zklidnění - relaxaci. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí.

Učivu je věnováno:

- 1. - 5. ročník - 2 hodiny týdně.

V době konání základní plavecké výuky dochází ke ztrátě 1 vyučovací hodiny jiného předmětu (tato 1 hodina případně na přepravu dětí). Po tuto dobu se žáci vyučují podle náhradního rozvrhu, kde je ztráta 1 hodiny nahrazena.

V předmětu Tv se realizují tato průřezová témata:

Environmentální výchova (EV)

- Vztah člověka k prostředí, Lidské aktivity a problémy živ. prostředí.

Výchova demokratického občana (VDO)

- Občanská společnost a škola.

Multikulturní výchova (MKV)

- Lidské vztahy (ohleduplnost, spolupráce), Multikulturalita.

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Komunikace, Seberegulace a sebeorganizace.

Mediální výchova (MDV)

- Fungování a vliv médií ve společnosti.

Výchovné a vzdělávací postupy vedoucí k utváření a rozvoji klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

Učitel:

- Zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami,
- důsledně vyžaduje dodržování hygieny, chování a dalších pravidel,
- zadává úkoly, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů,
- vede vhodnou motivací žáky k tvořivému učení.

Kompetence k řešení problému:

Učitel:

- Vybízí žáky, aby kladli otázky k danému problému; vede žáky k utváření samostatných objevů, řešení a závěrů a umožňuje žákům pracovat s materiály a zdroji, v nichž si mohou ověřit správnost svého řešení.

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- Vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu,
- Zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují a umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce.

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- Zařazuje metody, při kterých žáci pracují ve skupině a efektivně spolupracují na řešení problému,
- sleduje úspěšnost jednotlivých žáků a oceňuje jejich pokrok a vůči každému žákovi projevuje očekávání úspěchu.

Kompetence občanské:

Učitel:

- Ve výuce reflektuje společenské a přírodní dění (vztah k přírodě i kulturním výtvorům),
- důsledně vyžaduje dodržování pravidel.

Kompetence pracovní:

Učitel:

- Předkládá žákům ve výuce dostupné a v dostatečném počtu studijní materiály a zdroje (i případné kompenzační pomůcky),
- zajímá se, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky,
- umožňuje žákům spoluutvářet kritéria hodnocení.

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho zdraví

Předmět. Tělesná výchova

Ročník: 1.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák TV-3-1-04 ● uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy	- dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě - používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv - osvojí se základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou, protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění	Hygiena a bezpečnost při sportování - příprava ke sportovnímu výkonu - příprava organismu, - zdravotně zaměřené činnosti	EV- Vztah člověka k prostředí
TV-3-1-05 ● reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	- reaguje na smluvené povely, gesta, signály - užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní - získává znalosti ze základních pojmů pravidel sportů a soutěží pro organizaci činnosti - spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	Tělocvičné pojmy-komunikace v TV - nástup, základní postoj - cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
TV-3-1-01 ● spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	- dbá správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků - dbá na správné dýchání - využívá kompenzační a relaxační cviky - vyjádří melodii rytmem pohybu - využívá pohybu v přírodě při turistice - zvládá pravidla bezpečnosti a chování při hrách na sněhu - nacvičuje základní techniku bruslení	- správné držení těla, dýchání - jednoduché tanečky, základy estetického pohybu - cvičení v přírodě - hry na sněhu - chůze na bruslích	
TV-3-1-03 ● spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	- spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích - jedná v duchu fair-play - je schopen soutěžit v družstvu - uvědomuje si porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo - používá přihrávkou jednoruč, obouruč - dodržuje základní pravidla her	Základy sportovních her: - míčové hry - pohybové hry, pohybová tvořivost, - organizace při TV - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her a soutěží, - zásady jednání a chování - základy míčových her	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
TV-3-1-02 ● zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	- nacvičí techniku hodů kriketovým míčkem - nacvičí nízký start - vnímá princip štafetového běhu - nacvičí skok do dálky	Základy atletiky: Základy techniky běhů, skoků, hodů: - hod kriketovým míčkem z místa, z chůze - rychlý běh (20 – 60 m) - vytrvalostní běh (do 7 min) - technika nízkého startu - štafetový běh - skok do dálky	
TV-3-1-02 ● zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	Dle svých možností cvičí: Akrobacie - kotoul vpřed, stoj na lopatkách apod. Přeskok - nacvičuje techniku odrazu (trampolínka) Hrazda - jednoduchá cvičení na žebřinách (úchop), ručkování, shyby Kladinka - chůze s dopomocí - skáče přes švihadlo - podbíhá dlouhé lano - provádí cvičení na lavičkách - projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvalu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti - učí se respektovat zdravotní handicap - uvědomuje si význam sportování pro zdraví	Základy gymnastiky: - akrobacie - průpravná cvičení - cvičení s náčiním - cvičení na náčiní - využití netradičního náčiní při cvičení	HV-vyjádření hudby pohybem Prv-využití znalostí při cvičení v přírodě VDO – Občanská společnost a škola

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho zdraví
Předmět. Tělesná výchova
Ročník: 2.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
TV-3-1-04 ● uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy	- dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě - používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv	Hygiena a bezpečnost při sportování	VDO – Občanská společnost a škola
TV-3-1-05 ● reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	- reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti - užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní zná pojmy z pravidel sportů a soutěží	Tělocvičné pojmy-komunikace v TV - nástup, základní postoj vztah ke sportu - zásady jednání a chování– fair play	
TV-3-1-01 ● spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	- zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - používá protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění - spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků - dbá na správné dýchání - uvědomuje si význam kompenzačních a relaxačních cviků	Příprava organismu: příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti Pohyb pro zdraví: cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
TV-3-1-01 ● spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	- využívá pohybu v přírodě při turistice - zvládá pravidla bezpečnosti a chování při hrách na sněhu - nacvičuje základní techniku bruslení - vyjádří melodii rytmem pohybu	Cvičení v přírodě - turistika - hry na sněhu - chůze na bruslích - bruslení Rytmická a kondiční cvičení: jednoduché tanečky, základy estetického pohybu	
TV-3-1-03 ● spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	- spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích - jedná v duchu fair play - dodržuje základní pravidla her - je schopen soutěžit v družstvu - je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe družstvo - zvládne přihrávku jednoruč, obouruč	Základy sportovních her - pohybová tvořivost a využití organizace při TV, - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností (her a soutěží) - zásady jednání a chování - míčové hry a pohybové hry	MKV – Lidské vztahy (ohleduplnost, spolupráce)
TV-3-1-04 ● zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	- ovládá techniku hodu kriketovým míčkem - používá nízký start - ovládá princip štafetového běhu - nacvičí skok do dálky - účastní se atletických závodů	Základy atletiky - rychlý běh - skok do dálky - hod míčkem - rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu	VV-tématicky zaměřená technika sportu

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
TV-3-1-04 ● zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	Dle svých možností cvičí: Akrobacie - kotoul vpřed, stoj na lopatkách apod. - nacvičuje techniku kotoulu vzad Přeskok - ovládá techniku odrazu (trampolínka) Hrazda - jednoduchá cvičení na žebřinách (úchop), ručkování, shyby Kladinka - chůze s dopomocí - jednoduchá cvičení na žebřinách - skáče přes švihadlo - podbíhá dlouhé lano - provádí cvičení na lavičkách - provádí přetahy a přetlaky	Základy gymnastiky - cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti žáků, průpravná cvičení a úpoly	VV-tématicky zaměřená technika sportu HV-hudebně-pohybové činnosti
TV-5-1-11 ● adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti	- dodržuje osobní hygienu, sprchuje se, otužuje se , suší se - postupně se adaptuje na vodní prostředí, rozumí signálům a komunikaci v bazénu - orientuje se ve vodě - splývá na břiše a na zádech s pomůckou a bez pomůcky - osvojuje si plavecké dýchání	Plavání - hygiena plavání - adaptace na vodní prostředí - základní plavecké dovednosti - jeden plavecký způsob - prvky sebezáchrany a bezpečnosti	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
TV-5-1-12 • zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	- používá plavecké pohyby jednotlivých plaveckých stylů - loví předměty - plave pod vodou - skáče a padá do vody s ohledem na bezpečnost - seznamuje se s prvky záchranného plavání	Plavání - hygiena plavání - adaptace na vodní prostředí - základní plavecké dovednosti - jeden plavecký způsob - prvky sebezáchrany a bezpečnosti	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho zdraví

Předmět. Tělesná výchova

Ročník: 3.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák TV-3-1-04 ● uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy	- dodržuje pravidla bezpečnosti a hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě - používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv	Hygiena a bezpečnost při sportování	OSV- komunikace
TV-3-1-05 ● reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	- užívá základní tělocvičné pojmy - reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti - rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje - vědomě užívá pravidla sportů a soutěží - jedná v duchu fair-play	Tělocvičné pojmy-komunikace v TV - nástup, základní postoj - pořadová cvičení	OSV-seberegulace a sebeorganizace
TV-3-1-01 ● spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	- ovládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - používá protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění - dbá na správné držení těla při různých činnostech - dbá na správné dýchání - vědomě užívá kompenzační a relaxační cviky - uplatňuje zásady pohybové hygieny - spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - uvědomuje se a respektuje zdravotní handicap - využívá pohybu v přírodě při turistice	Příprava organismu - zdravotně zaměřené činnosti - pohybové hry - cvičení na stanovišti - rytmické a kondiční formy cvičení - jednoduché tanečky - základy estetického pohybu - relaxační cvičení Pohyb pro zdraví: - cvičení během dne Cvičení v přírodě	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	- zvládá pravidla bezpečnosti a chování při hrách na sněhu - nacvičuje základní techniku bruslení - vyjádří melodii a rytmus pohybem	- turistika - hry na sněhu - chůze na bruslích - bruslení Rytmická a kondiční cvičení: - základní taneční krok 2/4 (pochod, polka) - sladění pohybu s hudbou	
TV-3-1-03 ● spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	- spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech - nacvičí přihrávky jednoruč a obouruč, driblink - nacvičuje vybíjenou, učí se pravidla - rozlišuje míč na basketbal a volejbal - nacvičuje techniku hry s basketbalovým míčem, střelbu na koš - nacvičuje přehazovanou - užívá cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti - soutěží v družstvu, dohodne se na spolupráci a jednoduché taktice, dodržuje ji - je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo - pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje	Základy sportovních her - pohybové hry - pohybová tvořivost - míčové hry - basketbal - volejbalová příprava - přehazovaná - pohybové hry rozvíjející rychlost,) obratnost, koordinaci, přesnost - využití netradičního náčiní - organizace při sportovních hrách - pravidla pohybových činností –her a soutěží (odpovídajících dané věkové skupině) - zásady jednání a chování	OSV-seberegulace a sebeorganizace OSV- komunikace
TV-3-1-02 ● zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce	- ovládá správnou techniku běhu - uběhne 60 m	Základy atletiky - běžecká abeceda	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	- učí se ovládat taktiku běhu na delší vzdálenost, při běhu terénem, s překážkami - chápe a užívá princip štafetového běhu - užívá techniku hodů kriketovým míčkem - skáče do dálky - nacvičí správnou techniku skoku z místa účastní se atletických závodů Dle svých možností cvičí: - užívá aktivně základní pojmy - provádí cviky pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinaci pohybu (uvědomuje si účinky těchto cvičení) - šplhá na tyči - cvičí na žíněnce - užívá správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na snížené bedně a koze - přejde kladinku bez dopomoci	- rychlostní běh - vytrvalostní běh (max. do 1000 m), - běh terénem na čas (do 15 min.) - štafetový běh - hod kriketovým míčkem s rozběhem - skok do dálky Základy gymnastiky - cvičení na náradí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly Akrobacie - kotoul vpřed (vzad) a jeho modifikace - průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou - jednoduché akrobatické kombinace Přeskok: - využívá správný odraz z můstku - přeskok nízké bedny (trampolínka, můstek) - nácvik roznožky přes kozu Kladinka: - chůze po kladince bez dopomoci (koordinace, rovnováha a přesnost pohybu)	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
TV-5-1-11 • adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti	- dodržuje osobní hygienu, sprchuje se, otužuje se , suší se - postupně se adaptuje na vodní prostředí, rozumí signálům a komunikaci v bazénu - orientuje se ve vodě - splývá na břiše a na zádech s pomůckou a bez pomůcky - osvojuje si plavecké dýchání	Plavání - hygiena plavání - adaptace na vodní prostředí - základní plavecké dovednosti	OSV -seberegulace a sebeorganizace OSV - komunikace
TV-5-1-12 • zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	- používá plavecké pohyby jednotlivých plaveckých stylů - loví předměty - plave pod vodou - skáče a padá do vody s ohledem na bezpečnost - seznamuje se s prvky záchranného plavání	Plavání - základní plavecké dovednosti - jeden plavecký způsob - prvky sebezáchrany a bezpečnosti	OSV -seberegulace a sebeorganizace OSV - komunikace

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho zdraví

Předmět: Tělesná výchova

Ročník: 4 .

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák TV-5-1-04 ● uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	- dodržuje pravidla bezpečnosti a hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě - používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv - adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	Bezpečnost při sportování	
TV-5-1-05 ● jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	- užívá základní tělocvičné pojmy - reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti - správně reaguje na povely pořadových cvičení - užívá pravidla sportů a soutěží - jedná v duchu fair-play - používá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - používá protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění - dbá na správné držení těla - dbá na správné dýchání - vědomě užívá kompenzační a relaxační cviky	Tělocvičné pojmy-komunikace v TV - nástup, základní postoj - pořadová cvičení	EV - vztah člověka k prostředí
TV-5-1-01 ● podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	- uplatňuje zásady pohybové hygieny - podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu - zařazuje korektivní cvičení v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením - užívá kompenzační a relaxační cviky	Příprava organismu - zdravotně zaměřené činnosti - pohybové hry - cvičení na stanovišti - rytmické a kondiční formy cvičení - jednoduché tanečky - základy estetického pohybu	EV - vztah člověka k prostředí

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
		- relaxační cvičení	
TV-5-1-02 ● zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - využívá pohybu v přírodě při turistice - zvládá pravidla bezpečnosti a chování při hrách na sněhu - dle svých možností bruslí - vyjádří melodii a rytmus pohybem	Pohyb pro zdraví: - cvičení během dne - cvičení v přírodě (chůze v terénu, základy táboření, ochrana přírody) - hry na sněhu - zdokonalování techniky bruslení Rytmická a kondiční cvičení: - základní taneční krok 2/4 (pochod, polka) , 3/4 (valčík) - sladění pohybu s hudbou (s náčiním – šátek, švihadlo, míč) - estetický pohyb těla	EV- lidské aktivity a problémy živ. Prostředí Prv- ochrana živ. prostředí HV- hudebně-pohybové činnosti
TV-5-1-08 ● zorganizuje nenáročnou pohybovou činnosti a soutěže na úrovni tříd	- spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech - používá přihrávky jednoruč a obouruč, driblíng - hraje vybíjenou, zná pravidla - rozlišuje míč na basketbal a volejbal - nacvičuje techniku hry s basketbalovým míčem, střelbu na koš - nacvičuje přehazovanou - užívá cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti	Základy sportovních her - pohybové hry - pohybová tvořivost - míčové hry - basketbal - volejbalová příprava - přehazovaná - pohybové hry rozvíjející rychlost,) obratnost, koordinaci, přesnost - využití netradičního náčiní - organizace při sportovních hrách (na úrovni učitele i žáka)	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
TV-5-1-06 ● jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	- soutěží v družstvu, dohodne se na spolupráci a jednoduché taktice, dodržuje ji - je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo - pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje - osvojí si pravidla her	- pravidla pohybových činností –her a soutěží (odpovídajících dané věkové skupině) - zásady jednání a chování - pravidla vybíjené, přehazované, malé kopané	VV -tématicky zaměřená technika sportu OSV -seberegulace a sebeorganizace MKV - lidské vztahy
TV-5-1-10 ● orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	- sleduje sportovní dění v ČR i ve světě v hromadných sdělovacích prostředcích - využívá pohybových aktivit ve škole i místě bydliště	- zásady jednání a chování	MDV - fungování a vliv médií ve společnosti
TV-5-1-09 ● změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	- ovládá správnou techniku běhu - ovládá běžecké disciplíny - učí se ovládat taktiku běhu na delší vzdálenost, při běhu terénem, s překážkami - chápe a užívá princip štafetového běhu - užívá techniku hodů kriketovým míčkem - skáče do dálky - porovnává výsledky za delší časové období (zlepšení) - využívá pohybových aktivit ve škole i místě bydliště	Základy atletiky - běžecká abeceda - rychlostní běh (60 m) - vytrvalostní běh (max. do 1000 m), - běh terénem na čas (do 15 min.) - štafetový běh - hod kriketovým míčkem - skok do dálky	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
TV-5-1-03 ● zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	- ovládá jízdu na kole na dopravním hřišti - používá základní pravidla silničního provozu	Jízda na kole: - jízda zručnosti - dopravní hřiště	Prv –dopravní výchova
TV-5-1-07 ● užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	Dle svých možností cvičí: - užívá aktivně základní pojmy - provádí cviky pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinaci pohybu (uvědomuje si účinky těchto cvičení) - šplhá na tyči - cvičí na žíněnce - průpravná cvičení pro zvládnutí cvičení na hrazdě - průpravná cvičení pro zvládnutí cvičení na hrazdě - cvičí základní cviky (shyby, přešvihy, svisy) - užívá správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na snížené bedně a koze	Základy gymnastiky - cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti,průpravná cvičení a úpoly Akrobacie – kotoul vpřed (vzad) a jeho modifikace - průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou - jednoduché akrobatické kombinace (i dle nákresu) Hrazda: -přitahuje se do výše čela na hrazdě - shyb stojmo, náskok do vzporu ● svis střemhlav (levá, pravá) Přeskok: - přeskok nízké bedny (trampolínka, můstek) - nácvik roznožky přes kozu - výskok do kleku, dřepu	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	- přejde kladinku bez dopomoci	Kladinka: - chůze po kladince bez dopomoci (koordinace, rovnováha a přesnost pohybu) - krokové kombinace, jednoduché poskoky	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho zdraví

Předmět. Tělesná výchova

Ročník: 5 .

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák TV-5-1-04 ● uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	- dodržuje pravidla bezpečnosti a hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě - používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv - adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	Bezpečnost při sportování	EV - vztah člověka k prostředí (prostředí a zdraví)
TV-5-1-05 ● jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	- užívá základní tělocvičné pojmy - reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti - reaguje na povely pořadových cvičení - užívá pravidla sportů a soutěží - jedná v duchu fair-play	Tělocvičné pojmy-komunikace v TV - nástup, základní postoj - pořadová cvičení	
TV-5-1-01 ● podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	- užívá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - provádí cviky pro zahřátí a uvolnění org. - dbá správné držení těla, správné dýchání - vědomě užívá kompenzační a relaxační cviky	Příprava organismu - zdravotně zaměřené činnosti - pohybové hry - cvičení na stanovišti - rytmické a kondiční formy cvičení - relaxační cvičení	
TV-5-1-02 ● zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	- uplatňuje zásady pohybové hygieny - realizuje pravidelný pohybový režim - zařazuje korektivní cvičení v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením - užívá kompenzační a relaxační cviky - spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se	Pohyb pro zdraví: - cvičení během dne	Prv- ochrana živ. prostředí

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	zdravím a využívá nabízené příležitosti (ve škole i mimo ni) - využívá pohybu v přírodě při turistice - zvládá pravidla bezpečnosti a chování při hrách na sněhu - dle svých možností bruslí - vyjádří melodii a rytmus pohybem	- cvičení v přírodě (chůze v terénu, základy táboření, ochrana přírody) - hry na sněhu (sáňkování, bobování) - zdokonalování techniky bruslení Rytmická a kondiční cvičení: - základní taneční krok 2/4 (pochod, polka), 3/4 (valčík) - sladění pohybu s hudbou (s náčiním – šátek, švihadlo, míč) - estetický pohyb těla - samostatně vyjádří danou hudbu pohybem	HV-hudebně-pohybové činnosti
TV-5-1-04 ● zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	- spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech - spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech - používá přihrávky jednoruč a obouruč, driblink - rozlišuje míč na basketbal a volejbal - nacvičuje techniku hry s basketbalovým míčem, střelbu na koš - nacvičuje přehazovanou - hraje vybíjenou, zná pravidla - užívá cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti - soutěží v družstvu, dohodne se na spolupráci a jednoduché taktice, dodržuje ji - je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo	Základy sportovních her - pohybové hry s náčiním i bez náčiní - pohybová tvořivost - míčové hry - basketbal - volejbalová příprava - přehazovaná - pohybové hry rozvíjející rychlost, obratnost, koordinaci, přesnost - využití netradičního náčiní - organizace při sportovních hrách (na úrovni učitele i žáka)	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
TV-5-1-08 ● jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	- pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům , reaguje na ně - osvojí si pravidla her	- pravidla pohybových činností –her a soutěží (odpovídajících dané věkové skupině) - zásady jednání a chování - pravidla vybíjené, přehazované, malé kopané	MKV - lidské vztahy, multikulturalita
TV-5-1-09 ● změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	- ovládá správnou techniku startu a běhu - ovládá běžecké disciplíny - učí se ovládat taktiku běhu na delší vzdálenost, při běhu terénem, s překážkami - chápe a užívá princip štafetového běhu - užívá techniku hodů kriketovým míčkem - skáče do dálky - porovnává výsledky za delší časové období (zlepšení)	Základy atletiky - nízký, vysoký start - běžecká abeceda - rychlostní běh (60 m) - vytrvalostní běh (max. do 1000 m), - štafetový běh - hod kriketovým míčkem - skok do dálky - taktika běhu – k metě, sprintu, vytrvalostního běhu, běh terénem s překážkami	
TV-5-1-03 ● zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	- ovládá jízdu na kole na dopravním hřišti - používá základní pravidla silničního provozu	Jízda na kole: - jízda zručnosti - dopravní hřiště	Prv –dopravní výchova

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
TV-5-1-10 ● orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	- sleduje sportovní dění v ČR i ve světě v hromadných sdělovacích prostředcích - využívá pohybových aktivit ve škole i místě bydliště	- pravidla pohybových činností –her a soutěží (odpovídajících dané věkové skupině) - zásady jednání a chování	MDV - fungování a vliv médií ve společnosti EV - lidské aktivity a problémy živ. prostředí
TV-5-1-07 ● užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	Dle svých možností cvičí: - užívá aktivně základní pojmy - provádí cviky pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinaci pohybu (uvědomuje si účinky těchto cvičení) - šplhá na tyči - získává základy šplhu na provaze - cvičí na žíněnce - průpravná cvičení pro zvládnutí cvičení na hrazdě - cvičí základní cviky (shyby, přešvihy, svisy) - užívá správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na snížené bedně a koze	Základy gymnastiky -gymnastická a rytmická průprava - cvičení na nářadí a s náčiním -odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly Akrobacie – kotoul vpřed (vzad) a jeho modifikace - průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou - jednoduché akrobatické kombinace (i dle nákresu) Hrazda: -přitahuje se do výše čela na hrazdě - shyb stojmo, náskok do vzporu, seskok - svis střemhlav (levá, pravá) Přeskok: - přeskok nízké bedny (trampolínka, můstek) - nácvik roznožky přes kozu - výskok do kleku, dřepu	VV-tématicky zaměřená technika sportu OSV -seberegulace a sebeorganizace

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	- přejde kladinku bez dopomoci - zdokonaluje se ve cvičení na ostatním nářadí	Kladinka: - chůze po kladince bez dopomoci (koordinace, rovnováha a přesnost pohybu) - krokové kombinace, jednoduché poskoky - kruhy, žebřiny, lavičky apod. - provádí kondiční cvičení s plnými míči	

5.8.2 Tělesná výchova (2. st.)

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Hodiny Tv probíhají ve školní tělocvičně nebo v prostoru v okolí školy určeném pro pohybové aktivity (zatrávněná plocha). Učitel v hodinách Tv využívá různé metody práce a používá dostupné nářadí a náčiní. Vzhledem k fyzickým zvláštnostem cvičí skupiny chlapců a děvčat téhož ročníku odděleně.

Tělesná výchova svým pojetím napomáhá rozvoji zdravého životního stylu. Vzdělávání je zaměřeno na regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole, rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu, osvojení jednat podle pravidel a v duchu fair-play. Žáci se učí rozpoznat základní situace ohrožující tělesné a duševní zdraví a osvojují si dovednosti jim předcházet nebo je řešit.

Tělesná výchova je vyučována jako samostatný předmět a její obsah je rozdělen na 3 témata:

- Činnosti ovlivňující zdraví.
- Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností.
- Činnosti podporující pohybové učení.

Učivu je věnováno:

V 6. - 9. ročníku - 2 hodiny týdně. Výuka může probíhat v blocích.

V předmětu Tv se realizují tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV):

- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti.
- Sebepoznání a sebepojetí.
- Seberegulace a sebeorganizace.
- Mezilidské vztahy.
- Kooperace a kompetice.

Multikulturní výchova (MKV):

- Lidské vztahy.

Environmentální výchova (EV):

- Vztah člověka k prostředí.

Výchovné a vzdělávací postupy vedoucí k utváření a rozvoji klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Žáci:

- Plánují, organizují a řídí vlastní činnost,
- jsou vedeni k osvojení si základního tělocvičného názvosloví,
- cvičí podle jednoduchého popisu cvičení,
- měří si základní pohybové výkony a porovnávají je s předchozími,
- orientují se v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích.

Kompetence komunikativní

Žáci:

- Jsou vedeni ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích,
- reagují na základní povely a pokyny a sami tyto povely vydávají,
- organizují jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty.

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- Uplatňují zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí a adekvátně reagují, v situaci úrazu spolužáka,
- řeší problémy v souvislosti s nespportovním chováním,
- uvědomují si zodpovědnost svých rozhodnutí a jsou schopni obhájit svá rozhodnutí.

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- spolupracují ve skupině,
- podílejí se na vytváření pravidel práce v týmu.

Kompetence občanské

Žáci:

- Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu,
- projevují přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti,
- spojují svou pohybovou činnost se zdravím,
- zařazují do vlastního pohybového režimu kolektivní cvičení,
- jsou vedeni ke kritickému myšlení, hodnotí cvičení,
- učí se být ohleduplní a taktní,
- rozlišují a uplatňují práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák).

Kompetence pracovní

Žáci:

- Jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce,
- využívají znalosti zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě,
- ovládají zásady poskytování první pomoci,
- spolurozhodují svůj pohybový režim.

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 6. a 7.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
TV-9-3-01 <i>užívá osvojenou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka</i>	Cvičí podle slovních pokynů, zná aktivně osvojené pojmy a dovede pojmenovat osvojené činnosti	Komunikace v Tv- tělocvičné názvosloví osvojených činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojených činnostech	
TV-9-2-01 Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech TV-9-1-0-1 Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem TV-9-3-04 Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	Zvládá v souladu se svými individuálními předpoklady základy herních činností a uplatňuje je při utkání. Na přiměřené úrovni rozhoduje utkání svých vrstevníků. Dohodne se na taktice a spolupráci se svými spoluhráči. Dodržuje zásady čestného soupeření.	SPORTOVNÍ HRY Kopaná Základní pravidla a terminologie, zásady organizace a bezpečnosti utkání, činnost rozhodčích, herní činnost jednotlivce (zpracování míče, přihrávka, střelba, obcházení soupeře, obsazování soupeře). Utkání, základy herních systémů osobní obrana, protiútok), herní kombinace.	MKV – lidské vztahy OSV-Mezilidské vztahy OSV -Kooperace a kompetice Hra určena pro skupinu chlapců.
		Košíková	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	Zvládá v souladu se svými individuálními předpoklady základy herních činností a uplatňuje je při utkání. Na přiměřené úrovni rozhoduje utkání svých vrstevníků. Dohodne se na taktice a spolupráci se svými spoluhráči. Dodržuje zásady čestného soupeření.	Základní pravidla a terminologie, organizace zápasu, činnost rozhodčích, zásady organizace práce a bezpečnosti a úrazové zábrany. Herní činnost jednotlivce (uvolňování , přihrávky, střelba), krytí útočníka bez míče i s míčem. Základy herního systému(osobní obranný systém), herní kombinace	Hra určená pro chlapce i dívky.
TV-9-1-02 Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti: z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	Zvládá v souladu se svými individuálními předpoklady základy herních činností a uplatňuje je při utkání. Na přiměřené úrovni rozhoduje utkání svých vrstevníků. Dohodne se na taktice a spolupráci se svými spoluhráči. Dodržuje zásady čestného soupeření.	Odbíjená Základní pravidla hry. Herní činnost jednotlivce(odbití obouruč vrchem a spodem, jednoruč, podání spodní, vrchní nahrávka).	Hra určená pro chlapce i dívky.
TV-9-1-03 Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	Zvládá v souladu se svými individuálními předpoklady základy herních činností a uplatňuje je při utkání. Na přiměřené úrovni rozhoduje utkání svých vrstevníků.	Ringo a přehazovaná	Ringo určeno dívkám.
TV-9-3-03 Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a	Dohodne se na taktice a spolupráci se svými spoluhráči.	Pravidla a herní plány, utkání.	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
dodržuje ji	Dodržuje zásady čestného soupeření.		
TV-9-2-01 Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	Chová se vhodně a bezpečně v neznámém prostředí. Přiměřeně k svým schopnostem uplatní dovednosti při pohybu v náročném terénu. Předvídá možná nebezpečí úrazu. Zná základní pravidla orientačního běhu.	Turistika a pobyt v přírodě Chůze, přesuny a pohyb v lehkém i středně těžkém terénu, ochrana přírody, bezpečnost při pohybu v terénu, základy orientačního běhu. Organizace prostoru a pohybových činností- v nestandardních podmínkách; sportovní výzbroj a výstroj - výběr, ošetřování.	EV-Vztah člověka k prostředí Př, Z
	Používá osvojené dovednosti při pohybu na sjezdovce ve středně náročném terénu. Chápe význam a způsoby ochrany krajiny při zimních sportech a respektuje je. Zná nejdůležitější pravidla pohybu v zimní krajině a chování na vlecích a sjezdovkách.	Lyžování Sjezdové lyžování pro začínající i pokročilé lyžaře. Jízda na vleku, bezpečnost a chování na sjezdovce (základní oblouky, nácvik slalomu, sjíždění ve vyšší rychlosti, odšlapování, bruslení, přejíždění terénních nerovností).	Určeno chlapcům i dívkám. EV- Vztah člověka k prostředí
	V souladu s individuálními předpoklady zvládá osvojované pohybové dovednosti.	Kondiční cvičení Bez náčiní i s náčiním (švihadla, míče), s nářadím (žebřiny, lano, tyče, žíněny, švédská bedna, trampolínka, lavička, plné míče). Využití hudebního doprovodu.	Určeno dívkám i chlapcům.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	Posoudí provedení osvojovaných pohybových činností, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.		OSV- Sebepoznání a sebepečetí
	Používá správnou techniku provedení, dokáže poskytnout pomoc svému spolužákovi. Využívá gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla.	Gymnastika Průpravná cvičení Základy organizace práce a bezpečnost provozu, pomoc a záchrana, základní názvosloví sportovní gymnastiky.	Určeno chlapcům i dívkám. Př- první pomoc, stavba těla člověka
	Používá správnou techniku provedení, dokáže poskytnout pomoc svému spolužákovi. Využívá gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla.	Akrobacie Kotoul vpřed i vzad s obměnami a ve vazbách, stoj na lopatkách, na rukou i ve vazbách, stoj s výdrží i ve vazbách, přemet stranou i ve vazbách, rovnovážné polohy v postojích, v kleku, sedu, lehu, skoky na místě a z místa, krátké sestavy z osvojených cvičebních tvarů.	
	Používá správnou techniku provedení, dokáže poskytnout pomoc svému spolužákovi. Využívá gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla.	Přeskoky Skoky odrazem z trampolínky, roznožka přes kozu našíř i nadél, skrčka přes kozu našíř, skrčka přes kozu nadél. Skrčka přes bednu nadél	Dívky Chlapci
	Používá správnou techniku provedení, dokáže poskytnout pomoc svému spolužákovi.	Hrazda Náskok do vzporu, zákmitem seskok, přešvih únožmo do vzporu levou i pravou.	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	Využívá gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla.	Výmyk odrazem jednoož, obounož, přešvihy únožmo ve vzporu.	
	Používá správnou techniku provedení, dokáže poskytnout pomoc svému spolužákovi. Využívá gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla.	Kladina Chůze a její obměny Rovnovážné polohy, náskoky a seskoky, klus a poskoky, obraty.	Převážně dívky
TV-9-3-05 Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	Zvládá jednoduché taneční kroky a používá správnou techniku pohybu v souladu s hudbou.	Rytmická gymnastika Různé druhy pohybů s hudebním a rytmičtým doprovodem. Technika pohybů s náčiním i bez náčiní, Rozvíjení rytmického cítění s využitím lidové a moderní hudby, taneční kroky (polka, valčík), vlastní pohybová improvizace na hudební doprovod.	Hv- spojení hudby a pohybu
	Používá správnou techniku a objasní význam úpolových sportů.	Úpoly Základy bezp. provozu , organizace práce, význam úpolových sportů pro sebeobranu. Základní principy uvolňování a zpevňování těla.	OSV-Seberegulace a sebeorganizace
	Posoudí provedení osvojených pohybových činností a označí nedostatky.	Průpravné úpoly- přetahy, přetlaky, úpolové odpory, pády vzad, střežové postoje, držení a pohyb v postojích, držení na zemi, boj o únik z držení.	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
TV-9-3-06 Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy: spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	Podle svých schopností zvládá techniku atletických disciplín a posoudí provedení jednotlivých činností. Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony.	Atletika Základní pojmy, základní pravidla soutěží, olympijské disciplíny ,významné soutěže a sportovci, olympismus- olympijská charta. Průpravná cvičení pro jednotlivé činnosti. Bezpečnost provádění jednotlivých disciplín. Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností- měření, evidence, vyhodnocování.	Určeno chlapcům i dívkám. Fy,M- jednotky délky a času
TV-9-3-07 Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	Zná základní startovní povely. Chápe význam vytrvalostního běhu.	Běh Speciální běžecká cvičení, běžecká technika, rychlý běh 60m, nízký a polovysoký start , Vytrvalý běh do 2 (3)km, běh v terénu, štafetová předávka, běh v zatáčce.	Dívky i chlapci
	Upraví doskočiště. Změří a zapíše výkony.	Skok do dálky Optimální rozběh a odraz	
	Zvládá základní techniku skoku do výšky.	Skok do výšky (při vhodných podmínkách)	
	Zvládá techniku a provedení hodů.	Hod míčkem do dálky i na cíl	
	Zná základní techniku vrhu koulí a pravidla bezpečnosti.	Vrh koulí-3 (5) kg	Dívky i chlapci

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
TV- 9-1-05 Uplatňuje vhodné a bezpečné chování mi v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu: předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činností	Chápe rozdíly mezi rekreačním a výkonnostním sportem. Aktivně si upravuje svůj pohybový režim.	Význam pohybu pro zdraví Rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců	
TV-9-1-04 Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím: upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší		Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových disbalancí Průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	
TV-9-2-02 Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Zvládá zásady bezpečnosti a chování v nestandardním prostředí. Dovede poskytnout 1.pomoc a zajistit odsun raněného.	Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Pohybové činnosti v nestandardním prostředí, první pomoc při Tv a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
 Vyučovací předmět: Tělesná výchova
 Ročník: 8. a 9.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	Podle svých individuálních schopností se dokáže podílet na organizaci školních sportovních akcí a zapojit se do jejich spolurozhodování.	Organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj. Výběr, ošetřování.	Práce s počítačem MKV- Lidské vztahy
	Měří a zaznamenává data, počítačově je vyhodnocuje a prezentuje.	Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech	
TV-9-3-01 užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka	Cvičí podle slovních pokynů, zná aktivně osvojované pojmy a dovede pojmenovat osvojované činnosti	Komunikace v Tv - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných činnostech	
	Zvládá v souladu se svými individuálními předpoklady základy herních činností a uplatňuje je při utkání. Na přiměřené úrovni rozhoduje utkání svých vrstevníků. Dohodne se na taktice a spoluprací se svými spoluhráči. Dodržuje zásady čestného soupeření.	Sportovní hry Kopaná Základní pravidla a terminologie, zásady organizace a bezpečnosti utkání, činnost rozhodčích, herní činnost jednotlivce (zpracování míče, přihrávka, střelba, obcházení soupeře, obsazování soupeře). Historie a současnost sportu.	OSV-Mezilidské vztahy Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti. Hra určena pro skupinu chlapců.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
TV-9-3-06 Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy: spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	Zvládá v souladu se svými individuálními předpoklady základy herních činností a uplatňuje je při utkání. Na přiměřené úrovni rozhoduje utkání svých vrstevníků. Dohodne se na taktice a spolupráci se svými spoluhráči. Dodržuje zásady čestného soupeření.	Utkání, základy herních systémů (osobní obrana, protiútok), herní kombinace.	
	Zvládá v souladu se svými individuálními předpoklady základy herních činností a uplatňuje je při utkání. Na přiměřené úrovni rozhoduje utkání svých vrstevníků. Dohodne se na taktice a spolupráci se svými spoluhráči. Dodržuje zásady čestného soupeření.	Košíková Základní pravidla a terminologie, organizace zápasu, činnost rozhodčích, zásady organizace práce a bezpečnosti a úrazové zábrany. Herní činnost jednotlivce (uvolňování, přihrávky, střelba), krytí útočníka bez míče i s míčem. Základy herního systému (osobní obranný systém), herní kombinace. Historie a současnost sportu.	Hra určená pro chlapce i dívky. OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
	Zvládá v souladu se svými individuálními předpoklady základy herních činností a uplatňuje je při utkání. Na přiměřené úrovni rozhoduje utkání svých vrstevníků. Dohodne se na taktice a spolupráci se svými spoluhráči. Dodržuje zásady čestného soupeření.	Odbíjená Základní pravidla hry a terminologie. Herní činnost jednotlivce (odbití obouruč vrchem a spodem z místa a za pohybu, odbití jednoruč, podání spodní, vrchní nahrávka). Zásady organizace utkání, činnost rozhodčího. Historie a současnost sportu.	Hra určená pro chlapce i dívky.
	Zvládá v souladu se svými individuálními předpoklady základy herních činností a	Ringo a přehazovaná Pravidla a herní plány, utkání.	Ringo určeno dívkám.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	uplatňuje je při utkání. Na přiměřené úrovni rozhoduje utkání svých vrstevníků. Dohodne se na taktice a spolupráci se svými spoluhráči. Dodržuje zásady čestného soupeření.		
TV-9-2-01 Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	Chová se vhodně a bezpečně v neznámém prostředí. Přiměřeně k svým schopnostem uplatní dovednosti při pohybu v náročném terénu. Předvídá možná nebezpečí úrazu. Zná základní pravidla orientačního běhu.	Turistika a pobyt v přírodě Chůze, přesuny a pohyb v lehkém i středně těžkém terénu, ochrana přírody, bezpečnost při pohybu v terénu, základy orientačního běhu. Přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla. Organizace prostoru a pohybových činností- v nestandardních podmínkách; sportovní výzbroj a výstroj - výběr, ošetřování. Příprava turistické akce.	EV-Vztah člověka k prostředí Př, Z
	Používá osвоенé dovednosti při pohybu na sjezdovce ve středně náročném terénu. Chápe význam a způsoby ochrany krajiny při zimních sportech a respektuje je.	Lyžování Sjezdové lyžování pro začínající i pokročilé lyžaře. Jízda na vleku, bezpečnost a chování na sjezdovce (základní oblouky, nácvik slalomu, sjíždění ve vyšší rychlosti, odšlapování, bruslení, přejíždění terénních nerovností).	Určeno chlapcům i dívkám. EV- Vztah člověka k prostředí

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	Osvojuje si a dokáže užívat základní tělocvičné názvosloví, cvičí dle jednoduchého schématu či vizuální představy		
TV-9-2-01 Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	V souladu s individuálními předpoklady zvládá osvojované pohybové dovednosti. Posoudí provedení osvojovaných pohybových činností, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny. Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu. Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím.	Kondiční cvičení Bez náčiní i s náčiním (švihadla, míče), s náradím (žebřiny, lano, tyče, žíněnky, švédská bedna, trampolínka, lavička, plné míče). Využití hudebního doprovodu.	Určeno dívkám i chlapcům. OSV- Sebepoznání a sebepojetí Svět práce- fyzické předpoklady a význam zdraví pro výběr povolání.
	Používá správnou techniku provedení, dokáže poskytnout pomoc svému spolužákovi. Využívá gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla.	Gymnastika Průpravná cvičení Základy organizace práce a bezpečnost provozu, pomoc a záchrana, základní názvosloví sportovní gymnastiky.	Určeno chlapcům i dívkám. Př- první pomoc, stavba těla člověka

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
			OSV- Mezilidské vztahy
	Používá správnou techniku provedení, dokáže poskytnout pomoc svému spolužákovi. Využívá gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla.	Akrobacie Kotoul vpřed i vzad s obměnami a ve vazbách, stoj na lopatkách, na ruce i ve vazbách, stoj s výdrží i ve vazbách, přemet stranou i ve vazbách, rovnovážné polohy v postojích, v kleku, sedu, lehu, skoky na místě a z místa, krátké sestavy z osvojených cvičebních tvarů.	
	Používá správnou techniku provedení, dokáže poskytnout pomoc svému spolužákovi. Využívá gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla.	Přeskoky Skoky odrazem z trampolínky (s obraty), roznožka přes kozu (bedna) našíř, nadél i s oddáleným odrazem, skrčka přes kozu našíř, skrčka přes kozu nadél i s oddáleným odrazem. Skrčka přes bednu nadél.	Dívky Chlapci
	Používá správnou techniku provedení, dokáže poskytnout pomoc svému spolužákovi. Využívá gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla.	Hrazda Náskok do vzporu, zákmitem seskok, přešvih únožmo do vzporu levou i pravou. Výmyk odrazem jednoúnož, obouúnož, přešvihy únožmo ve vzporu, podmet, toč jízdo, toč vzad, jednoduché sestavy z osvojených cvičebních tvarů.	
	Používá správnou techniku provedení, dokáže poskytnout pomoc svému spolužákovi.	Kladina Chůze a její obměny Rovnovážné polohy, náskoky a seskoky, klus a poskoky, obraty, jednoduché vazby a sestavy.	Převážně dívky

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	Využívá gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla.		
	Zvládá jednoduché taneční kroky a používá správnou techniku pohybu v souladu s hudbou.	Rytmická gymnastika Různé druhy pohybů s hudebním a rytmičtým doprovodem. Technika pohybů s náčiním i bez náčiní. Rozvíjení rytmického cítění s využitím lidové a moderní hudby, taneční kroky (polka, valčík), vlastní pohybová improvizace na hudební doprovod.	Hv- spojení hudby a pohybu
	Používá správnou techniku a objasní význam úpolových sportů. Posoudí provedení osvojených pohybových činností a označí nedostatky.	Úpoly Základy bezp. provozu , organizace práce, význam úpolových sportů pro sebeobranu. Základní principy uvolňování a zpevňování těla. Průpravné úpoly- přetahy, přetlaky, úpolové odpory, pády vzad, střehové postoje, držení a pohyb v postojích, držení na zemi, boj o únik z držení.	OSV-Seberegulace a sebeorganizace
TV-9-3-02 Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody	Podle svých schopností zvládá techniku atletických disciplín a posoudí provedení jednotlivých činností. Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony.	Atletika Základní pojmy, základní pravidla soutěží, olympijské disciplíny, významné soutěže a sportovci, olympismus- olympijská charta. Průpravná cvičení pro jednotlivé činnosti. Bezpečnost provádění jednotlivých disciplín.	Určeno chlapcům i dívkám. Fy,M- jednotky délky a času OSV – Sebepoznání a sebepojetí.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
		Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností- měření, evidence, vyhodnocování.	
	Zná základní startovní povely. Chápe význam vytrvalostního běhu.	Běh Speciální běžecká cvičení, běžecká technika, rychlý běh 60m, nízký a polovysoký start , vytrvalý běh do 2 (3)km, běh v terénu, štafetová předávka, běh v zatáčce, základy překážkového běhu.	Dívky i chlapci
	Upraví doskočiště. Změří a zapíše výkony.	Optimální rozběh a odraz	
	Zvládá základní techniku skoku do výšky.	Skok do výšky (při vhodných podmínkách)	
	Zvládá techniku a provedení hodů.	Hod míčkem do dálky i na cíl	
	Zná základní techniku vrhu koulí a pravidla bezpečnosti.	Vrh koulí-3 (5) kg Vrh z místa, sun.	Dívky i chlapci
	Chápe rozdíly mezi rekreačním a výkonnostním sportem. Aktivně si upravuje svůj pohybový režim.	Význam pohybu pro zdraví Rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců	
TV-9-2-02 Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny		Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových disbalancí	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
		Průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	
TV- 9-1-05 Uplatňuje vhodné a bezpečné chování mi v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu: předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činností	Zvládá zásady bezpečnosti a chování v nestandardním prostředí. Dovede poskytnout 1. pomoc a zajistit odsun raněného.	Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Pohybové činnosti v nestandardním prostředí, první pomoc při Tv a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného.	
TV-9-1-03 Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	Dovede si vytvořit a dodržovat vlastní kondiční program.	Zdravotně orientovaná zdatnost Rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením.	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti

5.9 Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

5.9.1 Praktické činnosti (1. st.)

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Výuka praktických činností vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za výsledky své práce. Naučí se základním pracovním dovednostem a návykům z různých pracovních oblastí. Uplatní používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě. Osvojí si zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, základy organizace a plánování práce. V tomto předmětu je také podporována tvořivost a realizace vlastních nápadů žáků. Dále si žáci vytvoří kladný vztah k ochraně a tvorbě životního prostředí a k řešení ekologických problémů.

Zdokonalí se spolupráce a komunikace žáků při práci v týmu a v různých pracovních situacích.

Praktické činnosti jsou vyučovány jako samostatný předmět, který je tvořen na 1. stupni vzdělávacím obsahem tematických okruhů:

- práce s drobným materiálem
- konstrukční činnosti
- pěstitelské práce
- příprava pokrmů

Učivu je věnováno:

V 1. až 5.ročníku   1 hodina.

V předmětu Praktické činnosti se realizují tato průřezová témata:

Environmentální výchova (EV)

- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Kreativita
- Komunikace
- Kooperace a kompetice

Výchovné a vzdělávací postupy vedoucí k utváření a rozvoji klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- Vede žáky k osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, učí je používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě,
- umožňuje žákům používat různé materiály, vhodné nástroje a nářadí,
- pozoruje pokrok u všech žáků.

Kompetence k řešení problémů

- Zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů,

- vede žáky k promýšlení pracovních postupů při plnění zadaných úkolů,
- snaží se rozvíjet u žáků tvořivost, vede je k uplatňování vlastních nápadů.

Kompetence komunikativní

- Vede žáky k rozšiřování slovní zásoby v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek,
- učí je popsat postup práce,
- vede žáky k užívání správné terminologie.

Kompetence sociální a personální

- Vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci,
- umožňuje žákům pracovat ve skupině, vytvářet společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se sněží o dosažení kvalitního výsledku.

Kompetence občanské

- Vytváří u žáků pozitivní vztah k práci a vede je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce,
- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky,
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch.

Kompetence pracovní

- Vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků,
- zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům pomáhá,
- vede žáky k zodpovědnému a správnému zacházení s pracovními pomůckami.

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Praktické činnosti
Ročník: 1. - 3.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ČSP – 3-1-01 - vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	pozná různé druhy materiálu, jeho vlastnosti a různé způsoby zacházení - porovná vlastnosti materiálů - ověří si vlastnosti materiálů v praxi - zhotoví jednoduché výrobky pomocí elementárních dovedností a činností - rozpozná jednoduché pracovní pomůcky, nářadí a dovede s nimi zacházet - organizuje práci skupiny - dodržuje body organizačního řádu	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM - práce s materiály: přírodniny, modelovací hmoty, papír, karton, textil, kov, plasty atd. - vlastnosti materiálů, užití v praxi	Prv, Vv, VKZ, M, Čj
ČSP – 3-1-02 - pracuje podle slovního návodu a předlohy	podle vzorového výrobku a výkladu vyrobí svůj vlastní výrobek - dovede ošetřit jednoduchá zranění	pracovní pomůcky, nářadí a nástroje - hygiena a bezpečnost práce	
ČSP – 3-2-01 - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicí	- naučí se jednoduchý pracovní postup - odhadne jednoduchou pracovní operaci - dovede poznat způsob a použití jednoduché operace - napodobí průběh předváděné práce - vyrobí výrobek vážící se k lidovým tradicím, ročnímu období - bezpečně zachází se stavebnicemi sestavuje jednoduché modely dle vlastního rozhodnutí, plánu, návrhu - sleduje a kontroluje, zda model odpovídá návrhu nebo plánu	jednoduché pracovní postupy - lidové zvyky, tradice, řemesla KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI - montážní a demontážní práce - stavebnice, sestavování modelů, montáž a demontáž	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ČSP – 3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování	- naučí se starat o pokojové květiny - povede si jednoduché kolektivní záznamy - dovede pojmenovat vybrané pokojové rostliny	PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
ČSP– 3—3-02 - pečuje o nenáročné rostliny	- pozná jednoduché pěstitelské práce	pěstitelské práce	
ČSP 3 - 4 -- 01 - připraví tabuli pro jednoduché stolování	- připraví tabuli pro jednoduché stolování a chová se při stolování vhodně	PŘÍPRAVA POKRMŮ - jednoduchá úprava stolu, pravidla chování	
ČSP – 3-4-02 - chová se vhodně při stolování	- zná základní principy chování u stolu, zásady slušného chování.	- technika v kuchyni, historie a význam, základní vybavení kuchyně	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Praktické činnosti
Ročník: 4. - 5.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ČSP-5-1-01 Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu.	- provádí přiměřené praktické činnosti s daným materiálem - dovede pozorovat jednotlivé materiály a objasňovat jejich vlastnosti	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM - práce s materiály, přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, fólie, dřevo, plasty	Př, Vv, VKZ, M, Čj
ČSP –5–1- 02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	zvládá základní dovednosti v práci s technickými materiály - dovede bezpečně využívat a používat vlastnosti materiálu při složitějších pracovních činnostech	vlastnosti materiálu, užití v praxi	
ČSP 5-1-03 - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	používá složitější pracovní nářadí a pomůcky - opatrně zachází s pracovními nástroji podle návodu - dovede vybrat vhodný pracovní nástroj	-pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opravy	
ČSP – 5 -1 - 04 - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	- bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu	- Zásady 1. pomoci při úraze - Zásady bezpečnosti práce	
ČSP 5 – 2 - 01 - provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	provádí jednoduchou montáž a demontáž se stavebnicí (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů	KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI - stavebnice, práce s návodem, předlohou - práce montážní a demontážní	
ČSP – 5 – 2 - 02 - pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	- dovede nakreslit návod a využívá pro svou samostatnou práci vlastní představy a volí vhodné materiály, nářadí, pomůcky, pracovní postup - dodržuje pracovní postup podle slovního návodu i náčrtku, výkresu	jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce, -technologická kázeň technické náčrtu a výkresy, technologie	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	- uplatňuje technické myšlení a technickou představivost - dovede vystihnout podstatu pracovního procesu - poznává z jednoduchého náčrtu, výkresu velikost, délku, šířku výrobku - dovede svépomocí vyhledat informace o technologii v dostupné literatuře - sleduje průběh předváděné práce a pak sám dovede napodobit pracovní postup - dovede napodobit v jednoduché formě lidové řemeslo	- grafická komunikace - lidové zvyky, tradice, řemesla	
ČSP 5 – 2 - 03 - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	rozvíjí si pozorovací schopnosti, pracuje podle své vlastní představy, dodržuje bezpečnost a hygienu práce, dodržuje pořádek na pracovním místě, hlásí každé poranění, dovede ošetřit jednoduché zranění	bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu	
ČSP 5 – 3 - 01 - provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	vyhledává informace o pokojových rostlinách v dostupné literatuře	PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
ČSP 5 – 3 - 02 - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	- zná jedovaté a nebezpečné pokojové květiny	pěstitelské práce	
ČSP 5 – 3 - 03 - volí dle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	- pozoruje a dovede ošetřovat pokojové květiny - pozná jednoduché pěstitelské nářadí	rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie - pěstování pokojových rostlin	
ČSP 5 – 3 - 04 - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	- Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci	1. Pomoc při drobných úrazech	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ČSP 5 – 4 - 01 - orientuje se v základním vybavení kuchyně	- používá vhodné pracovní nástroje a náčiní	PŘÍPRAVA POKRMŮ - základní vybavení kuchyně	
ČSP 5 – 4 - 02 - připraví samostatně jednoduchý pokrm	- orientuje se v základním vybavení kuchyně - připraví samostatně jednoduchý pokrm -	výběr, nákup a skladování potravin - technika v kuchyni, historie a význam	
ČSP 5 – 4 - 03 - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	- Jednoduchá úprava stolu - Pravidla správného stolování	Úprava stolu pro slavnostní událost Zásady společenského chování	
ČSP 5 – 4 - 04 - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy a hygieny práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - - poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni	Základy 1. Pomoci při drobných poraněních Zásady hygieny práce v kuchyni.	

5.9.2 Svět práce (2.st.)

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Svět práce umožňuje žákům získat nezbytný soubor vědomostí, pracovních dovedností a návyků potřebných v běžném životě. Rozvíjí některé schopnosti motorické i tvořivé schopnosti a dovednosti.

Žáci získají praktické dovednosti při ručním opracování různých materiálů, základních činnostech v domácnosti a přípravě pokrmů. Rozliší také různé materiály, jejich vlastnosti a použití pro běžný život.

Osvojí si základy bezpečnosti, ochrany zdraví, organizace a plánování práce. Získají poznatky o svých dovednostech a schopnostech, které využijí při profesní orientaci.

Pro žáky je učivo rozděleno takto:

- 6. ročník - Práce s technickými materiály.
- 7. ročník – Příprava pokrmů.
- 8. ročník – 1. pololetí – Provoz a údržba domácnosti, Práce s technickými materiály
2. pololetí – Svět práce
- 9. ročník - 1. pololetí – Svět práce
2. pololetí - Péče o dítě

Učivu je věnováno:

Učivu předmětu Svět práce je věnováno v 6. až 9. ročníku po 1 hodině týdně.

Výuka může probíhat jednou za 14 dní v blocích.

V předmětu Svět práce se realizují tato průřezová témata:

Multikulturní výchova (MKV)

- Lidské vztahy
- Etnický původ

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Kreativita.
- Seberegulace a sebeorganizace.
- Kooperace a kompetice.
- Poznávání lidí.
- Rozvoj schopností poznávání.
- Hodnoty, postoje, praktická etika.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět

Výchova demokratického občana (VDO)

- Občan, občanská a společnost a stát

Mediální výchova (MED)

- Interpretace vztahu mediálních sdělení
- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Environmentální výchova (EV)

- Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Výchovné a vzdělávací postupy vedoucí k utváření a rozvoji klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- Vede žáky k předávání názorů a zkušeností při tvůrčích činnostech a v praktickém životě,
- vede žáky k rozvíjení vlastní tvořivosti, ke kritickému posuzování a vyvozování závěrů pro využití v budoucnosti,
- nabízí žákům možnost čerpání inspirace z různých zdrojů,
- vede žáky k hledání různých způsobů a metod práce, ke vzájemné spolupráci a řešení problémů.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- Vede žáky k řešení různých problémů na základě zkušeností a názorů ostatních žáků,
- učí žáky kriticky myslet a činit uvážlivá rozhodnutí při volbě různých postupů práce,
- nabízí možnost prakticky si ověřit správnost řešeného problému.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- Nabízí možnost využití komunikačních dovedností k vytvoření vztahů potřebných ke kvalitní spolupráci a volbě různých pracovních postupů,
- učí se naslouchat promluvám druhých lidí, reagovat na ně, případně hájit svůj názor,
- vede k využití možnost prezentace své práce i práce kolektivu,
- vede žáky ke správnému užití různých materiálů, nástrojů a vybavení a využití je ke svému rozvoji a zapojení se do společenského dění.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- nabízí možnost přispívat k debatě, debatu využít ke spolupráci při řešení daného úkolu, brát na vědomí zkušenosti druhých,
- předkládá žákům možnost volby různých pracovních postupů,
- učí žáky vytvářet příjemnou pracovní atmosféru, která přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů,
- nabízí možnost plánování různých postupů, které vedou k podpoře sebedůvěry a rozvoje osobnosti.

Kompetence občanské

Učitel:

- Vede žáky k pochopení svých práv a povinností, k chápání zákonů a společenských norem,
- vybízí žáky ke sdělení si různých zkušeností v souvislosti se svými právy a povinnostmi,
- vede žáky k respektování druhých lidí, k odmítání útlaku a hrubému zacházení.

Kompetence pracovní

Učitel:

- Vede žáky k předávání si zkušeností při práci s různými materiály, nástroji a vybavením, k dodržování vymezených pravidel,
- předkládá žákům různé pracovní postupy, kde mohou využít své znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech,
- nabízí žákům možnost uskutečnění podnikatelského záměru, rozvíjení podnikavého myšlení.

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Vyučovací předmět: Svět práce

Ročník: 6.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: ČSP-9-1-01 • provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň ČSP-9-1-03 • organizuje a plánuje svoji pracovní činnost ČSP-9-1-04 • užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku ČSP-9-1-05 • dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu ČSP-9-1-02 • řeší jednoduché technické úkoly a vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	Žák: - zná řád školní dílny - udržuje své pracovní místo v čistotě - vždy zkontroluje použité nářadí a náčiní - rozeznává různé druhy materiálů - určuje základní vlastnosti materiálů - umí volit správné způsoby opracování materiálů - dokáže provést jednoduchý náčrt výrobku - umí správně vybrat vhodné nářadí - umí měřit, orýsovat, řezat, pilovat, brousit, vrtat, dlabat, hoblovat, natírat, lakovat - umí měřit, orýsovat, řezat - stříhat, pilovat, brousit, ohýbat, rovnat, natírat - umí měřit, orýsovat, řezat, polovat, brousit, tvarovat teplem - umí tvarovat, lepit, barvit - dokáže poskytnout první pomoc při poranění	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY - vlastnosti materiálu - užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování - jednoduché pracovní operace a postupy - organizace práce, technologické postupy - technické náčrtky a výkresy, technické informace, návody <i>- práce se dřevem</i> <i>- práce s kovem</i> <i>- práce s plastem</i> <i>- práce s papírem</i> <i>- úprava okolí školy</i>	MKV - Lidské vztahy OSV - Seberegulace a sebeorganizace - Kreativita - projekt - jarní úklid okolí školy - podzimní úklid zahrady

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Svět práce

Ročník: 7.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: ČSP-9-5-01 - používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče ČSP-9-5-02 - připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy. ČSP-9-5-03 - dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti. ČSP-9-5-04 - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni.	Žák: - provádí jednoduché činnosti při přípravě pokrmů. - připraví pokrmy za tepla i za studena. - dodržuje základní hygienická pravidla a předpisy. - používá vhodné pomůcky a náčiní. - udržuje pořádek a čistotu při práci v učebně. - dbá na bezpečnost. - zvládá základní znalosti o domácnosti - ovládá základní principy stolování – obsluhy a chování - orientuje se v základním vybavení - má představu o zdravé výživě člověka - získává poznatky o úpravě pokrmů - polévky, omáčky, saláty, pečivo, úpravy různých druhů masa, ryb a drůbeže - sestaví jídelníček. - vybere a nakoupí potraviny. - vysvětlí způsoby skladování potravin.	PŘÍPRAVA POKRMŮ: - studená kuchyně a teplá kuchyně - zásady hygieny potravy - seznámení s el. spotřebiči, vybavení kuchyně, bezpečnost při vaření - jednoduché prostírání, zdobné prvky, květiny - úprava stolu – stolování - druhy koření, skladování potravin, bílkoviny, tuky, cukry, vitamín. - zdravá výživa člověka - úprava pokrmů Skupiny potravin: - Nákup a skladování potravin. - Jídelníček.	Ch, PŘ, Fy, Ov OSV - Seberegulace (osobní rozvoj, sebepoznání, kultura stolování) VDO – Občan a stát (osobní zodpovědnost za své zdraví, respektování a dodržování předpisů a norem.) MED- Interpretace vztahu mediálních sdělení. (recepty a návody v tisku, televizní a rozhlasové pořady) EGS - Objevujeme Evropu a svět (stravovací návyky a zvyklosti ostatních národů.) Praktické využití školní kuchyně.

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Svět práce

Ročník: 8.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: ČSP-9-4-04 • dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně elektrického proudu ČSP-9-4-02 • ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů ČSP-9-4-03 • správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízeními včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu ČSP-9-4-01 • provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví	Žák - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze. - využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic. - zvládá jednoduché postupy ručního šití. - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu. - orientuje se v návodech, obsluze šicích strojů a žehliček. - dodržuje zásady ochrany a bezpečnosti při práci. - zapojí šicí stroj, žehličku. - využívá dovednost, estetiku, vkus, úpravu, využívá znalosti v domácnosti - provádí jednoduché platební operace hotovostně, bezhotovostně.	PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI - základy ručního šití, druhy stehů, vzorník - návlek spodní a vrchní nitě, zapojení šicího stroje a žehličky - bezpečnost při šití a žehlení, první pomoc při úrazu - přišití knoflíku, zašití poškozeného oděvu - domácí účetnictví - rozpočet, příjmy, výdaje, úspory, platby	OSV – Rozvoj schopností poznávání. Historie odívání, módní trendy, kultura odívání, módní přehlídka VDO – Občan, občanská společnost a stát. Pravidla bezpečné práce, vlastní zodpovědnost MED – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - módní časopisy, odborné časopisy kritický postoj k odívání. EGS – Evropa a svět nás zajímá. Módní trendy v Evropě a ve světě. MKV – Etnický původ - tolerance k tradicím jiných národů.

Žák: ČSP-9-1-01 • provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň ČSP-9-1-03 • organizuje a plánuje svoji pracovní činnost ČSP-9-1-04 • užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku ČSP-9-1-02 • řeší jednoduché technické úkoly a vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí ČSP-9-1-05 • dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	Žák: - zná řád školní dílny - udržuje své pracovní místo v čistotě - vždy zkontroluje použité nářadí a náčiní - rozeznává různé druhy materiálů - umí volit správné způsoby opracování materiálů - dokáže provést jednoduchý náčrt výrobku - umí správně vybrat vhodné nářadí - umí měřit, orýsovat, řezat, pilovat, brousit, vrtat, dlabat, hoblovat, natírat, lakovat - stříhat, pilovat, brousit, ohýbat, rovnat, natírat - umí měřit, orýsovat, řezat, polovat, brousit, tvarovat teplem - umí tvarovat, lepit, barvit - dokáže poskytnout první pomoc při poranění	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY - práce se dřevem - práce s kovem - práce s plastem - práce s papírem - úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla	
žák ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného	Žák: - dokáže vyhledat informace z různých zdrojů týkající se volby povolání - umí se orientovat v získaných informacích - zná požadavky na kvalifikovanost	VOLBA POVOLÁNÍ - <i>trh lidí</i> - povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností, požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní, rovnost na trhu práce - Znaky jednotlivých povolání - Čím bych chtěl být	

povolání a profesní přípravy ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	-snaží se sebehodnotit a sebezpoznávat - volí profese podle svých zájmů a schopnosti - třídí a hodnotí informace podle požadavků - zjišťuje náplň studijních a učebních oborů - zná požadavky na přijímací řízení - zkouší sestavit svůj životopis - seznamují se s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů - získávají informace o soukromém podnikání - přijímací řízení - pohovory	- volba profesní orientace - základní principy, sebezpoznávání, vlivy na volbu profesní orientace, informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání informačních služeb - sestavení plánu a postupu při volbě povolání - možnosti vzdělávání - náplň studijních a učebních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby - vyhledávání pomocí internetu - nároky středních škol a učilišť na prospěch ze základních škol - přijímací řízení na umělecké školy - - zaměstnání - pracovní příležitosti v obci, způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů - výběr středních škol - rovnost příležitostí na trhu práce - podnikání - druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání - možnosti uplatnění v životě se základním, středním , vysokoškolským vzděláním. - Přijímací řízení – přijímací zkoušky, pohovory	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Svět práce

Ročník: 9.

žák	orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	Žák: - dokáže vyhledat informace z různých zdrojů týkající se volby povolání	VOLBA POVOLÁNÍ	
ČSP-9-8-01		- umí se orientovat v získaných informacích - zná požadavky na kvalifikovanost	- trh lidí - povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností, požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní, rovnost na trhu práce	
ČSP-9-8-02	posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě	-snaží se sebehodnotit a sebezpoznávat	- Znaky jednotlivých povolání - Čím bych chtěl být	
ČSP-9-8-03	využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	- volí profese podle svých zájmů a schopnosti	- volba profesní orientace - základní principy, sebezpoznávání, vlivy na volbu profesní orientace, informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání informačních služeb	
ČSP-9-8-04	prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	- třídí a hodnotí informace podle požadavků - zjišťuje náplň studijních a učebních oborů - zná požadavky na přijímací řízení	sestavení plánu a postupu při volbě povolání	
		- zkouší sestavit svůj životopis	- možnosti vzdělávání - náplň studijních a učebních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby	
		- seznamují se s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů	- vyhledávání pomocí internetu	
		- získávají informace o soukromém podnikání	- nároky středních škol a učilišť na prospěch ze základních škol	
		- přijímací řízení	- přijímací řízení na umělecké školy	
		- pohovory	-	
			- zaměstnání - pracovní příležitosti v obci, způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů	
			- návštěva IPS Mělník	
			- výběr středních škol	
			- rovnost příležitostí na trhu práce	

		- podnikání - druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání - možnosti uplatnění v životě se základním, středním, vysokoškolským vzděláním. - Přijímací řízení – přijímací zkoušky, pohovory	
	Žák: - získává základní poznatky o antikoncepci - orientuje se v období dospívání - učí se ovládat své city a vyjádřit své pocity - vytváří si vztah ke své budoucí rodičovské roli - vytváří si správný životní styl pro ovlivnění zdraví svého dítěte - získává odpovědnost za zrod nového života získává znalosti péče o dítě v prvních dnech, týdnech, měsících života - tvoří si představu o výživě novorozence, batolete a dítěte předškolního věku - buduje si model správné výchovy vedoucí ke zdravému vývoji dítěte školního věku	PÉČE O DÍTĚ : základní lidská práva - puberta – dospívání, antikoncepce - početí, těhotenství - vztahy mezi partnery, příprava na rodičovství - vývoj jedince, správné prostředí - novorozenec, kojeneček, batole. - výživa a hygiena kojence - růst a vývoj v prvním roce života - batole j- psychický a fyzický vývoj dítěte - výchovná péče a předškolní věk - výchova hrou, odměny, tresty, potřeby a výživa dítěte. - bezpečnost a nástrahy dítěte školního věku Péče o nemocné dítě	OSV - Hodnoty, postoje, praktická etika. Osobní zodpovědnost za své jednání a za vývoj potomka VDO - Občan, občanská společnost a stát. respektování a dodržování pravidel a legislativy EV- Lidské aktivity a problémy životního prostředí. Vliv prostředí na život Zodpovědnost za stav prostředí MED – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality EGS – Objevujeme Evropu a svět. Trendy výchovy, zvyklosti v Evropě a ve světě

5.10 Průřezové téma: Mediální výchova

5.10.1 Mediální výchova (2. st.)

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Celé průřezové téma mediální výchova je začleněno do vyučování jako samostatný předmět. Vyučování mediální výchovy probíhá v návaznosti na vzdělávací obsah dalších vzdělávacích oblastí, oborů (tj. český jazyk, dějepis, výchova k občanství, výtvarná výchova, hudební výchova, informatika).

Mediální výchova v základním vzdělání nabízí základní poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec.

Cílem mediální výchovy je vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti. Ta zahrnuje osvojení si některých základních poznatků o fungování médií a jejich společenské role (o jejich historii, struktuře fungování), získání dovedností podporujících poučené, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Žák se učí analyzovat předložené sdělení, posuzuje jeho věrohodnost a vyhodnocuje jeho komunikační závěr, orientuje se v mediálních obsazích a uvědomuje si, jak média naplňují uspokojování nejrůznějších společenských potřeb – od informační funkce, přes vzdělávací až po zábavnou.

Učivu je věnováno:

Mediální výchova je vyučována v 9. ročníku 1h týdně.

V předmětu Mediální výchova se realizují tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Kreativita
- Kooperace a kompetice

Výchova demokratického občana (VDO)

- Občanská společnost a škola

Multikulturní výchova (MKV)

- Lidské vztahy

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)

- Objevujeme Evropu a svět

Tematické okruhy mediální výchovy:

Receptivní činnosti:

- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- interpretace vztahů mediálních sdělení a reality
- stavba mediálních sdělení
- vnímání autora mediálních sdělení
- fungování a vliv médií ve společnosti

Produktivní činnosti:

- tvorba mediálního sdělení
- práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací postupy vedoucí k utváření a rozvoji klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky, jak využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času
- vybere vhodné mediální obsahy, na nichž si žáci uvědomí jejich cíle a strategie

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- napomáhá žákům analyzovat mediální obsah a vytvořit si kritický odstup od něho
- formuje u žáků představu o roli v médiích v každodenním životě
- na příkladech žákům demonstruje způsob zpracování mediálních sdělení a užívání stereotypů v obsahu médií

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- zapojuje žáky do mediální komunikace jako samostatné subjekty

- vede žáky k rozeznávání platnosti a významu argumentů ve veřejné komunikaci
- rozvíjí žákovy komunikační schopnosti psaného i mluveného projevu tím, že umožňuje žákům veřejně se prezentovat, poskytne žákům zpětnou vazbu k dalšímu rozvoji komunikačních dovedností
- umožňuje žákům svobodně vyjádřit své vlastní postoje a pomáhá jim přijmout zodpovědnost za ně

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává úkoly pro práci ve skupinách, při nichž si žáci osvojují spolupráci v týmu či redakčním kolektivu
- vede žáky k uvědomění si vlastních potřeb při práci v týmu a jejich postavení vůči potřebám a cílům skupiny
- vede žáky k uvědomění si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění
- vybízí žáky k citlivému přístupu vůči předsudkům a zjednodušeným soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci

Kompetence občanské:

Učitel:

- seznamuje žáky se základními principy vzniku významných mediálních obsahů (zvl. zpravodajských)
- umožňuje žákům představit si, jakou roli mají média v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec (včetně právního kodexu)

Kompetence pracovní:

Učitel:

- poskytuje žákům studijní materiály a zdroje (i případné kompenzační pomůcky) ve výuce v dostupném a v dostatečném počtu
- zajímá se, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky

Průřezové téma: Mediální výchova

Vyučovací předmět: Mediální výchova

Ročník: 9.

Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - kriticky přistupuje ke zpravodajství a reklamě, hodnotí je - chápe podstatu mediálního sdělení, objasní jeho cíle a pravidla - vyhledá a rozliší prvky bulvární od informativních a společensky významných, prvky hodnotící, stručně a jasně vystihne podstatu textu - vyjmenuje základní rozdíly mezi jednotlivými sděleními - rozlišuje různé typy sdělení a jejich funkce - vnímá rozdíl mezi reklamou a zprávou, mezi faktickým a fiktivním obsahem - uvědomuje si, jaký je rozdíl mezi skutečností a	RECEPTIVNÍ ČINNOSTI: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení: - Zpravodajství a reklama - Mediální sdělení: sdělení informativní, zábavní a reklamní Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - Mediální sdělení - Reklama a zpráva	ČJL, D, VOZ, Vv, Hv, Inf.

„skutečností“ reprezentovanou v médiích - vyhledá typické prostředky užívané v různých typech sdělení (zpravodajství, reklama, zábava) - rozlišuje sdělení vycházející z předsudků a vžitých představ od sdělení s nezaujatým postojem - zjednodušeně vystihne obsah mediálního sdělení - sestavuje příspěvky podle různých kritérií, přičemž si uvědomuje jejich pozitivní (význam a užitečnost) či zezábavňující princip - srovnává titulní strany různých deníků, skladbu a výběr sdělení v časopisech pro dospívající - na základě přečteného textu vyvozuje autorovy názory a postoje - vyhledává v textu výrazové prostředky vhodné pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci, výrazové prostředky hodnotící - zhodnotí autorův výběr a kombinaci slov, obrazů či zvuků - seznamuje se s faktory ovlivňující média	- Mediální sdělení a sociální zkušenost - Stavba mediálních sdělení - Stavba a uspořádání mediálních sdělení - Vnímání autora mediálních sdělení - Osobnost autora mediálního sdělení - Výrazové prostředky, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků - Fungování a vliv médií ve společnosti - Organizace a postavení médií ve společnosti	MKV – Lidské vztahy EGS – Objevujeme Evropu a svět VDO – Občanská

5.11 Volitelné předměty:

5.11.1 Laboratorní praktika(2.st.)

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Laboratorní praktika nabízí žákům rozšíření svých znalostí v oblasti přírodních věd. Jsou zaměřena na praktické pozorování a bádání.

Žáci se učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane?) a hledat na ně odpovědi. Žáci poznávají podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především však závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví.

Tematické okruhy: přírodopis, chemie, fyzika

Cílem je rozšíření znalostí žáků v těchto oborech, vytvoření pozitivního vztahu k vědě a bádání.

Učivu je věnováno:

V 8. ročníku po 1. hodině týdně

V předmětu Laboratorní praktika se realizují tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, řešení problémů
- Seberegulace a sebeorganizace (organizace vlastního času)
- Kreativita

Enviromentální výchova (EV)

- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Výchovné a vzdělávací postupy vedoucí k utváření a rozvoji klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- nabízí žákům možnost experimentovat a porovnávat, navštěvovat různé besedy a exkurze
- vede žáky ke spolupráci ve skupině, ke vzájemné komunikaci nad daným problémem
- předkládá různé pracovní postupy a plánovat jejich realizaci

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- žáky k vnímání problémových situací, k pochopení vzniklých problémů, případně jejich odstranění
- vede žáky k používání informací z více zdrojů, nacházet společné znaky a vyvracet nesrovnalosti

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k získávání komunikativních dovedností při sdělování vlastních názorů a zkušeností, při zadávání otevřených otázek
- vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků, ale také učít se naslouchat druhým
- umožňuje **využít** získané znalosti a dovednosti k dalšímu rozvoji a lepší komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vytváří **podmínky** ke spolupráci
- **vybízí** žáky k diskusi **celé** třídy nebo skupiny při řešení problémů
- nabízí možnost samostatného rozvoje

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky ke správnému a zodpovědnému rozhodování, k poskytování pomoci ostatním lidem.

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k dodržování pravidel při práci, předávat si zkušenosti
- pokládá otázky vedoucí k řešení problémové situace
- napomáhá cíleně využít zkušenosti a předat je ostatním

Vzdělávací oblast: **Volitelný předmět**

Vyučovací předmět: Laboratorní praktika

Ročník: 8.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstup	Učivo
Žák:	Fyzika – změří vhodně zvolenými měřidly některé fyzikální veličiny	Hmotnost, teplota, hustota
	Přírodopis - odebere půdní vzorek a provede jednoduchý rozbor - rozezná některé druhy půd - pokusí se vysvětlit princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin -	Půdy Propustnost půdy Sopečný výbuch Množství vody v rostlinách Získávání tuku ze semínek
	Chemie - určí společné a rozdílné vlastnosti látek - navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí - objasní využití zákona o zachování hmotnosti - pokusí se pojmenovat výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí	Vlastnosti látek Teplota tání Oddělování složek směsí – chromatografie, filtrace, krystalizace, destilace.... Žihání vápence Zákon zachování hmotnosti Kyselost a zásaditost (pH)

Poznámka: V průběhu školního roku budou probírána témata vždy v závislosti na počasí.

5.11.2 Výtvarné techniky (2. stupeň) – volitelný předmět

Charakteristika vyučovacího volitelného předmětu:

Zaměření předmětu umožňuje žákovi vytvořit si kladný vztah k výtvarným aktivitám, uměleckému a kulturnímu dědictví a pochopit vliv výtvarných aktivit. Rozvíjí zručnost a práceschopnost žáka, včetně schopnosti vytvářet si vlastní názor a náhled na umělecké podněty z okolí.

Ve volitelném předmětu Výtvarné techniky je zároveň kladen důraz na pochopení problematiky jednotlivých výtvarných technik, sebevyjádření, seberealizaci a sebepoznání. Nabízí žákovi relaxaci prostřednictvím výtvarného vyjádření.

S ohledem na naplňování mezipředmětových vztahů jsou žáci motivováni k celoživotnímu zájmu o umění, které je nezbytnou součástí společenského života.

Individualizací je uplatňována možnost ke zdokonalení jednotlivce = žáka v jednotlivých jemu vlastních výtvarných disciplínách či dílčích pozic v příslušném kolektivu v rámci skupinové tvorby.

Výuka Výtvarných technik probíhá v chladných měsících v učebně výtvarné výchovy, v jarním období za dobrého počasí probíhají některé hodiny ve volné přírodě – plenéru. Organizace výuky probíhá standardním schématem: v úvodu seznámení s tématem a výtvarnou technikou, v hlavní části hodiny zaměřené na realizaci tématu, závěr je věnován hodnocení vzniklých prací, zhodnocení aktivit ze strany učitele i žáka. Výuka prohlubuje a rozšiřuje znalosti z Výtvarné výchovy v 8. ročníku a ročníků předchozích. Její náplň je uskutečňována individuálně (viz. výše). V kolektivních pracích se zvláště zaměřujeme na rozvíjení schopnosti komunikace, kooperace a rozhodovacích schopností.

Tematické okruhy:

Kresba

Žáci pracují s kombinacemi kresebných nástrojů, užívají netradiční techniky a kombinují různé techniky kresby. Seznamují se studijní kresbou v exteriéru a interiéru.

Malba

Žáci používají netradiční techniky v malbě, seznamují se s malbou pomocí skvrn - tupování, pracují s otiskováním různých stop, zkoumají zapouštění nebo vrstvení barev, materiálů – např. různé druhy papíru, textilu. Pracují s uměleckým dílem – např. variují obrazy apod.

Textilní tvorba

Žáci se seznamují s textilními materiály a možnostmi jejich zdobení, přetváření – např. batika či vytváření šablon a následná práce nimi - tisk přes šablonu.

Prostorová tvorba

Žáci se učí modelovat z keramické hlíny, dále vytváří prostorové objekty např. z přírodnin a papíru.

Kombinace technik

Žáci se učí kombinovat výše uvedené osvojené techniky.

Učivu je věnováno:

V 9. ročníku 1 h týdně – volitelný předmět.

Hodiny jsou využity z disponibilní časové dotace.

V předmětu Výtvarné techniky se realizují tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV):

- rozvoj schopnosti poznávání
- seberegulace a sebeorganizace
- sebepoznání a sebepojetí;
- mezilidské vztahy
- komunikace
- kooperace a kompetice
- řešení problémů a rozhodovací dovednosti;
- hodnoty, postoje, praktická etika
- kreativita

Environmentální výchova (EV)

- vztah člověka k prostředí

Mediální výchova (MED)

- tvorba výtvarného sdělení
- práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací postupy vedoucí k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáka:

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k efektivnímu získávání poznatků o zákonitostech výtvarné tvorby;
- vede k pochopení výtvarného vyjádření;
- seznamuje žáky se specifickou výtvarnou terminologií příslušných technik a uměleckých směrů;
- rozvíjí jednotlivé dovednosti při kolektivní činnosti;
- rozvíjí osvojené dovednosti v individuálních činnostech;
- motivuje žáky k přemýšlení při ovládnutí výtvarné techniky a hledání cesty při zdolávání obtížnějších úkolů;
- rozvíjí u žáků schopnosti hledání vlastního vyjádření;
- vede žáky k pořizování záznamů a obrazových materiálů z výtvarných činností a jejich prezentaci.
- vede žáky k samostatnému pozorování, k porovnávání výsledků a jejich kritickému posouzení
- vede žáky k poznání smyslu učení, k posouzení vlastního pokroku, kritickému zhodnocení výsledku učení a ke schopnosti diskutovat o nich
-

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vybízí žáky k praktickému využívání získaných dovedností při řešení problémů v samostatné činnosti;
- vede k orientaci žáka ve vnímání umění;
- vede žáka k hledání informací k řešení problémů, k navrhování různých variant řešení, ke schopnosti přijmout neúspěch a nacházet jiné řešení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků při práci,
- vede žáka k formulaci a vyjádření myšlenky různým způsobem tak, aby spolužák a

- učitel sdělení rozuměl;
- vyžaduje po žácích slušnou formu vyjadřování;
  - vede žáky k tomu, aby při svém hodnocení situací postupovali uvážlivě a byli schopni svůj názor obhájit;
  - vyžaduje vyslechnutí a přijetí pokynů v rámci výuky;
  - otevírá prostor diskusi o možnostech realizace výtvarného námětu v rámci kolektivní, skupinové i individuální práce.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje metody, při kterých žáci pracují v týmu;
- vede žáky k ohleduplnosti a k úctě při jednání s druhými lidmi, k upevňování dobrých mezilidských vztahů;
- navozuje situace, při kterých žák požádá o pomoc a dovede ji naopak poskytovat;
- řídí jednání a chování žáků tak, aby dosáhli pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.

Kompetence občanské

Učitel:

- vyžaduje zodpovědné dodržování pravidel (slušné chování, respektování pravidel);
- buduje v žácích pozitivní postoj výtvarným aktivitám;
- vede žáky k aktivitě se zapojovat do kulturního dění a výtvarných činností;
- seznamuje žáky s poskytováním první pomoci při úrazech lehčího charakteru;
- seznamuje žáky se škodlivostí používání drog a jiných škodlivin při výtvarných aktivitách především.

Kompetence pracovní

Učitel:

- formuje u žáků pracovní návyky ke správnému zacházení s nářadím, náčiním a výtvarným materiálem a péči o něj;
- vyžaduje dodržování řádu učebny výtvarné výchovy, bezpečnostních návyků při používání vybavení;
- vede žáky k hygienickým návykům (udržování oděvu v čistotě, vhodná obuv apod.).

Vzdělávací oblast: Volitelný předmět
Vyučovací předmět: Výtvarné techniky
Ročník: 9.

Časový plán	Školní výstup (ŠVP)	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	Hledá výrazové účinky nástrojů a materiálů kresby Zkoumá záznam světla a stínů Experimentuje se stopu nástroje Správně uplatňuje techniku kresby Užívá vizuálně obrazného vyjádření k zaznamenání podmětů z představ a fantazie	Plošná tvorba: Kresba – kombinace kresebných nástrojů, netradiční techniky a kombinace technik, studijní kresba v exteriéru interiéru	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Komunikace
	Poznává využití vlastností barev a jejich vztahů Rozšiřuje paletu odstínů Hledá harmonii a kontrasty Rozvíjí obrazotvornost, interpretuje neurčité tvary, Zobrazuje fantazijní představy Variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků Využívá znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření	Malba – netradiční techniky v malbě malba pomocí skvrn - tupování, otiskování různých stop, zapouštění, vrstvení barev, či materiálů – různé druhy papírů, či textilu. (např. ornamentální vzory na kameny, použití rezerváže (klovatiny) při malbě, studijní kresba a malba venku práce s uměleckým dílem – variace obrazu	OSV Mezilidské vztahy Kooperace a kompetice Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; Hodnoty, postoje, praktická etika Kreativita MED Tvorba výtvarného sdělení Práce v realizačním týmu VV, D – umělecké slohy

Časový plán	Školní výstup (ŠVP)	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	Rozvíjí své estetické cítění Rozvíjí vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru Vybírá a vytváří bohatou škálu prvků	Textilní tvorba – batika, tisk přes šablonu Prostorová tvorba – práce s keramickou hlinou, přírodninami, papírem a netradičními materiály Kombinace výše uvedených technik	EV Vztah člověka k prostředí SP – tradiční řemesla

5.11.3 Konverzace v anglickém jazyce (2. st.)

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučování cizích jazyků probíhá v návaznosti na vzdělávací obsah dalších vzdělávacích oblastí, oborů (tj. český jazyk, zeměpis, dějepis, hudební a výtvarná výchova).

Cílem výuky je prohlubování zájmu o cizí jazyk a pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, prohlubování již osvojených jazykových znalostí a dovedností, především aktivní využití pro komunikaci v cizím jazyce.

Získat schopnost porozumět přiměřeně náročnému ústnímu sdělení a reagovat na něj. Zdokonalovat čtení přiměřeně obtížných textů v anglickém jazyce, poznávání kultury a tradic anglicky mluvících zemí, vyhledávání nejdůležitějších informací v textu a práce s informacemi. Formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respekt, tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

Převládajícími metodami výuky jsou: samostatná, skupinová a projektová práce. Na výuku v běžných vyučovacích hodinách navazují akce vztahující se k předmětu: např. návštěvy filmů, výstav, kontakty s rodilým mluvčím.

Bude směřovat k dosažení úrovně A2,

Učivu je věnováno:

Předmět je nabídnut žákům jako volitelný v 8. a v 9. ročníku 1h týdně.

V předmětu Konverzace v Aj se realizují tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Rozvoj schopnosti poznávání.

Mediální výchova (MED)

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)

- Objevujeme Evropu a svět.
- Evropa a svět nás zajímá

Multikulturní výchova (MKV)

- Multikulturalita
- Lidské vztahy

Výchovné a vzdělávací postupy vedoucí k utváření a rozvoji klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- učitel zařazuje různé metody (projektové vyučování, komunikativní metoda, frontální výuka, práce ve dvojicích, skupinová práce, diskuse), při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami
- využívá hudební a filmovou produkci anglofonních zemí, aby motivoval žáky rozšířit si slovní zásobu
- zadává úkoly, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů a používají různé druhy slovníků
- vede žáky vlastnímu hodnocení

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- Vybízí žáky, aby kladli otázky k danému problému,
- Navozováním problémových situací z reálného života učí žáky vhodně reagovat (metoda hraní rolí, simulace)
- Výběrem různorodých cizojazyčných textů rozvíjí u žáků kritické myšlení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- dává žákům prostor pro ústní i písemné vyjádření a sebezprezentaci (samostatné práce, referáty, konverzace)
- dbá na zřetelnou výslovnost žáků při jejich ústním projevu a umožňuje jim, aby si výslovnost zdokonalovali při prezentaci výstupů své práce.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- Zařazuje metody, při kterých žáci pracují ve skupině a efektivně spolupracují na řešení problému, vede žáky ke spolupráci, vzájemné pomoci a respektu
- sleduje úspěšnost jednotlivých žáků a oceňuje jejich pokrok a vůči každému žákovi projevuje očekávání úspěchu.

Kompetence občanské

Učitel:

- Využíváním autentických materiálů vede žáky k poznání, pochopení a respektování kultury, zvyků a tradic anglofonních zemí
- Vytváří příležitosti pro žáky, aby představili kulturu, zvyky a tradice anglicky mluvících zemí (formou prezentace, projektu).

Kompetence pracovní

Učitel:

- Studijní materiály a zdroje (i případné kompenzační pomůcky) jsou ve výuce žákům dostupné a v dostatečném počtu,
- zajímá se, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky,
- umožňuje žákům spoluutvářet kritéria hodnocení.

Vzdělávací oblast: Volitelný předmět

Vyučovací předmět: Konverzace v anglickém jazyce

Ročník: 8. a 9. ročník

Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - čte správně přiměřeně obtížné texty - rozumí obsahu delšího textu (slyšeného i čteného) - pracuje s textem - hovoří o sobě, svojí rodině, o domově - popíše své zájmy - popíše své zkušenosti a představy - pracuje s časopisy, sleduje mediální dění, která dokáže jednoduše reprodukovat - vyhledá specifické informace v novinovém článku nebo v časopise - konverzuje v oblastech daných tematickými okruhy	RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI - četba přiměřených textů - práce s textem - vyhledávání informací v textu - konverzace na dané téma Jednoduchá sdělení: - reakce na každodenní situace - reprodukuje vyhledané informace Tematické okruhy: - rodina - prázdniny a cestování, dovolená - škola a školní život - zájmy a volnočasové aktivity, - svátky a tradice - doprava, zdraví - jídlo, jídelní lístek, restaurace - nakupování, móda a oblečení - povolání, počasí	Z, D, ČJL, Hv M, OV OSV – Rozvoj schopnosti poznávání EGS - Objevujeme Evropu a svět EGS - Evropa a svět nás zajímá

Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- vede rozhovor na dané téma - rozumí mluvenému projevu - rozumí obsahu rozhovoru rodilých mluvčích - domluví se v běžných každodenních situacích	PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Základní gramatické struktury: - přítomný čas prostý a průběhový - minulý čas prostý a průběhový - předpřítomný čas - budoucí čas - tvary nepravidelných sloves - modální slovesa - přídavná jména - stupňování - frekvenční příslovce INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI - reakce na otázky - konverzace na dané téma - poskytnutí základních informací z textu - popisné dovednosti - vede rozhovor	MED –Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

5.11.4 Cvičení v anglickém jazyce (2. st.)

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučování cizích jazyků probíhá v návaznosti na vzdělávací obsah dalších vzdělávacích oblastí, oborů (tj. český jazyk, zeměpis, dějepis, hudební a výtvarná výchova).

Cílem výuky je prohlubování zájmu o cizí jazyk a pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, prohlubování již osvojených jazykových znalostí a dovedností, především aktivní využití pro komunikaci v cizím jazyce.

Získat schopnost porozumět přiměřeně náročnému ústnímu sdělení a reagovat na něj. Zdokonalovat čtení přiměřeně obtížných textů v anglickém jazyce, poznávání kultury a tradic anglicky mluvících zemí, vyhledávání nejdůležitějších informací v textu a práce s informacemi. Formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respekt, tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

Převládajícími metodami výuky jsou: samostatná, skupinová a projektová práce. Na výuku v běžných vyučovacích hodinách navazují akce vztahující se k předmětu: např. návštěvy filmů, výstav, kontakty s rodilým mluvčím.

Bude směřovat k dosažení úrovně A2,

Učivu je věnováno:

Předmět je nabídnut žákům jako volitelný v 8. a v 9. ročníku 1h týdně.

V předmětu Cvičení v Aj se realizují tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Rozvoj schopnosti poznávání.

Mediální výchova (MED)

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)

- Objevujeme Evropu a svět.
- Evropa a svět nás zajímá

Výchovné a vzdělávací postupy vedoucí k utváření a rozvoji klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- učitel zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami
- zadává úkoly, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů
- vede vhodnou motivací žáky k tvořivému učení
- důsledně vyžaduje dodržování hygieny, chování a dalších pravidel

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- vede žáky k utváření samostatných objevů, řešení a závěrů a umožňuje žákům pracovat s materiály a zdroji, v nichž si mohou ověřit správnost svého řešení.
- vybízí žáky, aby kladli otázky k danému problému,

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu
- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují a umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje metody, při kterých žáci pracují ve skupině
- sleduje úspěšnost jednotlivých žáků a oceňuje jejich pokrok a vůči každému žákovi projevuje očekávání úspěchu

Kompetence občanské

Učitel:

- ve výuce reflektuje společenské a přírodní dění (vztah k přírodě i kulturním výtvorům),
- důsledně vyžaduje dodržování pravidel

Kompetence pracovní

Učitel:

- studijní materiály a zdroje (i případné kompenzační pomůcky) jsou ve výuce žákům dostupné a v dostatečném počtu
- zajímá se, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky
- umožňuje žákům spoluutvářet kritéria hodnocení

Vzdělávací oblast: Volitelný předmět
Vyučovací předmět: Cvičení v anglickém jazyce
Ročník: 8. a 9.

Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - čte správně přiměřeně obtížné texty - rozumí obsahu delšího textu (slyšeného i čteného) - pracuje s textem - hovoří o sobě, svojí rodině, o domově - popíše své zájmy - popíše své zkušenosti a představy - pracuje s časopisy, sleduje mediální dění, která dokáže jednoduše reprodukovat - vyhledá specifické informace v novinovém článku nebo v časopise - konverzuje v oblastech daných tematickými okruhy	RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI - četba přiměřených textů - práce s textem - vyhledávání informací v textu - konverzace na dané téma Jednoduchá sdělení: - reakce na každodenní situace - reprodukuje vyhledané informace Tematické okruhy: - škola a školní život - zájmy a volnočasové aktivity - prázdniny a cestování, dovolená, počasí - jídlo, jídelní lístek, restaurace - nakupování, móda a oblečení - aktuální činnosti a děje - svátky a významné dny	Z, D, ČJL, Hv M, OV OSV – Rozvoj schopnosti poznávání EGS - Objevujeme Evropu a svět EGS - Evropa a svět nás zajímá

Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- vede rozhovor na dané téma - rozumí mluvenému projevu - rozumí obsahu rozhovoru rodilých mluvčích - domluví se v běžných každodenních situacích	PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Základní gramatické struktury: - přítomný čas prostý a průběhový - minulý čas - předpřítomný čas - budoucí čas - tvary nepravidelných sloves - vazba „there is , there are“ - přídavná jména popisující činnosti a povolání - frekvenční příslovce INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI - reakce na otázky - konverzace na dané téma - poskytnutí základních informací z textu - popisné dovednosti - vede rozhovor	MED – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

5.11.5 ICT seminář (2. st.)

Charakteristika výuky:

Předmět ICT seminář (Seminář informačních a komunikačních technologií) je vyučován jako doplňující volitelný předmět vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie. Umožňuje žákům rozvíjet úroveň informační gramotnosti, které získaly v povinném předmětu informatika.

Získané dovednosti jsou nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce, podmínkou k profesnímu růstu i rozvíjení zájmové činnosti.

Zvládnutí výpočetní techniky, vyhledávání informací na internetu a jejich zpracování umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv“, umožňuje využití mnohonásobně většího počtu dat a informací bez zatížení paměti a vhodně doplňuje běžné učební texty a pomůcky.

Dovednosti získané v tomto doplňujícím vzdělávacím oboru umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku ve všech oblastech celého základního vzdělávání a stávají se jejich součástí.

Cílem předmětu ICT seminář je rozvíjet dovednosti získané v povinném předmětu informatika, uvést žáky do oblasti počítačové grafiky a seznámit je se základními metodami vektorové a bitmapové grafiky, ale také s technickými prostředky na jejich podporu a ovládnutím těchto technických prostředků. Dále vede rozvíjí v žácích dovednosti v oblasti práce s audiovizuální technikou a zpracováním záznamu.

Seminář vede žáky k těmto konkrétním dovednostem:

- vyhledat na internetu obrázky, zpracovat je a uložit při respektování autorských práv,
- zpracování prezentace
- použít vhodný software na vytvoření bitmapového a vektorového obrázku,
- pracovat s digitálním fotoaparátem, uložit fotografie do počítače,
- zpracovat, upravit, prezentovat získané fotografie,
- pracovat s digitální kamerou, stáhnout a zpracovat získaný audiovizuální materiál na počítači,
- vytváření animované scény pomocí softwarového programu
- prakticky využít získané dovednosti v žákovských projektech.

Učivu je věnováno:

Předmět je žákům nabídnut jako volitelný v 8. a v 9. ročníku.

Hodiny jsou využity z disponibilní časové dotace.

V předmětu ICT seminář se realizují toto průřezové téma:

Mediální výchova (MED)

- Tvorba mediálních sdělení.

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Kreativita.

Výchovné a vzdělávací postupy vedoucí k utváření a rozvoji klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- Vybírá pro žáky různé zdroje informací. Žáci je s jeho pomocí ověřují a srovnávají, zda

povedou k řešení problému.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- Ukazuje žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému a vést je k jejich ověřování a srovnávání.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- Vede a motivuje žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- Stanovuje s žáky pravidla pro činnost skupiny, která je dodržuje,
- poskytne pomoc žákovi v případě potřeby nebo vede žáky k požádání o pomoc.

Kompetence občanské

Učitel:

- Vede žáky k práci s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví.

Kompetence pracovní

Učitel:

- Vyžaduje od žáků dodržování vymezených pravidel, plnění svých povinností a efektivní spolupráci s učitelem,
- dbá na dodržování zásady ochrany zdraví žáka i zdraví druhých a totéž očekává od žáků.

Vzdělávací oblast: Volitelný předmět

Vyučovací předmět: ICT seminář

Ročník: 8.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák:	Žák: - užívá textový editor, vloží obrázek do textu a upraví obtékání textu - vytváří tabulky a vloží obrázek do tabulky - vytváří hypertextové odkazy - vyhledává obrázky na zadané téma na internetu a ukládá je do PC, respektuje přitom autorská práva. - vytvoří projekt vlastní prezentace z vyhledaných obrázků z internetu - používá složitější program pro vytváření a úpravu bitmapových obrázků a fotografií, vytváří koláže z fotografií - používá digitální fotoaparát, ovládá jeho menu - ukládá snímky z fotoaparátu do počítače - vybírá kvalitní snímky - upravuje fotografie	Textový editor: - použití textového editoru, vložení obrázku do textu Tabulkový editor: - vytvoření tabulky, vložení obrázku do tabulky - vytvoření hypertextového odkazu v tabulce Internet a prezentační program: - vyhledávání obrázků na internetu, ukládání obrázků do PC - respektování autorských práv - Žákovský projekt v prostředí aplikace Power Point (alternativně OpenOffice Impress). Počítačová grafika - bitmapová grafika: - Úpravy fotografií a obrázků v programu Photofilter Práce s digitálním fotoaparátem - využití digitálního fotoaparátu - režim fotografování - nejběžnější nastavení fotoaparátu - uložení fotografií do PC Fotografie - úprava fotografií – oříznutí, změna velikosti, úprava jasu, kontrastu, červené oči, Práce s programem na zpracování videa	OSV - kreativita, osobnost dítěte.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	- používá program k vytvoření a zpracování jednoduchého videa - používá digitální kameru - ukládá záznam do počítače	- ovládání programu pro vytvoření a zpracování videa - vytvořen videa z fotografií - vytvoření videa z filmu - Práce s digitální kamerou, zpracování audiovizuálního záznamu - využití digitální kamery - uložení záznamu a stažení do PC	MED – tvorba mediálních sdělení

Vzdělávací oblast: Volitelný předmět

Vyučovací předmět: ICT seminář

Ročník: 9.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák:	Žák: - rozlišuje bitmapovou a vektorovou grafiku, - použije vektorovou grafiku pro tvorbu složitějších obrazů - používá digitální fotoaparát, ovládá jeho menu - ukládá snímky z fotoaparátu do počítače - vytváří kompozici snímku - vybírá kvalitní snímky - využívá programu k pokročilé úpravě fotografií - vytvoří animovanou scénku a uloží ji do formátu videa - používá digitální kameru a ovládá její menu - ukládá záznam do počítače - upravuje záznam a ukládá jej na médium DVD společně s ostatními žáky ve skupině vytvoří jednoduchý film a zpracuje jej	Počítačová grafika: Vektorová grafika: - tvorba vektorových obrazů Práce s digitálním fotoaparátem - využití digitálního fotoaparátu - režim fotografování, základní pravidla - složitější nastavení fotoaparátu - uložení fotografií do PC Fotografie - pokročilá úprava fotografií Vytváření animované scény pomocí SW programu - vytváření scény v programu Story Factory - uložení do formátu videa - namluvení scény, přidání zvuku Práce s digitální kamerou, zpracování audiovizuálního záznamu - využití digitální kamery - uložení záznamu a stažení do PC - zpracování záznamu, uložení na záznamové médium DVD - vytvoření žákovského projektu - filmu	

5.11.6 Přírodopisný seminář (2. st.)

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Seminář nabízí žákům rozšíření svých znalostí v oblasti přírodních věd. Je zaměřen na praktické pozorování a bádání.

Žáci se učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane?) a hledat na ně odpovědi. Žáci poznávají podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především však závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví.

Okruhy: meteorologie, pedologie, hydrologie, fenologie, odpady

Cílem je rozšíření znalostí žáků v těchto oborech, vytvoření pozitivního vztahu k přírodě. Informovat pomocí webových stránek ostatní žáky a obyvatele Byšic o zjištěných datech.

Učivu je věnováno:

Podle volby žáků je v 7. ročníku a následně v 8. ročníku věnováno po 1. hodině týdně.

V předmětu PŘ se realizují tato průřezová témata:

Environmentální výchova (EV)

- Ekosystémy.
- Základní podmínky života.
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí.
- Vztah člověka k prostředí.

Výchovné a vzdělávací postupy vedoucí k utváření a rozvoji klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Nabízí žákům možnost experimentovat a porovnávat, navštěvovat různé besedy a exkurze,
- vede žáky ke spolupráci ve skupině, ke vzájemné komunikaci nad daným problémem,
- předkládá různé pracovní postupy a plánovat jejich realizaci.

Kompetence k řešení problémů

- Vede žáky k vnímání problémových situací, k pochopení vzniklých problémů, případně jejich odstranění,
- vede žáky k používání informací z více zdrojů, nacházet společné znaky a vyvracet nesrovnalosti.

Kompetence komunikativní

- Vede žáky k získávání komunikativních dovedností při sdělování vlastních názorů a zkušeností, při zadávání otevřených otázek,
- vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků, ale také učit se naslouchat druhým,
- umožňuje získané znalosti a dovednosti k dalšímu rozvoji a lepší komunikaci s okolním světem.

Kompetence sociální a personální

- Vytváří možnosti ke spolupráci, přispívá k diskusi třídy nebo skupiny při řešení problémů,
- nabízí možnost samostatného rozvoje.

Kompetence občanské

- Vede žáky ke správnému a zodpovědnému rozhodování, k poskytování pomoci ostatním lidem.

Kompetence pracovní

- Vede žáky k dodržování pravidel při práci, předávat si zkušenosti,
- pokládá otázky vedoucí k řešení problémové situace,
- napomáhá cíleně využít zkušenosti a předat je ostatním.

Vzdělávací oblast: Volitelný předmět
Vyučovací předmět: Přírodopisný seminář
Ročník: 7. a následně 8.

Časový rozvrh učiva	Školní výstup	učivo
V průběhu školního roku budou probírána tato témata: Vždy v závislosti na počasí	Dokáže podle návodu určit vlastnosti vody a správně je vyhodnotit	Hydrologie - pozorování života ve vodě- určování živočichů podle klíče - určování vlastností vody- měření pH, průhlednost vody, měření teploty vody -
	Umí odebrat půdní vzorek a provést jednoduchý rozbor	Pedologie - pozorování života v půdě- určování živočichů podle klíče - odběry půdních vzorků - - určování půdních znaků- struktura, konzistence, barva, zrnitost, pH, propustnost -
	Dokáže pozorovat oblohu, pracovat s teploměrem, vlhkoměrem Vyhodnotí získaná data Sestaví prezentaci v měsíčním intervalu	Meteorologie - měření okamžité teploty vzduchu, minimální, maximální za 24 hodin, pH srážek, oblačné pokrytí kondenzačními čarami, zastřená obloha, tlak, vlhkost, typy mraků, kondenzačních čar, oblačné pokrytí
	Sestaví herbář z rostlin v okolí školy	Fenologie - sběr a mapování rostlin v okolí školy, sestavení herbáře
	Dokáže spolupracovat s mladšími žáky Zajímá se o problematiku odpadů	Odpady - Hra „to dáš!“ Hra „hádej, co jsi!“ Projekt- Děti dětem, aneb odpady hravě.

5.11.7 Sportovní hry (2. st.)

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Umožňuje vytvořit si kladný vztah k pohybovým aktivitám a pochopit vliv sportovní aktivity na zdraví a průčeschnost člověka. Význam začleňování pohybu do denního režimu, jako prevence zvládnutí negativních tělesných i duševních stavů. Sport a pohybová aktivita pomáhá vytvářet sociální vztahy a plnohodnotně využít volný čas.

Žáci získávají přehled o svých tělesných předpokladech ke sportovním aktivitám.

Výuka je zaměřena především na zvládnutí konkrétních sportovních her se zjednodušenými pravidly a jejich samostatné uplatnění.

Předmět je volitelný od 7. ročníku.

Učivu je věnováno:

V 7. až 9. ročníku 1 nebo 2 h týdně (dle nabídky volitelných předmětů v konkrétním školním roce)

Hodiny jsou využity z disponibilní časové dotace.

V předmětu SH se realizují tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Seberegulace a sebeorganizace
- Sebepoznání a sebepojetí
- Psychohygiéna
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- Mezilidské vztahy
- Kooperace a kompetice
- Komunikace
- Hodnoty, postoje, praktická etika
- Práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací postupy vedoucí k utváření a rozvoji klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k efektivnímu získávání poznatků o pravidlech sportovních her,
- vede k pochopení systému hry,
- rozvíjí jednotlivé dovednosti při hrách.

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- vybízí žáky k praktickému využívání získaných dovedností při řešení problémů v utkáních,
- vede k orientaci žáka v prostoru a herních kombinacích,
- vyžaduje uplatňování zásad fair play při hře.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků při hře,
- vede žáka k formulaci a vyjádření myšlenky různými způsoby (gestikulace, signály) tak, aby spoluhráč sdělení porozuměl,

- vyžaduje po žácích slušnou formu vyjadřování.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje metody, při kterých žáci pracují v týmu,
- vede žáky k ohleduplnosti a k úctě při jednání s druhými lidmi, k upevňování dobrých mezilidských vztahů,
- navozuje situace, při kterých žák požádá o pomoc a dovede ji i poskytnout,
- řídí jednání a chování žáků tak, aby dosáhli pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.

Kompetence občanské

Učitel:

- vyžaduje zodpovědné dodržování pravidel (slušné chování, respektování pravidel hry),

Kompetence pracovní

Učitel:

- formuje u žáků pracovní návyky – zacházení se sportovním vybavením,
- vyžaduje dodržování řádu sportovního zařízení nebo tělocvičny, bezpečnostních návyků při používání sportovního vybavení,
- vede žáky k hygienickým návykům (udržování sportovního oděvu v čistotě, vhodná obuv).

Vzdělávací oblast: Volitelný předmět

Vyučovací předmět: Sportovní hry

Ročník: 7.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák:	- hraje podle slovních pokynů, zná aktivně osvojované pojmy a dovede pojmenovat osvojované činnosti - seznamuje se se svými individuálními předpoklady pro herní činnosti, - snaží se uplatňovat získané dovednosti při utkáních, - na přiměřené úrovni rozhoduje utkání svých vrstevníků, - dodržuje zásady čestného soupeření.	Komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných činnostech Kopaná - základní pravidla a terminologie, - herní činnosti jednotlivce, - herní systémy, - herní kombinace, - činnost brankáře, - činnost rozhodčího, - utkání.	OSV - Seberegulace a sebeorganizace - Sebepoznání a sebepojetí - Psychohygiena - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - Mezilidské vztahy - Kooperace a kompetice - Komunikace - Hodnoty, postoje, praktická etika - Práce v realizačním týmu
Žák:	- seznamuje se se svými individuálními předpoklady pro herní činnosti, - snaží se uplatňovat získané dovednosti při utkáních, - na přiměřené úrovni rozhoduje utkání svých vrstevníků, - dodržuje zásady čestného soupeření.	Florbal - základní pravidla a terminologie, - herní činnosti jednotlivce, - herní systémy, - herní kombinace, - činnost brankáře, - utkání	
Žák:	- seznamuje se se svými individuálními předpoklady pro herní činnosti, - snaží se uplatňovat získané dovednosti při utkáních, - na přiměřené úrovni rozhoduje utkání svých vrstevníků, - dodržuje zásady čestného soupeření.	Košíková - základní pravidla a terminologie, - herní činnosti jednotlivce, - herní systémy, - herní kombinace, - dvojtakt, trojtakt, čtyřtakt, - utkání	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák:	-seznamuje se se svými individuálními předpoklady pro herní činnosti, -snaží se uplatňovat získané dovednosti při utkáních, -na přiměřené úrovni rozhoduje utkání svých vrstevníků, -dodržuje zásady čestného soupeření.	Volejbal - základní pravidla hry a terminologie, - herní činnosti jednotlivce, - herní systémy, - herní kombinace, - herní činnosti jednotlivce - utkání	
Žák:	-seznamuje se se svými individuálními předpoklady pro herní činnosti, -snaží se uplatňovat získané dovednosti při utkáních, -na přiměřené úrovni rozhoduje utkání svých vrstevníků, -dodržuje zásady čestného soupeření.	Přehazovaná - základní pravidla hry a terminologie, -	

Vzdělávací oblast: Volitelný předmět

Vyučovací předmět: Sportovní hry

Ročník: 8. a 9.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák:	- hraje podle slovních pokynů, zná aktivně osvojované pojmy a dovede pojmenovat osvojované činnosti - uplatňuje získané dovednosti při utkáních, - rozhoduje při utkání svých vrstevníků, - dodržuje zásady čestného soupeření, - umí zvolit taktiku hry a dodržovat ji (za pomoci spolužáků, učitele)	Komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných činnostech Kopaná - základní pravidla a terminologie, - osobní obranný systém na vlastní polovině hřiště, - zpracování míče (nohou, hlavou), - přihrávky na dlouhou vzdálenost, hlavou ve výskoku, - pokutový kop, - chytání vysokých míčů, - utkání	OSV - Seberegulace a sebeorganizace - Sebepoznání a sebepojetí - Psychohygiena - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - Mezilidské vztahy - Kooperace a kompetice - Komunikace - Hodnoty, postoje, praktická etika - Práce v realizačním týmu
Žák:	- uplatňuje získané dovednosti při utkáních, - rozhoduje při utkání svých vrstevníků, - dodržuje zásady čestného soupeření - umí zvolit taktiku hry a dodržovat ji (za pomoci spolužáků, učitele)	Florbal - základní pravidla a terminologie, - herní činnosti jednotlivce, - herní systémy, - herní kombinace, - činnost brankáře, - utkání	
Žák:	- uplatňuje získané dovednosti při utkáních, - rozhoduje při utkání svých vrstevníků, - dodržuje zásady čestného soupeření, - umí zvolit taktiku hry a dodržovat ji (za pomoci spolužáků, učitele)	Košíková základní pravidla a terminologie, - další způsoby přihrávek, - střelba po pohybu, ve výskoku, střelba přes hlavu, - trestný hod, - doskakování odražených míčů, - utkání	
Žák:	- uplatňuje získané dovednosti při utkáních, - rozhoduje při utkání svých vrstevníků, -dodržuje zásady čestného soupeření -umí zvolit taktiku hry a dodržovat ji (za pomoci spolužáků, učitele)	Volejbal základní pravidla hry a terminologie, - další postavení při příjmu podání, - odbití přes hlavu, - smeče, jednoblok, dvojblok, - vrchní podání v bočním postavení,	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
		- utkáni	

5.11.8 Sportovní hry plus (2. stupeň)

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět umožňuje vytvářet si kladný vztah žáka k pohybovým aktivitám a pochopit vliv sportovní aktivity na zdraví a průčeschnost člověka včetně upevňování si základních hygienických návyků spojených s tělesnou aktivitou.

Ve volitelném předmětu Sportovní hry PLUS je zároveň kladen důraz na pochopení problematiky regenerace a kompenzace jednostranné zátěže způsobované pasivně pohybovým pobytem ve škole či v domácím prostředí.

S ohledem na naplňování mezipředmětového prolínání problematik zdravého životního stylu jsou žáci motivováni k celoživotnímu zájmu o sport, jako jedné z nezbytných součástí společenského života.

Individualizací je uplatňována možnost ke zdokonalení jednotlivce = žáka v jednotlivých jemu vlastních sportovních disciplínách či dílčích pozic v příslušném sportovním družstvu – kolektivu.

Uplatňována je 1 hodina týdně ve školním roce 2011/2012 - výuková doba je využita z disponibilní časové dotace.

Teoretickou a názornou průpravu žáci absolvují v učebnách PC s interaktivní tabulí + další náležitou technikou.

Časové a organizační vymezení:

- výuka SH PLUS probíhá v zimních měsících a v případě špatného počasí v tělocvičně, v případě opačném využívá škola venkovního víceúčelového obecního sportovního areálu či travnaté fotbalové hřiště místního fotbalového oddílu + volnou přírodu;
- organizace výuky probíhá standardním schématem: rozcvička, hlavní část hodiny zaměřená na určitý druh sportovní aktivity, závěr se zklidněním = relaxací, zhodnocení aktivity;
- výuka probíhá v tematické návaznosti na hodiny předmětu Sportovních her 1, jehož náplň individuálně rozvíjí (viz. výše);
- v kolektivních sportech se zaměřujeme zvláště na základy herních systémů, herní kombinace spolupráci hráčů a techniku.

Učivu je věnováno:

V 8. ročníku 1 h týdně.

Hodiny jsou využity z disponibilní časové dotace.

V předmětu SH PLUS se realizují tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV):

- seberegulace a sebeorganizace;
- sebepoznání a sebepojetí;
- mezilidské vztahy;
- komunikace;
- kooperace;

- morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti;
- morální rozvoj - hodnoty, postoje = praktická sportovní etika.

Výchovné a vzdělávací postupy vedoucí k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáka:

Všeobecné a vzdělávací postupy:

1. jsou prováděny v souladu s doporučeními RVP a náplní ŠVP školy;
2. do výuky je zařazována práce s nářadím a náčiním;
3. do výuky jsou zařazovány různé pohybové hry a kolektivní sporty;
4. žáci se účastní meziškolních sportovních soutěží;
5. chlapci a děvčata cvičí pod vedením učitele odděleně;
6. různou úroveň osvojení učiva, rozdílných fyzických dispozic (věkové rozdíly) a dalších různorodostí řeší konkrétními opatřeními učitel tak, aby byla zajištěna bezpečnost žáků.

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k efektivnímu získávání poznatků o pravidlech sportovních her;
- vede k pochopení systému hry;
- seznamuje žáky se specifickou sportovní terminologií příslušných disciplín;
- rozvíjí jednotlivé dovednosti při hrách;
- rozvíjí osvojené dovednosti v individuálních sportech;
- motivuje žáky k přemýšlení o problému při ovládnutí cviku, sportovního prvku a hledání cesty k jeho odstranění;
- rozvíjí u žáků schopnosti sestavovat si jednoduché individuální tréninkové plány;
- vede žáky k pořizování záznamů a obrazových materiálů ze sportovních činností a jejich prezentaci.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vybízí žáky k praktickému využívání získaných dovedností při řešení problémů v utkáních i samostatné činnosti;
- vede k orientaci žáka v prostoru a při herních kombinacích;
- vyžaduje uplatňování zásad fair play při soutěžích.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků při hře,
- vede žáka k formulaci a vyjádření myšlenky různými způsoby (gestikulace, signály) tak, aby spoluhráč a rozhodčí sdělení rozuměl;
- vyžaduje po žácích slušnou formu vyjadřování;
- vede žáky k tomu, aby při svém hodnocení situací postupovali uvážlivě a byli schopni svůj názor obhájit;

- vyžaduje vyslechnutí a přijetí pokynů vedoucího družstva;
- otevírá prostor diskusi o taktice družstva.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje metody, při kterých žáci pracují v týmu;
- vede žáky k ohleduplnosti a k úctě při jednání s druhými lidmi, k upevňování dobrých mezilidských vztahů;
- navozuje situace, při kterých žák požádá o pomoc a dovede ji naopak poskytovat;
- řídí jednání a chování žáků tak, aby dosáhli pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.

Kompetence občanské

Učitel:

- vyžaduje zodpovědné dodržování pravidel (slušné chování, respektování pravidel hry);
- buduje v žácích pozitivní postoj ke sportu a tělesným aktivitám;
- vede žáky k aktivitě se zapojovat do kulturního dění a sportovních činností;
- seznamuje žáky s poskytováním první pomoci při úrazech lehčího charakteru;
- seznamuje žáky se škodlivostí používání drog a jiných škodlivin při sportu především.

Kompetence pracovní

Učitel:

- formuje u žáků pracovní návyky ke správnému zacházení se sportovním vybavením a péči o něj;
- vyžaduje dodržování řádu sportovního zařízení nebo tělocvičny, bezpečnostních návyků při používání sportovního vybavení;
- vede žáky k hygienickým návykům (udržování sportovního oděvu v čistotě, vhodná obuv apod.).

Vzdělávací oblast: Volitelný předmět
Vyučovací předmět: Sportovní hry plus
Ročník: 7. - 8.

Časový plán	Školní výstup (ŠVP)	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	Žák: - orientuje se v základní terminologii atletiky a kopané; - zvládá základní techniky atletické abecedy; - zapojuje se do společného kondičního tréninku s vytrvalostní přípravou; - uplatňuje znalost základních pravidel kopané, hraje ji podle slovních pokynů, používá aktivně osvojované pojmy během sportovní činnosti; - získané dovednosti se snaží uplatňovat při utkáních; - na přiměřené úrovni rozhoduje utkání svých vrstevníků; - dodržuje zásady čestného soupeření během sportovních činností.	Komunikace při sportovních činnostech: atletická terminologie – lifting, skiping, zakopávání, předkopávání, kros, startovací povely a další; vytrvalostní příprava formou fartleku, kondičního cvičení, lehkých posilovacích cviků; fotbalová terminologie + podrobnější seznámení se základními pravidly kopané; - seznámení se základními pravidly bezpečnosti při hře + jednáním fair play; - seznamování se základními praktickými činnostmi hráčů fotbalového týmu; - seznámení s činnostmi rozhodčího; - seznámení s herními systémy a kombinacemi; nácvik hry jednotlivců s atletickou přípravou: - dribling, střelba na cíl, individuální vedení míče, autové vřazování apod.; - kombinační hry s míčem; - modelová utkání.	OSV: TO – Osobnostní rozvoj ● Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly + sebevládnutí); ● Sebezpoznání a sebezpojetí (zdravé a vyrovnané sebezpojetí); TO – Sociální rozvoj ● Mezilidské vztahy (vztahy a naše skupina); ● Kooperace a kompetice (etické zvládnutí situací soutěže); ● Komunikace (řeč těla, zvuků a slov); ● Morální rozvoj - hodnoty, postoje, praktická etika (odpovědnost, spolehlivost, respektování, analýzy vlastních postojů); ● Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti (práce v realizačním týmu).

Časový plán	Školní výstup (ŠVP)	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
		Hygiena a bezpečnost při sportovních hrách.	
	Žák: - se seznamuje se svými individuálními předpoklady pro herní činnosti košíkové; - snaží se uplatňovat získané dovednosti při utkáních; - na přiměřené úrovni rozhoduje utkání svých vrstevníků; - dodržuje zásady čestného soupeření; - všeobecně dokáže naplňovat výše uvedené výstupy ŠVP s ohledem na svou disciplínu.	Košíková - základní pravidla a terminologie; - činnost rozhodčích; - herní činnosti jednotlivce; - krytí útočníka bez míče i s míčem; - herní kombinace; - dvojtakt, trojtakt, čtyřtakt.	OSV: TO – Osobnostní rozvoj ● <u>Seberegulace a sebeorganizace</u> (cvičení sebekontroly + sebeovládání); ● <u>Sebezpoznání a sebepojetí</u> (zdravé a vyrovnané sebepojetí); TO – Sociální rozvoj ● <u>Mezilidské vztahy</u> (vztahy a naše skupina); ● <u>Kooperace a kompetice</u> (etické zvládání situací soutěže); ● <u>Komunikace</u> (řeč těla, zvuků a slov); ● <u>Morální rozvoj</u> - hodnoty, postoje, praktická etika (odpovědnost, spolehlivost, respektování, analýzy vlastních postojů); ● <u>Morální rozvoj</u> – řešení problémů a rozhodovací dovednosti (práce v realizačním týmu).
		Florbal	

Časový plán	Školní výstup (ŠVP)	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	- všeobecně dokáže naplňovat výše uvedené výstupy ŠVP s ohledem na svou disciplínu.	- základní pravidla bezpečnosti při hře; - pravidla a terminologie; - herní činnosti jednotlivce; - herní systémy; - herní kombinace; - činnost brankáře; - modelová utkání.	- naplňuje přesahy a vazby v rámci tematických okruhů výše uvedených průřezových témat.
	- všeobecně dokáže naplňovat výše uvedené výstupy ŠVP s ohledem na svou disciplínu.	<u>Přehazovaná</u> - základní pravidla a bezpečnosti při hře; - základní pravidla a terminologie; - herní činnosti jednotlivce; - herní systémy; - činnost rozhodčího; - modelová utkání.	- naplňuje přesahy a vazby v rámci tematických okruhů výše uvedených průřezových témat.
	<u>Žák:</u> • všeobecně dokáže naplňovat výše uvedené výstupy ŠVP s ohledem na svou disciplínu.	<u>Volejbal</u> - základní pravidla a bezpečnosti při hře; - základní pravidla a terminologie; - herní činnosti jednotlivce; - herní systémy; - herní kombinace; - činnost rozhodčího; - modelová utkání.	- naplňuje přesahy a vazby v rámci tematických okruhů výše uvedených průřezových témat.
		<u>Kopaná– košíková– florbal-volejbal</u>	- naplňuje přesahy a vazby v rámci tematických okruhů výše uvedených průřezových témat.

Časový plán	Školní výstup (ŠVP)	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)

5.11.9 *Výchova ke vztahu ke kulturně historickému dědictví (2. st.)*

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět Výchova ke vztahu ke kulturně historickému dědictví obsahově souvisí s předměty zeměpis, dějepis, český jazyk a literatura, výtvarná výchova, výchova k občanství a zdraví, též by se výuka měla dotknout aktivit realizovaných v předmětu svět práce. Předpokládá spolupráci s paměťovými institucemi i zainteresovanými jednotlivci (např. autory regionální literatury, kronikáři).

Kulturně historické dědictví lze charakterizovat jako prvky krajiny a hmotné a duchovní kultury, které jsou odkazem minulosti a je ve veřejném zájmu, aby byly zachovány pro budoucnost.

Úkolem předmětu je umožnit žákům vytvořit s kladný vztah ke kulturně historickému dědictví, a to přednostně na úrovni regionu, z něhož děti pocházejí. Právě tady vznikají přímé osobní vazby k místu a lidem, zde se mohou žáci vyslovovat k rozhodnutím místních zastupitelských orgánů, sledovat opatření k ochraně krajiny a pamětihodností a připravovat se na roli občana spoluzodpovědného za místo, kde žijí. Toto vše vede k aktivnímu zapojení do života místní komunity (komunikace se samosprávami obcí, komunikace s občany, prezentace výsledků činnosti nejen ve škole, ale též na veřejnosti). Zakotvení v místě slouží jako výchozí bod pro pochopení širších souvislostí ve smyslu sounáležitosti našeho a celosvětového kulturního dědictví.

Předmět Výchova ke vztahu ke kulturně historickému dědictví svou podstatou vybízí k aplikaci takových forem realizace, které rozvíjejí především citovou stránku osobnosti žáků. Realizace tématu předpokládá využití celé škály metod (autentické učení, využití badatelských metod práce, zážitkové učení, objektové učení, projektové vyučování, orální historie), a to vždy s ohledem na zvolené regionální téma zvolené dle potřeb školy, obce a v souvislosti s aktuálním děním. Zpracovávaná témata by se neměla opakovat, ale měla by se doplňovat, vytvářet obraz místa, kde žáci žijí.

Předmět je volitelný v 8. a 9. ročníku.

Učivu je věnováno:

V 8. a 9. ročníku 1 h týdně

Hodiny jsou využity z disponibilní časové dotace.

Tematické okruhy

1. **Krajinné dědictví:** krajinný ráz, vztah kulturního a přírodního dědictví, estetická hodnota krajiny, proměny kulturní krajiny, aktivní péče o krajinu
2. **Hmotné kulturní dědictví:** nemovité památky včetně lidové architektury a technických památek, movité historické a umělecké památky, památková péče ...
3. **Nehmotné kulturní dědictví:** zvyky a tradice, historická paměť, znalosti a dovednosti, tradiční kuchyně, folklor, hudba a tanec, jazyk a literatura, pomístní názvy

V předmětu Výchova ke vztahu ke kulturně historickému dědictví se realizují tato průřezová témata:

- **Osobnostní a sociální výchova (OSV)**
Rozvoj schopností poznávání
Sebepoznání a sebepojetí

Seberegulace a sebeorganizace
Komunikace

- **Výchova demokratického občana (VDO)**
Občanská společnost a škola
Občan, občanská společnost a stát
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)**
Evropa a svět nás zajímá
Jsme Evropané
- **Multikulturní výchova (MKV)**
Kulturní diference
Lidské vztahy
Etnický původ
Multikulturalita
- **Enviromentální výchova (EV)**
Vztah člověka k prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření a rozvoji klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel

- vytváří takové situace, které žáka vedou k výběru a využívání vhodných způsobů, metod a strategií pro učení, k organizaci vlastního učení motivují ho k dalšímu vzdělávání
- vede žáka k vyhledávání a třídění informací, k jejich pochopení, propojení a systematizaci tak, aby je tento dokázal efektivně využít v procesu učení, tvůrčích činnostech a v praktickém životě
- vede žáky k uvádění věcí do souvislostí, k propojení poznatků z různých vzdělávacích oblastí do širších celků a k vytváření komplexnějšího pohledu na společenské a kulturní jevy
- vede žáky k samostatnému pozorování, k porovnávání výsledků a jejich kritickému posouzení
- vede žáky k poznání smyslu učení, k posouzení vlastního pokroku, kritickému zhodnocení výsledku učení a ke schopnosti diskutovat o nich

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáka ke vnímání problémových situací, k rozpoznání a pochopení problému, k hledání jejich příčin a zvážení způsobu řešení problémů
- vede žáka k hledání informací k řešení problémů, k navrhování různých variant řešení, ke schopnosti přijmout neúspěch a nacházet jiné řešení
- vede žáka k samostatnému řešení problémů
- vede žáky ke kritickému myšlení, ke schopnosti obhájit svá rozhodnutí a nést za ně zodpovědnost

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáka ke schopnosti formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, k výstižnému, souvislému a kultivovanému vyjadřování, a to v písemném i ústním projevu
- vede žáka ke schopnosti naslouchat promluvám druhých lidí, vhodné reakci na ně, k zapojení do diskuse a obhájení svých názorů vhodnou argumentací
- vede žáka k porozumění různým typům textů a záznamů, obrazovým materiálům
- vede žáka k využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky k účinné spolupráci ve skupině, k vytváření pravidel práce v týmu
- vede žáky ke schopnosti vytvářet příjemnou atmosféru v týmu, k ohleduplnému jednání s druhými lidmi, k poskytnutí pomoci a případnému požádání o ni
- vede žáky ke schopnosti diskuse v kolektivu, k pochopení potřeby efektivní spolupráce při řešení úkolu, k ocenění zkušenosti druhých lidí a respektování různých hledisek – vytěžit z nich poučení

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáka k respektování přesvědčení druhých lidí, k ocenění jejich vnitřních hodnot
- vede žáky k pochopení základních principů, na nichž spočívají zákony a společenské normy, k uvědomění si svých práv a povinností
- vede žáky k pochopení významu tradic a kulturně historického dědictví a k jejich aktivní ochraně a rozvoji
- vede žáky k aktivnímu zapojení do kulturního společenského dění

Pracovní kompetence

Učitel

- vede žáka k využití znalostí a zkušeností získaných v předmětu k vlastnímu rozvoji a k přípravě na budoucnost

Vzdělávací oblast: Volitelný předmět

Vyučovací předmět: Výchova ke vztahu ke kulturně historickému dědictví

Ročník: 8.

Výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy
Žák - chápe, že kultura obohacuje lidský život - rozšiřuje terminologii v široké oblasti kultury a umění - chápe kulturní odlišnosti jiných národů a etnických skupin - umí propojit a uplatnit získané poznatky a dovednosti v běžném životě - osvojuje si dovednosti a návyky pro kultivované chování na všech kulturních akcích, ať v roli diváka nebo účinkujícího - osvojuje si odpovědný vztah k životnímu prostředí - získává pozitivní přístup a úctu ke kulturně historickému dědictví - vede k respektování a toleranci kulturních odlišností a rozmanitostí - získává vědomí občanské odpovědnosti za uchování přírodních a kulturních hodnot včetně své vlastní spoluzodpovědnosti - učí se asertivnímu chování a zároveň se učí přijímat nezdary a oprávněnou kritiku - umí překonávat psychické zábrany při vlastní prezentaci	Žák: - vysvětlí pojmy hmotné a písemné prameny - popíše instituce shromažďující prameny, vysvětlí jejich význam - chápe obsah pojmů kulturní památka, národní kulturní památka a památka UNESCO, umí uvést příklady - zná akci Dny evropského dědictví, chápe její význam - popíše místní památky a drobné památky - porovná místní památky křesťanské a židovské - zná nejstarší mapy regionu, umí je srovnat s mapami současnými a z toho vyvodit proměny místa, v němž žije - umí vysvětlit původ pomístních názvů	Hmotné a písemné prameny Muzea a jejich expozice Archiv Hmotné kulturní dědictví - památky Byšic a okolí Mapy regionu Krajinné dědictví (krajinný ráz, proměny kulturní krajiny) Nehmotné kulturní dědictví - pomístní názvy	Z – práce s mapou Č – ústní lidová slovesnost VV, D – umělecké slohy D – křesťanství a židovství VOZ – občanské iniciativy, občanská sdružení, neziskové organizace OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Komunikace VDO Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát EGS Evropa a svět nás zajímá Jsme Evropané MKV Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita EV Vztah člověka k prostředí Projekt zaměřený na regionální téma

Tento předmět souvisí se vzdělávacími oblastmi: Člověk a jeho svět, Člověk a společnost, Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura

Vzdělávací oblast: Volitelný předmět

Vyučovací předmět: Výchova ke vztahu ke kulturně historickému dědictví

Ročník: 9.

Výstup	Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy
Žák - chápe, že kultura obohacuje lidský život - rozšiřuje terminologii v široké oblasti kultury a umění - chápe kulturní odlišnosti jiných národů a etnických skupin - umí propojit a uplatnit získané poznatky a dovednosti v běžném životě - osvojuje si dovednosti a návyky pro kultivované chování na všech kulturních akcích, ať v roli diváka nebo účinkujícího - zná právní rámec ochrany kulturně historického dědictví - osvojuje si odpovědný vztah k životnímu prostředí - získává pozitivní přístup a úctu ke kulturně historickému dědictví - vede k respektování a toleranci kulturních odlišností a rozmanitostí - získává vědomí občanské odpovědnosti za uchování přírodních a kulturních hodnot včetně své vlastní spoluzodpovědnosti - učí se asertivnímu chování a zároveň se učí přijímat nezdary a oprávněnou kritiku - umí překonávat psychické zábrany při vlastní prezentaci	Žák: - popíše instituce shromažďující prameny, vysvětlí jejich význam - seznámí se s principy fungování památkové péče v ČR - seznámí se s mezinárodními úmluvami o ochraně kulturního dědictví - seznámí se se zásadami archeologického výzkumu, vysvětlí pojem archeologický nález - popíše místní památky a drobné památky - zná nejstarší mapy regionu, umí je srovnat s mapami současnými a z toho vyvodit proměny místa, v němž žije - zná místní tradice a zvyky, pověsti - zná některá tradiční řemesla, jejich historii	Muzea a jejich depozitáře Zákon o státní památkové péči Hmotné kulturní dědictví - památky okolí Byšic Mapy regionu Krajinné dědictví (krajinný ráz, proměny kulturní krajiny, aktivní péče o krajinu) Nehmotné kulturní dědictví, např.: - zvyky a tradice - pověsti - říkanky a říkadla - dětské hry - a další Řemesla	Z – práce s mapou Č – ústní lidová slovesnost VV, D – umělecké slohy D – křesťanství a židovství VOZ – občanské iniciativy, občanská sdružení, neziskové organizace SP – tradiční řemesla OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Komunikace VDO Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát EGS Evropa a svět nás zajímá Jsme Evropané MKV Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita EV Vztah člověka k prostředí <i>Projekt zaměřený na regionální téma</i>

Tento předmět souvisí se vzdělávacími oblastmi: Člověk a jeho svět, Člověk a společnost, Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura

5.11.10 Kritické čtení a psaní (2. st.)

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět Kritické čtení a psaní navazuje na vzdělávací obsah předmětu Český jazyk a literatura, a to v oblasti kritického přístupu k textu a práce s ním.

Cílem předmětu je rozvíjení čtenářské gramotnosti hned v několika aspektech:

- budování pozitivního vztahu ke čtení i psaní a potěšení z četby;
- porozumění textu, ideálně v doslovné úrovni;
- vysuzování závěrů z přečteného textu, sledování záměrů autora;
- sdílení prožitků a porozumění z četby s ostatními spolužáky;
- formování písemného projevu, výstižné a přesné vyjadřování,
- posilování vlastní kreativity žáka během produktivního psaní.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby se učili reflektovat záměr vlastního čtení, volili si vhodné texty, sledovali úroveň vlastního porozumění k textu a záměrně volili strategie pro lepší porozumění. Osvojené čtenářské dovednosti pak žáci využívají při práci s textem ať naučné, či krásné literatury.

V hodinách Kritického čtení a psaní žáci pracují s texty krásné literatury pro děti a mládež – dobrodružné, fantasy, sci-fi. Kromě prozaických textů žáci pracují také s poezií či dramatem.

Učivu je věnováno:

Předmět je nabídnut žákům 9. ročníků v časové dotaci 1 hodina týdně.

V předmětu Kritické čtení a psaní se realizují tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Kreativita

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- Evropa a svět nás zajímá
- Jsme Evropané

Multikulturní výchova (MKV)

- Kulturní diference
- Lidské vztahy
- Princip sociálního smíru a solidarity

Environmentální výchova (EV)

- Vztah člověka k prostředí

Mediální výchova (MED)

- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Výchovné a vzdělávací postupy vedoucí k utváření a rozvoji klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- rozvíjí u žáků schopnost samostatné práce (zadávání samostatné práce)
- buduje u žáků návyk sebekontroly, vlastního hodnocení a kritického přístupu k výsledkům práce
- vede žáky při práci s textem k využívání vhodných způsobů, metod a strategií, jež žák následně může využít k vlastnímu učení.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- využívá vhodných metod k rozvoji kreativity žáků
- umožňuje žákům samostatně či ve skupinách vyhledávat informace vhodné k řešení problému i v různých variantách
- vede žáky k praktickému ověřování správnosti řešení problému a k užívání osvědčených postupů v podobných problémových situacích.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- klade důraz na stručné, logické správné a výstižné vyjadřování v písemném i ústním projevu, jež žák podepře vhodnými argumenty
- uskutečňuje diskuzi

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje práce ve dvojicích či skupinách
- společně se žáky vytváří pravidla týmové práce a řídí se jimi
- svým přístupem přispívá k vytváření příjemné pracovní atmosféry.

Kompetence občanské

Učitel:

- klade důraz na ohleduplnost, zdvořilost, úctu, kultivované vystupování a slušné chování
- prosazuje ideály svobody a důstojnosti člověka, podněcuje v žácích solidaritu a toleranci jako základní životní hodnoty
- podporuje vlastní sebedůvěru u žáků tím, že jim poskytuje prostor pro prezentaci svých dovedností.

Kompetence pracovní

Učitel:

- umožňuje žákům propojovat získané znalosti a zkušenosti s dalšími vzdělávacími oblastmi v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost.

Vzdělávací oblast: Volitelný předmět
Vyučovací předmět: Kritické čtení a psaní
Ročník: 9.

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žáci: - přemýšlejí nad textem, formulují otázky a rozvíjí samostatné porozumění textu - svá tvrzení dokládají vhodnými argumenty, využívají čtenářských zkušeností při předvídání obsahu děje - spolupracují ve skupině, rozdělují si role a řídí se stanovenými pravidly, podělí se se spolužáky s výsledky svých zjištění - vyhledávají v textu významy a symboly, díky nimž se formuluje celkové pochopení textu - se učí porozumět textům i tím, že je sami vytvářejí - vybírají si knihy dle vlastní volby, sdílí se spolužáky osobní dojmy z četby, zajímají se o to, co čtou ostatní spolužáci	Žáci v hodinách pracují s texty: fantasy, sci-fi a dobrodružné literatury, dále s texty dramatickými a s básněmi. Práce s vybranými texty vychází z kritického přístupu k textu a využívá následujících metod a strategií: Čtení s otázkami Čtení s předvídáním Literární kroužky Řízené čtení a myšlení Produktivní psaní Referát na vlastní oblíbenou knihu (vlastní volba)	ČJL, D, Př, VOZ MED – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MKV – Kulturní diference MKV – Princip sociálního smíru a solidarity VMEGS – Evropa a svět nás zajímá VMEGS – Jsme Evropané EV – Vztah člověka k prostředí OSV – Kreativita MKV – Lidské vztahy

5.11.11 Moderní dějiny (2.st.)

Charakteristika vyučovaného předmětu:

Předmět Moderní dějiny navazuje na vzdělávací obsah, kompetence, dovednosti a vědomosti získané v předmětu Dějepis. Cílem je rozšířit základní historiografické poznatky o dění ve 20. a 21. století, zprostředkovat co nejautentičtější obraz minulosti a inspirovat žáky k aktivnímu přemýšlivému hodnocení dějin. Důraz je kladen na dějiny každodennosti a regionální historii. Žáci by měli pochopit následky jednotlivých událostí a dějovou podmíněnost moderní společnosti. Významnou součástí předmětu je pak i seznámení se se zásadami a předpoklady historikovy práce.

Výuka probíhá ve třídě a v rámci předmětu žáci navštěvují pracoviště související s historií. Ve výuce jsou využívány aktuální výstavy a programy. V hodinách pracují s verbálními texty (ukázky z beletrie, odborné literatury, noviny a jiné písemnosti), s texty ikonickými (karikatury, komiksy, pohlednice, mapy, grafy, plakáty), filmovými ukázkami a digitálními aplikacemi (HistoryLab, Historiana).

Učivu je věnováno:

Předmět je nabídnut žákům 9. ročníku v časové dotaci 1 hodina týdně.

V předmětu Moderní dějiny se realizují tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Rozvoj schopností poznávání

Kreativita

Komunikace

Výchova demokratického občana (VDO)

Občanská společnost a škola

Občan, občanská společnost a stát

Výchova k myšlení v evropských souvislostech (EGS)

Evropa a svět nás zajímá

Jsme Evropané

Objevujeme Evropu a svět

Mediální výchova (MED)

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Environmentální výchova (EV)

Vztah člověka k prostředí

Multikulturní výchova

Kulturní diference

Lidské vztahy

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření a rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky ke kritickému hodnocení pramenů a odborné literatury, k vyhledávání konkrétních informací, k jejich hodnocení a uvádění do souvislostí a k diskusi o nich.

Kompetence k řešení problémů

- podněcuje žáky k vytváření a formulování vlastních hypotéz, navrhuje postup při jejich ověřování
- zadává žákům úkoly, při nichž mohou uplatnit dříve získané vědomosti a dovednosti a které podněcují jejich analytické a kritické myšlení

Kompetence komunikativní

- pěstuje u žáků schopnost výstižně a kultivovaně vyjadřovat své myšlenky a názory jak ústně, tak písemně

- nabízí žákům možnost zapojovat se do diskuze, naslouchat druhým a vhodně reagovat

- umožňuje žákům poznávat různé typy textů a dokumentů
- pomocí skupinové práce a projektové výuky vede žáky ke komunikaci ve skupině
- pěstuje u žáků schopnost vnímat a rozlišovat jednotlivé komunikační situace, včetně záměrných dezinterpretací

Kompetence sociální a personální

- vede žáky k pochopení potřeby efektivně spolupracovat s druhým při řešení daného úkolu
- umožňuje žákům podílet se na týmu, na základě ohleduplnosti a přispívá k upevnování mezilidských vztahů

Kompetence občanské

- učí žáky respektovat kulturní a historické dědictví

Kompetence pracovní

- vede žáky k využití znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech zájmu vlastního rozvoje své přípravy na budoucnost

Vzdělávací oblast: Volitelný předmět
Vyučovací předmět: Moderní dějiny
Ročník: 9.

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žáci: - orientují se na mapě, v grafech a statistikách - dovedou rozlišit historické prameny - zkoumají různé druhy historických pramenů a získávají z nich informace - porovnávají ukázky z beletrie a odborné literatury (či audiovizuální materiály) - popisují, interpretují a porovnávají různé pohledy na stejnou událost nebo historický jev - vyvozují závěry, svá tvrzení dokládají vhodnými argumenty - pokusí se najít analogie v současném společenském dění - uvědomují si vliv historie státu a Evropy na region - prohlubují svůj vztah k rodnému regionu - spolupracují ve skupině, rozdělují si role a řídí se stanovenými pravidly, podělí se se spolužáky o výsledky svých zjištění - se učí porozumět textům i tím, že je sami vytvářejí	Žáci v hodinách pracují s texty a různými typy pramenů (písemné, audiovizuální, obrazové, s odbornou literaturou a beletrií a digitálními aplikacemi) Práce s vybranými texty vychází z kritického přístupu k textu a využívá následujících metod a strategií: Práce s mapou a historickými materiály a digitálními aplikacemi Návštěva muzea či archivu Dramatizace příběhu, ztotožnění žáka s historickou postavou Regionální dějiny - významné osobnosti a události našeho okresu a obce - beseda s pamětníkem Žákovský projekt na zvolené téma	ČJL, D, PŘ, VOZ MED – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MKV – Kulturní diference MKV – Princip sociálního smíru a solidarity VMEGS – Evropa a svět nás zajímá VMEGS – Jsme Evropané EV – Vztah člověka k prostředí OSV – Kreativita MKV – Lidské vztahy

5.11.12 Výtvarný seminář (2. stupeň) – volitelný předmět

Charakteristika vyučovacího volitelného předmětu:

Zaměření předmětu umožňuje žákovi rozvíjet tvůrčí činnosti, zprostředkovává a vede k pochopení uměleckého procesu jako ke způsobu poznávání vnitřního i vnějšího světa a způsobu komunikace. Pomáhá objevit nové možnosti uvažování, získat větší nadhled, sebereflexi, odvalu, sebevědomí ve své práci a učit se verbalizovat jazyk obrazu a obhájit lépe svou práci a názory.

Volitelný předmět může být nabídnut žákům od 8. ročníku.

Ve vzdělávací oblasti jsou realizovány cíle:

- zdokonaluje a prohlubuje znalosti jednotlivých technik. Podporuje individuální projev, vlastní tvorbu žáka, rozvíjí jeho schopnosti, dopomáhá k růstu a k estetickému cítění.
- směřuje žáka na uvědomění si hodnoty vlastního procesu (bezprostřední zážitky uměleckého procesu) a necílit na výsledek. Vede k respektu a k toleranci, k potlačení konkurenčního prostředí a práce "na výkon". Hlavním cílem předmětu je probouzet v žácích radost z vlastní tvorby
- vede k reflektování a poznávání současné tvorby, k seznámení s tématy a technikami současné umělecké scény. Cílem je lepší pochopení a docenění současného umění a jeho společenského a kulturního významu
- seznamuje se s dějinami výtvarné kultury
- navštěvuje vhodné umělecké besedy a výstavy
- učí se prezentovat svá díla na veřejnosti (nástěnky, výzdoba třídy, výstavy)

Učivu je věnováno:

V 8. nebo v 9. ročníku – 1 hodina týdně.

V předmětu Výtvarný seminář se realizují tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Celé průřezové téma, všechny tematické okruhy (týká se společného zaměření na rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření mimouměleckého estetického).

Environmentální výchova (EV)

- Vztah člověka k prostředí.
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí.

Mediální výchova (MED)

- Tvorba mediálního sdělení.

Výchovné a vzdělávací postupy vedoucí k utváření a rozvoji klíčových kompetencí:

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání - skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty.

Kompetence k učení

Učitel:

- Při teoreticky zaměřených hodinách vede žáky k vytváření takových učebních materiálů, které mohou dále využívat pro své vlastní učení,
- vede žáky při tvorbě k poznávání vlastních pokroků tak, aby si při konečném výstupu dokázaly zpětně uvědomit problémy související s realizací,
- zadává jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost,
- využívá kladného hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost,
- klade otevřené otázky, zadává problémové úlohy či úlohy rozvíjející tvořivost,
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- Předkládá žákům dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek,
- vede žáka k rozpoznání výtvarného problému a hledání nejvhodnějšího způsobu řešení,
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů,
- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- Při práci ve skupině vede žáka k vyjádření svého názoru, vhodné formě jeho obhajoby a toleranci názoru druhých,
- klade dostatek prostoru pro střetávání a komunikaci různými formami (písemně, pomocí technických prostředků, výtvarnými prostředky),
- dohlíží na dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování originálních, nezdařených názorů),
- pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- Vede žáka k respektu k pravidlům při práci v týmu, jejich dodržování a kladnému ovlivňování kvality práce svou pracovní činností,
- umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce,
- dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá,
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch,
- v průběhu výuky zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků,
- vnímá i aktivně zjišťuje vzdělávací potřeby jednotlivých žáků.

Kompetence občanské

Učitel:

- Vede žáky k vytváření plakátů a upoutávek, kterými prezentují školu, při propagaci školních akcí,
- vede žáky k respektu názoru druhých,
- vede žáky k prezentaci výsledků práce a účasti na výtvarných soutěžích,
- podporuje občanské cítění žáků při vytváření propagačních materiálů,
- žákům umožňuje, aby si vzájemně sdělovali své pocity a názory,

Kompetence pracovní

Učitel:

- Vede žáky při samostatné práci ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržení vymezených pravidel,
- vytváří u žáků pozitivní vztah k manuálním činnostem,
- vede žáky žáci k dodržování hygienických pravidel, při práci s výtvarným materiálem,
- vede žáky ke správným způsobům užití materiálu, nástrojů a vybavení,
- požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupů,
- zajímá se, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky

Vzdělávací oblast: Volitelný předmět
Vyučovací předmět: Výtvarný seminář
Ročník: 8. nebo 9. ročník

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	Samostatně pozoruje, vnímá realitu a tvoří výtvarná vyjádření	Prvky vizuálně obrazného vyjádření	Environmentální výchova (EV)
	Prohlubuje své znalosti a utvrzuje si osvojené výtvarné techniky, vědomě se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností; Uplatňuje své fantazijní představy	Výtvarné techniky: malba, kresba, volná kresba a malba práce s fantazií, vlastní tvorba	Mediální výchova (MED)
	Rozvíjí estetické cítění, poznává vlastní pokroky a dokáže si zpětně uvědomit problémy související s realizací výtvarného procesu a vyvodit důsledky pro další tvorbu	Osobní postoj v komunikaci, podpora individuálního projevu, bezprostřední zážitky uměleckého procesu	Osobnostní a sociální výchova (OSV)
	Inspiruje se pro vlastní tvorbu	Výtvarná kultura v běhu dějin a současnosti, navštěvuje umělecké výstavy	Osobnostní a sociální výchova (OSV)
	Učí se prezentovat svá díla na veřejnosti	Nástěnky, výzdoba třídy, výstavy	Osobnostní a sociální výchova (OSV)

6 HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

6.1 Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou, zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

1. Pedagogičtí pracovníci zajišťují, aby žáci a jejich zákonní zástupci byli včas informováni o průběhu a výsledcích vzdělávání žáka.
2. Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.
3. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen "klasifikace"), slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady.
4. Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Škola, která hodnotí slovně, převede pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace.
5. U žáka **se speciálními vzdělávacími potřebami** rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
6. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval.
7. Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti. Ředitel školy může v případě závažného zaviněného porušení povinností stanovených ve školském zákoně nebo v tomto školním řáde rozhodnout o podmíněném vyloučení nebo o vyloučení žáka, který splnil povinnou školní docházku (§31 „školského zákona).
8. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
9. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn, pokud mu nebylo povoleno opakování ročníku podle § 52 odstavce 6 věty třetí školského zákona. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.
10. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.
11. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může požádat o komisionální přezkoušení. Podrobnosti jsou uvedeny v kapitole III.
12. V případě, že se žádost o přezkoušení výsledků hodnocení žáka týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ředitel školy, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka stanovených podle § 30 odst. 2. V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitel školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.

13. Ředitel školy může povolit žákovi na žádost jeho zákonného zástupce a na základě doporučujícího vyjádření odborného lékaře opakování ročníku z vážných zdravotních důvodů, a to bez ohledu na to, zda žák na daném stupni již opakoval ročník.
14. Pokud žák, který byl rozhodnutím soudu svěřen do střídavé výchovy rodičů, plní povinnou školní docházku střídavě ve dvou základních školách, vydává mu vysvědčení základní škola, ve které zahájil vzdělávání dříve, pokud k tomu nebyla dohodou rodičů nebo rozhodnutím soudu určena druhá škola. Při hodnocení výsledků vzdělávání žáka za pololetí školního roku zohlední škola, která bude vydávat vysvědčení, hodnocení výsledků vzdělávání žáka druhou školou.

6.2 Výchovní opatření:

§ 31 školského zákona:

Výchovními opatřeními jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření. Pochvaly, jiná ocenění a další kázeňská opatření může udělit či uložit ředitel školy nebo třídní učitel. Ministerstvo stanoví prováděcím právním předpisem druhy dalších kázeňských opatření a podmínky pro udělování a ukládání těchto dalších kázeňských opatření a pochval nebo jiných ocenění.

Pochvaly:

1. **Ředitel školy** může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za mimořádně úspěšnou práci.
2. **Třídní učitel** může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

Kázeňská opatření:

1. **Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:**
  - a) napomenutí třídního učitele,
  - b) důtku třídního učitele,
  - c) důtku ředitele školy.
2. Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.

3. Další informace k výchovným opatřením

Pravidla pro udělování pochval a jiných ocenění a ukládání napomenutí a důtek:

Pochvalu ředitele školy uděluje ředitel školy žákům, kteří se významně zasloužili o reprezentaci školy, svou činností škole významně prospěli nebo vykonali činnost obecně prospěšného charakteru nebo se zasloužili o záchranu života, zdraví či majetku.

Pochvala třídního učitele se uděluje žákům, kteří si svou činností zaslouží ocenění za práci pro třídu, školu nebo se zasloužili o dobrou reprezentaci školy.

Napomenutí třídního učitele ukládá třídní učitel žákovi za méně závažné přestupky (např. zapomínání úkolů a pomůcek na vyučování, **ztráta žakovského diáře**, neplnění pokynů pedagogických pracovníků školy).

Důtku třídního učitele ukládá třídní učitel žákovi za závažnější přestupky proti školnímu řádu (např. opakované, časté zapomínání úkolů a pomůcek na vyučování, neomluvenou absenci - do 2 hodin, opakované neplnění pokynů učitelů, neodůvodněné pozdní příchody na vyučování, nevhodné vyjadřování o spolužácích i zaměstnancích školy)

Důtku ředitele školy ukládá ředitel školy žákovi za závažné porušení školního řádu (např. ztráta žákovské knížky, vulgární vyjadřování, poškozování školního majetku, projevy rasismu, opakované nerespektování pokynů vyučujících, přinášení a manipulace s nebezpečnými předměty, šikana, nebezpečné jednání žáka, které může vést k poškození zdraví vlastního nebo spolužáka, prokázaná konzumace návykových látek, jejich nošení a distribuce ve škole, v areálu školy a při akcích pořádaných školou, prokázané krádeže ve škole, pořizování fotografií, audio a videonahrávek během výuky bez souhlasu učitele, [neomluvená absence v rozsahu 3 až 25 hodin](#)).

- 1) Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.
- 2) Udělení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy (školní matriky). Udělení pochvaly ředitele školy se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.
- 3) Za jeden přestupek se ukládá žákovi pouze jedno opatření k posílení kázně.
- 4) Během klasifikačního období může být žákovi za různé přestupky uloženo více výchovných opatření.
- 5) Uložená výchovná opatření mohou být důvodem ke snížené známce z chování.

Pravidla pro sebehodnocení žáků

1. Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků, posiluje sebeúctu a sebevědomí žáků.
2. Je zařazováno do procesu vzdělávání průběžně všemi vyučujícími, způsobem přiměřeným věku žáků.
3. Chyba je přirozená součást procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat, hodnocení žákova výkonu nelze provést jen klasifikací, musí být doprovázeno rozбором chyb žáka. Chyba je důležitý prostředek učení.
4. Při sebehodnocení se žák snaží vyjádřit:
  - co se mu daří
  - co mu ještě nejde, jaké má rezervy
  - jak bude pokračovat dál

Toto sebehodnocení žák na 1. stupni provádí do žákovské knížky jednou za měsíc nebo případně v jednotlivých předmětech písemně nejméně 2x za celý školní rok, zpravidla v 1. a 3. čtvrtletí. [Na druhém stupni žáci provádí celkové sebehodnocení za 1. a 3. čtvrtletí společně s vyučujícím předmětu.](#)

5. Pedagogové vedou žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.
6. Sebehodnocení žáků nemá nahradit klasické hodnocení (hodnocení žáka pedagogem), ale má pouze doplňovat a rozšiřovat evaluační procesy a více aktivizovat žáka.

[7. Žák písemnou nebo ústní formou provede sebehodnocení také v osobnostní a sociální oblasti:](#)

- učení
- zvládnání školních povinností
- chování – vztahy k učitelům
- chování – vztahy ve třídě

Toto sebehodnocení provádí s třídním učitelem v prvním a třetím čtvrtletí probíhajícího školního roku. [Se zjištěnými informacemi se dále pracuje na konzultačních schůzkách rodič-učitel-žák](#), v třídnických hodinách a případně při konzultaci s [metodikem prevence rizikového chování](#).

Formulář sebehodnocení v osobnostní a sociální oblasti je přílohou č. 1.

8. Znamky nejsou jediným zdrojem motivace.

6.3 Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace, zásady pro používání slovního hodnocení

Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- a) 1 - velmi dobré,
- b) 2 - uspokojivé,
- c) 3 - neuspokojivé.

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes udělená kázeňská opatření dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy, ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti vnitřnímu řádu školy nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Trvale se přes udělená kázeňská opatření dopouští dalších přestupků.

1. Získávání podkladů pro klasifikaci chování

- a) Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ni ředitel po projednání v pedagogické radě. Pokud třídní učitel tento postup nedodrží, mají možnost podat návrh na pedagogické radě i další vyučující. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování (školní řád) včetně dodržování vnitřního řádu školy během klasifikačního období).
- b) Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná.

2. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- a) 1 - výborný,
- b) 2 - chvalitebný,
- c) 3 - dobrý,
- d) 4 - dostatečný,
- e) 5 - nedostatečný.

3. Při hodnocení touto stupnicí

jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku. Klasifikace zahrnuje ohodnocení přístupu žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

4. Při hodnocení žáka

podle odstavců 1 a 2 se na prvním stupni použije pro zápis stupně hodnocení číslice, na druhém stupni se použije slovní označení stupně hodnocení podle odstavců 1 a 2.

5. Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- a) prospěl (a) s vyznamenáním,
- b) prospěl (a),
- c) neprospěl (a)
- d) nehodnocen (a).

6. Žák je hodnocen stupněm

a) prospěl(a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré, v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst. 2 vyhlášky,

b) prospěl(a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,

c) neprospěl(a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí,

d) nehodnocen(a), není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

8. Při hodnocení žáků cizinců, kteří plní v České republice povinnou školní docházku, se úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost podle odstavců 2 a 4, která ovlivňuje jejich výkon.

9. Stupně hodnocení prospěchu v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin:

- předměty s převahou teoretického zaměření,
- předměty s převahou praktických činností a
- předměty s převahou výchovného a uměleckého odborného zaměření.

Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

6.4 Použití vah známek od 3. ročníku

Váha jednotlivých známek je nedílnou součástí pravidel pro hodnocení, kde váha známky vyjadřuje její důležitost v klasifikaci. Vážený průměr je použit pro žáky na 2. stupni.

Při hodnocení žáka učitel každé známce přiděluje určitou váhu a to ve stupnici 1 (nejnižší) až 10 (nejvyšší). Vyšší váha znamená větší důležitost. Zvolené váhy známek se pak promítají do výsledného hodnocení žáků ve čtvrtletí či pololetí (známka s vyšší váhou je důležitější než známka s nižší váhou).

Vážený průměr = dle váhy známek odpovídá výsledné známce za dané období:

$$1,00 - 1,49 = 1$$

$$1,50 - 2,49 = 2$$

$$2,50 - 3,49 = 3$$

$$3,50 - 4,49 = 4$$

$$4,50 - 5,00 = 5$$

Český jazyk, literatura

10 - čtvrtletní a pololetní písemná práce, závěrečná seminární práce, obhajoba ročníkové seminární práce

8 - velká písemná práce na 30 min., písemná práce z literatury

6 - diktát, referát o autorovi s ukázkami z jeho díla, slohové útvary, ústní zkoušení

4 - známky z kulturního deníku (včetně referátu o přečtené knize), doplňující cvičení, krátká písemná práce, aktivita v hodině, skupinová práce

2 - známky z dělených hodin

V době distanční výuky budou používány pouze známky váhy 4 (ústní zkoušení) a váhy 6 (písemná práce).

Cizí jazyk

10 - test (na konci měsíce po probrané lekci), obhajoba ročníkové seminární práce

5 - ústní zkoušení nebo hodnocení poloviny rozsahu látky probrané za jeden měsíc

2 - pětiminutovky (slovíčka nebo ověření probíraného gramatického jevu)

Pro 1. stupeň pouze váha 5 a 2.

Matematika

10 - pololetní písemná práce, obhajoba ročníkové seminární práce

8 - souhrnný tematický test

6 - test; ústní zkoušení; samostatná práce velká; skupinová práce velká

4 - malý test; samostatná práce malá; skupinová práce malá

2 - pětiminutovka; aktivita, samostatná práce, iniciativa

Informatika

10 - obhajoba ročníkové seminární práce

8 - souhrnné zpracování tématu, test z tematického bloku, praktické cvičení, aplikace poznatků

4 - aktivita, iniciativa, práce ve skupině, práce v hodině, prokázání znalosti

Dějepis

- 10 – obhajoba ročníkové seminární práce
- 6 – test (po probrání tematického celku)
- 5 – ústní zkoušení (učivo z předchozích 2-3 hodin)
- 4 – prezentace, referáty, skupinová práce

Výchova k občanství a zdraví, Osobnostní a sociální výchova

- 10 – obhajoba ročníkové seminární práce
- 6 – souhrnné zpracování tématu, praktické cvičení, aplikace poznatků
- 2 – aktivita v hodině

Fyzika

- 10 – obhajoba seminární práce
  - 8 - test, ústní zkoušení
  - 6 - praktické cvičení, laboratorní práce, samostatné řešení fyzikálního problému
  - 4 - malý test, samostatná práce, skupinová práce
  - 2 - pětiminutovka, aktivita, iniciativa, samostatná práce
- Formativní hodnocení na podporu aktivity (za 5 + jednička váhy 2, za 5 – pětka váhy 2),

Přírodopis

- 10 – obhajoba seminární práce
  - 6 – ohlášená teoretická písemná práce, ústní zkoušení u tabule
  - 4 – psaní informací, laboratorní práce, ústní prezentace u tabule
  - 2 – aktivita, iniciativa, samostatná práce, skupinová práce
- Formativní hodnocení na podporu aktivity (za 5 + jednička váhy 2, za 5 – pětka váhy 2)

Chemie

- 10 – obhajoba seminární práce
  - 6 – ohlášená písemná práce teoretická, ohlášená písemná práce z názvosloví, ústní prezentace u tabule
  - 4 – laboratorní práce, ústní prezentace u tabule, názvosloví, vyčíslování chemických rovnic
  - 2 - značky chemických prvků, aktivita, iniciativa, samostatná práce, skupinová práce
- Formativní hodnocení na podporu aktivity (za 5 + jednička váhy 2, za 5 – pětka váhy 2)

Zeměpis

- 10 – obhajoba seminární práce
  - 6 - větší písemná práce, ústní zkoušení
  - 4 - referát, malá písemná práce (desetiminutovka), slepá mapa, plnění zadaných úkolů, práce ve skupině, orientace
  - 2 – aktivita, iniciativa, samostatná práce, práce ve skupině, pětiminutovka
- Formativní hodnocení na podporu aktivity (za 5 + jednička váhy 2, za 5 – pětka váhy 2),

Prvouka

- 6 – písemný test; odprezentovaný referát
- 4 – referát v písemné podobě, doplnění pracovního listu, vyhledávání informací
- 2 - vedení sešitu, aktivita, donesení pomůcek, vypracování badatelského úkolu

Vlastivěda, přírodověda

- 6 – PowerPointová prezentace odprezentovaná, písemný test
- 4 – PowerPointová prezentace zasláná, doplnění pracovního listu, vyhledávání informací
- 2 - vedení sešitu, aktivita, donesení pomůcek, vypracování badatelského úkolu

Předměty výchovného zaměření (Vv, Hv, SP, Tv, SH, MED, UmKu)

10 – obhajoba ročníkové seminární práce

9 – souhrnné zpracování tématu, praktické cvičení, aplikace poznatků, splnění zadaných sportovních aktivit.

2 – aktivita v hodině

Váhy známek – povinně volitelný předmět - AJ konverzace, Cvičení v Aj

6 – písemná práce v rozsahu 20-30 min.

4 – práce v hodině, plnění zadaných úkolů

Váhy známek – povinně volitelné předmět Sportovní hry

9 – jednotná hodnota pro všechny známky

Váhy známek – povinně volitelný předmět – Kritické čtení a psaní

6 - referát o přečtené knize, písemná práce

3 - práce v hodině, plnění zadaných úkolů

Váhy známek – povinně volitelný předmět - Robotika

8 – jednotná váha pro všechny známky

Váhy známek – povinně volitelný předmět – Moderní dějiny

8 – jednotná váha pro všechny známky

Váhy známek – povinně volitelný předmět – Výtvarný seminář

8 – jednotná váha pro všechny známky

Dodatek: V případě, že žák zamešká více než 25 % výuky za příslušné klasifikační období v jednom vyučovacím předmětu, může být na návrh vyučujícího a třídního učitele a z rozhodnutí ředitele školy klasifikován v náhradním termínu. Zároveň má právo v případě, že žák zamešká 25 % výuky v jednom vyučovacím předmětu, zadat žákovi na konci školního pololetí souhrnný test či jej ústně přezkoušet za účelem ověření znalostí.

Symbol „?“ - značí vyžadovanou klasifikaci. V případě, že žák chybí na hodnocení (např. písemnou práci) v daném předmětu a učitelem je požadováno, aby z dané látky byl hodnocen, bude po žákovi po návratu do školy vyžadováno doplnění této známky. Žák se s učitelem domluví na náhradním termínu hodnocení (dopsání práce).

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika.

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost,
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,

- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,
- kvalita výsledků činností,
- osvojení účinných metod samostatného studia.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření.

Převahu praktické činnosti mají v základní škole praktické činnosti a svět práce.

Při klasifikaci v předmětech uvedených v s převahou praktického zaměření v souladu s požadavky učebních osnov se hodnotí:

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem,
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce,
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech,
- kvalita výsledků činností,
- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti,
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí,
- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci,
- obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, nářadí a měřidel.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, nářadí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání

surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, náradí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a náradí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají: mediální výchova, výtvarná výchova, hudební výchova, tělesná výchova, pracovní činnosti a svět práce.

Žák se zdravotním postižením se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.

Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
- kvalita projevu,
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně,
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti,
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

V předmětech: Vv, Hv, Tv, PČ, SP

Stupeň 1 (výborný)

Aktivní účast na hodině, snaha o zlepšení, projevuje zájem o předmět, má teoretické znalosti o předmětu. Pečlivá práce, věnuje pozornost zadání, výsledná práce odpovídá kritériím, osobité zpracování.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Pasivní účast na hodinách, jeví minimální zájem o předmět. Výsledek práce neodpovídá zadání, neodpovídá kritériím, nevěnuje pozornost zadání, odbytá práce.

Stupeň 3 (dobrý)

Tímto stupněm se převážně neklasifikuje. Pokud žák neodevzdá práci, nepracuje, nespolupracuje, neúčastní se hodin, tak je nehodnocen.

Stupeň 4 (dostatečný)

Tímto stupněm se převážně neklasifikuje. Pokud žák neodevzdá práci, nepracuje, nespolupracuje, neúčastní se hodin, tak je nehodnocen.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Tímto stupněm se převážně neklasifikuje. Pokud žák neodevzdá práci, nepracuje, nespolupracuje, neúčastní se hodin, tak je nehodnocen.

VOZ, MED

Stupeň 1 (výborný)

Velmi aktivní účast na hodině, snaha o zlepšení, projevuje velký zájem o předmět, má teoretické znalosti o předmětu. Projevuje samostatnost a tvořivost. Včas odevzdaná práce se splněnými kritérii pro vypracování.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Aktivní účast na hodině, snaha o zlepšení, projevuje zájem o předmět, v teoretických znalostech předmětu má mezery. Práce odpovídá většině kritérií.

Stupeň 3 (dobrý)

Pasivní účast na hodinách, jeví minimální zájem o předmět. Práce neodpovídá většině kritérií.

Stupeň 4 (dostatečný)

Tímto stupněm se převážně neklasifikuje. Pokud žák neodevzdá práci, nepracuje, nespolupracuje, neúčastní se hodin, tak je nehodnocen.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Tímto stupněm se převážně neklasifikuje. Pokud žák neodevzdá práci, nepracuje, nespolupracuje, neúčastní se hodin, tak je nehodnocen.

Zásady pro používání slovního hodnocení včetně předem stanovených kritérií

1. O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.
2. Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.
3. Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
4. U žáka se **speciálními vzdělávacími potřebami** rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
5. Při použití slovního hodnocení se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka; obsahuje také zdůvodnění a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. Výsledky vzdělávání žáka na konci prvního pololetí lze hodnotit souhrnně za všechny předměty. Slovní hodnocení lze použít i pro hodnocení chování žáka.

6. Zásady pro vzájemné převedení klasifikace a slovního hodnocení

Prospěch	
Ovládnutí učiva	
1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 - nedostatečný	neovládá
Myšlení	
1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti, samostatný
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení, pouze s nápovědou
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Vyjadřování	
1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	nedokáže se samostatně vyjádřit, i na návodné otázky odpovídá nesprávně
Celková aplikace vědomostí	
1 – výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 - nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí
Aktivita, zájem o učení	
1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 - nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné
Chování	
1 – velmi dobré	Uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se

	dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
2 - uspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
3 - neuspokojivé	Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

7. Klasifikaci výsledků vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech a chování žáka lze doplnit slovním hodnocením, které bude obsahovat i hodnocení klíčových kompetencí vymezených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

6.5 Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách

Komise

1. Komisi pro komisionální přezkoušení a opravné zkoušky jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

2. Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel zkoušející školy, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
- b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
- c) přisedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Opravné zkoušky

1. Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.

2. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.

3. Žák, který vykoná z daného předmětu opravnou zkoušku úspěšně, je klasifikován z tohoto předmětu na vysvědčení známkou dostatečně.

4. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.

5. V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.

Komisionální přezkoušení

1. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů ode dne vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Pokud není dále stanoveno jinak, ředitel školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.

2. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením, nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

3. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

5. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

6. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

7. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

Zkoušky při plnění povinné školní docházky v zahraničí nebo v zahraniční škole na území ČR

1. Žák, který plní povinnou školní docházku ve škole mimo území České republiky, může na základě žádosti zákonného zástupce žáka konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků, zkoušku v kmenové škole nebo ve škole zřízené při diplomatické misi České republiky (dále jen "zkoušející škola"). Zkouška se koná:

a) ve všech ročnících ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,

b) v posledních dvou ročnících prvního stupně ze vzdělávacího obsahu vlastivědné povahy vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,

c) na druhém stupni ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Dějepis a ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Zeměpis, stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

2. Před konáním zkoušky předloží zákonný zástupce žáka řediteli zkoušející školy vysvědčení žáka ze školy mimo území České republiky, včetně jeho překladu do českého jazyka, a to za období, za které se zkouška koná. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel zkoušející školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu. Po vykonání zkoušky vydá ředitel zkoušející školy žákovi vysvědčení.

3. Pokud žák zkoušku podle odstavce 1 nekoná, doloží zákonný zástupce žáka řediteli kmenové školy plnění povinné školní docházky žáka předložením vysvědčení žáka ze školy mimo území České republiky za období nejvýše dvou školních roků, včetně jeho překladu do českého jazyka, v termínech stanovených ředitelem kmenové školy. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel kmenové školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu. Kmenová škola žákovi vysvědčení nevydává.

4. Pokračuje-li žák, který konal zkoušky podle odstavce 1, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku podle výsledků zkoušek.

5. Pokračuje-li žák, který nekonal zkoušky podle odstavce 1, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku po zjištění úrovně jeho dosavadního vzdělání a znalosti vyučovacího jazyka."

6. Žák, který plní povinnou školní docházku formou individuální výuky v zahraničí, může na základě žádosti zákonného zástupce žáka konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků, zkoušku ve zkoušející škole. Zkouška se koná z každého povinného předmětu vyučovaného v příslušných ročnících školního vzdělávacího programu zkoušející školy, s výjimkou předmětů volitelných. Po vykonání zkoušky vydá ředitel zkoušející školy žákovi vysvědčení.

7. Pokud žák zkoušku podle odstavce 1 nekoná, doloží zákonný zástupce žáka řediteli kmenové školy plnění povinné školní docházky žáka předložením čestného prohlášení zákonného zástupce o vzdělávání žáka v době pobytu v zahraničí, a to za období nejvýše dvou školních roků, v termínech stanovených ředitelem kmenové školy. Kmenová škola žákovi vysvědčení nevydává.

10. Žák, který plní povinnou školní docházku v zahraniční škole na území České republiky podle § 38 odst. 1 písm. c) školského zákona, s výjimkou škol podle § 18c, koná za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků, zkoušku v kmenové škole. Zkouška se koná ze vzdělávacího obsahu podle § 18 odst. 1.

11. Před konáním zkoušky předloží zákonný zástupce žáka řediteli kmenové školy vysvědčení žáka ze zahraniční školy na území České republiky, včetně jeho překladu do českého jazyka, a to za období, za které se zkouška koná. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel kmenové školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu. Po vykonání zkoušky vydá

ředitel kmenové školy žákovi vysvědčení.

12. Pokračuje-li žák v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku podle výsledků zkoušek.

13. Žákovi, který plní povinnou školní docházku ve škole mimo území České republiky podle § 38 odst. 1 písm. a) školského zákona a nekonal zkoušky, vydá ředitel kmenové školy vysvědčení, jestliže

a) ve vzdělávacím programu školy mimo území České republiky je na základě mezinárodní smlouvy nebo v dohodě s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy zařazen vzdělávací obsah podle § 18 odst. 1 a žák byl z tohoto obsahu hodnocen, nebo

b) žák je zároveň žákem poskytovatele vzdělávání v zahraničí, který v dohodě s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy poskytuje občanům České republiky vzdělávání ve vzdělávacím obsahu podle § 18 odst. 1 a který žáka z tohoto vzdělávacího obsahu hodnotil.

14. Žákovi, který plní povinnou školní docházku v zahraniční škole na území České republiky podle § 38 odst. 1 písm. c) školského zákona, v jejímž vzdělávacím programu je na základě mezinárodní smlouvy zařazen vzdělávací obsah podle § 18 odst. 1, byl z tohoto vzdělávacího obsahu hodnocen zahraniční školou na vysvědčení a v souladu s mezinárodní smlouvou nekonal zkoušky, ředitel kmenové školy vydá vysvědčení.

15. Ředitel kmenové školy vydá vysvědčení za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků. Hodnocení ze vzdělávacího obsahu podle § 18 odst. 1 vyhlášky se na tomto vysvědčení uvede v případech podle odstavce 1 písm. a) a odstavce 2 v souladu s vysvědčením vydaným školou mimo území České republiky nebo zahraniční školou na území České republiky a v případě podle odstavce 1 písm. b) v souladu s osvědčením vydaným zahraničním poskytovatelem vzdělávacího obsahu podle § 18 odst. 1.

16. Pokračuje-li žák, kterému ředitel kmenové školy vydal vysvědčení, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí jej ředitel kmenové školy do příslušného ročníku na základě tohoto vysvědčení.

17. Žáka, který plnil povinnou školní docházku ve škole zřízené při diplomatické misi České republiky nebo konzulárním úřadu České republiky a pokračuje v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ředitel kmenové školy do příslušného ročníku podle dosavadních výsledků vzdělávání doložených vysvědčením.

18. Žáka, na kterého se vztahuje povinná školní docházka a který nekonal zkoušky podle § 18 až 18b z jiných než touto vyhláškou stanovených důvodů, zařazuje ředitel kmenové školy do příslušného ročníku po zjištění úrovně jeho dosavadního vzdělání a znalosti vyučovacího jazyka.

6.6 Způsob získávání podkladů pro hodnocení, zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace

1. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.
2. Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků pedagogickými pracovníky je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné, všestranné, pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.
3. Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové...), kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.
4. Žák 2. až 9. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu, alespoň dvě známky za každé pololetí. Znamky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.
5. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů.
6. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka a to na 1. stupni zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky - současně se sdělováním známek žákům. Na druhém stupni zapisuje známky do elektronického systému Bakaláři nejpozději do konce týdne, v němž žák známku obdržel. Učitel s touto známkou seznamuje žáka. Na konci každého kalendářního měsíce je žákovi třídním učitelem předán jeho výpis všech známek za dané období. Výpis je vložen pevně do žákovské knížky. Zákonný zástupce žáka potvrdí podpisem seznámení se známkami a má právo požádat o podrobnější výpis známek.
7. Každému žákovi 2. stupně jsou na začátku školního roku předány přístupové údaje do jeho elektronické žákovské knížky Bakaláři. Zákonný zástupce potvrdí do žákovské knížky svým podpisem převzetí přístupových údajů.
8. Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.
9. O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu obyčejnou tužkou do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.

10. Vyučující je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné...). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy. Na 2. stupni ZŠ zaznamenává všechny známky do systému Bakaláři.

11. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech, apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn; žák se znovu nepřezkoušuje.

12. Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období.

Stupeň prospěchu se od 1. do 2. ročníku neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období. Od 3. do 9. ročníku se stupeň prospěchu určí dle váženého průměru. Výsledná známka za klasifikační období musí odpovídat známám, které žák získal a které byly sděleny rodičům.

13. Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě, a to zpravidla k 15. listopadu a 15. dubnu.

14. Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitel školy, nejpozději však 48 hodin před jednáním pedagogické rady o klasifikaci, zapíše učitelé příslušných předmětů číslíci výsledky celkové klasifikace do třídního výkazu v elektronické databázi Bakaláři a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu apod. Třídní učitelé vytisknou přehled klasifikace třídy a vyučující potvrdí svým podpisem správnost zadaných známek.

15. Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka: třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů v polovině prvního a druhého pololetí; třídní učitel nebo učitel, jestliže o to zákonní zástupci žáka požádají.

16. Informace jsou rodičům předávány převážně při osobním jednání na třídních schůzkách nebo hovorových hodinách, na které jsou rodiče písemně zváni. Rodičům, kteří se nemohli dostavit na školou určený termín, poskytnou vyučující možnost individuální konzultace. Údaje o klasifikaci a hodnocení chování žáka jsou sdělovány pouze zástupcům žáka, nikoli veřejně.

17. V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje rodiče vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.

18. Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30. 10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také rodičům.

19. Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména - neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden, - žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací, - účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí, - učitel klasifikuje jen probrané učivo,

zadávat nové látky k samostatnému nastudování celé třídy není přípustné, - před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva. - prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva.

20. Třídní učitelé (výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, která mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.

6.7 Získávání podkladů pro hodnocení a způsob hodnocení žáků s podpůrnými opatřeními a žáků mimořádně nadaných

1. Žákem s přiznanými podpůrnými opatřeními (PO) je žák vyhodnocený pedagogicko-psychologickou poradnou, speciálně pedagogickým centrem nebo vyhodnocený ve škole jako ohrožený školním neúspěchem.

2. Sociálním znevýhodněním je rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, nařízená ústavní výchova nebo uložená ochranná výchova, nebo postavení azylanta a účastníka řízení o udělení azylu na území České republiky.

3. Žáci s PO mají právo na vytvoření nezbytných podmínek při vzdělávání i klasifikaci a hodnocení.

4. Způsob hodnocení a klasifikace žáka s PO vychází z přiznaných podpůrných opatření a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka, a na obou stupních základní školy.

5. Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zdůrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.

6. Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími.

7. Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.

8. Vyučující respektuje doporučené způsoby práce a hodnocení žáka, popsané ve zprávě o psychologickém vyšetření. Volí takové způsoby prověřování znalostí žáka, ve kterých se co nejméně projevuje zdravotní postižení (např. doplňování jevů místo diktátů, ústní zkoušení místo písemných prací či naopak, zkrácený rozsah písemných prací,...).

9. Podle druhu postižení využívá speciální metody, postupy, formy a prostředky vzdělávání a hodnocení, kompenzační, rehabilitační a učební pomůcky, speciální učebnice a didaktické materiály.

A. Vyučovací předměty s převahou teoretického zaměření

Stupeň 1 (výborný)

- Ovládá bezpečně požadovaná fakta, pojmy, definice a poznatky,
- myšlení pohotové, dobře chápe souvislosti, myslí logicky správně,
- je schopen samostatně studovat vhodné texty,
- pracuje uvědoměle a aktivně v týmu, jeho působení je velmi přínosné,
- je schopen téměř vždy sebehodnocení a hodnocení ostatních členů,
- vyjadřuje se výstižně a poměrně přesně,
- umí a používá kompenzační pomůcky,
- pracuje spolehlivě s upraveným textem,
- po zadání práce pracuje samostatně.

Stupeň 2 (chvalitebný)

- V podstatě uceleně ovládá požadovaná fakta, pojmy, definice a poznatky,
- myslí logicky správně,
- je schopen s menší pomocí samostatně studovat vhodné texty,
- pracuje částečně aktivně v týmu, jeho působení je přínosné,
- je schopen téměř vždy sebehodnocení a hodnocení ostatních členů,
- vyjadřuje se méně výstižně, ale poměrně přesně,
- umí a dovede použít kompenzační pomůcky,
- pracuje spolehlivě s upraveným textem,
- po zadání práce učitelem pracuje s jistotou.

Stupeň 3 (dobrý)

- Má nepodstatné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti požadovaných faktů, pojmů, definic a poznatků,
- myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v logice se vyskytují chyby,
- je schopen studovat vhodné texty podle návodu učitele,
- pracuje částečně aktivně v týmu, jeho působení je částečně přínosné,
- je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů s dopomocí učitele,
- vyjadřuje se obtížně a nepřesně,
- dovede použít kompenzační pomůcky s návodem učitele,
- pracuje spolehlivě s upraveným textem,
- nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat.

Stupeň 4 (dostatečný)

- Má závažné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti požadovaných faktů, pojmů, definic a poznatků,
- v myšlení se vyskytují závažné chyby,
- je nesamostatný v práci s vhodnými texty,
- práce v týmu se pouze účastní, jeho působení je občas přínosné,
- málokdy je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů,
- jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti,
- kompenzační pomůcky používá s návodem učitele obtížně a s chybami,
- má velké obtíže při práci s upraveným textem,
- závažné chyby dovede s pomocí učitele opravit.

Stupeň 5 (nedostatečný)

- Požadované poznatky si neosvojil,
- samostatnost v myšlení neprojevuje,
- je nesamostatný v práci s vhodnými texty ani s podněty učitele,
- žák nepracuje pro tým,
- správného sebehodnocení a hodnocení ostatních členů není schopen,
- jeho ústní a písemný projev má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti,
- kompenzační pomůcky nedovede použít ani s návodem učitele,
- s upraveným textem nedovede pracovat,
- chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele,

B. Vyučovací předměty s převahou výchovného zaměření

Stupeň 1 (výborný)

- V činnostech je velmi aktivní se zájmem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost,
- pracuje velmi tvořivě, samostatně, plně využívá osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí,
- jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný a přesný,
- osvojené dovednosti, vědomosti a návyky aplikuje tvořivě.

Stupeň 2 (chvalitebný)

- v činnostech aktivní, převážně samostatný,
- úspěšně rozvíjí své osobní předpoklady,
- projev je esteticky působivý, originální a má jen menší nedostatky,
- osvojené dovednosti, vědomosti a návyky aplikuje samostatně, má zájem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost,

Stupeň 3 (dobrý)

- V činnostech je méně aktivní, samostatný, pohotový, občas i pasivní,
- nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu,
- jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb,
- jeho dovednosti a vědomosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele,
- nemá aktivní zájem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost,

Stupeň 4 (dostatečný)

- V činnostech je málo tvořivý, často pasivní,
- rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé,
- úkoly řeší s častými chybami,
- dovednosti a vědomosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele,
- projevuje velmi malý zájem a snahu.

Stupeň 5 (nedostatečný)

- V činnostech je skoro vždy pasivní,
- rozvoj schopností je neuspokojivý,
- jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu,
- minimální osvojené dovednosti a vědomosti nedovede aplikovat,

- neprojevuje zájem o práci, práci druhým znemožňuje.

C. Vyučovací předměty s převahou praktického zaměření

Stupeň 1 (výborný)

- projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem.
- samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti, překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele,
- v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky,
- účelně si organizuje vlastní práci s přihlédnutím k osobnímu tempu práce a jeho vzdělávacím potřebám,
- pracoviště udržuje v pořádku.
- uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí,
- při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb,
- laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, náradí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky,

Stupeň 2 (chvalitebný)

- projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy.
- za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Překážky v práci překonává jen s častější pomocí učitele,
- vlastní práci organizuje méně účelně s přihlédnutím k osobnímu tempu práce a jeho vzdělávacím potřebám,
- udržuje pracoviště v pořádku.
- dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a dokáže přispívat k tvorbě a ochraně životního prostředí.
- na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii.
- k údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, náradí a měřidel musí být částečně podněčován.

Stupeň 3 (dobrý)

- pracuje téměř bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem.
- získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za častější pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje častou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažnější nedostatky.
- práci dovede organizovat za pomoci učitele,
- méně dbá o pořádek na pracovišti.
- méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí.
- zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie dokáže uplatňovat jen s pomocí učitele.
- obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, náradí a měřidel probíhá s pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

- projevuje nepatrný zájem o práci, vztah k ní, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem,
- získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Dokáže postupovat při práci jen se soustavnou pomocí učitele. Ve výsledcích práce má hrubé nedostatky. Práce odevzdává nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele,
- práci na pracovišti si nedokáže bez pomoci učitele zorganizovat,
- nedbá na pořádek na pracovišti. V minimální míře ovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a sám nedokáže dbát na ochranu životního prostředí,
- nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie,
- při obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a nářadí, nástrojů a měřidel sleduje názornou ukázkou učitele,

Stupeň 5 (nedostatečný)

- neprojevuje zájem o práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem,
- získané teoretické poznatky nedovede využít při praktické činnosti ani s pomocí učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má zásadní nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou zcela nedostačující,
- práci na pracovišti si nedokáže ani s pomocí učitele zorganizovat,
- nedbá na pořádek na pracovišti, neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí,
- se surovinami, materiály a energií zachází zcela nevhodně,
- není schopen sledovat názornou ukázkou učitele obsluhy a údržby laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a nářadí, nástrojů a měřidel,

3. Při hodnocení těchto žáků se přihlíží k jejich speciálním vzdělávacím potřebám. Vyučující respektují doporučení psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.

4. U žáka s **PO** rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

5. Pro zjišťování úrovně žakových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Kontrolní práce a diktáty píše tento žák po předchozí přípravě. Pokud je to nutné, nebude žáka s **SVP** vystavováno úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům.

6. Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.

7. Klasifikace byla provázena hodnocením, tj. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat.

8. Všechna navrhovaná pedagogická opatření se zásadně projednávají s rodiči a jejich souhlasný či nesouhlasný názor je respektován.

9. V hodnocení se přístup vyučujícího zaměřuje na pozitivní výkony žáka a tím na podporu jeho poznávací motivace k učení namísto jednostranného zdůrazňování chyb.

10. **Vzdělávání žáků s PO a žáků mimořádně nadaných se řídí** vyhláškou č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, pokud není zvláštním právním předpisem stanoveno jinak.

11. Hodnocení mimořádně nadaných žáků

Ředitel školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka přeřadit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Podmínkou přeřazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy.

6.8 Další ujednání:

1. Způsob hodnocení při distančním vzdělávání

Během distančního vzdělávání škola upřednostňuje formativní hodnocení. Způsob hodnocení prací žáků je předem zveřejněn v měsíčních/čtvrtletních přehledech práce z jednotlivých předmětů.

2. Metodický pokyn pro hodnocení žáků prvního ročníku

Učitel/ka přistupuje v 1. pololetí k hodnocení žáků s ohledem na specifické vývojové zvláštnosti začínajících školáků s důrazem na vytváření pracovních návyků. Motivuje, chválí, vyzdvihuje úspěch a citlivě hodnotí neúspěch. Důrazně vyžaduje dodržování domluvených pravidel. O potížích žáka informuje rodiče a o jednáních vede písemné záznamy. I v 2. pololetí citlivě hodnotí žáky podle výkonu a dosažených výsledků.

3. Způsob hodnocení žáků cizinců

Hodnocení žáků cizinců se řídí **vyhláškou č. 48/2005 Sb.**, v platném znění, která stanoví, že úroveň znalostí českého jazyka je považována za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka, proto při hodnocení těchto žáků v jakémkoli předmětu přihlížíme k úrovni jejich jazyka.

4. Způsob hodnocení individuálně vzdělávaného žáka

Individuálně vzdělávaný žák koná za každé pololetí zkoušky z příslušného učiva, a to ve škole, do níž byl přijat k plnění povinné školní docházky. Nelze-li individuálně vzdělávaného žáka hodnotit na konci příslušného pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení pololetí. Ředitel školy zruší povolení individuálního vzdělávání, pokud žák na konci druhého pololetí příslušného školního roku neprospěl, nebo nelze-li žáka hodnotit na konci pololetí ani v náhradním termínu.

6.9 Přílohy:

Příloha č. 1 **Formulář sebehodnocení v osobnostní a sociální oblasti**

ČTVRTLETNÍ SEBEHODNOCENÍ – ŠKOLA A JÁ – pozn. žáci pracují vždy pouze s nějakou částí

TVRZENÍ	ANO	SPÍŠE ANO	SPÍŠE NE	NE
UČENÍ				
Umím ve škole dávat pozor a vnímám, co říká učitel.				
Když něčemu nerozumím tak se na to zeptám.				
Vydržím dávat pozor celou hodinu.				
Mám nastavený nějaký způsob, jak „zapnout“ svou pozornost.				
Když se doma učím, tak si umím udělat potřebné podmínky (ticho a klid, osvětlení, denní dobu, pití, přestávky apod.).				
Umím si naplánovat čas a své aktivity tak, aby mi zbyl čas na učení.				
Umím si dělat přehledné poznámky do sešitu, sešit je pro mě důležitou učební pomůckou.				
Věci, které se učím, si spojuji do logických celků. Neučím se pouhé jednotlivosti, ale hledám souvislosti.				
Při učení používám více smyslů (čtu texty, pouštím si videa, přeřikávám si látku nahlas, podtrhávám si, kreslím si náčrtky, prohlížím obrázky).				
Na testy a zkoušení, o kterých vím, se vždy učím.				
Při učení na velké písemky si látku rozdělují a učím se několik dní dopředu.				
Co se mi v učení zatím letos nejvíc podařilo?				
ZVLÁDÁNÍ ŠKOLNÍCH POVINNOSTÍ				
Do školy se umím připravit tak, že nezapomínám žádné pomůcky.				
Mám zavedený systém, jak si zaznamenávám své povinnosti. Ty se mi pak daří plnit.				
Plním všechny zadané domácí úkoly.				
Do školy chodím včas.				
Školní potřeby (učebnice, sešity, penál.....) udržuji v dobrém stavu.				
Které školní povinnosti zvládám nejlépe?				
CHOVÁNÍ – VZTAHY S UČITELI				
K učitelům se chovám slušně.				
V hodinách umím respektovat potřeby učitelů.				
Umím řešit situaci, kdy mi nevyhovuje něco v přístupu určitého učitele.				
Když se mi něco nelíbí, umím se slušně ozvat a říct svůj názor.				

Na učitele nepokřikuju, ale přihlásím se a trpělivě čekám na vyvolání.				
Vyučující mě nemusí napomínat.				
Na vyučovací hodiny se těším.				
Na svém chování k učitelům nejvíc oceňuji:				

ČTVRTLETNÍ SEBEHODNOCENÍ – JÁ A ŠKOLA

TVRZENÍ	ANO	SPÍŠE ANO	SPÍŠE NE	NE
CHOVÁNÍ – VZTAHY VE TŘÍDĚ				
Ve třídě se snažím mluvit se všemi spolužáky.				
Nikoho ve třídě neurážím.				
Nikomu ve třídě se neposmívám.				
Nikomu ve třídě jsem za poslední dobu nijak neublížil.				
Ve třídě se cítím dobře.				
Když mě někdo požádá o pomoc, tak se mu snažím vyhovět.				
Bez dovolení si nepůjčuji žádné cizí věci.				
Když něco potřebuji, tak umím spolužáky slušně poprosit.				
Všechny spolužáky oslovuji křestním jménem.				
Nepoužívám žádná hrubá a vulgární slova.				
Snažím se přispívat k tomu, aby ve třídě byla přátelská atmosféra.				
Když pracuji s někým ve skupině, tak splním svou část práce, ostatní se na mě mohou spolehnout.				
Nedělám nikomu ve třídě nic, co nechce.				
Nebojím a nestydím se říct svůj názor.				
Když vím o tom, že někdo někomu ubližuje, umím se ho zastat.				
Nebráním svým spolužákům ve vzdělávání - když někdo jiný v hodině mluví, tak mlčím a naslouchám.				
Při pohybu po třídě beru ohled na ostatní.				
Když odcházím ze třídy, tak si kolem svého místa uklidím?				
Když něco provedu, poruším pravidla či udělám chybu, umím se k tomu přiznat.				
Co se mi za poslední dobu ve třídě nejvíc povedlo?				

MŮJ CÍL PRO NÁSLEDUJÍCÍ OBDOBÍ:

PŘÍLOHA č. 2 - Hodnocení žáků cizinců

Žáci cizinci s nedostatečnou znalostí cizího jazyka jsou hodnoceni v Českém jazyce a literatuře a ve volitelném předmětu Čeština jako druhý jazyk slovně. V hodnocení je zohledněna nedostatečná znalost vyučovacího jazyka, neboť se jedná o závažnou souvislost, která ovlivňuje jejich výkon (viz § 15 odst. 6 vyhlášky č. 48/2005 Sb.).

Hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a označení dalšího rozvoje žáka; obsahuje také zdůvodnění a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

Hodnocení je zaměřené na úroveň znalostí českého jazyka dle Společného evropského referenčního rámce (úroveň A0 až A2).

Do hodnocení jsou zahrnuty tyto skutečnosti.

1. jak se žák-cizinec snažil integrovat do nového prostředí;
2. jak se snažil spolupracovat se spolužáky se stejným mateřským jazykem a se spolužáky s jiným mateřským jazykem;
3. jak se snažil plnit zadané úkoly (včasnost, kvalita, ale i tvořivost apod.);
4. zda a jak plnil další doplňkové úkoly.

HODNOCENÍ ÚROVNĚ ZNALOSTÍ ČESKÉHO JAZYKA:

Úroveň A1

POROZUMĚNÍ

Čtení

Rozumí známým slovům a velmi jednoduchým větám, například na plakátech, vývěskách nebo v katalogích.

Poslech

Pokud lidé hovoří pomalu a zřetelně, tak rozumí základním slovům a zcela základním frázím týkajících se jeho osoby, rodiny a bezprostředního okolí.

MLUVENÍ

Ústní interakce

Domluví se jednoduchým způsobem s druhou osobou, pokud je druhá osoba schopná zopakovat pomaleji svou výpověď nebo ji přeformulovat. Umí klást jednoduché otázky a na podobné otázky odpovídat, pokud se týkají základních potřeb.

Samostatný ústní projev

Zvládne jednoduchými frázemi popsat lidi, které zná, a stejně tak místo, kde žije.

PSANÍ

Písemný projev

Umí napsat jednoduchý a stručný text na pohlednici (např. pozdrav z dovolené). Zvládnou vyplnit formuláře obsahující osobní údaje, např. své jméno, státní příslušnost a adresu ve formuláři.

Úroveň A2

POROZUMĚNÍ

Čtení

Zvládne číst krátké jednoduché texty. Umí vyhledat konkrétní předvídatelné informace v jednoduchých

každodenních materiálech, např. v jídelních lístcích, prospektech, inzerátech či jízdních řádech. Rozumí krátkým jednoduchým osobním dopisům.

Poslech

Rozumí frázím a nejběžnější slovní zásobě vztahující se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají (např. základní informace o své osobě a své rodině, o nakupování, místopisu, škole). Dokáže pochopit smysl krátkých, jasných, jednoduchých zpráv a hlášení.

MLUVENÍ

Ústní interakce

Komunikuje v jednoduchých běžných situacích vyžadujících jednoduchou přímou výměnu informací o známých tématech a činnostech. Zvládne velmi krátkou společenskou konverzaci, i když obvykle ještě nerozumí natolik, aby konverzaci sám/a dokázal/a udržet.

Samostatný ústní projev

Používá řadu frází a vět, aby jednoduchým způsobem popsal/a vlastní rodinu a další lidi, životní podmínky, svou školu a okolí.

PSANÍ

Písemný projev

Zvládne napsat krátké jednoduché poznámky a zprávy týkající se jeho základních potřeb. Zvládnete napsat velmi jednoduchý osobní dopis, např. poděkování.

Úroveň B1

POROZUMĚNÍ

Čtení

Rozumí textům, které obsahují slovní zásobu často užívanou v každodenním životě nebo které se vztahují k vaší práci či škole. Rozumí popisům událostí, pocitů a přáním v osobních dopisech.

Poslech

Rozumí hlavním myšlenkám vysloveným spisovným jazykem o běžných tématech, se kterými se setkává ve škole či ve volném čase. Rozumí smyslům mnoha rozhlasových a televizních programů týkajících se současných událostí nebo témat souvisejících s oblastmi osobního či pracovního zájmu, pokud jsou vysloveny poměrně pomalu a zřetelně.

MLUVENÍ

Ústní interakce

Poradí si s většinou situací, které mohou nastat při cestování v oblasti, kde se tímto jazykem mluví. Dokáže se bez přípravy zapojit do hovoru o tématech, která jsou známa, o něž se zajímá nebo která se týkají každodenního života (např. rodiny, koníčků, práce, cestování a aktuálních událostí).

Samostatný ústní projev

Spojí jednoduchým způsobem fráze, aby popsal/a své zážitky a události, své sny, naděje a cíle. Stručně vysvětlí odůvodní své názory a plány. Zvládne vyprávět příběh nebo přiblížit obsah knihy nebo filmu a vylíčit své reakce.

PSANÍ

Písemný projev

Napíše jednoduché souvislé texty na témata, která dobře zná nebo která jej osobně zajímají. Bez problémů napíše osobní dopisy popisující osobní zážitky a dojmy.

